

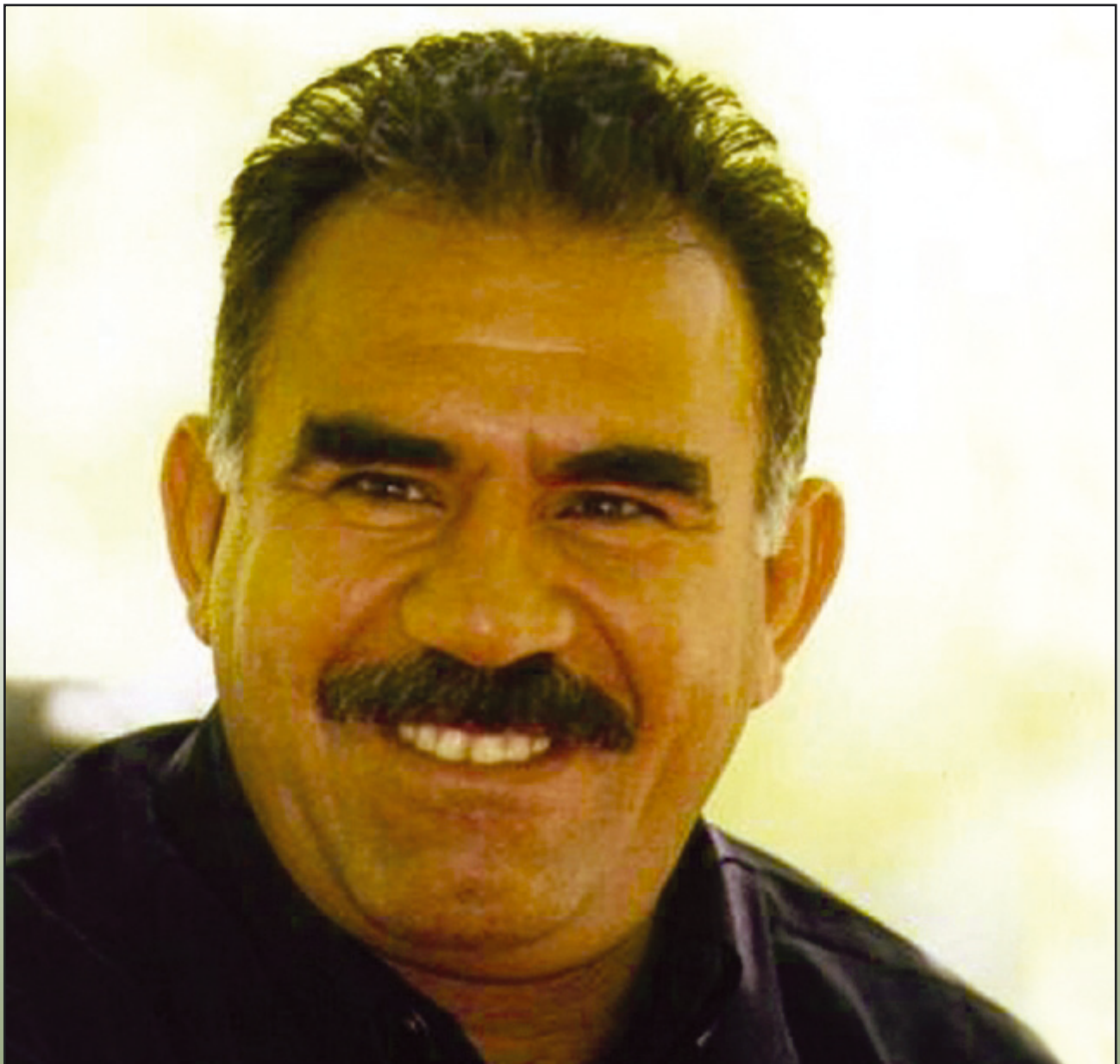


# SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 26 / Hejmar: 302 / Sibat 2007

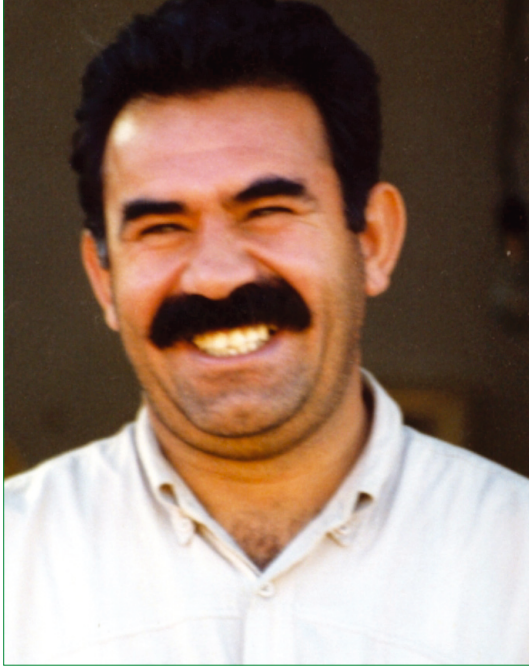
## Ya özgür yaşayacağız



ya da bu yaşamı  
yaşanmamış sayacağız

# RËBER APO DEĞERLENDİRİYOR İKTİDAR NEDİR

İktidar devlet kurumunun icraya geçmiş halidir. Dönemsel devlettir. Devletin dönem sınıf ve tabakalarıyla, etnisite, din, kavim üst tabakalarıyla içinin doldurulmasıdır. Kurumlarına yeni sınıf, etnisite, hanedan, mezhep, ulus gibi kategorilerden örgütlü grupların hakim olmasıdır. Bu kategorilerin ilişki, örgüt ve eylemlerinin tahakküm ve sömürücü güç olarak belirmesi devlet anlamına gelir. Öyle devletçi ideolojilerin iddia ettiği gibi devlet ne tanrının kendisi ne de gölgesidir, ne kutsal ana ne kutsal babadır, ne tanrı kral, ne de aklın en yüce somutluğudur. Artıdeğer ve ürünler başta olmak üzere, toplumların bin bir emekle biriktirdiklerine zorba ve yalancı bazı grupların tarihin ilk hiyerarşik ve sınıflı toplumundan beri el koyma faaliyetleridir. Bu faaliyetlerin gerçekleştiği kurum ve kurallardır. İktidar işte bu kurum ve kuralları istedikleri gibi dolduran, işleten grupların eylemi olarak işlev kazanmaktadır.



Toplumlar bölümünde uzunca tanımladığımız için kısa kesmeye çalıştığımız iktidar tanımı, öz olarak o kadar çekici olmasını toplumsal değerler birikimine en çok sahip olma avantajını vermesine borçludur. İktidar olmak birikmiş zenginliklere, onları daha da artırmanın kurum ve kurallarına, gücüne ve yöntemlerine sahip olmayı ifade ediyor. Süslü laflarla onunla özgürlük, eşitlik, kalkınma getireceğim demek, bilerek veya bilmeyerek kendisini, çevresini ve dayandığı toplumu aldatmak ve oyalamak demektir. İktidarlara ne devrim yapılır, ne değişim sağlanır. İktidarla değer gasp edilir, bölüşülür. Ayrıca iktidar değer üretmenin yeri değil tüketmenin yeridir. İster vergi biçiminde ister zorla, toplumdan alıp mensupları arasında dağıtır. Yatırım ve üretime geçmesi de, yani devlet ekonomisi de talanın, değer elde etmenin değişik bir yolu olmasından öteye fazla bir anlam taşımaz. Denilebilir ki, Lenin gibi bir emekçi sınıf politikacısı neden bu gerçeği göremedi? Kapsamlı izahlar gerekir. Ama çok kısaca belirtelim ki, bütün sosyalizmin yüz elli yıllık tarihi iktidara gelme paradigması üzerine kurulmuştu. Lenin'in yaptığı en kestirmeden bu paradigmayı uygulamaya geçirmek, onun yol ve yöntemlerini doğru kestirmektir. Her ne kadar "sosyalizme en gelişmiş demokrasiden gidilir" demişse de, kendi ve partisi en kısa proletarya diktatörlüğü yoluyla sosyalizme gitmeyi temel bir taktik hat olarak görmüşlerdi. Emperyalizm koşullarında parti iktidar olmadan ayakta durulamayacağını bir temel anlayış olarak bellemişlerdi. Fakat tarih bu görüşün doğru olmadığını aradan yetmiş yıl geçse de en sonunda göstermiştir.

Bu gerçeklik leninizmin, marksizmin her şeyiyle yanlış olduğunu göstermez. Sadece parti iktidar tezlerinin yanlışlığını, sosyalizme götürmeyeceğini kanıtlar. Marks'ın, Engels'in konumu şüphesiz teorisyenlikle sınırlı olduğu için devlet ve iktidar için konumları tam kestirilemez. Ama devleti kısa süreli bir tahakküm aracı olarak burjuvaziye karşı kullanmak gereğinden bahsetmişlerdir. Devletçi olmayan anarşistler de vardır. Birçok ütopyacı da vardır. Devletçi olmayan demokrasiler de birçok alanda ve dönemde uygulanmıştır.

Birçok sosyalist devleti eleştirmiş, hızla sönmesi gereğinden bahsetmiştir. Sovyet Rusya bunun da tarihi örnekleriyle doludur. Sonuç olarak devlet ve devlet iktidarını kurtuluş, özgürlük ve eşitlik için hedeflemek, kullanmak amaca ulaştırmıyor, uzaklaştırıyor. Gerçekten bu amaçlara bağlılık ve başarıları isteniyorsa, temel mücadele aracı olan parti ve koalisyonları için başka siyasi modeller tasarlamak, teorik ve paradigmatik görüş haline getirmek vazgeçilmez tarihi bir öneme haizdir. Yeni partiler ancak bu sorunun cevapları doğru verildiğinde anlam taşıyabilir.

İktidarla bağlantılı sorulması gereken soru şudur: İktidar gücünü nereden alır; bu kadar ni-

mete konma, değerlere hükmetme nasıl gerçekleşmektedir? Bu sorular bizi iktidarın kaynağının güç olduğu, gücün de savaşta belirlendiği hususuna götürür. Devletin, dolayısıyla iktidarın kaynağında toplumsal aklın değil gücün, savaşın yattığını iyi görmek gerekir; devlet değil gücün, savaşın yattığını iyi görmek gerekir. Devlet ve iktidar toplumsal sorunların çözüm araçları olarak oluşmazlar. Sorun çözme kaynağı olarak kamusallıkla, tahakküm ve istismar gücü olarak devlet ve iktidarını ayırt etmeden her tür karışıklığa düşeriz. Günümüzde iktidarın karışmadığı hiçbir toplumsal etkinlik yok gibidir. Aileye dek devlet sızmıştır. Küresel kapitalizmin geldiği aşama, devleti hem en yoğun uygulanan hem en gereksiz duruma düşen araç konumuna düşürmüştür. Devletin en gereksiz konuma düşmesi zayıfladığı anlamına gelmez. Tersine dişini tırnağına takarak ve gerektiğinde en tavizkar politikaları kullanarak etkinliğini sürdürmeye çalışır. Devlet iktidarının bu durumu totalitarizm olarak adlandırılır. Belki eskisi gibi bir faşist totalitarizm veya reel sosyalist versiyonu aşılmıştır. Fakat yine de devlet totaliterdir. Günümüzde totaliter olmayan devlet yoktur. Bu durum kapitalizmin gerekleri, içinden geçtiği kriz ve alternatiflerinin devreye girişiyle bağlantılıdır.

Özcesi devletin kurulduğundan beri dayandığı güç, savaş olgusu halen devam etmektedir. Savaş iktidarın temelidir. İktidar olmak, savaş kültürüne dayanarak toplumu her düzeyde biçimlendirmek ve statükoda tutmak demektir. Başlıca belirleyen olarak devlet iktidarı kendini yadsıma anlamına gelebilecek özgürlük ve eşitlik idealleriyle örtüşmez. Uygulamalarıyla o ideallere hizmet etmez. Tersini yaparak işlevini sürdürmek ister. Dolayısıyla bu aracı hedefleyen partilerin özgürlük ve eşitlik idealleri, iyi niyetli de olsalar, devlete ulaşıldığında ancak boşa çıkar.

\* Bu yazı Rëber Apo'nun  
"Bir Halkı Savunmak" kitabından alınmıştır.



## Yeterli yoldaşlık her türlü komplo ve tasfiyeciliğin panzehiridir

“Uluslararası komplo gerçekleştirenler siyasal olarak Aposuz ve PKK’siz bir Kürt siyaseti amaçlıyordu. Bütün saldırılara rağmen bu hedefe ulaşılmamıştır. Özellikle 2005 ve 2006 yılında halkımızın önderliğe ve PKK’ye güçlü biçimde sahiplenmesi, otuz yıldır APO’suz ve PKK’siz çözüm dayatmaları dikkate alındığında, komplonun tümünden olmasa da belli düzeyde boşa çıkarıldığını gösterir ”

15 Şubat uluslararası komplonun 9. yıl değerlendirmesi 2’de

## Kürt sorununun çözümü geleceğe ertelenemez

Ya Kürt inkarı ve imhası kırılacak, aşılacak, Kürt halkının özgür var oluşu ve ilerleyişi sağlanacak ya da yeni bir inkar sistemi kurularak, Kürt soykırımı sonuca götürülecektir. Bu nedenle Kürt sorununun çözümünü ileri bir geleceğe ertelemeyi öngören yaklaşımlar son derece tehlikelidir... (11’de)

## Viyanlaşmak Apocu fedai ruhla görevlere sahip çıkmaktır

Fedailik, inancı için kendini feda edebilme gücüdür. Bu ruh tarihi süreç içindeki hiçbir sıradan harekette ortaya çıkmamıştır. Tarihi birtemel üzerinde gelişmiş, büyük gerçeklerle yola çıkan hareketler içerisinde fedailik oluşur... (21’de)

## Özgürlüğünüzü ve onurunuzu koruyun

Benim ve Kürt özgürlük hareketinin yirmi yıllık savunma anlayışımız, Kürt Türk halkı ve bütün Ortadoğu halklarının kardeşliği ve demokratik birliğini sağlamaktır. Kendi özgücümüze, öz irademize dayanıyoruz. Kürt halkı özgürlüğüne ve onuruna sahip çıkacaktır... (31’de)

## İktidar ve egemenliğe karşı kadınca duruş

Tarihin en kadim sorununu aşmak hiç de kolay değildir. Ne kadar çeşitli ve yaygın örgütlenmeler geliştirilse, o kadar yeri vardır. Erkek iktidarlaşması nasıl ki bireyin duygusuna, güdüsüne, düşüncesine kadar mikrolaşarak girebilmişse, bunu aşmak ve kadını yaşamın her alanında varolan yerine kavuşturmak isteyenler de mikro ve makro düzeylerde mücadeleyi yürütmek durumundadırlar... (42’de)

## Diriliş ya da Kurmanç edebiyatına giriş -II-

2006 yılı çok kapsamlı bir mücadele yılı oldu. Serhildan, meşru savunma savaşı yılı oldu. Taktikler savaşının yaşandığı bir yıl oldu. Sonuçta kaybeden inkar ve imha sistemi olmuştur. Yenilen bu sistemin topyekün savaş konsepti oldu... (47’de)

## Yeni şafaklara doğru (anı)

Bir sevda uğruna dağlara vurmuştuk kendimizi. Yüreğimizi mangal yapıp nice ateşler yakmıştık. Neye üstün gelmezdi ki, nelere katlanmazdık ki sevdamız... (51’de)

## Şehit yazıları

Şehit Şefik ÇELİK (Şemdin Amed), Veysel Şahin (Xelil Xorto), Murat EKSİN (Renas FARQİN) arkadaşların anı yazıları... (55’te)



# Yeterli yoldaşlık her türlü komplo ve tasfiyeciliğin panzehiridir

**“Uluslararası komplo sıradan bir komplo değildir. İnsanlık tarihi boyunca görülen en kapsamlı, sistemli, hesaplı ve şiddetli saldırı niteliği taşıyan bir komlodur. Bu yönüyle Önderliği esaret altına alan bir komponun Önderlik çizgisinde bir örgüt istemeyeceği açıktır. Önderliği esaret altına alan bir komponun Önderlik çizgisini yürütecek bir örgüte çeşitli yöntemlerle baskı yapacağı ve komployu sonuca götürmek isteyeceği anlaşılır bir durumdur”**

Uluslararası komploya yol açan temel etkenlerden biri, Önderliğimizin belirttiği yetersiz yoldaşlık olmuştur. Tabii ki uluslararası, bölgesel ve siyasal nedenleri de var. Bunlar da çeşitli biçimlerde değerlendirilmiştir. Biz daha çok komplo sonrası örgütsel durumu ve bu temelde siyasal mücadelemizin geldiği düzeyi inceleyeceğimizden, bugün açısından öğretici olması için Önderliğimizin eleştirdiği yetersiz yoldaşlığı ve kadro duruşunu değerlendirmekte fayda var.

## Çetecilik ve memurculuk kaynağını iktidarcı devletçi zihniyetten alır

Önderliğimiz çeşitli defalar devrimimizin imkanlarının çok fazla arttığını,

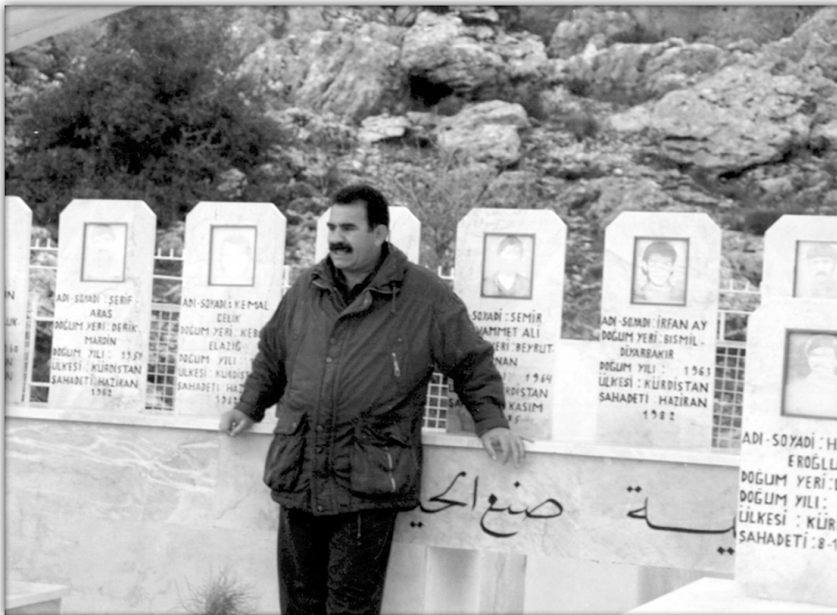
mücadeleyi birkaç defa başarıya götürecektir imkanların ortaya çıktığını, ancak bunun kadro tarafından değerlendirilmediğini vurgulamıştır. Bu kadro duruşunu da memurculuk ve çetecilik biçiminde ifade etmiştir. Memurculuk ve çetecilik de kaynağını iktidarcı devletçi zihniyetten alır. Her ikisinde de güzel bir amaç ve hedef için fedakarca çalışmak ve kendini her yönüyle katmak değil de devrimin, halkın mücadelesinin ortaya çıkardığı imkanları çeşitli biçimlerde ele geçirip kendisi için kullanmak vardır.

Çetecilik, kısa sürede daha önce görmediği biçimde imkanlar elde edip, kendine göre bir yaşamayı isteyen, hedefleyen bir duruş, ruh hali ve pratiğidir. Memurculuk da bir dava adamı, özgürlük ve demokrasi savaşçısı gibi

değil de ortaya çıkan örgüt imkanlarıyla bir memur ve bürokrat gibi çalışarak karşılığında bir şey alıp, yaşamayı ifade eder. Varolan değerleri daha da geliştireyim, üzerine yenilerini koyayım, böylelikle halkın özgürlük ve demokrasi davası ilerlesin yaklaşımı içinde olmaz. Yetki, mevki sahibi olarak değerler üzerinde yaşayayım der. Dolayısıyla Önderliğimizin eleştirdiği kadro gerçeği buna dayanmaktadır. Yetersiz yoldaşlık da aslında bu çeteciliği, memurculuğu aşamayan, onlara karşı mücadele veremeyen, sorumluluklarını, görevlerini yerine getiremeyen arkadaşlığa vurgu yapmaktadır.

Önderliğimiz yakalanmadan çok önceleri, *“bu yılları ve imkanları her zaman bulmak mümkün değil, fırsatlar bu biçimde her zaman uygun olmayabilir, bu nedenle halkın mücadelesinin sunduğu imkanları ve ortaya çıkan fırsatları iyi değerlendirmek gerekir”* uyarısını defalarca yapmıştır. *“Eğer bunları ve zamanı iyi değerlendiremezseniz sıkıntılarla karşılaşabilir, ciddi zorluklar yaşayabilirsiniz”* diyerek, tüm kadroları ve örgütü, doğru çalışmaya ve sonuç alıcı olmaya yöneltmiştir.

Önderliğimiz, komplo sonrasında edindiği tecrübe ve bilinç düzeyinde olmasa da 1990’lar sonrasında da durumun giderek değişebileceğini, dünya ve Ortadoğu’daki gelişmelere paralel olarak hareketimizin üzerine gelmesi gibi bir gerçekliğin ortaya çıkabileceğini düşünmüş, bu temelde çeşitli tedbirler almaya çalışmıştır. Bir taraftan 1993’teki gibi ateşkes ilan ederek demokratik siyasal çözümün





önünü açarak saldırıları boşa çıkarmak, olabilirse bir çözüm imkanı bularak mücadeleyi yeni mevzilerde sürdürmek istemiştir. Diğer taraftan da ortaya çıkan imkanları iyi değerlendirip belli düzeyde sonuç alarak mevzileri güçlendirmeyi hedeflemiş, bunun için de temposunu, tarzını arttırmış, üslubunu yetkinleştirerek mücadeleyi daha üst boyutlara çıkartmaya çalışmıştır. Bu çalışmalarla bir saldırı karşısında pozisyonunu sağlam tutmayı amaçlamıştır. Bunun içinde kadroyu eğitime, onu daha sorumlu bir çizgiye çekme uğraşı içinde olmuştur. Hem gerillayı hem de siyasal mücadeleyi daha da geliştirmek için zaman başta olmak üzere, her şeye yüklenmiştir. Böylelikle olası tehlikeleri mücadeleyi geliştirerek, çalışmaları ilerleterek engellemek istemiştir.

### Görevlere vasat yaklaşmak sonuç alamamanın temel nedenidir

Ancak daha 1981 yılında, **Şehit M. Hayri Durmuş**'un özeleştirisinde belirttiği gibi, Önderliğimizin bu temposuna kadrolar ve örgüt ayak uyduramamıştır. Kadrolar ve örgüt, sanki bu imkanlar ve fırsatlar her zaman bulunabilirmiş gibi bir rehavet içinde, günü kurtaran, geleceği değil de şimdiyi kurtaran rutin bir mücadele yaklaşımını terk etmemiştir. Vasat tempo-yu aşan, büyük gelişmeleri yaratan bir tarz ve yöntem ortaya çıkmamıştır.

Açıktır ki ideolojik, teorik, taktik, stratejik yetersizlikten önce, işleri vasat yürütmek, başlı başına çalışmaların bir tekrar nedenidir. İfade edilen tekrarda, Önderliğimizin ortaya koyduğu teorik, siyasal boyutlar olsa da en fazla da tarzda, üslupta, tempoda, ciddiyette, sorumlulukta gösterilen vasatlık etkili olmuş, bu aşılamadığı için istenilen sonuçlara ulaşılamamıştır.

Örgüt ve sorumlu kadrolar vasat durumu aşamazken, art niyetli, örgütte açıkça savaş açan çeteciliğin örgütlü ve gözü kara biçimi olan, işbirlikçi çeteci eğilim olarak tanımlanan Şemdin provokasyonu ise Önderliğimizin mücadelemizi daha da geliştirme, ilerletme yaklaşımına, olmazın teorisi olarak adlandırılan provokasyonu

dayatmıştır. Önderliğimiz tarzınızı, temponuzu yükseltin, işler böyle gitmez derken; Zeki, işler böyle gitmez, değerlendirmesini tersinden alarak, bu örgütle, bu yaklaşımla, bu Önderlikle sonuç alınamaz diyerek, işbirlikçi çeteci eğilimi dayatmıştır.

Aslında işbirlikçi çete eğiliminin kendisini dayatması esas olarak da Önderliğimizin ideolojik, siyasal ve örgütsel tarzda yenilik yaratarak mücadeleyi daha fazla geliştiren bir örgüt ve kadro anlayışı ortaya çıkarmak istemesine karşı, şu veya bu yenilenmeyle, şu veya bu değişikliklerle işler yürütülemez, yapılması gereken uluslararası güçlere ve egemen feodal işbirlikçi milliyetçi eğilime teslim olunması dayatmasıdır. Daha doğrusu, PKK'nin ideolojik, teorik, örgütsel, kadrosal ve yaşamsal her türlü özgünlüğünden, farklılığından, kendi kimliğinden kopması, yeni bir kimlikle ortaya çıkması dayatmasıdır. Önderliğimiz bunun inançsız ve müca-delesiz bir çizgi olduğunu vurgulayarak, çeteci örgütlenmeyi, işbirlikçiliğe vardırıarak örgütü teslim alma saldırısı olarak değerlendirmiştir.

### Kompla Ortadoğu üzerinde büyük hesapları olan güçler tarafından düzenlenmiştir

Komploya giden yol, bir taraftan örgüt ve kadronun Önderliğin teorik, siyasal, örgütsel ve kadro düzeyindeki yenilenmesini anlamayan, buna ayak uyduramayan bu çerçevede tarzını, temposunu hızlandırarak mücadeleyi yükseltmemeyen, bu nedenle komployu engelleme değil de komplonun daha rahat gerçekleşmesine yol açan kadro duruşu, diğer taraftan ise Önderliğimize, hareketimize, hareketimizin bütün değerlerine saldırarak teslimiyeti ve olmazın teorisini dayatan eğilim tarafından döşenmiştir. Hem örgütü güçten düşüren hem de örgüt içinde aşınmaları, yozlaşmaları dayatan bu iki anlayış ortamında Önderliğimizin çabaları, mücadelesi, öncülüğü gelişen siyasal ve örgütsel saldırılar karşısında yetmemiş, hareketimiz uluslararası bir komployla karşılaşmıştır.

Uluslararası kompla esas olarak da

“Komploya giden yol, bir taraftan Önderliğin teorik, siyasal, örgütsel ve kadro düzeyindeki yenilenmesini anlamayan, buna ayak uyduramayan bu çerçevede tarzını, temposunu hızlandırarak mücadeleyi yükseltmemeyen kadro duruşu, diğer taraftan ise Önderliğimize, hareketimize ve bütün değerlerine saldırarak teslimiyeti ve olmazın teorisini dayatan eğilim tarafından döşenmiştir”

Ortadoğu üzerinde büyük hesapları olan İsrail, ABD eksenli ortaya çıkmış, bu çerçevede Avrupa, Rusya ve Yunanistan da bu komplonun bir parçası haline getirilerek, hareketimiz etkisizleştirilmek istenmiştir. Hareketimize karşı 1980'den beri NATO merkezli tasfiye, provokasyon ve kompla faaliyetleri olduğunu biliyoruz. Bu açıdan PKK'ye karşı geliştirilen kompolar sistemeldir. Dolayısıyla son kompla da kapitalist emperyalist sistemin kendi projeleri önünde engel gördüğü PKK ve Önderlik gerçeğinden kurtulma hareketi olarak gündeme gelmiştir. Türkiye ile uluslararası komplocu güçlerin ortaklaşması, her ikisinin de Önderlik ve PKK'den kurtulma isteği ile bağlantılıdır. Tabii ki her ikisinin PKK ve Apo karşıtlığı farklıdır. Böyle bir Apo ve PKK karşıtlığı olunca, taraflar birbirlerinin Apo ve PKK karşıtlığının ne olduğunu, kendisine yarar getirip getirmeyeceğini düşünmeden böyle bir kompoda yerlerini almışlardır.

### Komplocular 'Apo tasfiye olursa PKK biter' diye düşünmüştür

Komplonun Önderliğimiz üzerinde yoğunlaşması, hareketin gelişim tarihiyle yakından bağlantılıdır. PKK hareketi bir Önderlik gerçeği olarak ortaya çıkmıştır. İlk sözcükten daha sonraki tüm yıllarda yaratılan değerlere kadar mücadele Önderlik eksenli orijinal bir gelişme çerçevesinde yürümüştür.

Bu hareket daha baştan itibaren çok zor koşullarda ortaya çıkmasına ve üzerinde çok yönlü saldırı olmasına rağmen, Önderlik gerçeğimizin ideolojik sağlamlığı, teorik derinliği, örgütsel ustalığı bu tür saldırıları boşa çıkartmış, en zor saldırıları bile atlatarak, hareketi yeniden mücadele eder duruma getirmiştir.

Sık sık provokasyonlar, tasfiyeci eğilimler, komplolar dayatılmasına rağmen, bunların hiçbirisi örgütü geriletken, örgütü mücadeleden alıkoyan bir sonuç ortaya çıkaramamıştır. Hatta her tasfiyecilik, her provokasyon, her komplo hareketin daha fazla güçlenmesiyle ve yeni hamleler yapmasıyla sonuçlanmıştır. Birakalım örgütü yayıflatması, bu tür saldırılar, örgütü daha da çelikleştiren, daha da sağlam hale getiren bir gerçekliği ifade etmiştir.

Önderliğimiz sorunların varlığını her zaman güçlenme nedeni olarak görmüş, Kürdistan Devrimi'nin de ancak sorunların varlığını güçlenme nedeni yapan bir Önderlik ve hareket tarafından gerçekleştirilebileceği bilinciyle hareket etmiştir. Hiçbir sorundan yakınmamıştır. Sorunları Kürdistan Devrimi'nin ve Ortadoğu gerçekliğinin sonucu olarak görmüştür.

Bu nedenle de Ortadoğu gibi bir coğrafyada devrim yapma iddiası olduğu için ya da böyle bir iddiayla ortaya çıktığı için, zorlukları kendisinin varlık ve mücadele gerekçesi görerek, bu engelleri ortadan kaldırıp gelişme yaratmayı önüne koymuştur. İşte böyle bir Önderlik gerçeği karşısında her türlü saldırının boşa çıktığını gören uluslararası güçler ve Türk sömürgeciliği, hareketin yenilmezliğini sağlayan bu tarzın, üslubun ve tempounun sahibi olan Önderliğimizi tasfiye ederek, bu hareketin örgütsel duruşunu kadro duruşunu, tarzını, temposunu, yöntemini ve üslubunu bozarak amaçlarına ulaşmayı hedeflemişlerdir.

Çünkü onlar da görmüşlerdi ki, PKK'nin en büyük kazanımı ve gücü Önderlik şahsında ortaya çıkan Kürdistan Devrimi'nin tarzı, yöntemi ve üslubudur. Eğer Apo'nun örgüte yedirdiği, kadrolarına benimsettiği, halka yansıttığı bu tarz, bu yöntem, bu üslup ve tempo bozulmazsa, yozlaştı-

rlmazsa, değiştirilmezse, bu hareketi yenilgiye uğratmak, bu hareketi geri letmek, tasfiye etmek mümkün değildir kanaatine varmışlardır.

Eskiden beri 'Apo'ya hayır, PKK'ye evet' söylemleri de bu çerçevede çıkmıştır. Çünkü Apo'yu tasfiye ederlerse, PKK'nin bu tarzını, üslubunu, yöntemini, mücadele temposunu ortadan kaldıracaklarını, değiştirebileceklerini düşünmüşlerdir. Çünkü deney, pratik göstermişti ki, Apo olduğu müddetçe bu örgüt bozulmamaktadır. Her türlü saldırı Önderlik gerçeğine çarpıp, tuzla buz olmaktadır.

Avrupa, kendi tarihi boyunca bütün örgütleri kendine benzetmiş, eritmiş,

**"Komplonun Önderliğimiz üzerinde yoğunlaşması hareketin gelişim tarihiyle yakından bağlantılıdır. PKK hareketi bir Önderlik gerçeği olarak ortaya çıkmıştır. İlk sözcükten daha sonraki tüm yıllarda yaratılan değerlere kadar mücadele, Önderlik eksenli orijinal bir gelişme çerçevesinde yürümüştür"**

istediği gibi yönlendirmiş, ama sadece ve sadece Önderlik gerçeği ve PKK'nin ortaya çıkardığı örgüt ve kadrolar eritememiş, kendi çizgilerine çekilememiştir. Kürt halkı da bu öncülükle Avrupa'nın her türü imkanına rağmen sistem önünde erimemiş, hatta en zor dönemlerde örgüte ve kadrolara sahip çıkan bir niteliğe kavuşmuştur. Her türlü örgütü, ideolojik, örgütsel eğilimi, hareketi kendi midesinde eriten sistem, PKK'yi eritememiş, aksine, Avrupa'nın göbeğinde midesine taş gibi oturan bir hareket gibi kalmıştır. Bütün çabalara rağmen bu hareket üzerindeki hiçbir politikası başarılı olamamıştır. Bunu Avrupa da, ABD de, Türkiye de görmüştür.

İşte bu gerçeklikler, saldırıların Önderliğimizin üzerinde odaklaşmasını

sağlamıştır. Kadrolar, yönetimler, Önderliğin bu tarzına, bu üslubuna, bu yöntemine, temposuna yaklaşmadığı için Önderlik hedef alınmıştır. Eğer örgüt ve kadrolar Önderliğin bu tarzına, üslubuna yakınlaşırsalardı, Önderliğimizin tek başına hedef alınması söz konusu olmazdı. Çünkü böyle bir durumda Apo'yu enterne edersek, örgütü de tasfiye ederiz, etkisizleştiririz gibi hayallere, umutlara kapılmazlardı. Ne var ki örgüt duruşu, kadro duruşu uluslararası güçlere ve Türkiye'ye böyle bir umudu vermiştir. Bu nedenle de bütün saldırılarını hep Önderliğe odaklamışlardır.

### **Komployla 'bu çizgiyle olmaz' mesajı verilmek istenmektedir**

Sadece dışarıdan gelen saldırılar değil, içerden gelen her türlü tasfiyecilik, komploculuk, provokasyon da Önderliği aşmayı hedeflemiştir. Önderliği aşmadan örgüt içinde herhangi bir tasfiyeci eğilimin, komploculuğun ve provokasyonun başarılı olamayacağını görmüşlerdir. Bu nedenle örgüt içinde çıkan her türlü tasfiyeci eğilim de esas olarak Apo düşmanlığı yapmıştır. Önderliğimiz bu gerçeği bildiği için kadrolara, *"bu tür saldırılara karşı koyan bir tarzınız ve gücünüz olmadığı için bütün oklar böyle gelip bana saplanıyor, bütün saldırılar bana yöneliyor"* diyerek, Önderlik gerçeğini ve konumunu, kadro yönetim duruşunun ne olduğunu yıllar önce vurgulamıştır. Daha 1980'li yılların başında Önderliğimizin örgüt yönetim ve kadro değerlendirmelerinde bu belirlemeler vardır.

Komplo, hareketimize saldırısını Önderlik şahsında somutlaştırıp Önderlik gerçeğini tasfiye ederek, bir Önderlik hareketi olarak gelişen PKK içine ve halkımıza, bu iş olmaz, bu işi yürütemezsiniz, teslim olmaktan başka çareniz yoktur eğilimini sokmak istemiştir. Önderliğin mücadele ve yaşam felsefesiyle bu iş olmaz mesajını vererek, örgütte ve toplumda bu mücadeleye karşı bu mücadelenin başarısına bir güvensizlik yaratılmak amaçlanmıştır. Komplonun en temel hedefi budur. Önderliği esir ettikten sonra, Önderlikle yapılamayana, edilemeyene bu





yönetim mi sağlayacak, başaracak, bundan vazgeçin, bunun yerine uluslararası sisteme teslim olun ve KDP, YNK çizgisine gelin biçiminde bir sonuç ortaya çıkarmak istemiştir. Güneyli Kürt siyasal grupların uluslararası komploda yer almasının amacı da budur. Bakın, işte Apo çizgisiyle olmaz. Ancak bizim çizgimizle bir şeyler yapılabilir diyerek, mücadelemizin bugüne kadar yarattığı değerlerin üzerine oturmak istemişlerdir. Onlar da kendi cephelerinden örgütün içerisinde olmazın teorisini, işbirlikçiliği, böyle yaratacaklarını düşünmüşlerdir.

### **Komplonun amacı kadronun başarıya olan inancını ve geleceğe güvenini sarsmaktır**

Uluslararası komplonun amacının her şeyden önce bu sonuçları ve etkileri yaratmak olduğu anlaşılmadan ne uluslararası komploya doğru cevap verilebilir ne de hedefleri başarısızlığa uğratılabilir. Bu nedenle bu komplonun amacının örgütteki kadro duruşunun başarıya inancını ve geleceğe güvenini sarsmak olduğu iyi bilinmelidir. Olmazın teorisini ortaya koyan Zeki ve Zekicikler yaratmak istediği iyi bilinmelidir.

Zeki, aslında uluslararası komplo öncesi uluslararası güçlerin yarattığı baskı sonucu ortaya çıkan tasfiyeciliktir. Zeki şahsında somutlaşan örgüt anlayışı, kadro duruşu, yaşam anlayışı, esas olarak da komplonun ortaya çıkarmak istediği örgüt, kadro duruşu

ve yaşam anlayışıdır. Ancak Önderliği-mizin varlığı ortamında bunu sınırlı yapabiliyorlardı. Etkileri belli kesimlerle sınırlı oluyordu. İstedikleri örgüt anlayışının, kadro duruşunun, ideolojik çizginin, yaşam ve mücadele felsefesinin örgüt içinde genelleşmesini sağlamak açısından Önderliğin saf dışı edilmesi hedeflenmiştir.

Yani Önderlik saf dışı edilerek, örgüt içinde Zekilerin anlayışının, olmazın teorisinin yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. Dolayısıyla uluslararası komplonun esas amacının tasfiyeciliğin yapamadığı, genelleştiremediği hedefleri ve amaçları genelleştirmek olduğu çok iyi görülmelidir.

Önderlik etkisizleştirilmediği takdirde, bu hareketin Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini başarıya götüreceği konusunda, toplumda ve örgütte inançsızlık yaratmanın mümkün olmadığını görmüşlerdir. Komplonun Önderliğe yönelmesinin bir diğer amacı buydu. Önderlik esaret altına alınır sa, toplumun, halkın, kadronun inançsızlık içerisine girerek, kendilerine olan güvenlerinin kaybolacağını, bu temelde de Önderliğin ortaya koyduğu yaşam ve mücadele felsefesi yerine, işbirlikçi teslimiyetçi ve kendini bırakan bir örgüt ve kadro anlayışının ortaya çıkacağını hesaplamışlardır.

Önderliğimiz, komplonun esaretle sonuçlanmasının ardından da komplo-yu boşa çıkarmak ve bu güçlere karşı daha etkili mücadele etmek için, 1990'lı yıllardan itibaren başlatılan ideolojik yenilenmeyi, bu çerçevede po-

litik mücadele ve araçlarındaki değişimi yaratma çabasını durdurmamıştır. Aksine, komployla birlikte bu çabasını hızlandırmıştır. Bu yönüyle bir yandan örgütü yeni ideolojik, teorik, örgütsel, stratejik ve taktiksel bir zemine otur-tup yeniden yapılandırma fırsatını elde etmek, diğer yandan örgüt ve kadro anlayışındaki zayıflıkları gidermek için uluslararası komplonun saldırılarını hafifleten bir yaklaşımı benimsedi.

Önderliğin ortaya koyduğu ideolojik yenilenme, teorik açılım, stratejik ve taktik alanlardaki değişimler tabii ki bir taktik, geçici bir yaklaşım değildi. Ama bu sistemi oturtmak örgütte ve kadrodaki zayıflığı gidermek açısından da saldırıların hafifletilmesi gerekliydi. Tabii saldırıların hafifletilmesini hedefleyen yaklaşımın başka nedenleri de var, ama bir nedenini de böyle değerlendirmek gerekir.

Önderliğimizin ideolojik, teorik açılımlarının, stratejik, taktik yenilenme ve değişikliklerinin, daha fazla mücadele etmek, mücadelesiz kalmamak biçiminde olduğu açıktır. Önderliğimizin yoğunlaşmaları ve attığı adımlar bu çerçevededir. Çünkü bütün başarılarına ve ortaya çıkan olumlu sonuçlara rağmen o güne kadarki teorik yaklaşımın ve yapılanma gerçeğinin mücade-lenin daha fazla gelişmesini frenlediğini pratik içinde bütün boyutlarıyla görmüş ve bilince çıkarmıştır.

### **Önderlik toplumu ve kadroyu sorumlu davranmaya yöneltmiştir**

Önderliğimiz, zihniyet devriminin yanında en fazla da vicdan devriminden söz etmiştir. Zihniyet devrimine ihtiyaç olduğunu, ancak bunun yetmeyeceğini, vicdan devriminin de mutlaka olması gerektiğini vurgulamıştır. Vicdan devrimi derken de halkımızın beklentileri, yaratılan değerler ve şehitler karşısındaki ahlaki duruşu kastettiği açıktır. Özgürlük ve demokratik zihniyete götürecektir olanın, bu uğurda şehit düşen yoldaşlarımızın ve tarihte mücadele veren tüm insanların anısına bağlılığın gereğinin, yetersiz yoldaşlığın aşılması Önderliğin tarzına, üslubuna, yöntemine ayak uyduracak bir örgüt ve kadro gerçeğinin or-



taya çıkarılması olduğunu her fırsatta dile getirmiştir. Esir düşmesinden kısa bir süre sonra örgütü bu konuda bir özeleştiriyeye davet etmiştir. Yetersiz yoldaşlığın aşılmasının örgüt ve mücadele karşısında daha sorumlu ve daha ciddi bir çizgiye ulaşılmasından geçtiğini, komploya karşı verilecek en iyi cevabın böyle bir özeleştiriyeye ve pratik duruş olacağını hatırlatmıştır.

Önderliğimizin tarzında, toplumu, kadroyu sürekli sorumluluk duygusuna çekme esastır. Herhangi bir ideolojik, teorik doğru ortaya konulsa da başarının esasının kadro ve örgütle olacağını bilmektedir. Özellikle Kürdistan gerçeğinde bunun daha da zorunlu olduğunu bilen bir Önderlik gerçeğidir. Kürdistan'da başka türlü kazanılamayacağını kendi pratiği içinde öğrenen ve bu nedenle de kendisinden başlayarak böyle bir kadro duruşunu yaratan bir Önderlik gerçeğidir.

Uluslararası komployu boşa çıkarmak için yönetim ve kadronun sorumlu ve birlikte davrandığı açıktır. Zaten halkımız hem komplo sürecinde hem de esaret sonrasında Önderliğe ve onun çizgisine bağlılığını çok somut ortaya koymuştur. Önderliğimizin etrafında bir ateş çemberine dönen **"Güneşimizi Karartamazsınız"** kampanyası, Önderlik gerçeğinin nasıl bir halk ve kadro gerçekliği yarattığının kanıtıdır. Dünyada hiçbir halk ve kadro bir önderlik etrafında bu kadar bütünleşmemiştir.

Önderliğin esaretinden sonra komplo istediği sonucu alamamasındaki en önemli etken, manevi güç kadro ve halkımızın 'Güneşimizi Karartamazsınız' sloganıyla komploya fedaice karşı koyuşu olmuştur. Bu, yalnız komploya karşı bir tutum olmamış, komploya karşı tutum şahsında bu mücadele sürecinde Kürt halk gerçekliği yeniden yaratılmıştır. Serhildanlarla 1990'lı yıllarda yoğrulan halk gerçekliğimiz, komplo sürecinde daha niteliksel bir yoğrulmayla Önderliğimizin ifadesiyle bir 'serkeftin halkı' haline gelmiştir. Uluslararası komplo sonrası bütün eksikliğine ve komploya yol açan duruşuna rağmen yönetim ve kadro gerçekliğimiz, 'serkeftin halkıyla' birleşerek, komplonun beklentilerini boşa çıkaran bir tutum göstermiştir.

### Önderliğin yakalanmasıyla hareketin farklı bir çizgi izlemesi istenmiştir

Örgüt dışında ve açık söylenmese de örgüt içinde bazı çevreler, uluslararası komplo gerçekleşti, artık farklı bir yol çizmek gerekir yaklaşımı içine girmişlerdir. Bu yaklaşım aslında geçmişte Zeki şahsında ortaya çıkan 'böyle olmaz' zihniyetinin yeniden kendisini dayatmasıdır. Artık Apo'nun siyaset tarzıyla olmaz diyen bu eğilim, özellikle PKK etrafında belli dönemlerde toplanmış çeşitli dostlar içinde görülmüştür. Önderliğin yakalanmasıyla birlikte, hareketin farklı, yeni bir çizgi izlemesi istenmiştir. Tabii bu çizgi Önderliğimizin İmralı Savunmalarında ortaya koyduğu ideolojik yenilenme, teorik derinlik, örgütsel ve eylemsel zenginlik, bu temelde daha fazla mücadele etme anlayışıyla uzaktan yakından ilgisi olmayan bir niteliktedir. Kürt egemen sınıfların geçmişten beri varolan teslimiyetçi, milliyetçi eğiliminin dayatılması biçiminde karşımıza çıkmıştır. Bugün da hala bu tür çevrelerin bu yönlü dayatmaları sürmektedir.

Bu tür eğilimler Önderliğin esaretinden sonra örgüt içinde de varolmasına rağmen, kadro ve yönetim duruşunun bu tür eğilimlere prim vermemesi, Önderlik çizgisine ideolojik, teorik, örgütsel ve eylemsel bağlılığın olması nedeniyle dışarıdan dayatılanlarda olduğu

gibi cesaretli çıkışlar fazla görülemez. Bu tür çıkışların Kürt halkı ve örgüt gerçekliğinde rağbet görmeyeceğini bildiklerinden, sessiz kalarak ideolojik, politik ve örgütsel duruşlarını farklı biçimde sürdürmüşlerdir.

Doktor Süleyman, Küçük Zeki gibi bazı lümpen şahsiyetlerden oluşan bu grup, dışarıdaki bazı çevrelerin farklı ideolojik, örgütsel yaklaşım dayatmalarını görerek ve içeride bazı kişi ve çevrelerin kendilerini destekleyeceğini düşünerek, Güneyli milliyetçi egemen sınıf eğiliminin de desteğini alma hevesiyle bir çıkış yapmak istemişlerdir. Örgüt yönetimi ve kadro duruşu buna izin vermediği için, herhangi bir etkilemi olmamıştır. Bazı çevreler umutlanmış olsalar bile, örgütün içini etkileme güçleri olmadığını görerek bunlardan uzak durmuşlardır.

Aslında bu tür kişilere, PKK'yi yıkmaya ve sarsma kapasitelerine göre değer verilmektedir. Bir şey yapabilirler mi düşüncesiyle ilk önce destek verilse de bir şey yapamadıkları görüldüğünde yüz üstü bırakılmışlardır. Dışımızdaki birçok gücün bu tür kişilere ilgi duymaları, amiyane tabirle bunların kara kaşına, kara gözüne hevesli oldukları için değil, bunların PKK karşıtlığını PKK içinde ne kadar yayabileceklerini hesap etmelerinden dolayıdır.

### Kürt halkı ve PKK kadroları Önderlik çizgisine bağlılıklarını ispatlamıştır

Kürt egemen sınıflarının ya da bunların izdüşümü ve bir türevi olan bazı küçük burjuva eğilimler, Apocu hareketin ortaya çıkmasından sonra, Kürdistan siyasetinde etkisizleşmelerine ve Apocu hareketin Kürdistan'da giderek en etkili güç olmasına her zaman öfke duymuşlardır. 1970'lerde kaybettikleri ideolojik ve politik mücadelenin rövanşını fırsat bulduklarında saldırıya geçerek almak istemişlerdir. Bu nedenle bu çevreler Önderliğin esaretini, Apocu hareketten ve PKK'den aldıkları yenilginin rövanşını yapmak için fırsat görmüşlerdir. Önderliğin esareti ardından Apo ve PKK karşıtlığının uzun yıllar sonra yeniden ortaya çıkması,

**"Önderliğimizin tarzında toplumu, kadroyu sürekli sorumluluk duygusuna çekme esastır. Herhangi bir ideolojik teorik doğru ortaya konulsa da başarının esasının kadro ve örgütle olacağını bilmektedir. Kürdistan'da başka türlü kazanılamayacağını kendi pratiği içinde öğrenen, bu nedenle de kendisinden başlayarak böyle bir kadro duruşunu yaratan bir Önderlik gerçeğidir"**

bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Öte yandan ABD ve AB, Kürt siyasetinde Apo'nun etkisini silmek için komplodan sonra çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Önderliğimizin örgüt üzerindeki etkisinin devam ettiğini görerek, komponun tam başarıya ulaşması açısından örgüt üzerinde ideolojik, siyasi, örgütsel, kültürel baskıyı çok yönlü hale getirmişlerdir. Önderliğimiz de hareketimiz de aslında bu saldırıların bilincindedir. İdeolojik ve teorik olarak Önderliğin İmralı'da geliştirdiği yeni yaklaşıma, örgüt, VII. Kongre'de belli eksiklikleriyle uyum göstermiştir. Özellikle siyasal mücadele tarzında ve ideolojik alanda ortaya çıkan yeni yaklaşımlara cevap vermiştir. Bu konuda Önderliğin yaklaşımları örgüte ve topluma maledilmeye çalışılmıştır. Anlama ve uygulama yetersizlikleri olsa da örgütsel anlamda bu yönlü bir niyet ve irade ortaya konulmuştur.

Önderliğin yakalanmasından sonra YNK'nin silahlı saldırılarla tasfiye hareketi içine girmesi, komplocuların temel hedefi olan, hareketin halk üzerindeki etkisini sınırlamaktı. Fakat halkımız, Önderliğin esareti koşullarında da partimizin bu mücadeleyi yürütebileceğini ve böyle bir potansiyele sahip olduğunu görmüş, komplodan sonra da mücadelede aktif yerini almıştır. Her fırsatta Önderliğe ve harekete bağlılığını gösteren, özgürlüğünü dayatan, bu konuda mücadeleden vazgeçmeyeceğini ortaya koyan bir yaklaşım içinde olmuştur.

Bu yönüyle daha ilk yıllarda da görülmüştür ki komplo, Önderliği esaret altına alsa da Önderlik çizgisi ve hareketimizi tümünden tasfiye etmeyi başaramayacaktır. Hareketin bir bütün olarak Önderlik çizgisi dışına çıkarılamayacağı ve Önderliğe bağlılık görülünce, bu defa örgüt içinde inançsız, olmazın teorisine yatan, Önderliğin yeni ideolojik teorik çizgisine inanmayan kesimler üzerinden örgüt üzerindeki komplo tamamlanmaya çalışılmıştır. Uluslararası komplocular ve Kürt egemen sınıfların milliyetçi eğilimiyle bütünleşerek kendisine yer açmak isteyen kişi ve gruplar desteklenip tahrik edilerek, bir bütün olarak ele geçirilemeyeceği anlaşılan örgüt, bir darbe hareketi ile ele geçirilip komplo tamamlanmak istenmiştir.

**“Komponun amacı halkın ve kadroların Önderlik ve yönetime güvenini sarsmaktır. Bu tasfiyeci eğilim de daha ilk adımlarından itibaren ‘bu yönetimle olmaz, bu yönetim şöyledir, böyledir’ diyerek, kadro içinde sürekli bir yönetim karşıtlığı yaparak, kadroların örgüt yönetimine güvenini sarsmak, bu temelde tasfiyeciliğine zemin yaratmak istemiştir”**

### **Bütün tasfiyeciler Önderlik ve yönetime karşı güvensizliği geliştirmek istemiştir**

Ferhat-Botan çizgisi, örgüt içinde Önderlik karşıtı eğilimin etkin kılınmasının yeni yoludur. Bunun için Önderliğe bağlı kadrolar saf dışı edilerek, Önderlik güçsüzleştirilecek ve hareket uluslararası komponun istediği çizgiye çekilecekti. Komplocular örgüt içinde böyle bir eğilimin olduğunu bilmektedirler. Baskı uygulandığında, mücadelenin zorluklarla yürütüldüğü bir örgütte böyle eğilimlerin ortaya çıkacağını bilmektedirler.

Ferhat-Botan eğilimi komplodan önce de vardı. Ancak Önderliğin varlığı koşullarında bunlar etkisizleştirilmişti. Bu eğilim, ABD'nin Irak'a müdahalesinden sonra, PKK'nin uluslararası komponun istediği çizgiye getirilmesi için desteklenerek harekete geçirilmiştir. ABD, Irak'ı işgal ettiğinde Önderlik çizgisinde bir PKK'yi kendisi için riskli görmekteydi. Bu eğilim harekete geçerken, açık bir Önderlik karşıtlığıyla örgütün ve Önderliğin etkisizleştirilemeyeceğini bildiklerinden, Önderliğin esaret koşullarında ideolojide, teoride, örgütsel ve kadro duruşunda Önderlik karşıtlığı yaratmak; örgüte hakim olmadan söylemde de Önderliği karşılarına almamak stratejisini izlemişlerdir. Örgütü ele geçirdikten sonra, kendi çizgilerini kabul etmesi için Önderliğe dayatmada bulunmak, böyle bir şey olmayınca da Önderliğe açık

tavır alma planlaması üzerinden bu komplo gerçekleştirilmiştir.

Önderliğin bu çizgiyi kabul etmeyeceğini bildiklerinden, kongrede çıkacakları bir kararla, ideolojik ve örgütsel olarak hukuki etkisi ve yaptırımı olmayan manevi önder konumuna düşürerek, Önderliğin herhangi bir müdahalesini böylece boşa çıkarıp örgütü tümünden istedikleri biçimde yürütmeyi hesaplamışlardı. Bu nedenle bu tasfiyeci eğilimi, komponun içimizdeki devamı olarak değerlendirmek gerekiyor.

Zaten komponun amacı, halkın ve kadroların Önderlik ve yönetime güvenini sarsmaktır. Bu tasfiyeci eğilim, daha ilk adımlarından itibaren ‘bu yönetimle olmaz, bu yönetim şöyledir, böyledir’ diyerek, kadro içinde sürekli bir yönetim karşıtlığı yaparak, kadroların örgüt yönetimine güvenini sarsmak, bu temelde de tasfiyeciliğine zemin yaratmak istemiştir. Dolayısıyla tasfiyeciliğin örgüt yönetimi karşıtlığı yapması tesadüfi değildir. Yönetim karşıtlığı, örgütü ele geçirmenin, tasfiyeciliği örgüt içinde yerleştirmenin en önemli planlama unsurudur. Bunu anlamadan da örgüt ve yönetim karşıtlığının dün neden yapıldığını, bugün etkilerinin neler olduğunu görmek ve buna göre tutum almak da mümkün olmaz.

### **Uluslararası komplo sıradan bir komplo değildir**

Yönetimdeki arkadaşlara yönelik onları yıpratmak, etkisizleştirecek değerlendirmeleri fırsat buldukça dillendirmişlerdir. Bu tür kulislerle, davranışlarla, ilişkilerle, tutumlarla ileride yapacakları darbenin zeminini hazırlamaya, daha doğrusu böyle bir provokasyonun meşruiyetini sağlamaya çalışmışlardır. Uluslararası komponun yıldönümünde, örgüt içinde çeşitli siyasal, ideolojik ve kültürel baskılarla ortaya çıkarılan bu provokasyonu komplodan ayrı ele almak, bu provokasyonu açıklamada yetersiz kalacağı gibi, uluslararası komponun neden yapıldığını da anlamamak olur.

Uluslararası komplo, sıradan bir komplo değildir. İnsanlık tarihi boyunca görülen en kapsamlı, sistemli, he-



saplı ve şiddetli saldırı niteliği taşıyan bir komplodur. Bu yönüyle Önderliği esaret altına alan bir komplonun Önderlik çizgisinde bir örgüt istemeyeceği açıktır. Önderliği esaret altına alan bir komplonun Önderlik çizgisini yürütecek bir örgüte çeşitli yöntemlerle baskı yapacağı, komployu sonuca götürmek isteyeceği anlaşılır bir durumdur.

Bu yönüyle komploya karşı mücadele ve tutum derken bütün kadroların, yönetimlerin en başta da komplonun neyi hedeflediğini, nasıl bir örgüt, kadro, yaşam ve ideolojik duruş amaçladığını anlamaları gerekir. Bunu anlamadan, sadece 'ben Önderliğe bağlıyım, komploya karşıyım' demek, boş bir söylemden öteye anlam ifade etmez. Komplocuların, Önderliğin esaretinden sonra bu hareketin Önderlik çizgisinde yürütmesine müsaade edeceğini, hiçbir eylemde bulunmayacağını, hiçbir şey yapmayacağını düşünmek aslında komployu ciddiye almaktır. Komployu basit bir duruma düşürmektir. Böyle yaklaşanlar komploya karşı mücadele yürütemeyeceği gibi, komplonun örgüt içinde yürüteceği saldırılara veya komplonun yaratmak istediği örgüt ve kadro duruşuna karşı da doğru bir tutum alamazlar. Ya da komploya karşı mücadele eden bir pozisyon tutturamazlar.

Komplocuların da içinde olduğu bir tasfiye hamlesi olan Ferhat-Botan çeteciliğinin ve tasfiyeci eğilimin büyük ölçüde etkisizleştirildiği düşünülürse,

komplonun sekiz yıl sonunda istediği hedeflere ulaşmadığı görülür. Komplonun istediği hedeflere ulaşmadığı gibi, aksine, sekiz yıl içinde özellikle de bu son tasfiyeciliğin boşa çıkarılmasından sonra, örgüt belirli kan kaybına uğramışsa da, önemli bir deneyim ve tecrübe kazanmıştır.

Komplonun amaçlarının ne olduğu, tasfiyeciliğin dayattığı ideolojik yaklaşımlar, siyasal tutumlar, örgütsel ve kadro duruşundaki tasfiyeci eğilimlerle birlikte daha da anlaşılmıştır. Son tasfiyeciliğin bu anlayışlarıyla birlikte halkımız ve kadrolar, uluslararası komplonun neyi amaçladığını, örgütün tasfiye edilmesi için hangi noktalardan vurulmak istendiğini bir daha yaşayarak öğrenmişlerdir.

### Mücadelemizi ayakta tutan temel güç örgüt ve kadro anlayışdır

8 yıllık pratik göstermiştir ki Önderliğimizin ilk günden beri yaratmak istediği örgütsel anlayış ve kadro duruşu belli düzeyde korunduğu taktirde, komplonun amacına ulaşması söz konusu olamaz.

Bu hareketin, siyasal, örgütsel, ideolojik düzeyde toplumda yarattığı değişimlerle önemli başarılar ortaya çıkardığı kesindir. Bu yönüyle bu hareket önemli devrimler gerçekleştirmiştir. Ancak mücadelemizin en büyük kazanımı, Kürdistan ve Ortadoğu coğrafya-

sında bu devrimi belli düzeyde başarıya götüren, gelişmeler yaratan üslubu, yöntemi, tarzı, örgüt ve kadro anlayışdır. Eğer bu kazanım, bu mevzi iyi korunur, kaybedilmezse, başka kazanımların devamını getirmek mümkündür.

Zaten her türlü saldırı ve uluslararası komplo da Kürdistan Devrimi'nin bu en büyük kazanımını ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Tüm komplocular ve tasfiyeciler bilmektedir ki bu hareketin en büyük kazanımı olan bu gerçeklik ortadan kaldırılmadan bu hareketi etkisizleştirmek, yeni başarılar elde etmesini engellemek mümkün değildir. Bu açıdan uluslararası komplonun bu yıldönümünde, yönetimlerimizin, kadrolarımızın ve halkımızın, Kürdistan Devrimi'nin en büyük kazanımı olan Önderlik tarzını, bunun yönetim ve kadro gerçeğini anlaması, bunları bulundukları yaşam alanlarında pratikleştirmesi önemli olmaktadır. Başarının sırrı her şeyden önce de bu tarzla pratikleşmektir.

İdeolojik, teorik düzeydeki yetersizliklerin aşılması ve yeni paradigma temelinde zihniyet devrimi gerçekleştirmek başarı için önemli bir şarttır. Ancak bu ne kendi başına başarı getirir ne de bir sonuç aldırır. Her türlü ideolojiyi, düşünceyi başarıya götürecek olan, buna uygun tarz, yöntem ve üslubu tutturaktır. Özellikle Kürdistan Devrimi gibi zor bir devrimi başarıya götürecek tarzı, örgütsel anlayışı, üslubu ve kadro duruşunu oturtmak, mücadelemiz açısından olmazsa olmaz bir zorunluluktur. Zaten Önderlik gerçeğinin en ayırt edici yanı da böyle bir örgütsel anlayış ve kadro duruşunu ortaya çıkarmasıdır. Uluslararası komplonun yıldönümünde bir de bu temel gerçekliğimizin altını çizmek, bunu başarı gerçekliğimizin abecesi olarak bilmek çok önemlidir.

### Komployu önce kendi şahsımızda yenilgiye uğratmalıyız

Kürdistan Devrimi'nin bu en büyük kazanımı olan örgüt ve kadro anlayışı, örgütsel ciddiyet, özcesi Önderlik çizgisinde partileşme gerçekleştirilip gerekleri yerine getirilmezse,







böyle bir örgüt ya da kadro, esas olarak da komplonun istediği çizgide bir duruş gösteriyor demektir. Bu nedenle komplonun başarı veya başarısızlığını ilk önce örgüt ve kadro anlayışında görmek gerekir.

Bir kadro komploya karşı mücadele etmek istiyorsa, bunu ilk başta kadro duruşuyla, yöntemiyle, tarzıyla kendi şahsında yenilgiye uğratmalıdır. Kadro kendi şahsında komplo-yu yenilgiye uğratırsa, daha doğrusu Önderlik çizgisinde partileşirse, komplo ne yaparsa yapsın bu hareketin yarattığı birikim ve değerleri tasfiye edemez, etkisizleştiremez, başarısını önleyemez.

Nitekim 2005'te, PKK'nin yeniden inşasıyla birlikte yetersiz de olsa, komplonun ve tasfiyeciliğin yaratmak istediği örgüt ve kadro anlayışına karşı yeni bir hamle başlatıldığı için, mücadelemiz siyasal alanda da, meşru savunmada da bir ivme kazanmıştır. Halkımız 2005 ve 2006 yıllarında ayağa kalkmışsa, bu, esas olarak PKK'nin yeniden inşasıyla birlikte bir taraftan doğru bir ideolojik çizgiye oturması, diğer taraftan da örgüt ve kadro anlayışını yenileyerek yeniden mücadele eder hale gelmesiyle yakından bağlantılıdır. Dolayısıyla PKK'nin kuruluşu, örgütsel sorunların aşılması ve siyasal hamle yapılması açısından yeni bir dönüm noktası olmuştur. Bu nedenle mücadelenin 2005 ve 2006 yıllarındaki gelişimini, PKK'nin yeniden inşasından ayrı görmek mümkün değildir.

Uluslararası komplonun bugüne kadar örgüt içine yansıyan etkileri olmadı ya da kadroda, örgüt anlayışında, yaşam duruşunda hiç yıpratma yaratmadı demek doğru değildir. Dolayısıyla komplo sadece tasfiyeciler üzerinde değil, bir bütün olarak örgüt

içinde belli olumsuz etkilerde bulundu. Komplocuların yaratmak istediği örgüt ve kadro anlayışı belli ölçüde örgüt içinde yer buldu, ama bu anlayışa karşı bir mücadele sürmektedir. Bir taraftan uluslararası komplo ve tasfiyeciliğin yarattığı etkiler, diğer taraftan örgüt içindeki ideolojik duruş ve yanlışlıklara karşı gösterilen zayıflıklar, yine Kürdistan demokratik halk devriminin zorluklarla dolu olan özellikleri, bu tür yanlış eğilimlerin şöyle ya da böyle zaman zaman dışa vurmasına, pratikte ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Uluslararası komplonun ağır etkisi her zaman şöyle veya böyle hissedilmektedir.

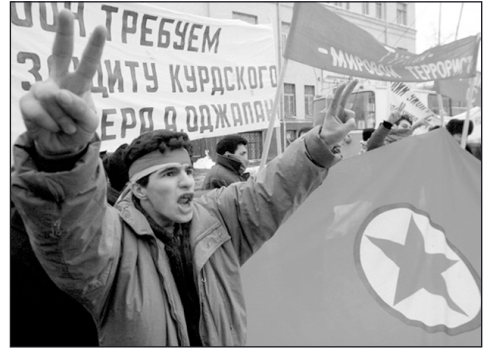
### Karşıt güçler sürekli bir ideolojik saldırı içindedir

Örgütün ideolojik ve teorik yenilenme yaşaması, örgütsel yapılanmada zihniyete uygun yenilenmeler geçirme süreci içinde olması da çeşitli sorunlara yol açmaktadır. Komplocuların tasfiyeciliğin ortaya çıkmasında olduğu gibi, bu süreci kendi amaçları doğrultusunda değerlendirerek, örgüt içinde dengelerin bozulup sarsılmasını hedefledikleri açıktır. Bunun için örgütün ideolojik, teorik çerçevede yaşadığı değişimi, dönüşümü çarpıtarak, saptırarak, tasfiyecilik somutunda ortaya çık-



tığı gibi, kavramları kendinlerine göre yorumlayarak bu değişim sürecini provoke etmek istedikleri görülmelidir.

Uluslararası komplocu güçler de şunu bilmektedir ki, örgüt bu değişimi gerçek anlamda yapıp, bu değişim sürecini örgütte oturtup, bu temelde bütün enerjisini ve planlamasını mücadeleye sevk ederse, bu hareket üzerinde hesap yapmak, komplonun iste-



diği düzeyde bir kadro ve örgüt gerçeği ortaya çıkarmak, dolayısıyla siyasal mücadeleyi engellemek mümkün olmayacaktır. Çünkü örgüt, ideolojik kimliğini oturtturarak sağlıklı ve etkili bir ideolojik mücadele sürecine girmiş olacaktır. Tüm Apo ve PKK karşıtları bunu görmektedir. Bu nedenle de yaşanan değişimin sağlıklı ve başarılı biçimde oturması, yerleşmesi ve tüm örgüte, halka mal olmasını engellemeye çalışmaktadırlar.

Karşıt güçlerin sürekli bir ideolojik saldırı içinde olmaları, her yerde Önderliğin ideolojik tezleri, teorik yaklaşımları üzerinde kuşku uyandırmaları, bu konuda muğlaklık yaratmak için büyük çaba göstermeleri, yenilenen, değişen, derinleşen ideolojik kimliğimizden korkmalarının dışa vurumudur. Önderliğimizin bu ideolojik, teorik yaklaşımları ve siyasal değerlendirmeleri güzel, ama olmazmış biçiminde bir yaklaşımı çeşitli biçimlerde dillendirip kafaları bulandırarak, yeni ideolojik kimliğimizi oturma çabalarımızı farklı biçimde boşa çıkarmak istediklerini görmekteyiz. Diğer yandan Önderliğimizin tezlerini tersinden ele alarak, dünyadaki hakim gelişmelere ayak uydurma biçiminde olduğunu dillendirip, bu ideolojik, siyasal çizginin komplonun istediği çizgiye yönelmesini sağlamak isteyen çevreler de bulunmaktadır.

### Apo'suz ve PKK'siz Kürt siyaseti olmaz

Uluslararası komplo-yu boşa çıkarmanın en önemli yolu, komplo neyi hedefliyorsa bizim onları sahiplenmemiz gerekiyor. On yıllardır süren PKK mücadelesi karşısında komplocuların, tasfiyecilerin en fazla saldırdıkları Ön-

derlik gerçeği, onun yönetim tarzı, örgüt ve kadro anlayışdır. Tabii ki daha ilk günden itibaren ideolojik ve teorik bir saldırı da yürütmüşlerdir. Esas olarak da Önderliğimizi saf dışı etmek istedikleri bilinen bir gerçektir.

Çünkü Önderliğimizi saf dışı ederek ideolojiyi ve teoriyi, bunun kadro durumu ve örgüt anlayışını ortadan kaldırmayı düşünmüşlerdir. Bu gerçekliğin komponun yıldönümünde bir daha hatırlanmasında fayda vardır. Zaman zaman örgüt içinde komponun, hatta tasfiyecilerin istediği bir kadro durumu ve örgüt anlayışını sanki normal bir şeymiş gibi savunan, dillendiren, hatta komponun, tasfiyecilerin ortaya çıkarmak istedikleri örgüt ve yaşam anlayışını yeni çizgimizin gereğiymiş gibi örgüte dayatanlar var. Bunlar tabii ki bilinçli veya bilinçsiz, uluslararası komploya zemin sunan ya da bu komponun örgüt üzerinde baskıyı sürdürmesine umut ve cesaret veren tutum ve davranışlar olmaktadır.

Dolayısıyla da partileşme ruhunu, örgüte sahiplenme ve yoldaşlık ruhunu geliştirmek, örgütsel refleksleri güçlendirmek, Önderlik gerçeğine, değerlere, mücadeleye, örgüte sahiplik eden kadro duruşunu derinleştirip geliştirmek, komploya karşı en etkili mücadele yoludur. İdeolojik ve politik netliğin var olduğu ortamda komploya karşı mücadelenin her zaman için örgüt ve kadro duruşunu geliştirmek ve derinleştirmekten geçeceği bilinmelidir. Önderliğimizin vurguladığı gibi, uluslararası komponun önünü alamayan yetersiz yoldaşlık da böylece aşılabilir.

Uluslararası komploju gerçekleştirilenler siyasal olarak Apo'suz ve PKK'siz bir Kürt siyaseti amaçlıyordu. Bütün saldırılara rağmen bu hedefe ulaşılmamıştır. Özellikle 2005 ve 2006 yılında halkımızın Önderliğe ve PKK'ye güçlü biçimde sahiplenmesi, otuz yıldır Apo'suz ve PKK'siz çözüm dayatmaları dikkate alındığında, komponun tümünden olmasa da belli düzeyde boş çıkardığını gösterir. Zaten bizim uluslararası komplocu güçlerle öyle açık cepheden savaşma gibi bir yaklaşımımız yoktur. Önderliğin esaretinden önce de böyle bir siyasal tarza sahip olmadığımız bilinmektedir. Daha

çok, ideolojik, teorik olarak ve kendi örgütsel yapılanmamızı güçlendirerek, halk içinde örgütümüzü demokratik yapılanma temelinde kökleştirerek mücadelemizi geliştirmek istiyoruz.

### Kürdistan'da ideolojik ve siyasal etkinliği olan hareket PKK'dir

Bize açıkça cepheden bir saldırı yürütmedikleri taktirde, biz de mücadelemizi farklı biçimde yürütmeye gerçekliğine sahibiz. Kaldı ki çok haklı bir dava yürüten hareket olarak haklılığımızı her türlü güce belli düzeyde kabul ettirecek bir pozisyondayız. Nitekim yürüttüğümüz mücadeleyle halkımızın bu haklı mücadelesini bu çevrelere de belli ölçüde kabul ettirmiş durumdayız. Bunu yaratan en başta Önderliğimizin ideolojik, teorik yaklaşımları, politik tutumları, örgüte ve kadroya sürekli güç veren değerlendirmeleri ve tüm bunların sonucu halkımızın, Önderliğimize sahiplenerek mücadeleyi yükseltme gerçeğidir.

Uluslararası komploju PKK'yi bitirdiğini, artık Kürt sorunundan kurtulduğunu düşünen bir Türkiye devlet gerçeği vardı. Hareketimiz hem meşru savunma gücünü koruyarak hem de siyasal etkinliğini artırarak bu değerlendirmenin doğru olmadığını, Türkiye halkı ve kamuoyuna göstererek, PKK'nin zor ve şiddetle bitirilemeyeceğini ortaya koymuştur. Bunun sonucunda hem devlet hem siyasal çevreler içinde Kürt soru-



nunun artık eski klasik yöntemlerle çözülemeyeceği, farklı çözüm yöntemlerinin devreye konulması gerektiği biçiminde bir eğilim de ortaya çıkmıştır.

PKK'nin uluslararası komplo sonrası yeniden böyle bir pozisyon kazanması önemli bir gelişmedir. Bugün Türkiye-ABD, Türkiye-Güney Kürdistanlı siyasal güçler arasındaki ilişkilerde PKK'nin bir kriz etkeni olması, mücadelemizin etkisizleştirilmesinin değil, siyasal, örgütsel varlığının Kürdistan halkını ve siyasal gelişmeleri etkileme gücünü sürdürdüğünün kanıtıdır. PKK'nin siyasal gücünün zayıflatıldığından söz edilemez. Belki ABD'nin müdahalesiyle birlikte milliyetçi Kürt siyaseti Güney Kürdistan eksenli belli düzeyde bir güçlenme yaşamıştır.

Ancak bugün hala Kürdistan'ın genelinde ideolojik ve siyasal etkinliği olan hareket PKK'dir. PKK'nin böyle bir konumu hala devam etmektedir. Belirli Kürt siyasal grupları Kürdistan'ın diğer parçalarında etkili olmaya çalışsalar da bu, ideolojik, teorik, örgütsel güçlerinden değil, belirli siyasal çevreler tarafından beslenmeleriyle ilgilidir. PKK ise ideolojik siyasal gücünü halkların demokrasi ve özgürlük özelemlerine cevap verme niteliğinden ve halkı örgütleyerek, siyasal güç kazanma tarzından almaktadır. Zaten komponun önemli düzeyde boş çıkarılması da bu ideolojik duruşun, halkı örgütlemesinin ve halk mücadelesine dayalı siyaset yapma tarzının sonucudur.





# KÜRT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ GELECEĞE ERTELENEMEZ

**“İçinde bulunduğumuz aylar tarihi önem arz eden, Kürt halkının adeta kaderinin belirleneceği aylar olmaktadır. Ya Kürt inkarı ve imhası kırılacak, aşılacak, Kürt halkının özgür var oluşu ve ilerleyişi sağlanacak ya da yeni bir inkar sistemi kurularak Kürt soykırımı sonuca götürülecektir. Bu nedenle Kürt sorununun çözümünü ileri bir geleceğe ertelemeyi öngören yaklaşımlar son derece tehlikelidir”**

Mevcut siyasal durumun özellikle ele alırken, kuşkusuz öncelikle 1 Ekim'den itibaren geliştirdiğimiz yeni ateşkes süreci üzerinde durmamız gerekir. Hepimizin yakından bildiği gibi, Önder Apo'nun çağrısı ve hareketimizin kararı temelinde, 1 Ekim'den itibaren beşinci ateşkes sürecini geliştirmiş bulunuyoruz. Süreli olarak geliştirilen bu yeni ateşkes girişiminin ilk yarı süreci yaşanmış durumdadır. Ateşkes kararı alır ve ilan ederken de hem Önder Apo hem de hareketimizin yetkili organ ve kurumları tarafından ateşkese dair kapsamlı değerlendirme ve tartışmalar yapılmıştı. Geldiğimiz bu noktadan geriye dönüp baktığımızda, 1 Ekim'den itibaren hareketimizin yeni bir ateşkes süreci geliştirmiş olmasının isabetli bir karar olduğu ve bu sürecin olumlu yönlerinin daha ağır bastığı tartışma götürmez bir gerçektir.

## **Kimin şiddet yanlısı kimin barış yanlısı olduğu ortaya çıkmıştır**

Her şeyden önce, 1 Haziran Atılımı temelinde iki buçuk yıllık süre boyunca geliştirdiğimiz meşru savunma direnişinin yarattığı sonuçların siyasal alana dönüştürülmesi ve kalıcı kılınması için elverişli bir ortam yaratmıştır. Diğer yandan, 2006 yılının güzünde ve kış başında Ortadoğu'da yaşanan yeni siyasi gelişmeler açısından hareketimizin ateşkes konumu içinde olması isabetli olmuştur. Öncesinden mevcut gelişmeler görülerek böyle bir ateşkes sürecine girilmemiş olsaydı, bölgede yaşanan gelişmeler karşısında hareket olarak ateş-

kes sürecini geliştirme durumunu tartışmak zorunda kalacaktık.

Ateşkes girişiminin yarattığı gelişmelerin başında kuşkusuz Kürt sorununa demokratik çözüm arayışının içte ve dışta yaygın olarak tartışılması gelmektedir. Bu konuda belki de tarihin en kapsamlı tartışmasının yaşandığı, demokratik güçlerle birlikte bölgesel ve uluslararası düzeyde siyasal güçlerin de, hatta devlet güçlerinin de bu tartışmaya katılarak, herkesin bu tutum karşısında tavır açıklamak zorunda kaldığı bir gerçektir. Yine ateşkes girişiminin demokratik halk hareketinin geliştirilmesi, bu hareketin örgütsel ve eylemsel alanda sivil demokratik inisiyatifi güçlendirmesi açısından güçlü bir zemin oluşturduğu tartışma götürmez bir gerçektir.

Bu çerçevede Özgürlük hareketimiz öncülüğünde Kürt ulusal birliği pratik tutum temelinde yaratıldığı gibi, Türkiye'nin demokratik güçleri ve sivil toplum hareketinin daha aktif ve örgütsel hale gelmesi açısından da önemli bir teşvik durumu yaşatmıştır. Bunlarla birlikte, ateşkes girişimi Türkiye'nin siyasi ortamında önemli bir netleşme ve yeni dinamiklerin ortaya çıkması gibi bir sonuca da yol açmıştır. Kimin şiddet yanlısı olduğunu, kimin barışçıl demokratik çözümde yana bulunduğunu hem Türkiye toplumu nezdinde hem de uluslararası kamuoyu önünde açıkça ortaya koyarak, Türkiye'nin inkar ve imhada ısrar eden bu güçlerinin daha çok teşhir ve tecrit olmalarını, dolayısıyla sıkışma ve zayıflamalarını yaratmıştır.

Bununla birlikte Kürt inkarı ve im-

hasına dayalı politikaların Türkiye'nin yararına olmadığı ve başarı şansının bulunmadığı yönünde Türkiye yönetimi içinde önemli bir eğilimin oluşması, bu eğilimin yeni dinamikler kazanmasına yol açmıştır. Böylece Türkiye'deki toplum ve devlet yönetimi içinde inkar ve imha eğiliminin daha da tecrit edilerek, daraltılması gibi bir durumun ortaya çıkmasına, Türkiye siyasi alanının kendi içindeki çelişki ve mücadele durumunun gelişmesine zemin sunmuştur.

## **Ateşkes Kürt sorununun çözümü için son şanstır**

Ateşkes girişimimiz, Amerika'daki 7 Kasım seçimleri ardından gelişen politik arayışlar ve Irak'taki gelişmelere de denk düşmüş; karşıtlarımız arasında Kürt sorununa şiddet dışı yaklaşım gösterilmesi eğiliminin daha da güçlenmesine, Kürt sorununa demokratik çözüm arayan hareketimizin daha çok dikkate alınır bir konum kazanmasına yol açmıştır. Kuşkusuz bütün bu gelişmeler önemlidir ve asla küçümsenmemeli, görmezden gelinmemelidir. Ancak aynı oranda yeterli de görülmemelidir. Çünkü yaşanan gelişmeler, bizim açımızdan henüz daha etkili mücadele yürütmek için bazı fırsat ve imkanları elde etme düzeyindedir. Oysaki beşinci ateşkes kararıyla birlikte Önderlik ve hareket olarak yaklaşımımız, bazı kazanımlar elde etmekten öteye, Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünü adım adım geliştirme yönünde bir stratejik sonuç ortaya çıkartmaktır.



Nitekim daha ateşkes kararına ulaşır, çağrı yaparken bile, Önder Apo bu gerçeğe ısrarla dikkat çekti. Beşinci ateşkesin Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünü açısından son bir şans, bu temelde yaratılmış büyük bir fırsat olduğunu ifade etti. Kendisinin bu girişimin de başarısız olması halinde artık yeni girişimler yapamayacağını, yeni ateşkes çağrılarında bulunamayacağını, bu bakımdan bu beşinci ateşkes girişiminin mutlaka stratejik başarı kazanması gerektiğini netçe ortaya koydu.



### Kürt sorununun çözümüne duyarlı yaklaşılmalıdır

Önder Apo, daha baştan ifade etmiş olduğu bu görüşünü pratikleştirmek için çaba harcıyor. Hem devlet cephesinde yaşanan gelişmeleri hem de demokratik güçlerin yürüttüğü mücadeleyi zayıf ve yetersiz görerek, Kürt sorununun çözümüne daha ciddi ve somut yaklaşılmasını istiyor. Ateşkesi stratejik başarıya dönüştürmek için her türlü riski göze alarak mücadele ediyor. Önder Apo'nun, *"eğer demokratik siyasal çözüm olmazsa, 1993 yılından itibaren bu doğrultuda geliştirdiğim stratejik yaklaşım ve çabaları geri alır ve kendim de geri çekilirim, PKK hareketini ve Kürt halkını kendisi hakkında kendisinin karar vermesini isteyerek, özgür bırakırım"* biçimindeki açıklamaları bu temelde ortaya çıkıyor.

Önder Apo'nun geliştirdiği bu yaklaşımları ve uyarılarını, yine bu doğrultuda harcadığı çabayı, gösterdiği direnişi ciddiye almak gereklidir ve bir de doğru ve yeterli anlayarak ona gerekli cevabı vermek zorunludur. Kesinlikle Önder Apo'nun son tutumunun, *"barışçıl, demokratik çözüm stratejisini, yani uzlaşma ile çözüm arama strateji-*

*sini geri çekerim"* açıklamasının bir blöf olmadığı, Önder Apo'nun bu konuda çok ciddi ve kararlı olduğu tartışılmaz bir gerçektir. İçinde bulunduğu koşulların zorlaması sonucu geliştirilen düşünceler olarak görmek de kesinlikle doğru değildir. Önderlik, ne yaşadığı koşulların zorlukları nedeniyle böyle bir tutumu ifade etmekte ne de blöf yapmaktadır. Tersine, bütün bunların çok derin bir siyasal anlamı vardır ve Önder Apo son derece ciddi ve kararlıdır. Eğer önerileri temelinde içinde bulunduğumuz süreçte Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünü yönünde adımlar atılmazsa, Önder Apo'nun ifade ettiği doğrultuda yeni kararlar alacağını ve yeni tutumlar geliştireceğini beklemek gerekir. Daha ateşkes çağrısı yaparken de *"bu ateşkes süreci başarıya gitmezse, topyekün savaş gündeme gelir"* diyerek, aslında bu tutumunun tanımını yapmıştı.

Önder Apo, mevcut stratejiyi geri çekebileceğini ve kendisinin de geri çekilebileceğini söylerken, ne yapmak istemektedir? Her şeyden önce Kürt sorunuyla ilgili olan tüm çevreleri uyarmakta ve ciddiyete davet etmektedir. Türkiye toplumunu ve devleti yöneten güçleri böyle bir ciddiyete çağırdığı gibi, Kürt halkını, tüm ulusal demokratik güçleri ve hareketimizi de ciddi yaklaşıma, sürece doğru ve yeterli sahip çıkmaya çağırılmaktadır. Nitekim ateşkes sürecinin pratik yürütülüşünün son derece zayıf ve yetersiz olduğu, bunun da ateşkes girişiminin stratejik başarısını zayıflatığı, bu durumun Önder Apo'da ciddi bir rahatsızlık ve tepki ortaya çıkarttığı bir gerçektir.

Önderliğimiz, ateşkes süreci boyunca yaptığı açıklamalar ve gösterdiği tutumla çok net bir biçimde dayatmada bulunmaktadır. Bunun ya çözüm ya



çözüm dayatması olduğu açık bir gerçektir. Önder Apo, Kürt sorununa mutlak surette çözüm istemektedir. Bunun demokratik siyasal yöntemlerle ve barış içinde olmasını arzu etmektedir. Ancak bu olmazsa, başka yöntemlerle de böyle bir çözümün dayatılması gerektiği görüşündedir. Amacı kesinlikle Kürt sorununun çözümünü sağlamak ve bunu da mutlaka içinde bulunduğumuz koşullarda ortaya çıkartmaktır. *"Olacaksa bir çözüm, içinde bulunduğumuz süreçte olmalı, artık daha ileriye ertelenmemelidir"* demektedir.

### 2007 yılı Kürt halkı açısından tehlikelerle dolu bir yıldır

Önder Apo neden bu kadar net ve kesin bir tutum içindedir? Çünkü içinde bulunduğumuz koşulları Kürt sorununun çözümü açısından en elverişli koşullar olarak görmektedir. Bu nedenle mevcut elverişli koşulların çözüm yönünde değerlendirilmesini ve tarihin en ağır sorunlarından olan Kürt sorununun çözümünün bu temelde gerçekleşmesini istemektedir. Diğer yandan eğer mevcut koşullarda çözüm gerçekleştirilmez, bu elverişli ortam çözüm yönünde değerlendirilmezse, daha sonra gelişebilecek süreçlerin Kürt halkının varlığı ve geleceği açısından ciddi tehlikeler içerebileceğini öngörmektedir.

2007 yılı açısından durumlar ciddidir. Hem fırsatlar ve imkanlar açısından hem de tehlikeler açısından öyledir. Eğer bunu böyle tanımlıyorsak ve bu söylediğimize inanıyorsak o zaman bütün pratiğimizin, çabamızın buna uygun olması gerekir. Buna uygun olmazsa, o zaman boş söz söylenmiş olur. Söz ayrı, pratik ayrı olamaz. So-



nuçta pratik duruş belirleyici olduğu için bu yaklaşım başarısızlığa götürür.

Bu bakımdan durum ciddidir. Bu ciddiyeti bütün düşüncemizde, davranışımızda ve çalışmamızda göstermemiz gerekmektedir. Denilebilir ki zaten PKK mücadelesinin hepsi böyledir. Bu doğrudur ve PKK hareketi hiçbir zaman olağan bir mücadele süreci içerisinde olmadı. Fakat 2007 baharındaki kadar da olağanüstü özellikler taşıyan, çözümün gelip eşiğe dayandığı, siyasi sürecin bu denli kaygan ve değişken hale geldiği bir süreç hiç oluşmadı. Zaman zaman buna yakın süreçler gelişse de bu düzeyde ilk kez geliyor.

Bu nedenle yeni sürece genellemeci yaklaşarak geçmişle kıyaslamamak, işte her zaman böyleydi, bu yıl da böyle olacak dememek ve kendini yanıltmamak büyük önem arz ediyor. Herkesin bu duyarlılığı göstermesi, böyle bir değerlendirmeye denk bir tutum içinde olması önemlidir.

### **Irak küresel sermaye güçleri ile statükocu güçlerin çatışma alanına dönüştü**

Önder Apo, içinde bulunduğumuz koşullarda Kürt sorununa çözüm bulunmamasının yeniden Kürt inkarı ve imhası temelinde bir bölgesel ve uluslararası statükonun yaratılmasına yol açabileceğini düşünmektedir. Nitekim bölgedeki mücadele, bu yönlü arayışlar, daha şimdiden böyle bir tehlikenin ipuçlarını vermekte ve ciddi bir tehdit olduğunu göstermektedir.

Önder Apo'nun Kürt sorununun çözümü açısından uygun gördüğü ve çözümün mutlaka gerçekleşmesini istediği politik koşullar nasıldır?

Her şeyden önce küresel sermaye



güçleriyle bölgenin despotik ulus devlet yapısı arasında süren III. Dünya Savaşı'nda yeni ve önemli bir dönemece gelindiği gözlenmektedir. Küresel sermaye sistemi adına ABD'nin Ortadoğu'ya yönelttiği silahlı müdahale, bölgedeki ulus devlet statükosunu Afganistan ve Irak zeminlerinden parçalayarak, belli bir düzey yaratmış, ancak bu müdahaleyi bölgenin tümüne aynı düzeyde yayamamış, net bir sonuca götürmemiştir.

Bush yönetiminin 2003'ten beri belirlediği politikalarda ciddi değişiklik olmadı. Süreç itibarıyla zorlandıkça bazı açılımlar yapmaya çalıştı. Geldiği nokta, ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını yaratmak, bu temelde bölgesel duruş kazanmaktır. Bu politikanın başarısı bazı güçler tarafından -hem uluslararası hem de bölgesel güçler tarafından- engellendi. AB, Rusya, Çin bu konuda ABD'ye bir biçimde köstek koymaktadır. Yine bölgede de Türkiye yönetimi başta olmak üzere İran ve Suriye de engel koydu. Sonuçta Bush yönetimi seçim yenilgisi aldı. Bunun ardından bir yığın tartışma oldu. Madem yönetimin izlediği politikalar Amerikan toplumu tarafından kabul görmemiştir, o zaman toplum tarafından kabul gören politikalar neler olmalıdır diye iki aylık bir tartışma süreci yaşandı. Amerikan başkanı bu süreci bocalama olarak

tanımladı. 2007 yılına giriş mesajında, Irak'ta bocalamadan teröre karşı savaşı sürdüreceğiz açıklamasını yaparak, aslında Amerika'da yürütülen tartışmaları, o tartışmalar çerçevesinde yönetimin içine düştüğü durumu bocalama olarak tanımladı. Bocalamadan yürütmenin politik ilkelerini açıkladı. İşte yeni Amerikan politikaları, Bush yönetiminin yeni politikalar adı altında yaptığı açıklamalar bunu ifade etmektedir.

### **Irak'ta askeri işgal başarılı sonuç vermedi**

Aslında ABD 2003'te Irak'a müdahale ederken ya da daha öncesinden 11 Eylül olayları ardından şer eksenini biçiminde tanımladığı ve silahlı mücadele ile bu şer eksenini ortadan kaldırmayı öngördüğü politikaları etkili bir biçimde yürütemedi. Irak'ta bir çıkma-za girdi, bir çakılma oldu. Her ne kadar propagandasını yaptıysa da pratikte onu yürütemedi. 7 Kasım seçimleri ardından ise buna ters politikalar içeren raporlar hazırlandı, tartışmalar yürütüldü. ABD'nin 2003'ten bu yana izlediği politikaları değiştirmesini ön gören teklifler gündeme geldi. Özellikle Demokratların aldığı meclisteki çoğunluğa da dayalı olarak bu öneriler önem kazandı. Hangisi benimsenecek diye tartışmalar yürütülmekteydi. Bush yönetiminin açıklamaları aslında her ikisini de yürütemeyeceğini gösterdi. Yani ne 2003'te müdahale ederken önüne koyduğu o şer eksenini silah zoruyla ortadan kaldıracak bir güce sahip, ne öyle bir politika yürütebilecek bir durumda ne de Irak çalışmaları grubunun hazırladığı rapor gibi bölge statükosu ile uzlaşmayı öngören bir politik değişiklik yaptı.

Bush yönetiminin açıkladığı politikalar neyi ifade ediyor? Irak'ta düzeni sağlamayı ifade ediyor. Şimdiye kadar da 2003 müdahalesinden bu yana Bush yönetiminin esas aldığı çizgi buydu. Irak'a tümenden hakim olma, Irak'ı Ortadoğu'daki statükoya karşı mücadelede temel bir dayanak, örnek bir güç, bir model, bir üs olarak kullanmak. Fakat müdahale karşı dire-

---

**“Önder Apo, içinde bulunduğumuz koşullarda Kürt sorununa çözüm bulunmamasının yeniden Kürt inkarı ve imhası temelinde bir bölgesel ve uluslararası statükonun yaratılmasına yol açabileceğini düşünmektedir. Nitekim bölgedeki mücadele, bu yönlü arayışlar daha şimdiden böyle bir tehlikenin ipuçlarını vermekte ve ciddi bir tehdit olduğunu göstermektedir”**

---



nişle zorlandı, hakimiyet kuramadı. Askeri işgal başarılı sonuç vermedi, yani bir çatışma durumu ortaya çıktı, tam hakim olamadı. Siyaseten de attığı bazı adımlar askeri şiddeti durduracak bir düzey kazanmadı, öyle bir uzlaşma ortaya çıkarılmadı. Bölgedeki birçok milliyetçi ve dini güç, bu işgal, müdahale karşısında birleşerek, ittifak yaparak ya da kendini örgütleyerek karşı direniş içerisine girdi. Dolayısıyla Amerika'nın Irak'ta içine düştüğü durum bir çıkmaz, çözümsüzlük durumu oldu. Seçim sonuçları da zaten bunu yansıtıyor. Yönetimin içine düştüğü bu başarısızlığın sonuçları aslında 7 Kasım seçimlerindeki yenilgi ile ortaya çıktı.

### **Bush yönetimi Irak'taki radikal çizgisini sürdürecektir**

Bush yönetiminin Ortadoğu'daki mevcut statükoya karşı yönelttiği silahlı müdahaleyi daha ileriye götürememesinin ve Irak'ta bir askeri çıkmaz içine düşmesinin temel nedeni; Ortadoğu'nun tarihsel, toplumsal ve siyasi gerçeğini doğru ve yeterli değerlendirememesi, bu nedenle bölge gerçekliğine uygun bir mücadele stratejisi ve taktiklerini geliştirememesi olarak değerlendirilebilir. Kuşkusuz ABD'nin temel amaçları değişmemektedir, yani Ortadoğu'daki ulus devlet sistemini aşma ve Ortadoğu'yu küresel sermaye sistemi içinde eritme hedefinden ABD yönetimi vazgeçmeyecektir.

Bush yönetiminin açıkladığı şeyin özü, Irak'ta hakimiyeti sağlamaktır. Onun için, radikal çizgi sürdürülecek diye sert bazı deyimler de kullanılıyor, açıklamalar da yapılıyor. Kendini rahatlatıcı, hakim kılıcı bir siyasi ortama ulaşmak istiyor. Esas olarak da yapmak istediği, Irak'ta hakimiyeti sağlamak ve öngördüğü biçimde bir düzen kurmak. Bunun için karşıt silahlı güçlerin ezilmesini öngörüyor. Açıkladığı yeni politikanın özü bu, bu da yeni bir şey değil.

**“ABD'nin bölgede öngördüğü yeni sistemin Kürt sorununun çözümü temelinde mi gerçekleşeceği yoksa Kürt inkarı ve imhasına dayanan ulus devlet statükosunun biraz cıllanarak yeniden yaratılmak mı isteneceği, Kürt toplumu açısından büyük bir önem arz etmektedir. Gelişmeler Kürt halkının yeni ve ciddi bir tarihsel süreçle karşı karşıya kaldığını göstermektedir”**

Zaten Mart 2003 müdahalesinden bu güne kadar Amerika'nın bütün çabası bunun üzerine oldu. Bu durum neyi ifade ediyor? Sünni direnişini ezme ifade ediyor. Onun da ilk örneği Saddam'ın ve yardımcılarının idam edilmesi oldu. Bu, Irak'taki mücadelede radikal, sert tutumu ABD'nin sürdüreceğinin bir kanıtıdır. Sünni örgütleri, silahlı örgütleri ezme kararında olduğunu gösteriyor. Onunla da sınırlı değil, şiiiler açısından da benzer açıklamayı yaptılar. Özellikle El Sadr grubu için. Mezhep çatışmasını bu biçimde durdurmak istiyorlar. Şii, sünni silahlı güçlerini etkisizleştirerek, Irak'ta bir siyasi istikrara, bu temelde bir yönetime ulaşmayı hedeflemektedirler.

Mevcut durumda silahlı güçleri ezerler de bu durumda bir yönetim ortaya çıkarsa, burada şii-Kürt etkinliği fazla olacaktır. Sünni kesim, siyasi yapılar çok daha fazla ezilecek, daralacaktır. Bunun işaretleri vardır. Sünniler hem milliyetçilik hem de mezhepçilik temelinde büyük ölçüde silahlı örgütlülüğü temsil etmektedir. Baas örgütlülüğü onların içinde sürmektedir. ABD'nin, bunları ezerek Irak'ta bir istikrar, düzen kurup, Irak üzerinden bir bölge yapılanması yaratma gibi bir düşüncesi, yaklaşım stratejisi vardır. Yeni politika onu içerdi, bu konuda da Bush yönetiminin bunu 2007 yılında gerçekleştirme gibi bir hedefinin olduğu söylenmektedir.

Siyasi olarak da zaten onu yapması lazımdır. 2008'de yeni seçim gündeme gelecektir. Bush yönetimi yapabileceğini esas itibarıyla bu yıl içinde yapacaktır. Bunun için yeni asker gönderme kararları alındı. Irak'a müdahale eden güçleri İran'ı, Suriye'yi uyardılar. Hewler'deki İran temsilciliği bu temelde basıldı. Yine Kürdistan'da da bazı güçleri Bağdat'ta istikrarı sağlama ça-

lışmasında değerlendirmek, kullanmak istiyorlar. Bu durum bölge güçlerini çok derinden etkilemektedir. Buna karşı İran'ın ittifak arayışları görülmektedir. Şii etkinliği onları bölge-

de güçlendirmiş durumdadır. Ona da dayanarak, onun verdiği belli bir güçle de bölgenin, dünyanın diğer alanlarında destek arayan çabaları bulunmaktadır. İran Cumhurbaşkanı tıpkı Türkiye yönetimi gibi yoğun bir diplomatik faaliyet yürütmektedir. ABD'ye karşı hem bölgede hem de uluslararası alanda küresel düzeyde bir karşıtlaşma yaratmaya çalışmaktadır.

### **Kürt halkı yeni ve ciddi bir tarihsel süreçle karşı karşıyadır**

ABD, bölgedeki eski statükoyu aşma mücadelesini farklı yöntemlerle de olsa sürdürmeye devam ederken, uzlaşma ve ittifak arayışları temelinde yeni Ortadoğu sisteminin yaratılması yönünde adımlar atmaya da çalışacaktır. Küresel sermaye güçleriyle Ortadoğu'nun ulus devlet güçleri arasında yaşananlar, mücadelenin bölge statükosunu parçalama temelinde yürüme sürecini geride bıraktığını, bir yandan bu statükonun aşılması doğrultusunda mücadele geliştirilirken, diğer yandan yeni statükonun oluşturulması sürecinin de başladığını göstermektedir.

Bu da ABD siyaseti açısından, yeni Ortadoğu statükosunun oluşturulma çalışmalarının başlaması anlamına gelmektedir. Nitekim bu, bölgenin tüm güçlerini duyarlı hale getirmiş, ABD'nin bu yeni arayışı ve yeni sistem yaratma yönünde adım atmaya başlayacağı izlenimini vermesi, bölgenin yapılanması içinde yer alabilmek için tüm bölge güçlerini daha duyarlı ve çaba harcar hale getirmiştir.

Bu durum Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu da yakından ilgilendirmektedir. ABD'nin bölgede öngördüğü yeni sistemin Kürt sorununun çözümü te-



melinde mi gerçekleşeceği, yoksa Kürt inkarı ve imhasına dayanan ulus devlet statükosunun biraz cilalanarak yeniden yaratılmak mı isteneceği, Kürt toplumu açısından büyük bir önem arz etmektedir. Gelişmeler, Kürt halkının yeni ve ciddi bir tarihsel süreçle karşı karşıya kaldığını göstermektedir.

Ortadoğu'da I. Dünya Savaşı ardından oluşan despotik ulus devlet statükosunun bir yandan Kürdistan özgürlük mücadelesiyle, diğer yandan ABD'nin on beş yıldır izlediği politikalarla merkezden, yani Irak'tan parçalandığı ve eski statükonun yeniden tesis edilmesinin mümkün olmadığı bir gerçektir. Irak'ta Saddam yönetiminin yıkılması, aslında bölgesel düzeyde ulus devlet sisteminin parçalanmasını yaratmış ve aşılması yönünde önemli bir gelişmeyi ifade etmiştir.

Hem Kürt halkının özgürlük mücadelesi hem de ABD saldırıları sadece Saddam yönetimini yıkmakla sınırlı kalmamış, aynı zamanda ulus devlet sisteminin despotik, diktatöryal, milliyetçi, bölge gerçeğine uymayan dış patentli yüzünü iyice açığa çıkarıp, teşhir etmiştir. Yine ulus devlet güçlerinin deyim yerindeyse burunları iyice sürülmüş ve tarihlerinin en zayıf dönemini yaşar duruma sokulmuşlardır. Bu durumun yarattığı zorlanma, çözümsüzlük ve çıkmaz içinde olan bölgenin ulus devlet güçleri, ABD'den esen son politik değişim rüzgarı karşısında yeniden bir hareketlenme, umutlanma ve

yeni çabalar içine girmişlerdir.

Bu durum karşısında İran derhal Irak ve Suriye yönetimlerini ortak toplantıya ve birlikte ittifak oluşturmaya çağırırken, bölgeden dışlanma endişesi ile yüklü olan Türkiye yönetimi ise, İran ve Suriye yönetimleriyle en üst düzeyde görüşmeler yaparak, ABD'deki politik değişikliklere göre bölgede neler yapabileceklerini belirlemeye çalışmıştır.

### **Kürtler parçasal değil bütünsel çözüm için mücadele etmeli**

Irak, Lübnan ve Filistin alanındaki gelişmeler, İran yönetimini biraz rahatlattı ve güçlendirmiş olsa da mevcut durumuyla yakın süreçte İran'ın ABD yönetimiyle uzlaşmaya varması zordur. Dolayısıyla önümüzdeki süreçte bölgesel düzeyde ABD-İran çelişkileri devam edecek ve bu çelişki bölgedeki gelişmeler üzerinde etkisini sürdürecektir. Bir süreden beri ABD baskıları altında iyice bunalmış olan, kendi içinde de çeşitli sorun ve bölünmeleri yaşayan Suriye yönetiminin bu gelişmeler karşısında daha dikkatli davranacağı, hatta ABD ile uzlaşma ve ittifak yollarını arayacağı, o alandaki gelişmenin bu yönlü olacağı daha şimdiden anlaşılmaktadır.

ABD'deki son politik yaklaşımların Irak'taki çatışmalı durumu ne oranda sona erdireceği ve Irak'ı ne oranda bir istikrara götüreceği henüz belli değildir.

Nitekim şimdiye kadar Irak'ın istikrarlı sahası olarak değerlendirilen Güney Kürdistan da ABD'nin yeni politik arayışları temelinde daha fazla kaygı ve endişe alanı, dolayısıyla giderek bir istikrarsızlık alanı olmaya adaydır. Çünkü bu politikalar Güney Kürdistan'da ulaşılan statükoyu tehdit etmektedir. Bir yandan Kerkük sorunu daha çok alevlendirilmekte, diğer yandan hem güneyden hem de kuzeyde Türkiye tarafından Güney Kürdistan'daki gelişmeler açıkça tehdit edilir olmaktadır.

Güney Kürdistan Federe Yönetimi'nin bu gelişmeler karşısında ulaştığı güç düzeyini korumaya çalışacağı açıktır. Ancak bu konuda ne denli direngen olabileceği ve mevcut statüyü ayakta tutabileceği belli değildir. ABD ve Türkiye'den gelen baskılar ve verilecek kısmi tavizler karşısında, mevcut düzeyden geri adım atarak, onlarla uzlaşma yoluna gitme, kendi dar bölgesel, aşiretsel çıkarlarını bu temelde koruma yaklaşımı hakim hale gelebilir. Diğer yandan, içinde bulunduğumuz süreçte, Kürdistan'ın bir parçasında çözümü dayatmak, onu esas almak yeterli olmayacak, hatta varolan düzeyi de kaybetmek ya da uzlaşmak zorunda kalmak gibi tehlikeli bir durumu ortaya çıkaracaktır. Dolayısıyla Kürt sorununun bölgesel çözümünü içinde bulunduğumuz politik mücadele sürecine bütünlüklü bir çözüm olarak dayatmak, başarılı olmak açısından zorunludur.

### **Türkiye'nin Irak politikaları dibe vurdu**

Burada esas olan, Türkiye'nin durumudur. Gelişmeler Türkiye'yi ürkütmüştür. Türkiye, gelişmeler karşısında çok zayıf kalmıştır. Buna bir karşı hamle olarak Kerkük sorununu gündeme getirdi. Gece gündüz demeden Kerkük tartışması yapmaktadırlar. Ankara'da bir Kerkük konferansı yaptılar. Kürtler dışında herkesi katıyorlar. Kerkük'e askeri müdahale nasıl olur, onun tartışmaları yapılmaktadır. 2006 baharındaki askeri hareketliliğin PKK için olduğu sanıldı, oysa Kerkük için bir hazırlık olduğunu söyleyen çevreler bulunmaktadır. Türkiye, Irak çalışma ra-



porunun ABD'nin yeni politikası olacağını umut etmişti. Bu biçimde ABD kendilerine daha fazla taviz verecek, dolayısıyla uzlaşacaklardı. Onun için hemen hazırlık yapıldı.

Yani bir yandan Irak yönetimi üzerinde etkili olmak için hazırlık yapılırken, diğer yandan böyle bir ortamdan yararlanarak PKK'yi ezebilir miyim, tasfiye edebilir miyim yaklaşımına kapılarak hazırlık yapıldı. Önderliğimizin Genelkurmay-Başbakanlık uzlaşması dediği nokta burada ortaya çıktı. Türkiye mevcut ortamı bu iki açıdan değerlendirebileceğini umut etti. Buna göre arayış ve çaba içine girdi. Hem bölgesel güçlerle hem de ABD'li yetkililerle görüştüler. Bölge düzeyinde hareketli hale geldiler. Umutlandılar, hesaplar yaptılar. Kendileri açısından garanti gibi gördüler.

Zaten Türk basını ilginç bir şekilde ABD'de sanki seçimleri kendileri kazanmış gibi sevinç duymaktaydı. Bush yönetimi için söylenmedik söz bırakılmadı. Fakat ABD yönetiminin yılbaşında açıkladığı politikalar, bütün bu hesapları çökertti. Saddam'ın idamı, ardından ona denk düşen yeni Amerikan politikası, Bush yönetiminin 2007 yılında izleyeceği politikaların belirginleşmesi, Türkiye yönetiminin, AKP yönetiminin bu hesaplarını bozdu. Bu, çok nettir. Dolayısıyla Irak için yapmaya çalıştığı hazırlıklar elinde kaldı, böylece şii-ler ve Kürtlerle daha açık karşı karşıya geldi. Çünkü sünni konferansı yapılmıyordu. ABD politikalarının Irak'ta silahlı güçleri ezme siyaseti doğrultusunda sünnileri daha da zayıflatacağı, dolayısıyla şii-Kürt yönetiminin daha çok pekişeceği, bunun içinde de Kürtlerin daha çok ağırlık kazanacağı ortaya çıktı.

150 kişilik Kürt taburunun Bağdat'a denetimi sağlamak üzere yollanmasına, Amerika bile umut bağlamaktadır. Bu, Amerika ile Kürtler arasında yeni bir ilişki durumunu ortaya çıkartmaktadır. Türkiye'nin hesabı, sünnilerin daha çok öne çıkartılacağı, daha fazla katılım gösterecekleri yönünde oldu. Çünkü Amerika çıkmaza girdi, silahlı güçleri ezemedi, dolayısıyla onları bertaraf etmek için, yönetimde sünnilere biraz daha fazla yer vereceği yönündeydi hesapları.



Öyle olsaydı, mevcut Irak yönetim yapılanmasında bir daralma ortaya çıkaracaktı. Yani şii-Kürt ittifakına dayalı yönetimi daraltacaktı. Türkiye'nin bu noktadaki hesabı sadece PKK'yi ezmek de değil, Irak'taki yönetimde değişikliğin olmasını sağlamak, bu durumda Güney Kürdistan'daki mevcut statüyü de daraltmaktı. Kendisinin umudu, en azından Güney sınırındaki yeni siyasi oluşumu, Kürt siyasi oluşumunu kendisi açısından denetim altına alınmasını sağlamaktı. Mevcut gelişmeler bunun tersidir.

### ABD'nin Kürtlerle ilişkisi TC'yi telaşlandırmaktadır

Amerika'nın politikası Irak'ta o silahlı güçleri durdurmak olunca, bu durumda en etkili güç, Kürtler olmaktadır. Geçmişte de belli oranda etkinlik sağladılar. Şimdi de hem şii hem sünni, ABD'ye karşı savaşan güçlerin ezilmesi siyasetinde Amerika'nın en çok dayanacağı alan Güney Kürdistan alanı olmaktadır. Böyle bir ortamda Kürtleri karşıya almak değil, Kürtlerin Irak yönetiminde etkinliklerinin daha da artması, dolayısıyla Güney Kürdistan statükosunun daralma tehdidi altından kurtulup daha da genişlemesi gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Bu yönlü anlaşmalar vardır, zaten anlaşma olmazsa Kürt güçleri Bağdat'a gitmezlerdi. Kürt güçleri Bağdat'a götürüldüğüne göre, ona karşı da ABD'nin Güney Kürdistan statüsüne dair Kürt-

lere verdiği güvenceler, tavizler vardır.

Şimdi Irak'ta silahlı güçlerin ezilmesiyle ortaya çıkartılmak istenen siyasi yapının gidişatı, Kürtlerin etkinliğinin artması yönündedir. ABD politikasının şu anki durumunun öngördüğü budur.

Bu, Türkiye'yi telaşa düşürmüş durumdadır. Türkiye tam tersini hesap ederken, böyle bir durumla karşı karşıya gelince, Irak yönetimi düzeyinde Kürt etkinliğinin arttığı, o olmazsa ayrılıp ayrı devlet olma tehdidinin bile Güney sınırında Kürtlerden geldiğini görünce, Kürt inkarı ve imhasını öngören siyaset en zor durumu yaşamaktadır. Bunun için Amerika'ya yönelik tehditler açıkladılar. Kerkük konferansı yaptılar. Meclis tartışmaları oldu. Kerkük'e askeri müdahale kararı alacağız diye ABD ve bölge güçlerini tehdit etmektedirler.

Türkiye, Irak'taki, yine Kerkük'teki gelişmelere göre, askeri müdahale etme tehdidini arttırarak sürdürecektir. Referandumu mesele yapmaktadırlar. Referandumun ertelenmesini, Irak çalışma grubu raporu öngörmekteydi. Türkiye'nin çabası da o yönlüdür. En son bazı ABD'liler, anayasanın öngördüğü ilkelerin uygulanacağını açıkladılar. Bu, Türkiye'yi daha çok endişelendirdi. Mevcut haliyle zayıf durumdadır. Bunun için en ileri düzeyde bir siyasi ve askeri tehditte bulunmaktadır. Bazı askeri hazırlıklar da yapılmaktadır. Güney'in vurulması hesabını yapmaktadırlar. Yani bazı politikalarını uygulamada bizim varlığımızı bir vesile olarak kullanmak istemektedirler.



2007

**Türkiye için de kader yılıdır**

Diğer taraftan, esas olarak bu tehditlerin bir yönüyle bizim üzerimize pazarlık konusu olmasıdır. Onu görmemiz önemlidir. Tehdit ederek ABD'yi de Güney Kürdistan'daki yönetimi de bize karşı bir uzlaşmaya zorlamak isteyebilirler. Öyle bir ittifak, bir düzeyde ortaya çıkabilir. Çünkü Amerika bir yandan Irak'ta denetimi kurmak isterken, diğer yandan Türkiye-Irak ittifakının geliştirilmesini istemekte, 2006 yılında yürüttüğü politikayı devam ettirmek istemektedir. Bush yönetiminin açıkladığı yeni politikalarda o da bulunmaktadır. Türkiye-Irak ittifakının geliştirilebilmesi için sınırdaki sorunların çözülmesinin gerektiği söylenmektedir. Türkiye bu konuda PKK'nin ezilmesini dayatmaktadır. Amerika ise Türkiye'yi bu noktada daraltmış vaziyettedir. Özellikle Güney'deki yönetimin kendini daha çok güçlendirme istemi doğrultusunda da Türkiye'nin istemine şimdiye kadar cevap veremedi. Türkiye ile ABD Irak yönetimi, onun adına Güney Kürdistan yönetimi arasında bir gerginlik, bir pazarlık hususu vardır. Siyasi askeri gerginlik bir yönüyle de pazarlık konusudur. Çatışmaya mı gidecek, uzlaşmaya mı gidecek, her iki olasılığın da önü açıktır. Bunun nasıl olacağını, hangisinin gerçekleşeceğini süreç belirleyecektir.

Türkiye yönetimi, 2007 yılının kendileri için kader belirleyici bir yıl olacağını belirtmektedir. Kader belirlenmesi, Irak'ta bir sistemin biraz daha ileri düzeyde şekillenmesi olmaktadır. Irak nasıl şekillenirse, öyle anlaşılıyor ki Türkiye'deki yapılanma da ona göre olacaktır. Eğer Kürtleri daraltır, Kerkük'ün Kürdistan'a katılmasını engeller, Irak yönetiminin birliğini öne çıkartırsa, o zaman Kuzey'deki Kürt hareketini de ezme, inkarı sürdürme imkanı bulacaktır. Yok, eğer öyle olmaz ve Kerkük Kürdistan'a katılırsa, Kürtlerin Irak yönetimindeki etkinlik düzeyleri ileri düzeyde olursa ya da ayrılma gibi bir düzey -ki bir Kürt ulus devlet yapılanması oluşuyor- ortaya çı-

karsa, Türkiye artık Kürtleri inkar ve imha politikasını yürütemez. Ya bu gelişmeyle savaşacak ya da imha ve inkar politikasında değişiklik yapacaktır. Kader belirleyici dedikleri, Kürt inkarı ve imhasına dayalı politika açısından kader belirleyici bir yıl olmasıdır.

AKP yönetiminin ateşkese yaklaşımı bir oyun şeklindedir. Bunu böyle tespit edebiliriz artık. İlginçtir, hükümete bağlı bazı kurumlar başka şeyler söylerken, hükümet başka şey söylemektedir. Örneğin hükümete bağlı bir kurum olan MİT açıklama yaptı. Ön-

---

**“Türkiye yönetimi,  
2007 yılının kendileri için kader  
belirleyici bir yıl  
olacağını belirtmektedir.  
Irak nasıl şekillenirse,  
öyle anlaşılıyor ki Türkiye'deki  
yapılanma da ona göre olacaktır.  
Eğer Kürtleri daraltır,  
Kerkük'ün Kürdistan'a  
katılmasını engeller,  
Irak yönetiminin birliğini  
öne çıkartırsa, o zaman  
Kuzey'deki Kürt hareketini de  
ezme, inkarı sürdürme  
imkanı bulacaktır”**

---

derlik de tanımladı, devletin en etkili kurumlarından birisidir. O farklı açıklamalar yaptı, hükümet başka şeyler söyledi. Demek ki bir bütünlük yoktur, farklı düşünceler vardır. Düşünce sistemleri dağılmıştır. Fakat şu anda devlette etkili olan, inkar ve imhayı öngören politik güçlerdir. Onlar yönlendirmektedirler. AKP bu güçlerle tümüyle ittifak yapmış görünmektedir. Bu eğilim, inkar ve imha sistemi kendi etkinliğini korumak için bütün gücünü kullanmaktadır. Öyle görünüyor ki, bundan sonra da kullanacaktır. Bu konuda çok tehditkar bir pozisyondaydılar. Askeri müdahale konusunu tartışmaktadırlar. Hazırlık yapma konusunda genelmeye gerekli yetkinin verildiğini başbakan ve dışışleri

bakanı birkaç kez açıkladı. Şimdi CHP'nin istemi üzerine de meclisten bu konuda onay çıkarmak istemektedirler. Muhtemelen çıkarabilirler. Bu kılığın yaklaşımları böyleyken, bu konuda duyarlı olmak gerekmektedir.

**Türkiye'de barışı isteyen çevreler yeteri kadar güçlü değildir**

Peki ateşkesin hiçbir etkisi olmadığı denilebilir mi? Tabii ateşkesin etkilediği güçler de var Türkiye'de. Partiler, demokratik kurumlar, aydınlar, sivil toplum kuruluşları bir konferans yaptılar. “Türkiye Barışını Arıyor” Konferansı, önemli bir konferanstı. Şu ana kadar Kürt sorununun çözümüne dair yapılan konferansların en güçlüsüydü diyebiliriz. Her tarafta, yani sadece Türkiye'de ya da Ortadoğu'da değil, dünyanın her yerinde, Avrupa'da yapılan konferanslar bulunmaktaydı. Mesela o konferansların en büyüğü Brüksel'deki idi. Katılımcıları bir de muhatap güç olarak Türkiye açısından değerlendirilirse, bu konferans en büyük konferanstır.

Türkiye toplumunu en çok etkileyecek kesimlerin bir araya geldiği bir konferanstır bu, küçümsememek gerekir. DYP'nin tutumu, MİT'in açıklamaları, sermaye çevrelerinin, TUSİAD benzeri güçlerin tutumları oldu. Yani Türkiye'de bu inkar ve imhaya karşıt olan siyasi, demokratik güçler, sermaye güçleri de bulunmaktadır. Onlar da önemli bir güçtür. Ateşkesi muhatap aldılar, çalışmaktadırlar. Bir mücadele bu iki eğilim arasında sürmektedir.

Açık bir çelişki durumu oluşmuştur. Fakat ordu ve devlet üzerindeki hakimiyet dendiği zaman, halihazırda inkar ve imha eğilimi hakimdir. Diğer güçler toplum içinde daha geniş bir çevreye sahip olabilirler, ama çekinmektedirler. Ordu var, devletin vurucu güçleri var. Onlar üzerinde siyasi güçleri, etkileri o kadar yoktur. Siyasi tutumu geliştirecek kadar iradeleri ve birlikleri bulunmamaktadır. Bu bakımdan toplumu belli ölçüde etkilemektedirler, fakat devleti mevcut durumda yönlendirememektedirler.



### Zorlanan TC rejimi milliyetçiliğe oynamaktadır

Önümüzdeki süreçte çok etkili çabalar sürdürülebilirse, dıştaki gelişmelerle Irak'taki gelişmeler birleşirse, belki inkar ve imha güçlerini etkisiz kılabilir. Yok, eğer öyle olmazsa, Türkiye büyük ihtimalle Medya Savunma Bölgeleri'ne, Güney'e, Kerkük'e çeşitli biçimlerde müdahale etmek isteyecek. ABD ile karşı karşıya gelmeleri, çatışmaya girmeleri zor olsa da, karşılıklı tavizler vererek, en azından bize karşı askeri müdahaleler kapsamında ABD ile de bir biçimde uzlaşabilirler. Bu bakımdan Irak'taki gelişmeleri tümüyle önleyemezse bile bizim imhamız için çaba harcayacaktır. Çeşitli ittifaklar yapılabilir. Bu tür girişimler ortaya çıkabilir. Bu daha güçlü, daha esas bir olasılıktır. Bunu dikkate almamız, görmemiz gerekiyor. Yani hazırlıklı olmalıyız. Mevcut durumda bazı olasılıklar var, hangisinin gerçekleşeceğine ilişkin insan bir şey diyemez. Ama ağırlıklı olan yön, inkar ve imha güçlerinin saldırgan yönüdür. Bu kesin gibidir. Yani en azından bu yönlü bazı girişimler, çatışmalı durumlar gündeme gelebilir.

Bunu neoittihatçı kesim çok ileri düzeyde dillendirmektedir. Bizim bunu dikkate alan bir yaklaşım ve hazırlık çalışması içinde olmamız gereklidir. Bu büyük bir güç müdür, değildir. Türkiye güç kazanarak mı bunu yapı-

yor? Hayır, zorlandığı için bunu yapmaktadır. Hesapları tutmadığı, dağıldığı, inkar ve imha siyaseti kırılmak ve aşılacak ile yüz yüze olduğu için bunu yapmaktadır. Onu korumak için, elindeki tüm gücü kullanarak saldırıya geçmek istemektedir. Bu, zayıflık ve gerilemenin bir sonucudur. Bir yandan ABD nezdinde, diğer yandan da bölgenin ulus devlet güçleri nezdinde görüşme ve ittifak arayışlarını yoğunlaştırarak, PKK'yi ezme ve tasfiye etme politikalarını hayata geçirmek istemektedir. Mevcut ortamı, gerillanın ezilmesi ve PKK öncülüğündeki Kürdistan özgürlük ve demokrasi hareketinin tasfiye edilmesi açısından uygun görmektedir.

Bu nedenledir ki ateşkes sürecinin başladığı dönemdeki Kürt sorununa dair tartışma ve çözüm arayışları giderek zayıflamıştır. Kürt sorununu tartışma gündemde geri planlara düşmüş, daha çok inkar ve imhada ısrarlı olan güçlerin milliyetçi şoven açıklamaları ve pratikleri öne çıkmıştır. Halk ve Önder Apo üzerinde arttırılan baskılar, özellikle de gerillaya yönelik savaş dönemini bile aşan düzeyde geliştirilen operasyonel saldırılar, bu gerçeği ifade etmektedir.

Bundan da öteye, TC yönetimi mevcut durumu değerlendirerek, inkarcı ve imhacı saldırılarını Güney Kürdistan'a, Medya Savunma Bölgeleri'ne de yaymak için ABD ve bölgesel güçlerle

bir anlaşmaya varmaya çalışmaktadır. Hatta bu konuda karşılıklı tavizler temelinde, PKK Koordinatörlüğü adı altında oluşturulan sistemin çalışmasına dayalı olarak, Güney Kürdistan'a yönelik geçmişte olduğu gibi askeri operasyonlar yapma ortamını Türkiye yönetiminin elde ettiği, ABD ve Irak yönetimiyle bu temelde, sıcak takip denen türden anlaşmalar yaptığı bilgileri ulaşmaktadır.

### Bu aylar Kürt halkının kaderinin belirleneceği aylardır

TC yönetimi bir yandan askeri baskıları arttırıp Özgürlük hareketimizi güçten düşürerek, diğer yandan ise ABD ve bölgesel güçlere tavizler verip, onların desteğini alarak Ortadoğu'da başlamakta olan yeni sistem yapılanmasını Kürt inkarı ve imhası temelinde geliştirmek, bu biçimde 20. yüzyıla dayatılmış olan inkar ve imha statükosunu öz itibarıyla 21. yüzyıl başındaki bölgesel yapılanmaya da dayatmak istemektedir.

Önder Apo'nun içinde bulunduğu süreçte Kürt sorununa 'ya çözüm ya çözüm' dayatması, bu gelişmeler temelinde ortaya çıkmaktadır. Eğer böyle bir süreçte Kürt sorununun çözümü ve Kürt halkının demokratik haklarını özgürce kullanması temelinde bir bölgesel yapılanma ortaya çıkartılamazsa, bu durum Kürt halkına dayatılmış olan soykırımın asimilasyon yöntemlerini de aşarak, çeşitli katliam yöntemleriyle sonuca götürülmesini sağlayacak yeni bir sürece yol açabilir. Bu bakımdan içinde bulunduğumuz aylar tarihi önem arz eden, Kürt halkının adeta kaderinin belirleneceği aylar olmaktadır. Ya Kürt inkarı ve imhası kırılacak, aşılabilecek, Kürt halkının özgür var oluşu ve ilerleyişi sağlanacak ya da yeni bir inkar sistemi kurularak, Kürt soykırımı sonuca götürülecektir. Bu nedenle Kürt sorununun çözümünü ileri bir geleceğe ertelemeyi öngören yaklaşımlar son derece tehlikelidir.

Yine bugünün yakıcı gerçeğini göremeyen ve bu temelde Kürt sorununun çözümünü doğrultusunda üzerine düşen görev ve sorumlulukların gereğini pra-



tikte başarıyla yerine getiremeyen yaklaşımlar da çok tehlikelidir. Bu tür yaklaşımlar tarih tarafından mahkum edileceklerdir. Bunun için Önder Apo'nun geliştirdiği ve siyasi gündeme dayattığı Kürt sorununa çözüm politikalarını doğru anlamamız, güçlü sahiplenmemiz ve üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini pratikte başarıyla yerine getirmemiz, tarih karşısında yüz akıyla durabilmek açısından kesin gereklidir. Ancak böyle mücadeleciler ve sonuç alıcı bir duruş Türkiye'deki inkar ve imha eğilimini kırabilir. Kürt sorununda çözümün önünü açabilir ve ancak böyle bir gelişme ile ABD'nin bölgede yaratmak istediği yeniden yapılanma sürecinde Kürt halkı özgür iradesiyle yer alarak, halkların özgür iradeli, demokratik ve kardeşçe bir sistem kurmalarına katkı sunabilir. Bu temelde başlattığımız ateşkes sürecini stratejik başarıya götürebilmek için izlememiz gereken politikaları şöyle özetleyebiliriz.

### **İnkâr ve imha sistemini kırmak için daha fazla çalışmalıyız**

En başta inkar ve imha sisteminin kırılıp aşılmasını sağlayacak bir mücadeleyi propaganda, diplomasi, serhildan, örgütlenme ve meşru savunma alanlarında, Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında çok güçlü bir biçimde geliştirme gereği vardır. Bu konuda şimdiye kadar yaşanmış olan zayıflıklardan da gerekli dersleri çıkarak, ne pahasına olursa olsun ateşkes sürecini başarıya götürecek bir mücadele düzeyini geliştirmemiz gereklidir. Şunu bilelim ki, ancak Türkiye'deki inkarcı ve imhacı klik geriltilerek, Türkiye yönetimi demokrasi ve özgürlük mücadelesi tarafından zorlanarak inkar ve imha politikasında değişiklik yapabilir. Bunu gerçekleştirebilmek için de başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm halkın harekete geçirilmesi, yine tüm Kürt ulusal güçlerinin böyle bir mücadele içine çekilerek birleş-

tilirilmesi, Kürt demokratik kurum ve kuruluşlarının çok aktif mücadele eder hale getirilmesi gereklidir. Bununla birlikte, Türkiye'nin demokratik sivil toplumcu siyasal ve toplumsal güçlerini Kürt sorununun çözümü temelinde Türkiye'nin demokratikleşmesini öngören bir demokrasi bloğu etrafında birleştirmek ve eyleme çekmek esastır. Bunlarla birlikte neoittihatçılar denen, kızıl elmacılar olarak tanımlanan inkar ve imhacı kliği iyice teşhir ve tecrit edip aşabilmek için bunlarla çelişen, bunlara karşıt olan, bu anlamda bizim öngördüğümüz düzeyde olmasa bile Türkiye'nin liberal bir demokrasiye dönüşmesini isteyen tüm güçlerle en geniş ilişki ve ittifak içinde olabilmek, inkar ve imhacı güçlere karşı en geniş siyasi ittifakı Türkiye cephesinde oluşturmak gerekli olmaktadır.

### **Parçayı bütüne feda etmek çok tehlikelidir**

Güney Kürdistan'a gelince, şimdiye kadar izlediğimiz ulusal birlik politikasını önümüzdeki süreçte daha etkili yürütme gereği vardır. Özellikle Güney Kürdistan'daki kazanımların da yok edilme tehlikesinin ortaya çıktığı böyle bir dönemde, Güneyli güçleri, başta KDP ve YNK olmak üzere çeşitli parti ve örgütleri Kürt kazanımlarını tehdit eden saldırı ve politikalarla karşı ortak ulusal cephe- de birleştirmeye çalışmak, bu temelde bir ortak ulusal strateji oluşturmak amacıyla ilişki ve ittifak içinde olmaya gayret göstermek önemlidir. Ancak bu noktada söz konusu güçlerin kendi dar çıkarlarını düşünerek ve direnme gücünü gösteremeyerek ABD ve Türkiye dayatmaları karşısında uzlaşmacı bir tutum içine girebilecekleri, bu temelde Kürdistan öz-

gürlük davasını içten bölüp, tehdit edebilecekleri ihtimalini de hiçbir zaman unutmadan gerekli duyarlılık ve tedbir içinde olma gereği vardır. Yine özellikle bu dönemde bir parçayı öne çıkaran yaklaşımlar tehlikeli olacaktır. Bu yaklaşım daha çok da yurtsever güçler, Kürt siyasi çevreleri için aldatıcı olabileceğinden dolayı tehlikeli olacaktır. Bir parça için genelin feda edilmesi gibi bir durum ciddi bir tehlike arz edecektir. Bu nedenle de böyle bir durumu yoğun bir propaganda ile mahkum etmek, içinde bulunduğumuz süreçte bir parçanın öne çıkarılmasının yanlışlığını ortaya koyarak, Ortadoğu düzeyinde Kürt sorununa çözüm bulacak bir siyasetin propagandasını yapmak, Kürt ulusal zeminine böyle bir politikayı propaganda etmek gereklidir.

Suriye'nin ABD ile içine gireceği muhtemel uzlaşma süreci de dikkate alınarak onunla çatışmalı olmak yerine, Kürt halkının demokratik konfederal örgütlülüğünü geliştirme temelinde Suriye'deki değişimin demokratik kılınması ve böyle bir demokratikleşme içinde yer alınması için çalışmak daha doğru bir siyasi tutum olacaktır.

İran'a gelince, kuşkusuz geçen süreçte yürüttüğümüz mücadele ile ortaya çıkardığımız gelişmeleri korumak ve daha da ilerletecek yol, yöntem aramak, Doğu Kürdistan çalışmalarımız açısından esas olmaktadır. Bu konuda olası ABD-İran savaşı ihtimali karşısında mevcut yaklaşımlarımızın değişmesi gerekmektedir. Yani ABD-İran çatışmasına göre uyarlanmış; daha çok askeri yöntemlere dayanan siyasi örgütsel çalışma tarzımızda değişiklik yaparak, mevcut meşru savunma konumumuzu ve mevzilenmemizi korumak ve sürdürmek temelinde mümkün olduğu oranda sivil siyasi

yöntemlerle örgütlenme ve demokrasi mücadelemizi geliştirme yaklaşımı önümüzdeki süre açısından Doğu Kürdistan'da gelişme sağlayabilmek için daha gerçekçi olacaktır.

---

**“Önder Apo'nun geliştirdiği ve siyasi gündeme dayattığı Kürt sorununa çözüm politikalarını doğru anlamamız, güçlü sahiplenmemiz ve üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini pratikte başarıyla yerine getirmemiz, tarih karşısında yüz akıyla durabilmek açısından kesin gereklidir. Ancak böyle mücadele Türkiye'deki inkar ve imha eğilimini kırabilir”**

---

## AB ve ABD Kürtlere çıkarları çerçevesinde yaklaşmaktadır

AB-Türkiye ilişkileri ciddi bir çözümsüzlük ve tıkanma içine girmiştir. AB'nin birliğinin içine çatışmalı bir Türkiye'yi katmak istemediği gibi, güçlü bir Türkiye'yi de almak istemeyeceği anlaşılmıştır. Bu bakımdan Türkiye biraz da yanlış kapı çalmaktadır. AB ise özellikle özgürlük mücadelemizin Türkiye'yi zorladığı ortamdan da yararlanarak, baskılarını artırıp, Kıbrıs, Ege vb sorunlarda taviz koparmaya çalışmaktadır. Yani Kürt sorununa kendi çıkarları doğrultusunda yaklaşmak ve bu temelde kullanmak istemektedir. Oysa kendi yarattığı bir sorundur ve çözümüne yanaşmamaktadır. Bu konuda oldukça ikiye bölünmüş olduğu gibi, Kürt-Türk çatışmasından Türkiye üzerine baskı uygulayarak çıkar sağlama doğrultusunda yararlanmak istemektedir. AB'nin bu politikalarını teşhir etmek, AB nezdinde yürütülecek çalışmalarla bu politikalarla karşı demokratik mücadeleyi geliştirerek bu ikiye bölünülüğün aşılması, Kürt sorununa daha duyarlı ve demokratik bir yaklaşımın Avrupa alanından geliştirilmesi için çalışma gereği vardır.

ABD'nin politikalarında çok istikrarlı olmadığı, esas olarak da her şeyin önüne kendi çıkarlarını koyduğu görülmektedir. Bu gerçeği görerek, ABD politikaları karşısında durmak, bunun için de esas olarak Kürt halkını bilinçlendirmek, örgütlendirmek, Kürt halkının politik iradesini örgütlü bir biçimde ortaya çıkararak, ABD politikalarının karşısına dayatmak daha doğrudur. Eğer örgütlü güç olursa, ABD'nin bununla uzlaşma arayacağı, örgütsüz ve güçsüz olan herhangi bir halka da hiçbir değer vermeyeceği açıktır. Bu bakımdan ABD'nin Kürdistan'ın bütünlüğünü ve Kürt halkının özgür iradesini görmeyen, bunu kendi emperyalist saldırıları doğrultusunda

kullanmak isteyen yaklaşımlarına karşı halkın özgür iradesini ve örgütlü politik gücünü açığa çıkararak, ilişki ve mücadele diyalektiğini bu biçimde sürdürme gereği vardır.

ABD karşısında Kürtlerin 1975 sürecini ikinci kez yaşamamaları için oldukça dikkatli olan, herkesi uyaran, halkların iradesini görmeyen politik yaklaşımlara karşı teşhiri ve demokratik siyasi mücadeleyi geliştirerek, Kürt halkının özgür ve demokratik varlığını bölgenin yeniden yapılanma sürecine etkin bir biçimde dayatan bir yaklaşım içinde olmak gereklidir.

Bütün bunları yürütmek bu politikaları izlemek ve başarmak için, içinde bulunduğumuz koşullar uygun ve elverişlidir. Henüz bölgenin yeniden yapılanması şekillenmemiştir. Güçler parçalı, dağınık, karmaşık ve çelişik-

---

**“Kürt sorununun demokratik çözümü doğrultusunda bir başarı yakalanacaksa, böyle bir dönemde ve böyle bir mücadele ile yakalanacaktır. Bu da gerçekleşmezse geriye güçlerin çatışması kalacaktır. Onun için Önder Apo, ateşkes temelinde siyasi diyalogla, demokratik yöntemlerle Kürt sorununun çözümü için, içinde bulunduğumuz süreci son şans görmektedir”**

---

tir. Diğer yandan Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini en önde uygulayan yönetim kligi neoittihatçılar, en zayıf durumlarını yaşamaktadır. Hem devlet yönetimi içinde hem Türkiye toplumunda teşhir olmuşlardır. Bölgede de ciddi bir teşhiri yaşamaktadırlar. Özellikle Kürt toplumu tarafından dışlanmış durumdadırlar. Aynı şekilde ABD ve AB ile de çelişiktirler. Dolayısıyla hem mücadelemiz tarafından ciddi darbeler vurularak zayıflatılmışlardır hem de içte ve dışta ittifaksız durumdadırlar.

Dolayısıyla inkar ve imhacı kligi zayıflatmak, yenilgiye uğratmak ve aşmak için, içinde bulunduğumuz koşullardan daha elverişli tarihsel koşulların oluşması çok zordur. Bu bakımdan da bu koşulları Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirecek mücadeleyi geliştirme temelinde değerlendirmek tarihsel önem arz etmektedir.

## Barışçıl çözüm gelişmezse şiddet gelişir

Demek ki böyle bir sürece ateşkesi dayatmamız ve ateşkes sürecini de, Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirecek bir siyasi örgütsel mücadeleyi dayatarak geliştirmemiz en doğrusu olmuştur. Eğer tarihsel açıdan Kürt sorununun demokratik çözümü doğrultusunda bir başarı yakalanacaksa, böyle bir dönemde ve böyle bir mücadele ile yakalanacaktır. Bu da gerçekleşmezse, geriye güçlerin çatışması kalacaktır. Onun için Önder Apo, ateşkes temelinde siyasi diyalogla, demokratik yöntemlerle Kürt sorununun çözümü için, içinde bulunduğumuz süreci son şans görmektedir. Eğer böyle çözülmeyecekse o zaman bu sorunu şiddet

çözecektir demektedir. Hareket ve halk olarak bu gerçeği görerek, ateşkes sürecini stratejik başarıya dönüştürebilmek için doğru bir ittifak ve ilişki siyaseti kadar propaganda, diplomasi, serhil-

dan ve örgütsel çalışmaları en ileri düzeyde geliştirmemiz, bu temelde ateşkes sürecini stratejik başarıya ulaştırmamız tek doğru yoldur.

Bununla birlikte demokratik siyasi çözümün gerçekleşmemesi, ateşkesin stratejik başarıya dönüşmemesi ihtimalini de göz önüne alarak, ortaya çıkacak yoğun ve şiddetli bir topyekun savaş durumunu da dikkate almamız, şimdiden böyle bir meşru savunma savaşına her yönden güçlü bir biçimde kendimizi hazırlamamız, bunun için gerekli çalışmaları yapmamız zorunludur.

Nitekim ateşkes ilan ederken Önderliğimiz ve hareketimiz bu temelde doğru bir değerlendirme ve tespit yapmış, çalışmalarımız bu doğrultuda planlanarak yürütülmüştür. Bu konuda herhangi bir gevşekliğe ve savrulmaya yer vermeden, bu doğrultuyu pratikte başarıya götürebilmek için etkin ve sonuç alıcı bir pratik çalışma yürütülmesi zorunludur.



# VIYANLAŞMAK APOCU FEDAI RUHLA GÖREVLERE SAHİP ÇIKMAKTIR

KKK Yürütme Konseyi Başkanlığı

**“Viyan yoldaş bu eylemiyle Önderlik çizgisine, şehitlere, halkın davasına ve Önder Apo’ya yaklaşımımızın nasıl olması gerektiğini bir kez daha bizlere göstermiştir. Aynı zamanda bu eylemiyle bizleri derin bir sorgulamaya sevk etmiştir. Zaten her konuda da görüşlerini ve nasıl yaklaşılması gerektiğini kısa ama derin izahlarla yazmıştır. Bu yüzden 2006 yılının talimatını veren bir eylem olmuştur ve o talimat bugün de bizim için geçerlidir”**

Bugün, Apocu fedai ruhun tarihe bir kez daha ateşten bir müdahalesi olarak değerlendirebileceğimiz, Viyan yoldaş şahsında pratikleşen büyük anlamlarla yüklü eylemin birinci yıldönümünü yaşıyoruz. Yüksek iddia ve büyük bir kararlılığın sahibi olan Viyan yoldaşı şehadetinin birinci yıldönümünde sevgi ve saygıyla anıyor, Viyan yoldaş şahsında

tüm aziz ve kahraman şehitlerimizimizin anıları

önünde saygıyla eğiliyor, anılarını zafer ve özgür bir halk gerçekliğiyle taçlandıracağımıza dair verdiğimiz sözü bir kez daha yineliyoruz.

Viyan yoldaşımız, geçen sene bugün, tamamen kendi kararı ve inisiyatifıyla fedai bir eylem geliştirmiştir. Haftanın alanında uzun bir hazırlık sürecinin ardından, Önderliğe, yoldaşlara, halka ve ailesine hitaben mektuplar yazıp, 1 Şubat’ı 2 Şubat’a bağlayan gece, “*Bijî Serok Apo*” sloganı atarak, bedenini ateşe vermiş ve ölümsüzler kervanına katılmıştır. Böylece 1 Şubat günü de mücadele tarihimiz açısından sembolleşen günlere katılmıştır.

## Fedailik talimatla olmaz

Hem Viyan yoldaşın kişilik özellikleri hem de gerçekleştirdiği eylemin özellikleri oldukça çarpıcıdır. Her şeyden önce fedai bir kişiliğe sahip olduğunu eylemiyle ispatlamış ve bu eylemselliği ile ölümsüzler taburunun fedai bir üyesi olmuştur.

Fedai olmak, normal bir asker ya da kadro olmak değil-

dir. Bilindiği gibi dünyadaki bütün devletler ve birçok hareket, ordu örgütlenmesine sahiptir. Yine bütün devlet ve toplum yapılanmalarında kadrolardan oluşan partiler vardır. Burada önemli olan hangi ordunun bir askeri- nin ya da hangi partinin bir kadrosunun fedai olabildiğidir. Tarihin diyalektik gelişiminde bunun sınırlı ve çarpıcı örnekleri vardır.

Herkes ve her hareket fedailiği geliştiremez. Fedailik talimatla geliştirilebilecek bir olgu değildir. Örneğin Saddam da kendi ordusu içerisinde fedai kuvvetler oluşturmuş, bunu özel bir örgütlendirmeye kavuşturmuştu. Fakat ABD Irak’a girdiğinde, tek bir tanesi bile ortalıkta görünmemiştir. Dolayısıyla fedailik talimatla, alınan kararlarla, para ya da bir güç karşılığında ortaya çıkmaz. Fedailik, kaynağını esas olarak ruh ve inançtan alır. Elbetteki ruh da ideolojik gerçekleşme ve felsefi derinlik temelinde oluşur. Yani kaynağını ideoloji ve inançtan alır. İdeoloji ve inanç bütünlüğü, dava için kendisini feda edebilecek bir ruh ortaya çıkarır. Sonuç olarak fedailik, inancı için kendini feda edebilme gücüdür.

Bu ruh, tarihi süreç içindeki hiçbir sıradan harekette ortaya çıkmamıştır. Ancak tarihi bir temel üzerinde gelişmiş, büyük gerçeklerle yola çıkan hareketler içerisinde gelişir. Bu tarihsel temellerin dışında kalan hareketlerde fedailik gelişmez. Ancak tarihten alı-





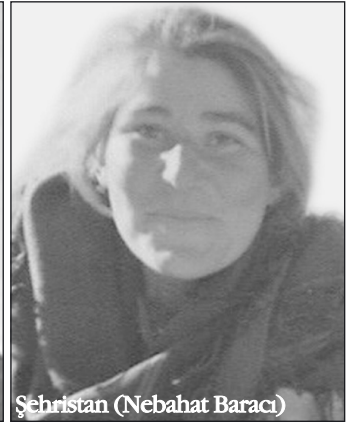
Veysi Kaya



Elefteriya Furtolaki



M.Halit Oral



Şehristan (Nebahat Baracı)

nan ilham ve büyük gerçekler üzerinde ideoloji ve felsefe temelinde inanç geliştirmiş ve bu temelde mücadele eden hareketlerde fedailik gelişir.

### PKK bir fedailer hareketidir

Her isteyen ne fedai olabilir ne de fedailiği geliştirebilir. Mesela dini inançlar için gelişen fedailik örnekleri vardır. Din bir inançtır, ona inanan insanın manevi dünyasını dolduran kudrettir. Dini inanç, inanan insanda fedailiği ortaya çıkartabilir. Semavi dinlerde, islami çizgi temelinde gelişen fedailik vardır. Onun dışında insanlık, insanlığın inançları için fedailiği geliştiren hareketlerin sayısı çok azdır. İslamiyette fedailik vardır, ama islamiyette, cennet vaatleri fedailiğin geliştirilmesinde etkili olmaktadır. Kişi bu vaatlerle ilhamını geliştirerek fedailiğin temelini örmeğe başlar. Kendisini tamamıyla çizgisi, davası için feda etme, gerçekten de çok derin bir ideoloji ve felsefe gerektirmektedir. Bu da dünyada çok az harekette gerçekleşmiştir.

İçinde bulunduğumuz yüzyılda bu ruh PKK'de vardır. PKK Önderliği ve PKK hareketinin örgütlenmesi bu ruh ve inanç temelinde gerçekleşmiştir. Her türlü işkence uygulamasının hakim olduğu Diyarbakır Zindan'ında, mahkemeye gidiş geliş esnasında Hayri arkadaş Kemal arkadaşla karşılaşır. Düşmanın yok etme politikasına karşı ne yapmaları gerektiğini sorar. Kemal arkadaş, *'kanımızı dökmemiz gerekiyor'* der. Fedai karar ve yaklaşım bu sözlerde somut olarak ifadesini bulmaktadır. Bu nedenle 14 Temmuz büyük ölüm orucu eylemini ilan etme şansını yakaladıklarında, Hayri arka-

daş büyük bir coşku yaşamış, buna adeta bayram havası ile yaklaşmıştır. Mahkemeden dönüp koğuşa girer girmez, *'başardık, başardık, başardık. Altı kişi ile başardık'* diye bağırarak, mutluluğunu dile getirmiştir. Kendisi konuştuğundan sonra beş arkadaş daha bu eyleme katıldığından, *'altı kişiyle başardık'* diye haykırmıştır. O koşullarda aldıkları karar fedaicedir, yani şehit düşmektir. Eylemden önce her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünmüş, planlamışlardır. Parti ve halkın kazanması için şehit düşmeleri gerektiğine inandıklarından, onların ardından hareketi idare edebilecek arkadaşları da belirleyerek, bu arkadaşların ölüm orucu eylemine erken girmelerini engellemiş ve geciktirmişlerdir. Bu arkadaşlar kendilerini şehit olarak hesaplamışlardır. Taşındıkları örgütsel kaygılardan dolayı kendileri ardından zindan yapısını yürütecek arkadaşların eyleme başlamamalarını ya da başlamaları da geç başlamalarını istemişlerdir. Bu şekilde, belirlenen arkadaşların şehit düşmesini ve yapının örgütsüz kalmasını engellemek istemişlerdir. Eylem başlangıcında bile kusursuz bir plan ve büyük bir fedai ruh söz konusudur. İşte PKK'nin fedailik ruhunu yaratan, pratikleştiren kaynak budur.

Düşmanın, Önderlik ve halkımız üzerinde geliştirmek istediği yönelimlere karşı, Zilan yoldaş da gerçekleştirdiği fedai eylemle karşılık vermiştir. Dünya tarihinde çok az insana nasip olan bir cesaret örneğiyle kendisinde bomba patlatarak, fedai eylem gerçekleştirmiştir. Bedenini ateşe verme, mücadeleye tarihimize daha önce yaşanmış bir fedai eylem tarzıydı. Şehit Sema gerçeği bu noktada çok belirgin özellik-

lere sahiptir. Yani her şekilde kendini tamamen feda etme söz konusudur.

Tayhan arkadaşın Moskova sokaklarındaki eylemi de aynı şekildedir. Bedenini ateşe vermiş, ateşle bütünleşmiş bir şekilde koşarak slogan atmıştır. Bu fedai eylem, dünya tarihinde çokça yazılan, ama bir türlü pratikleşmeyen ateşle dansın adı olmuştur. Bu ruh, herkeste ortaya çıkmaz ve her hareket içerisinde gelişmez. Bu fedai ruh, ancak gerçekler temelinde ruhsal, ideolojik, felsefi ve her anlamda heyecan yaratan, büyük gerçekler esasında yürüyen, en alttan en üste bu temelde yaşayan hareketlerde gelişebilir.

### Fedai duruş için mevki önemli değildir

Viyan yoldaş Apocu hareketin bu gerçeğini eylemiyle bir kez daha ispatlamıştır.

Viyan yoldaşımız örgütümüzün genel yönetiminde yer alıyordu. KONGRA GEL II. Genel Kurulu seçimlerinde çok ısrarlı bir şekilde konsey üyesi olarak yönetiminde yer almak istemediğini dile getiriyordu, hatta ismini aday olarak yazmamızı bile istemiyordu. O süreçte yönetim adayları listesini hazırlayan, PKK Yeniden İnşa Komitesi'ydi, Viyan yoldaş da bu komitenin bir üyesiydi. Bu süreçte, bazı arkadaşlarda nihilist ruh halinin gelişmesi temelinde kendini geri çekme yaklaşımı vardı, fakat Viyan yoldaşın bundan çok farklıydı. Komite içerisindeki üyelerin çoğunluğunun kararı ile kimlerin aday olup olmayacağı tartışılmıştı. Aday belirleme sürecinde, Viyan yoldaşın ısrarları sonucunda ismi aday listesine konulma-



mişti. PKK kongresinde de aynı yaklaşımı sergilemiş, ısrarla PKK meclisinde yer almak istemediğini, mutlaka HPG'ye geçmek istediğini dile getirmişti. Bu süreç O'nun için çok önemli bir süreç olmuştur. Daha sonra anlayacak ki, belki de eylemini geliştirebilmek için bilinçli olarak konsey ya da meclis üyesi olarak görev almak istemiyor, HPG saflarında yerini almak istiyordu.

Burada Viyan yoldaş şahsında ortaya çıkan yaklaşımın üzerinde dikkatle durmak gerekiyor. PKK'de en üst ya da alt görevde olmak önem arz etmeyen bir durumdur. Önemli olan, özde ve ruhta temsil edilen değer yargıdır. Bu değer yargılarını kişiliğinde oluşturanlar için yer önemli değildir. Yani fedai duruş için mevki önemli değildir. En üst düzeydekiler de olabilir ki, zaten herkesten önce onların fedai olması gerekir. Öyle olmazsa, fedailik gelişmez. Elbette üstte de, altta da sahtekarlar olabilir, ama esasta doğruyu temsil edenlerin duruşu bu çizgi temelinde, yani fedailik temelinde olması gerekir. Gerçek Apoculuk budur.

### Viyan yoldaş duruşuyla örnek bir militandı

Bu yüzden Viyan yoldaşın duruşu ve eylemi ayırt edici özelliklere sahiptir. Viyan yoldaşın içinden geldiği bölge ve o bölgenin belirleyeni olan Caf aşireti, Kürdistan'da dinsel anlamda önemli bir yer tutan ve ulusal anlamda da birçok değerli insan çıkartmış bir bölge ve aşirettir.

Viyan yoldaş, 1997 yılında harekete katılmıştır. Katılımı adeta bir isyan temelinde olmuştur. Feodalite özelliklerinin, feodal aile zihniyetinin egemen ol-

duğu bir ortamda hep arayış sahibi olmuştur. Kadının siyasete girmesine, hatta tek başına evden çıkmasına bile izin verilmeyen, törelerin hakim olduğu bir ortamda -ki Kürdistan'ın birçok yerinde bu zihniyet halen vardır ve hareketimiz, bu zihniyeti aşabilmek için birçok bayan yoldaşımız şahsında şimdiye kadar çok yoğun bir mücadele yürütmüştür- Viyan yoldaş, bu ortama karşı isyan temelinde özgürlük hareketine katılmıştır. Her şeyi geride bırakarak, aşiret bağlarıyla ilişkisini keserek, ailesinden birkaç kişiyle beraber saflardaki yerini almıştır. Genç bir arkadaş olmasına rağmen, yaklaşımı ve duruşuyla çok olgun bir duruş sergilemiştir. Hem Doğu Kürdistan'da hem de Güney Kürdistan'da faaliyetler yürütmüştür. Bulunduğu her yerde sürekli dürüstlük ve olgunluk sahibi olmuştur. Dürüstlük, olgunluk, uyumlu ve sonuç alıcı çalışma tarzından kaynaklı birçok örgütsel bünyemiz O'nu kendi çalışmalarında görmek istemiştir.

2004 yılında birçok çalışma sahasımız, Viyan yoldaşın kendileriyle birlikte çalışma yürütmesi için talepte bulunmuştur. Güney'deki gençlik hareketinin liderliği için birkaç sefer önerilmişti. 'Bu görevde rol oynayabilecek en uygun arkadaş, Viyan arkadaşır' denilerek birkaç sefer önerilmişti. Daha önce Doğu çalışmalarında bulunduğu PJAK yönetimi tarafından da tanınmış ve PJAK yönetimi tarafından da ısrarla PJAK çalışmalarına geçmesi yönünde istekte bulunulmuştu. Bunun dışında birçok kurum ve çalışmamız Viyan yoldaşın kendi kurumlarında çalışması için öneri ve talepte bulunmuştu.

Çünkü Viyan yoldaş dürüst ve sa-

mimi çalışıyor, bulunduğu her çalışmayı geliştiriyordu. Bu yaratıcı özelliği sonucunda yürütme konseyi görevine kadar yükselebilmisti. Bu bir tesadüf değildir. Çünkü kendini çalışmaya adanmış, dürüst ve samimi bir katılımı esas almıştı. Bir insan eğer samimiyse ve bu eksende kendini katıyorsa, içinde bulunduğu çalışma mutlaka gelişecektir. Gençlikten ya da deneyimsizlikten kaynaklı bazı yanlışlıklar ortaya çıkabilir, eksiklikler yaşanabilir, ama mutlaka gelişecektir, birey de aynı şekilde kesin sonuç alır. Viyan yoldaş böyle bir gerçekliğe sahipti.

### Viyan yoldaş ihanetçi çizgiye karşı ciddi bir mücadele yürütmüştür

KONGRA GEL I. Genel Kurulu'nda, Irak sahasında çalışanların hepsi bir ekip gibi duruyorlardı. Bu ekip, tasfiyecî çizgi üzerinde şekillenmiş bir ekip-ti. Zaten sonrasında da bir ihanet çizgisi olduğu ortaya çıktı. Viyan yoldaş da Irak sahasında çalışma yürüttüğünden, aynı grupla kongreye gelmişti, ancak o grupla hareket etmiyordu. Hatta onlara karşı tavır sahibiydi. Viyan yoldaşın takındığı tavrı herkes takınamazdı. Gerçek anlamda iradesi olan, iradesini pratikleştiren bir birey, tasfiyecî ve ihanetçi gruba karşı güçlü tavır takınabilir. Bu yoldaşımız hem yaş olarak çok genç hem de siyasetin en yüksek kademesinde çok yeni olmasına rağmen çok güçlü bir tavır sergileyebilmiştir. Kaldı ki ihanetçi grup, Irak sahasında yürütülen tüm çalışmaların sorumlusuydu ve Viyan yoldaş da o sürece kadar onların sorumluluğu altında çalışıyordu. Buna rağmen hiçbir



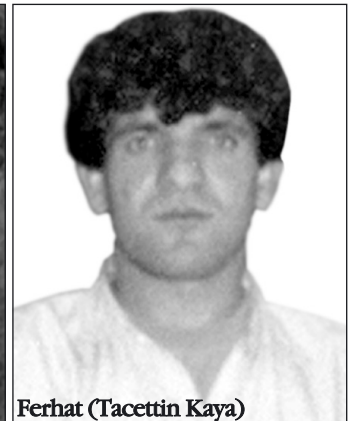
Rojbin (Fatma Ozen)



Tayhan (Ahmet Yıldırım)



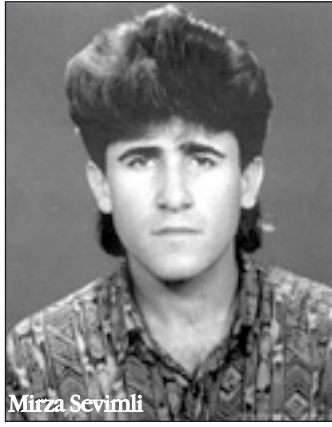
Erdal Aksu



Ferhat (Tacettin Kaya)



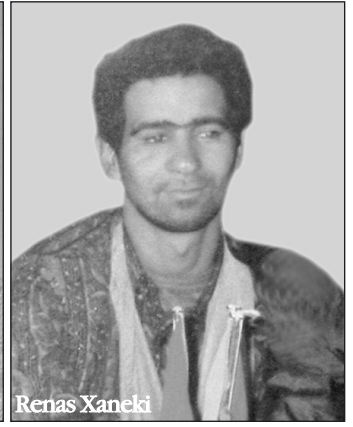
Baran (Baki Tatlı)



Mirza Scvimli



Zine (Meral Mamrak)



Renas Xaneki

koşulda onlarla aynı düşünceleri savunmamış, izledikleri çizginin tasfiyeci ve işbirlikçi bir çizgi olduğunu sürekli yüzlerine söylemiştir. İşbirlikçi ihanetçi grubun kendini ilan ettiği sürecin başlangıcında bu yoldaşımız kendini onlardan koparmış ve bir irade olduğunu tavrı ile göstermiştir.

KONGRA GEL I. Genel Kurulu'ndan sonra yapılan konsey toplantısında ihanetçi güruhun oyunlarını erkenden fark edenlerden birisi de Viyan yoldaşı. Toplantı arasında *"heval parti bunların eline mi geçecek, parti bunların eline geçerse dağılır bir şey kalmaz"* demişti. Toplantıda bulunan en genç arkadaştı. Aynı sahada çalıştığı bu çizgi sahiplerinin gerçekliğini görmüş ve tavrı almıştı.

İşbirlikçi ihanetçi grubun yarattığı yenilgili ruh halinin ifadesi olan nihilizm birçok kadroyu pençesine almış, belirtilen hastalığa yakalanan kadrolar hareketi de oldukça zorlamıştı. Bu zorlu ve karışık süreçte, yaratılan tahribatlardan etkilenmeyen Viyan yoldaş, Önderliğe ve parti çizgisine bağlılığını daha da derinleştirmişti.

### Viyan ve Şilan yoldaş zor dönemlerin devrimcileriydi

Önderliğimiz 2004 Mart'ında PKK Yeniden İnşa Komitesi'nin kurulmasını önermiş, bu temelde komitenin oluşum perspektiflerini ve bunları pratikleştirecek bazı arkadaşların isimlerini vermişti. Komitenin ilk oluşumu 9 arkadaştan oluşuyordu. Komite üyeleri, örgütsel çalışmalarda yer alan arkadaşlar arasından görüşler alınarak belirlenmişti. Sürecin hassasiyeti ve aciliyetinden kaynaklı belki çok derin ve

geniş seçimler yapılmamıştı, ama demokratik işleyiş ve sistemden de kopuk olmamıştı. Öneri ve seçim döneminde birçok kurum ve arkadaş Viyan yoldaşı PKK Yeniden İnşa Komitesi'ne önermiş, gelişen öneriler ekseninde Viyan yoldaşımız komitede yer almıştı. İlk belirlenen 9 kişinin içinde Viyan arkadaş da vardı. Daha sonra komite üye sayısı 12'ye çıkarıldı. 12 sayısının bir anlamı ve önemi vardı. Önderlik bu komiteyi İsa'nın havarileri gibi düşünüyordu, ki şu anda da PKK'nin yürütmesi, 12 kişiden oluşmaktadır.

12 kişilik inşa komitesinde yer alan tüm arkadaşlar bu yeniden inşa sürecinde çalışmış, çaba harcamıştır, ama Viyan yoldaşın çalışma tarzı ayırt edici özelliklere sahipti. Gece gündüz hiç durmadan en aktif biçimde çalışan bir arkadaştı. O süreçte, PÇDK çalışmaları dışında bir Irak çalışması vardı. Viyan yoldaş da Musul, Bağdat, Maxmur, Kerkük çevresinde PÇDK dışında genel çalışmalarda yer alıyor, genelde kadın hareketi çalışmalarını yürütüyordu. Bu yüzden her yeri ve herkesi tanıyor, kimin nerede olduğunu biliyordu. İşbirlikçi ihanetçi grubun etkisiyle çalışmalar tasfiye noktasına dayanmış, bu sahada kadrolar dağılmıştı. Böyle bir süreçte komite adına Irak'a giderek, her biri bir yerlere dağılmış kişilerle tek tek diyalog geliştirerek bir çoğunu netleştirmişti. Genç yaşına ve siyasetteki yeniliğine rağmen, daha önce kendisine sorumluluk yapmış kişilerin yanına giderek onlarla saatlerce diyalog geliştirmiş, tartışarak ikna etme ve tekrar dağa getirme çalışmalarını başarıyla yürütmüştü. Bir kısmını tekrar dağa getirmişti. Kadroları netleştirmek çalışmasında en ağır yükü omuzla-

yan bir yoldaşı. 4-5 günde bir genel toplantı için yanımıza geliyor, tartışıp çalışmalarımızın geldiği aşamayı değerlendirdikten sonra tekrar Irak'ta yürüttüğü faaliyetlerine devam ediyordu. Bu karışık ve dalgalanma sürecinden etkilenmiş, düşmüş, tereddüdü yaşayan ve kopan kişilerle konuşup onları ikna etme, tekrar getirme vb bütün işleri O yürütüyordu.

Tasfiyecilik sürecinde, Irak sahasının netleştirilmesinde iki arkadaşın çok büyük rolü olmuştur. İnşa komitesi ile aynı süreçte çalışma yürüten arkadaşlardan biri Viyan yoldaş, diğeri de **Şilan Kobani** yoldaştır. Şilan Kobani yoldaş da birkaç arkadaşla birlikte bir müdahale şeklinde Irak sorumluluğuna atanmıştı. Viyan yoldaş inşa komitesinin sorumlusuydu, bu temelde çalışıyordu, Şilan yoldaş da genel çalışmalara müdahale için Irak'a gönderilmişti. Irak sahasının netleştirilmesinde bu iki değerli yoldaşımızın çok yoğun emekleri olmuştur. İhanet karşısında hiçbir şekilde iğne ucu kadar tereddüt yaşamadan çalışmalara yönelmişlerdir. Bilmedikleri bazı hususlarda hemen arkadaşlara danışıyor, kendileri de mevcut durumu yorumlayarak en doğru yaklaşımı gösteriyorlardı.

### Her çalışmaya canı gönülden katılan bir duruşa sahipti

Viyan yoldaşımız, kongre öncesi ve sonrasında PKK Yeniden İnşa Komitesi Üyesi olarak çok aktif bir şekilde kendini çalışmalara kattı. Komitenin ilk çalışmalarından biri, PKK yeniden inşa eğitim devresi başlatmaktı. Yetmiş arkadaştan oluşan bir yapı ile devreye başlanmıştı, devrenin sorumlusu Vi-



yan yoldaştı. Okulun sorumlusu olarak, PKK İnşa Kongresi'nin de hazırlıklarında en aktif rol O'nun üzerine düşüyordu. Program hazırlığından tartışma konularına kadar, hatta kongreye katılacak arkadaşların belirlenmesine kadar en aktif çalışan arkadaştı. Yine kongre salonunun dekorunu kendisi hazırlamıştı. Her çalışmaya canı gönülünden katılan bir duruşa sahipti. Bu işleri, talimat vererek başka arkadaşlara da yaptırabilirdi, ama O, öyle yapmıyor, yürekte yaklaştığı için, yapılması gereken işleri bizzat kendisi yapıyordu.

Kongreden sonra bir kez daha HPG'ye geçmek için önerisini büyük ısrarlarla tekrarladı. İlk başta kabul etmedik. PKK Kongresi'nden önce HPG Konferansı yapılmıştı. HPG Konferansı'na tekrar geri gelme şartı ile gönderilmişti. Viyan yoldaş konferansa gidip geldikten sonra da HPG önerisinden vazgeçmedi. Önerisini ısrarla sürdürdüğünden, PKK Kongresi tamamlandıktan sonra HPG'ye geçebileceğini belirttik. O anda Viyan yoldaşın yüzüne dalga dalga sevinç yayıldı, gözlerinin içi gülmeye başladı. Yüzü aydınlanmıştı. HPG'ye gönderileceğine inanmadığından, kararı üç dört kez tekrarlatmıştı.

O süreçlerde fedai eylem için kendisini hazırladığını, biz sonradan mektuplarından öğrenecektik, ama kendini yakma şeklinde bir eylemle değil. Düşmanın kalbine girip bir eylem yapmayı amaçladığını mektuplarında net bir şekilde vurgulamaktadır. Bunun için kendisini önceden hazırlamıştır. Yazdığı mektuplar uzun bir yoğunlaşma sürecinin ürünüdür. Öyle sıradan, basit bir yoğunlaşmayla yazılan mektuplar değildir. Mektupları adeta bir program,

bir manifesto niteliğindedir. Her konuda görüşünü söylemiş ve doğru yaklaşımın nasıl olması gerektiğini net vurgularla ortaya koymuştur. Çok kısa ve öz vurgularla her konuya izah getirmeyi esas almıştır. Yüzeysel değil, çok derin çözümler dile getirmiştir. Bütün arkadaşlar mutlaka mektuplarını okumuştur, fakat bir kez daha okumasında büyük yararlar vardır.

### Fedai bir ruhla sürece cevap olunmalıdır

Geçen sene bu zamanlarda, Önderlikle görüşmeler doğru dürüst yapılamıyor, Önderlik üzerinde baskı ve tecrit artırılmıştı. Kış koşulları gerillayı hareketsiz kılıyor ve eylem yaparak tecride cevap olamıyordu. Önderlik üzerindeki baskılar ve bunun yarattığı atmosfer ciddi bir ağırlık yaratmıştı. Bir çıkış gerekiyordu. Viyan yoldaş tam da böyle bir süreçte böyle bir eyleme karar vermiş ve uygulamıştır. Eylemini, 15 Şubat komplosu ve bu komplo-nun yarattığı 'bitirme politikaları'na karşı gerçekleştirmiştir. Mektuplarında da çok net bir biçimde vurgulamıştır. Eylemini ilk başta 15 Şubat'ta yapmak istemiş, fakat sonra 'arkadaşlar o kara günde benimle meşgul olmasınlar' diye düşünerek, eylemini 1 Şubat'ta gerçekleştirmiştir. Viyan yoldaş bu kadar ıncelikli düşünen bir gerçekliğe sahipti.

2005 yılı baharında hareketimiz atılım yapmış, KKK, PKK ve KJB ilan edilmiş, mücadele önemli oranda yükseltilmişti. Bazı çevrelerin ve aydınların çağrılarından sonra Türkiye başbakanının da 'Kürt sorunu vardır ve bizim meselemizdir' sözleriyle gösterdiği yaklaşım üzerine hareketimiz bir aylık ey-

lemsizlik süreci geliştirerek yanıt vermiş, fakat bunun sonrasında yeni hiçbir gelişme yaşanmamıştı. Aksine, Önderlik üzerindeki baskılar artırılmıştı. Bu gelişmelerden sonra hareketimiz için tekrar yeni bir ruh, yeni bir çıkış gerekiyordu. Kış ayları olduğundan, her tarafta bir bekleyiş hakimdi. Aslında hareket bir adım atmış, belli sonuçlar alınmıştı, ama henüz her şey yerine oturmamıştı. Yaşanan bekleyiş, yurtiçi ve yurtdışında bazı kişilerde tereddüt yaratmıştı.

Viyan yoldaş bunların farkındaydı. 2005 yılının aralık ayında, HPG Genişletilmiş Meclis Toplantısı yapılmıştı. O da bu toplantıya katılmıştı. Viyan yoldaşın bu toplantıda yapmış olduğu konuşmalar çok önemliydi. Çok kısa ve çok net konuşmuştu. Daha önce de yöneticilik yaptığından, örgütün durumunu biliyordu ve her alandan haberi vardı. Önderlik üzerinde uygulanan tecride, yönetim ve kadronun içinde bulunduğu duruma karşı bir mesaj vermek gerektiğini düşünüyordu. Nasıl ki Diyarbakır Zindanı'nda, teslimiyet politikalarına karşı neler yapılmalı sorusuna Kemal arkadaşın cevabı "kanımızı dökmemiz gerekiyor" olduysa, Viyan yoldaş da duruşumuzun nasıl olması gerektiğini bedenini ateşe vererek göstermiştir.

### Viyan yoldaş yılın startını vermiştir

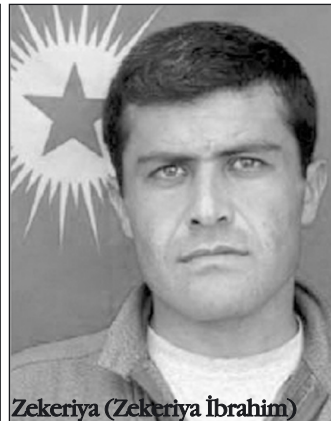
'Apocu duruş, fedai ruhun duruşu böyledir, yönetimin böyle bir duruşa sahip olması gerekir, kadronun duruşu böyle olmalıdır, yani kendini feda etmeye hazır olmalıdır. Fedai bir ruhla sürece cevap olunmalıdır' şeklinde bir mesaj vermiştir. Viyan arkadaşın eyle-



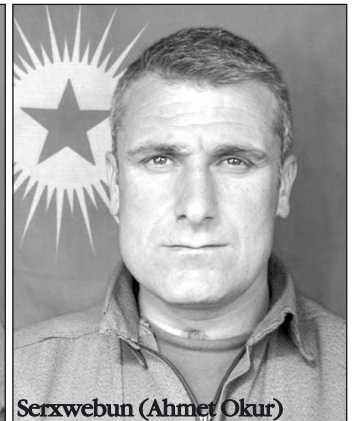
Erdal (Engin Sincer)



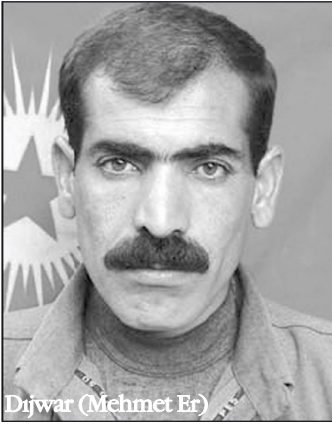
Xweşmer (Hesen Rasta)



Zekeriya (Zekeriya İbrahim)



Serxwebun (Ahmet Okur)



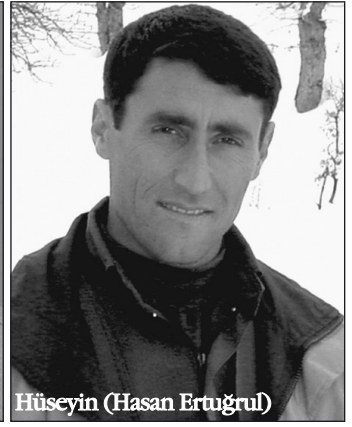
Dîrwar (Mehmet Er)



Mahir (Şerif Yalçın)



Şevger (Yasar Aykal)



Hüseyn (Hasan Ertuğrul)

mi, her şeyden önce yönetime bir mesajdır. O da bir yöneticiydi. Eyleminin bir de bu anlamda büyük bir anlamı vardır. Hareketimizde fedai Apocu ruh ve duruşun gelişmesi için bu eylem çok büyük bir rol oynamıştır. Dolayısıyla çok değerli ve onurlu bir eylemdir. Bu eylemle Viyan yoldaş 2006 yılının perspektifini vermiştir. Biz 2006 yılının pratiğini yorumlarken de, 'Viyan yoldaş yılın startını vermiştir' değerlendirmesini yapmıştık. Bu eylem bütün hareketimizde etkisini göstererek, 2006 yılı pratiğinin gelişmesine vesile olmuştur. 2006 yılı, 2005 yılına göre daha başarılı bir yıl olmuştur. Bunun nedeni işte bu ruhtur. Viyan yoldaşın eyleminden sonra 15 Şubat'ta serhildanlar gelişmiş, bu serhildanlar 27 Mart'ta Amed'de zirveleşmiştir. Bu gelişmelerde Viyan yoldaşın eyleminin verdiği mesajın çok büyük bir rolü olmuştur. Her şeyden önce herkesi sarsmıştır, yönetimin öncelikle kendisini gözden geçirmesini beraberinde getirmiştir. Öncelikle Önderlik çizgisi karşısındaki duruşumuz, fedai duruşumuz ve gerçekliğimiz ortaya çıkmıştır. Mesji bu temelde olmuştur. Dürüst, temiz ve çizgi temelinde çalışan bütün arkadaşlara bir perspektif ve mesaj olmuştur. Esas olarak da tereddütlü, hesapçı, partinin sırtında kendini yaşatmaya çalışan, günlük olarak kendisini idare etmeyi esas alan, samimi ve dürüst bir şekilde çalışmaya girmeyen, 'hele bakalım ne olacak' deyip 'bekle gör' politikasını esas alanlara mesaj olmuştur. Yine Önderlik çizgisine dürüst yaklaşmayanlara çok açık ve net bir mesaj olmuştur.

Viyan yoldaşın eyleminin böyle bir özelliği vardır, bu temelde çok anlamlı

ve güçlü bir rol oynamıştır. Sonradan bazı arkadaşlar aynı tarzla yeni eylemler geliştirerek kendilerini yaktılar. Kuzey'de, cezaevinde bu tür eylemler gelişmişti. Kuşkusuz biz bu tür eylemlere katılmıyoruz ve doğru bulmuyoruz. İçerik olarak değil, ama biçim olarak Şehit Viyan yoldaşımızın tarzına da katılmıyoruz. Dağda ve elde silahla kalkıp kendini yakmak bir tarz haline gelirse, bu bir çaresizlik olur. Çünkü özgürlük dağlarımızda ve elimizde silahımız var. Her şeyi yapabiliriz, kıyameti koparabiliriz, neden kendimizi yakalım? Karşımızda ahlak ve kural tanımayan bir düşman ve ona karşı yapabileceğimiz çok şey var. Sadece dağda değil, her alandaki bütün arkadaşlar için geçerlidir bu.

### Kendini yakma eylemlerine hareket olarak karşınız

Viyan yoldaşın eylemi bir ruh ortaya çıkarmıştır. Apocu ruhun nasıl bir duruş ortaya koyması gerektiğini göstermiştir. Eylemini yaptığı koşullar farklı bir karaktere sahiptir. Yönetim kademesinden geliyor, konseyde yer almış, PÇDK ve PKK'de yöneticilik yapmış, misyonu olan bir arkadaştı. O süreçte Önderlikle görüşmelerin yaptırılmaması, Önderlik üzerinde uygulanan baskılar, tecrit, kış sürecinin yarattığı hareketsizlik, her tarafta ağırlık ve tereddüdün yarattığı etkiler Viyan yoldaşı böyle bir eylem yapmaya yöneltmiştir. Bunları kendisi de mektuplarında yorumlamıştır. Hepsini yüzde yüz analiz etmiş, ölçmüş ve geliştirdiği eylem tam da yerine oturmuştur. Öyle bir süreçte, bu düzeyde bir misyona sahip bir arkadaşın bu biçimde eylem

gerçekleştirmesi, harekete çıkış yaptırmıştır. Eyleminin önünde saygıyla eğiliyor, ama tarz olarak katılmıyoruz. Bu eylem o koşullarda bir anlam yaratmış ve rolünü oynamış, 2006 yılının bütün pratiğine etkide bulunmuştur. Bu durum, aynı tarz eylemlerin önünü açmamalıdır, öyle düşünen varsa büyük yanılğı içerisinde. Toplumda da kendini yakma eylemleri vardır. Bu eylem türü çok anlamlı değildir. 'protesto etmek için kendimi yakıyorum' demekle olmaz, böyle bir eylem türü doğru değildir. Çok kritik bir süreç ya da atmosferde bir anlamı olabilir. Mesela arkadaşlar zindanda bu eylem türünü uyguladılar, bunun bir anlamı vardı. **Zekiye Alkan, Rahşan Demirel, Ronahi ve Bertivan** yoldaşlarımız bu eylem türünün başlangıcını teşkil ettiler. O koşullarda bir anlamı vardı. Bir süreç için ön açıydı. Ama bunu gerillada ya da zindanlarda bir tarz haline getirmek doğru değildir. Her şeyden önce gerillanın yapacağı bir eylem türü değildir. Gerilla bir savaş gücüdür ve karşısında bir düşman vardır, dolayısıyla gerillanın eylem hedefi düşmanı etkisiz kılmaktır.

Dolayısıyla gerillada bu tarz bir eylemi hareket olarak kabul etmeyeceğimizi, meşru görmeyeceğimizi daha önce de belirtmiştik. Elinde o kadar imkan varken, fedai bir ruha ulaşmışken, kendini yakmak doğru bir eylem tarzı değildir. Fedai ruh ve şehitlere bağlılık temelinde, Kürt halkının ve Önderliğimizin özgürlüğünü sağlayabilecek eylem türlerine girişmemiz gerekmektedir. Bunun için imkanlarımız, gücümüz ve fedai ruhumuz varken kendini yakmak hiç doğru değildir.

Viyan yoldaş mesaj verebilmek için,



büyük bir cesaretle bedenini ateşe vermiştir. Tabii ki bu yönüyle çok büyük, derin ve anlamlıdır. Dolayısıyla bu eylem çok büyük anlam biçiyor, değer veriyor ve saygı gösteriyoruz, ama eylem tarzını desteklemiyoruz. Bu tarz, gerilla için bir eylem biçimi olamaz. Zindanlarda bile bu tarzı eleştiriyoruz dağda hiç kabul etmiyoruz. Zindanda **Serdar** arkadaş, Viyan arkadaşın ardılı olarak bir çıkış gerçekleştirmiştir. Ondan sonra da bazı arkadaşlar aynı tarzda eylemler gerçekleştirmişlerdir. Bu arkadaşlarımızın içinde iki de enternasyonal arkadaşımız vardı. Eylemleri çok anlamlıdır. Atina'dan eylem yapan **Elefterya** ve Adana'da eylem yapan **Veysi Kaya** arkadaşlar genç bedenlerini ateşe vererek ne kadar büyük bir yüreğe sahip olduklarını ortaya koymuşlardır. Biri Yunan biri Arap olan bu kahramanların eylemi,

miştir. Aynı zamanda bizleri derin bir sorgulamaya sevk etmiştir. Zaten her konuda görüşlerini ve nasıl yaklaşılması gerektiğini kısa, ama derin izahlarla yazmıştır. Bu nedenle 2006 yılının talimatını veren bir eylem olmuştur ve o talimat bugün de bizim için geçerlidir.

Bu eylemin birinci yıldönümünü yaşıyoruz. Viyan yoldaşın eylemi ve düşünceleri, bizim için daimi birer talimattır. Tarihi bir çıkış, tarihi bir talimattır. Böyle temiz ve dürüst bir katılımı sağlayan, militanlaşan yoldaşların anılarına dürüstçe, cesaretle ve kararlıca sahip çıkma sorumluluğumuz vardır. Anılarına ne kadar sahip çıkar, takipçileri olursak, zafer de o denli yakın olacaktır. Çünkü zaferin yolu şehitleri doğru sahiplenmekten geçmektedir.

Viyan yoldaşın eylemi ardından, Özgür kadın hareketine öncülük eden

Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi'ne alınacak öğrenciler özenle seçilerek alınıyordu. Yıldız arkadaşın Akademiyeye gelme istemi bize iletildiğinde, epey tartışmıştık. Böyle bir yoldaşın asker olma istemine şaşırmıştık. Arkadaşlar, ısrarla gelmek istediğini aktardıklarında, gelebileceğini söylemiştik. Akademi öğrencilerinin çoğunluğu savaşta komutanlık yapan arkadaşlardan oluşuyordu. Her ders sonrasında imtihanlar yapılıyor ve puan veriliyordu. Yıldız arkadaş Akademiyi birincilikle bitirmişti. Bir akademi geleneği olarak, akademiyi birincilikle bitiren arkadaş, eğitim vermek amacıyla bir sonraki devreye de kaldığından, Yıldız yoldaş da bir devre daha kalmış, bu sefer ders vermişti. Başka çalışmalarda da yer alabilecek bir arkadaştı, gazeteciydi, bilinçliydi, derindi. İdeolojik teorik derinliği, yazı analiz yeteneği



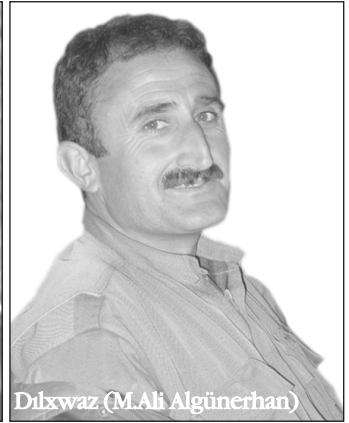
Sorxwin (Özgür Kaya)



Yıldız (Nursel Şimşir)



Akif (Xızır Xringe)



Dılxwaz (M.Ali Algüncheran)

Apocu felsefenin özü, halkların kardeşlik gerçeği konusunda çok derin anlamlara sahiptir. Hareketimizin tarihsel bir insanlık hareketi olmasının aynası olmuş büyük şehitlerimizdir. Bütün bunlar güçlü ve derin bir felsefeye dayalı fedai çıkışlardır, büyük bir ruh-tur, çok onurlu ve değerlidir, mesajını kapsamlı ve anlamlı bir şekilde vermiştir, ama tarz, genel olarak esas alınması gereken bir tarzdır.

### Zaferin yolu şehitleri doğru sahiplenmekten geçmektedir

Viyan yoldaş bu eylemiyle Önderlik çizgisine, şehitlere, halkın davasına ve Önder Apo'ya yaklaşımımızın nasıl olması gerektiğini bir kez daha göster-

başka yoldaşlarımız da şehit düşmüşlerdir. 31 Mart'ta Cudi karargah yönetiminde yer alan **Yıldız** arkadaş üç arkadaşıyla birlikte çatışmada şehit düşmüştür. Yıldız arkadaş, bir yıldan fazla Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi'nde eğitimde kalmış, orada yöneticilik yapmıştı. Mesleği olan bir yoldaş. Gazeteciydi, işletme üniversitesini bitirmişti ve üç dört yıl Med TV'de programlar yapmıştı. Birçok kişinin Avrupa yaşamına, rahat yerlere göz diktiği bir dönemde, Yıldız yoldaşın o tür kişiliklerin anlayışına karşı gösterdiği tepki çok önemlidir. O, bu tür kişiliklere bir mesaj verebilmek amacıyla ısrarla HPG içinde yer almak istemiştir. Yıldız arkadaşın Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi'ne girmek istediğini bayan arkadaşların yönetimi bizlere iletti.

vardı. Şimdi elimizde bulunan Mesru Savunma Stratejisi kitabında O'nun da emeği vardır. Bir bölümünü kendisi üzerine almış ve yazmıştı. Farklı özellikleri olan bir arkadaştı ve duruşuyla çevresine mesaj veriyordu. Güçlü bir tavır sahibiydi. Bu yoldaşımız da Viyan yoldaşın talimatını pratiğiyle yerine getiren bir yaşamın sahibiydi.

### Nucan ve Sorxwin arkadaşlar fedakar ve görev aşkıyla doluydular

Tavır ve güçlü bir duruşun sahibi olmak çok önemlidir. **Nucan** arkadaş da bir tavır olarak Dersim'e gitmeyi ısrarla dayatmış ve yolda şehit düşmüştür. Nucan yoldaşın Dersim'e gitmesini durdurmuştuk. YJA STAR yönetimindeki

arkadaşlar, Nucan arkadaşın çok ısrar ettiğini, O'nu ikna edemediklerini söyleyince, kararı kendilerine bırakmıştı. Nucan arkadaşın ısrarı üzerine, arkadaşlar önerisini kabul etmişti. O da Pazarcık çevresine bir mesaj vermek istiyordu. Pazarcıklıların yönlerini Avrupa'ya dönmelerine oldukça tepkiliydi. Bu yaklaşımlara bir mesaj vermek için 'ben de Dersim'e gidip mücadelemi savaş sahasında yürüteceğim' diyerek, gitme noktasında ısrar etmişti. Dikkat edilirse, o süreçte şehit düşen arkadaşlarımız böyle seçme ve mücadeleyi yükseltme kararlılığında olan arkadaşlardır.

12 Nisan 2006'da, PKK Meclis Üyesi olan **Sorxwin** arkadaş şehit düşmüştür. Burada bir konunun altını çizmek gerekmektedir. Çünkü bu yanı çok fazla öne çıkarılmamıştır. PKK Meclis Üyesi olmak eğer layık olunursa kutsal bir yerde yer almak demektir. PKK, **Haki Karerlerle, Mazlum Doğanlarla, Kemal Pırlarlar, Hayri Durmuşlarla, Ferhat Kurtaylarla** ve tüm üst düzey kadrolarıyla en ön cephede yer almış ve şehit düşmüş yoldaşların bir toplamı olarak anlam bulmuştur. Bu arkadaş da onların bir takipçisi olmuştur. O da meclis üyesiydi. Besta komutanlığında yer alırken, beraberindeki dokuz arkadaşla birlikte kahramanca savaşarak şehit düşmüştür. Sorxwin arkadaşın kendisi Dersimliydi, fakat mücadele içerisinde genelde Botan eyaletinde kalmıştı. Sorxwin arkadaş yerel özelliklerden ziyade Kürdistanı anlayışı kendisinde inşa etmiş bir arkadaştı. Nerede fedakarlık gerekiyorsa, orada kesin yerini alırdı. Fedakar, militan ve görev aşkıyla dolu bir kişilikti. Viyan yoldaşın ardından böyle şehadetlerin yaşanması büyük anlamlarla yüklü bir

gerçeği ifade etmektedir.

Geçtiğimiz dört yıl içerisinde, konseyimizden dört arkadaşımız şehit düşmüştür. İlk şehidimiz **Erdal** yoldaş olmuştur. Erdal yoldaş, HPG II. Konferansı'nın hazırlığında yer alıyordu. Bilindiği üzere II. Konferans'ın hazırlık sürecinde şehit düştü. Bizim için çok ağır bir şehadet oldu. Bir kaza sonucu şehit düştü, fakat halen o olayın üzerinde durulmaktadır. Erdal yoldaşın şehadetinden kısa bir süre sonra, HPG II. Konferansı yapılmış ve konferansta meşru savunma stratejisinin sembol komutanının Engin Sincer olduğu kararı alınmıştır. Bu anlamda Şehit Erdal yol gösterici bir özelliğe sahiptir.

### Erdal yoldaş gerçek bir görev adamıydı

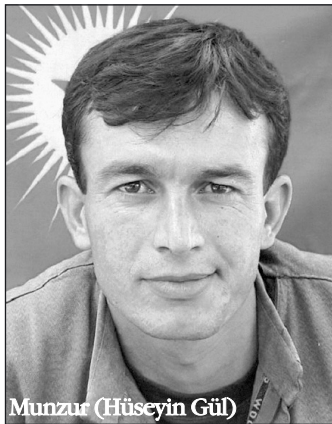
Şu an üzerinde mücadele yürüttüğümüz stratejinin en sonuç alıcı taktiğini Erdal yoldaş 1997 yılında Gabar'da bölük komutanıyken geliştirmiştir. Hatta bugün özel kuvvetlerin üzerinde yoğunlaştığı taktikleri daha o süreçte sorumlusu olduğu bölgede kendi düşüncesi, inisiyatifi, çabası ve tecrübesi ile geliştiriyordu. 1997 yılında Gabar yönetiminde bölük komutanıyken geliştirdiği eylemlerde 27 silah kaldırmış ve O'nun sorumluluğunda eyleme katılan arkadaşlara hiçbir şey olmamıştı. Akıllı yöntemlerle, teknikle düşmanı etkisiz kılmış ve her eylemi başarıyla gerçekleştirmişti. Bugün özel kuvvetlerin üzerinde çalıştığı teknik, taktik ve yöntemleri daha 1997 yılında Gabar'da uyguluyordu ve o süreçte bu tür taktikleri O'nun dışında geliştiren başka kimse yoktu. Akıllı ve zekasıyla, cesaret ve yüksek fedai bir ruhla katılımı esas alma-

sıyla bunu uygulayabiliyordu. Tüm arkadaş yapısını kucaklayan duruşu artı bir özelliği idi. Gerillada, hakeza halk çalışmalarında öyleydi.

Erdal yoldaşımız Avrupa'da büyümüştü, gerillaya gelmeden önce de Avrupa'da diplomasi çalışmalarını yürütmüştü. Erdal yoldaşı 1990-91 yılında Avrupa'dan tanımıştım. Daha o süreçte tüm diplomatik çalışma sahaları O'nu kendi çalışmalarında görmek istiyordu. İsviçre, Almanya, Belçika ve birçok yer, o genç yaşına rağmen O'nu istiyordu. O'nu tanıdıkça ne kadar dürist ve istekli olduğunu, ne kadar candan bir katılımı esas aldığını görmüştük. Demek ki istedikleri, dürüstlüğü ve katılımıydı. Ülkeye gelip yıllarca kaldıktan sonra, düzenlenmesi tekrar Avrupa'ya diplomasi çalışmalarına yapılmıştı. Avrupa'da kaldığı süre içerisinde, oradaki çalışmaları büyük bir zeka, yetenek ve disiplinle tekrar toparlayarak bir sisteme kavuşturmuştu. Avrupa'da bulunduğu süreçte bütün çabası, gayreti, tekrar ülkeye gelerek, gerillada, HPG'de yer alabilme üzerine kuruluydu. Nitekim sonrasında gelmiş ve ülkeye gelir gelmez düzenlemesi HPG'ye yapılmıştı. HPG Anakarargah Komutanı yardımcısı olmuştu. Mardin eyaletinin Gabar ve Cudi bölgelerinin sorumluluğunu yapmıştı, dolayısıyla savaşın nasıl yürütüleceğini biliyordu. Diplomasi çalışmalarını yürütmeyi bildiği kadar, savaşın nasıl yürütüleceğini de biliyordu. Bu nedenle gelir gelmez ilk görevi, HPG Anakarargah Komutan yardımcılığı olmuştu. Meşru savunma stratejisi, askeri teknik ve taktiği, askeri anlayışı daha çok geliştirme ve derinleştirme anlayışı üzerine kuruluydu ve Erdal yoldaş bu-



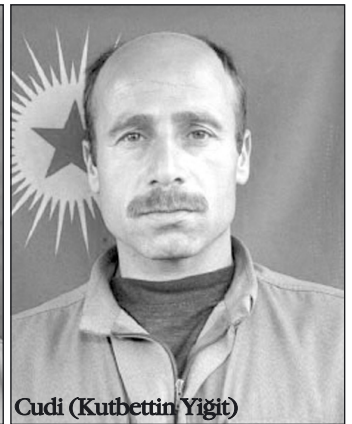
Sabri (Dara Reşit)



Munzur (Hüseyin Gül)

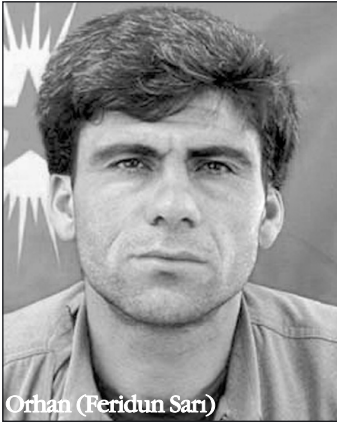


Serkeft (M. Yaşar Yıldız)



Cudi (Kutbettin Yiğit)





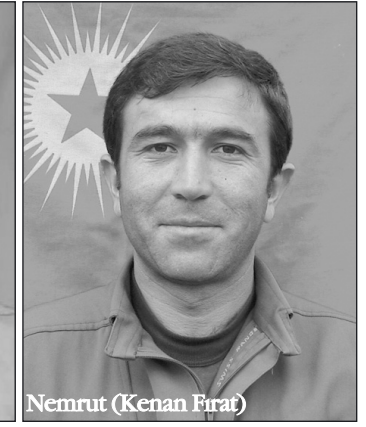
Orhan (Feridun Sarı)



Nucan (Cennet Dirlik)



Şiyar (Adem Demir)



Nemrut (Kenan Fırat)

nu en etkili bir düzeyde uygulama yeteneğine sahipti. Demek ki konferans- ta alınan karar salt manevi bir anlam ifade etmemektedir, pratik uygulama düzeyini de kapsamaktadır. Daha önce yürüttüğü tarz, sergilediği askeri duruş, taktik derinlik ve tekniği kullanma yeteneği, meşru savunma stratejisinde ölümsüz bir komutan olacağını herke- se hissettiriyordu.

### Şilan yoldaş nerede ihtiyaç varsa oraya gitmiştir

Konsey üyesi olarak görev yürütür- ken şehit düşen başka bir arkadaşımız da **Şilan Kobani** yoldaşımızdır. Kasım 2004 yılında Musul çıkışında bir komp- loyla dört arkadaşla birlikte şehadete ulaşmıştır. Bu beş arkadaştan biri olan **Zekeriya** arkadaş, özel kuvvetlerin yö- netiminde yer alıyordu. Çok uzun bir süre özel kuvvetlerde kalan bir arka- daştı. Hepsisi de çok değerli arkadaşlar- dı. **Şilan, Fuat, Zekeriya, Cemil** ve **Ci- wan** arkadaşlar uzun yıllar mücadelede büyük emekler harcamış arkadaşlardı. Yoldaşlarımızın şehadetinin üzerinde çok duruldu, soruşturmalar yürütüldü. Ortaya çıkan sonuç, komployla şehade- te ulaştıklarıydı. Bunun hesabı kısmen soruldu, ancak bu yoldaşlarımızın he- sabını sorma işi daha bitmemiştir, da- ha sorulacak hesaplar vardır.

Şilan yoldaşın ihanet karşısındaki tavrı militanca olmuş, nerede ihtiyaç olmuşsa oraya gitmiştir. O süreçte Irak bir bataklık haline getirilmmişti ve O da yaratılan tahribatları onarmak amacı- la Irak'a gitmişti. Irak biraz toparlan- dıktan sonra, ihanet bu sefer de PYD üzerinde oynuyordu, PYD üzerinden de Güneybatı Kürdistan üzerinde yürütü-

len oyunlar vardı. Bu sefer Şilan yolda- şın düzenlemesi Güneybatı Kürdis- tan'a yapıldı. Adeta ihaneti kovalarca- sına peşlerine düşerek Güneybatı Kür- distan'a gitmişti. Aslında çalışma sa- hası resmi olarak Suriye'deydi, fakat Suriye devleti tarafından arandığı için, hareketin perspektifiyle Irak sahasında kalarak çalışmaları oradan yürütme- nin daha uygun olacağı öngörülmüştü. Irak'tan PYD çalışmalarını koordine ediyordu. Irak'ta çalışmalarını yürüt- tüğü süreçte, ihanet ve düşman devlet- lerin istihbarat örgütlerinin ortak çalış- masıyla Arap milliyetçi gruplarından birinin eliyle şehit düşürülmüşlerdi. Para için her şeyi yapabilen Arap milli- yetçileri bu değerli beş yoldaşımızı şehit düşürmüştür.

Bu olayda işbirlikçi ihanetçi grupla beraber, Türkiye ve Suriye devletlerinin de parmağı vardır. Bu arkadaşların şe- hadeti de bizim için önemli bir mesaj ol- muş ve Güneybatı Kürdistan çalışma- rını nasıl yürütmemiz gerektiği konu- sunda derin bir perspektif vermiştir.

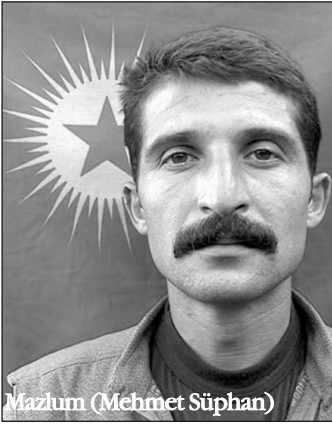
Bilindiği üzere bu saha, Önderlik sahasıydı ve orayı teslim almanın PKK'yi her yerde etkisizleştirme açısin- dan önemi büyüktü. Düşman, 'PKK'yi Güneybatı Kürdistan'da etkisizleştirir- sek, her yerde etkisizleşir' anlayışını taşıyordu. Düşman güçler bu yaklaşı- mı ihanetçi grup üzerinden pratikleş- tirmek istiyordu. Şilan yoldaş gösterdi- ği yaratıcı ve olgun yaklaşımlarla düş- man ve ihanetçi grubun oyununu boşa çıkararak, PYD örgütlülüğünün daha da gelişmesinde büyük bir rol oyna- mıştır. Bu eksen üzerinde PYD'de bir toparlanma ve direngen bir ruh ortaya çıkmış, geliştirilen oyunlar büyük oranda boşa çıkarılmıştır.

Eğer PYD bugün hala ayaktaysa ve üçüncü kongresini gerçekleştirebiliyor- sa, bunda başta şehit Şilan olmak üze- re, komployla şehit düşen yoldaşların emeği oldukça büyüktür. Onların ça- lışması, emeği olmasaydı, bugün bu örgütlenme, bu hareket bu durumda olmayabilirdi.

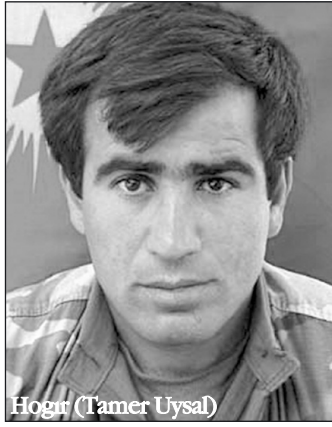
### Akif arkadaşın yüzünde inanç ve güven okunuyordu

Konsey üyesi olarak şehit düşen bir arkadaşımız da **Akif** arkadaşdır. Akif ar- kadaş, Doğu Kürdistanlı genç bir arka- daştı. Konsey üyesi olarak şehit düşen arkadaşların ortak bir özelliği vardı; ha- reketimizde dürüstlük ve samimi katı- lımlarıyla örnek teşkil eden yoldaşlardı. Viyan, Şilan, Erdal ve Akif yoldaşlar çok kısa bir zaman sürecinde dürüst, temiz duruşlarıyla kendilerini bütün arkadaşlara kabul ettirmiş, çabaları ve emekleri ile ayakta durmuşlardır.

Akif arkadaş, 1999 yılında, Doğu Kürdistan'da Önder Apo'ya sahiplenme serhildanlarının yarattığı bir kadroydu. Bu serhildanlar Doğu Kürdistan'da bir devrimin başlangıcı olmuştur. Akif yol- daş da bu serhildanlardan, serhildan- lardaki sıcak ruhtan gelmiş ve bu sı- caklığı hareket içerisinde de sürdür- müş bir yoldaştı. Bu nedenle çok kısa bir süre içerisinde dikkat çekmiş ve yö- netime seçilmiştir. III. Genel Kurul'da, Konsey üyeliğine seçilmişti. PJAK ko- ordinasyonu görevini yürüten bir arka- daştı. O kadar dürüst ve bağlı bir arka- daştı ki, hiç çekinmeden kendisine dünya bile teslim edilebilirdi. Yüzünde inanç ve güven okunuyordu. İlişki ve mücadele tarzıyla, tartışma kültürü ve tavrı alışlarıyla örnek arkadaşlardandı.



Mazlum (Mehmet Süphan)



Hogır (Tamer Uysal)



Resul (Süleyman Babat)



Brusk (Kamuran Hemo)

Doğu Kürdistan'da geçen yıl içerisinde yönetici ve kadro kademesinde çok ciddi kayıplar, şahadetler yaşandı. Önce PJAK meclis üyesi **Dilxwaz** yoldaş şehit düşmüş, son dönemde de başka bir PJAK meclis üyesi olan **Xweşmer** yoldaş şehit düşmüştür. Her üç yoldaş da PJAK çalışmalarının geliştirilmesinde önemli rol oynayan arkadaşlardı. Xweşmer arkadaş da, Akif arkadaş gibi bir serhildan kadrosuydu. Daha önce Urmiye, Kato, Mako ve Milgever alanlarında önemli çalışmalar yürütmüş, halk tarafından da iyi tanınan ve sevilen bir pratiğin sahibiydi. Serhildanlar sürecinde aktif rol oynamış ve sonrasında gelip harekete katılmıştı. Bu yüzden halk O'nu iyi tanımaktadır. Xweşmer arkadaş iç alanlarda yaşanan sorunlara müdahale olarak giderken, yolda düşmanın komplosu sonucu şehit düştü.

Bu üç arkadaş başta olmak üzere birçok kadro ve yoldaşımız geçtiğimiz yıl içinde şehit düştü. Her üç arkadaşımız da Doğu Kürdistan için önemli bir yere sahiptiler, yaşam ve duruşlarıyla örnek teşkil eden öncü kişiliklerdi. Bu anlamda bu yoldaşlarımız Doğu Kürdistan mücadelesinin ölümsüz komutanları olmuştur.

### Şehitlerimiz en büyük mücadele değerlerimizdir

Son birkaç yılda, özellikle meşru savunma savaşı sürecinde birçok kahraman yoldaşımızı şehit verdik. Özellikle HPG'nin Kuzey Kürdistan'da yürüttüğü mücadele içerisinde yaşanan şahadetler -ki burada hepsinin ismini vermek mümkün değil, her biri bir kitapla anlatılması gereken yoldaşlardır- kahra-

manlıklarıyla mücadelemizi zafer yolunda ilerletmiştir. Meşru savunma savaşı mücadelesinde şehit düşen yoldaşlarımız bu anlamda çok anlamlı birer pratik sergilemişlerdir. İki buçuk yıldır bu meşru savunma savaşı mücadelesi devam etmektedir. İki buçuk yılda verdiğimiz şehit sayısı 304'tür. Hepsisi de yüksek niteliklere sahip arkadaşlardı. Bu şahadetlerin bir kısmı özel kuvvetlerdendir. Yine bir kısmı komuta düzeyindeki arkadaşlardır. Eyalet komutanı düzeyinde şahadetler yaşanmıştır, **Serxwebun** ve **Dijwar Erkendi** yoldaşlar eyalet komutanlarıydı. Bunun dışında üst düzey komuta görevi olan, **Mahir, Şevger, Hüseyin, Sabri, Munzur, Serkeft, Cudi, Orhan, Brusk, Şiyar Erzincan, Nemrut, Mazlum, Hogır, Resul** ve **Şiyar** yoldaşlar gibi birçok komutanımız bu süreçte şehadete ulaşmıştır. Bütün bunlarla birlikte, HPG anakarargahı bünyesinde, karargah üyesi ve HPG meclis üyesi, Agitlerin yoldaşı, gerilla mücadelesinin en büyük emekçisi değerli komutan **İbrahim** arkadaş bir kontra saldırısı sonucu şehit verdik. Sarı İbrahim arkadaşın bu biçimde şehadeti bize çok ağır gelmiştir. Mücadele tarihimizde en çok dağda kalan ve gerillada en eski arkadaşımızdı. O'nun fedakarlığı, bağlılığı ve engel tanımaz duruşu örnek bir Apocu komutan duruşudur. Kuzey Kürdistan'ın tüm eyaletlerini gerilla yürüyüşü ile dolaşmış, mücadele yürütmüş, gerçek bir tarih olmayı başarmış bir kahramanımızdı. Şehitlerimizin hepsi de yaşadıkları dönemden şehit düştükleri ana kadar büyük bir emekle mücadele içerisindeki yerlerini almış ve kahramanlaşmışlardır.

Sonuç olarak şunları belirtebiliriz: Şehitlerimizin kutsal çabaları ve büyük

mücadele azimleri meşru savunma çizgisinin başarıyla uygulanmasına kaynaklık etmiştir. Viyan yoldaşımız, eylemiyle tüm şehitlerimiz adına bizlere önemli mesajlar vermiştir.

Viyan yoldaşın verdiği talimatları daha iyi anlamak ve uygulamak için mektuplarını bir kez daha okumamızda büyük fayda vardır. Çünkü o mektuplar bütün şehitlerimizin vasiyeti konumundadır. Viyan yoldaş tarihsel bir süreçte sahip olduğu eylemsel duruşla tüm şehitlerimizin sözcüsü haline gelmiştir. Yaşama, Önderliğe, halka, yoldaşlara ve özgür kadın hareketine nasıl yaklaşmamız gerektiğini, nasıl bir tavır ve tutum sahibi olmamız gerektiğini çok net vurgulamıştır. Bu mesajları bütün şehitlerimizin sözcüsü olarak, onların adına vermiştir.

Viyan yoldaşın şehadetinin birinci yıl dönümü vesilesiyle Viyan yoldaş şahsında tüm şehitlerimize anılarına bağlı kalacağımıza dair verdiğimiz sözün yineliyoruz. Şehitlerimizin dürüstlüğü, fedakarlığı, temizliği ve bağlılığı bizim için izlenecek tek yol olacaktır. Her koşul altında, her yerde ve her zamanda Önderliğimizle birlikte olacağımızı tekrarlıyoruz.

Yüreğiniz rahat, ruhunuz huzurlu olsun, mesajınız yerine ulaşmıştır. Sizler Kürdistan özgürlük mücadelesinde her zaman ve daima bizlerin ölümsüz komutanları olacaksınız. Özgür, demokratik bir Kürdistan yaratılncaya dek, silahınız ve mesajınıza sahip çıkacak, ardınız olacağız. Bu temelde hepimiz bizler için yol gösterici ölümsüz yoldaşlar olacaksınız. Ve tekrar tekrar diyoruz ki

- **Şehit namırın!**



Abdullah Öcalan

## Özgürlüğünüzü

## ve onurunuzu koruyun



“Benim ve Kürt özgürlük hareketi’nin yirmi yıllık savunma anlayışımız, Kürt Türk halkı ve bütün Ortadoğu halklarının kardeşliği ve demokratik birliğini sağlamaktır. Kendi özgücümüze, öz irademize dayanıyoruz. Kürt halkı özgürlüğüne ve onuruna sahip çıkacaktır. Bu sorunu dış güçlere ABD’ye AB’ye havale edeceğimize kendi içimizde çözebilmeliyiz”

Muş halkı cefakardır. Oralar güzel topraklardır. Bir gün sorunlarımızı aşarsak, demokrasiye ve özgürlüğe kavuşursak, oralar daha da güzelleşir, halkımız daha güzel bir yaşama kavuşur.

Hrant Dink cinayetinden haberdarım. Türkiye’de bu tür cinayetler çok yaşandı. Bekleniyordu bu tür cinayetler. Seçim sürecinde başka cinayetler de gelişebilir.

Düzen içinde bazı partilerin, neoittihatçıların tehlikesini görmeleri önemli. Aynı görüşleri ben zaten belirtiyordum. Bu hafta da Türkiye toplumu için dört tez üç görevden söz edeceğim. DYP bahsedeceğim bu tezler içinde liberal demokrasinin öncülüğünü yapan kesimdir.

Ağar, zamanında bizimle on beş yıl savaştı, beni hedef alan girişimleri de olmuştu. Artık onlar da gerçekleri görmeye başlamış olabilirler. MİT Müsteşarı da açıklamasında bu tehlikelerden söz ediyordu. Ulus devletin kendini dönüştürmeden bu şekilde devam etmesi halinde yıkıma doğru gideceğini söylüyordu. Bu neoittihatçıların Türkiye’yi bir felakete doğru götürdüğünü uzun süredir anlatmaya çalışıyorum. Bu kesimleri bazıları yeni ittihatçılar olarak adlandırıyor.

Bu konuyla ilgili çalışma yapan Şükrü Hanioglu’nun ‘Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Ziyaiyet, Siyaset ve Tarih’ adlı kitabı var. Onu getirebilirsiniz. Bu tespiti daha önce yapmıştım; Almanya, nasıl ki I. Dünya Savaşı yıl-

larında ittihatçılarla ittifak yaptıysa, bugün aynı ittifakı neoittihatçılarla devam ettirmektedir.

Bu neoittihatçılar kendilerine Mustafa Kemalciyiz diyorlar. Ama Mustafa Kemal hiçbir zaman Almanya ile ittifak yapmamıştır. O’nun çizgisi özgürlükçü ve bağımsızlıkçı çizgidir. O, o dönemin koşullarının dayatması nedeniyle daha çok İngiltere ve biraz da Sovyetlerle ittifak yapmıştır. Ama hiçbir zaman Almanlarla ittifak yapmamış, Alman faşizminin yol açacağı tehlikeleri görmüştür. Türkiye’nin şu anda içine girdiği yol, Almanya’daki II. Dünya Savaşı felaketiyle sonuçlanan Hitler faşizmi sürecine benziyor. Tedbir alınmazsa, bir çeşit III. Dünya Savaşı’nın gelişmesinden söz edilebilir. Ortadoğu’nun gerilimli siyaseti buna müsaittir.

### Bugün demokrasi güçlerinin birliğine ihtiyaç vardır

Almanya-İttihat Terakki ittifakı nasıl Osmanlı’nın sonunu getirmişse, Almanya-neoittihatçılar ittifakı da Türkiye’yi benzer bir tehlikeye sürüklemektedir. Alman emperyalizmi Irak ulus-devletini de destekledi, Saddam’a arka çıktı, onu ABD’ye karşı cesaretlendirdi, destek verdi, fakat sonra ortada bıraktı. Yugoslavya ve Irak örneğini hep veriyorum. Türkiye bunlardan ders çıkarmalı. Neoittihatçıların maceracı politikaları fayda getirmez, felaket getirir. Hep söylüyorum; Mustafa Kemal anlayışının bugün-

ne uyarlanması, güncelleştirilmesi gerekiyor. Kuvayı Demokrasi kavramını boşuna kullanmıyorum. Bugün böylesi demokrasi güçlerinin birliğine ihtiyaç vardır. Bu sağlanırsa cumhuriyetin kuruluşundaki coşku yeniden yakalanabilir. Türkiye, Ortadoğu’da örnek bir demokrasi haline gelebilir. Cumhuriyetle sorunumuz yok. Cumhuriyetin demokratikleşmesi sorunu vardır.

Alman emperyalizminin tarzı çok çirkindir. Zamanında bizi kullanamayacaklarını anladıkları için gözden çıkardılar. Savaş zamanında, bize karşı kullanılmak üzere Türkiye’ye birçok silah verdiler. 1985’ten beri bize karşı her tür düşmanlığı yaptılar. Her şekilde üzerimize geldiler. Birçok tutuklamaları oldu.

Öte yandan, bir sürü kirli ilişkiye bulaşmış, cinayet işlemiş ve bizden kaçan hainlere kol kanat geriyorlar, para veriyorlar, imkan tanıyorlar. Mesela Çürükkayalar’ı Almanya himaye ediyor. Süleyman yüzünden birçok kadın yoldaşımız şehit oldu ve otuz kişilik bir birlik imha olmuştu. Yine ısrarla yanlış olduğunu belirtmeme rağmen, kadın yoldaşlarımızın intihar bombacısı olmasına sebep olmuştur. Engelleyemedim. Liceli bir bayan arkadaşta. Adı galiba Bese’ydi. Kendine bomba bağlayıp eylem yapmasına neden olmuştu. Bunlar bugün de Almanya’nın desteğiyle Almanya’nın verdiği, tanıdığı imkanlarla bize çirkince saldırıyorlar. Aleyhime bir sürü kitap çıkartıyorlar. Bunların faaliyetleri iyi

araştırılmalı, üzerinde durulmalıdır.

Almanya ilk olarak 1980'de bizimle ilişkiye geçti. Onların oyunlarına alet olamayacağımızı anladılar. Bugün Ortadoğu siyasetine müdahale eden güçlerin bir tarafında ABD ve İngiltere var. İkisi birdir. Diğer taraftan da Avrupa'nın desteklediği Almanya var. Almanya, Türkiye'de neoittihatçıları destekliyor. Amerika ve İngiltere ise AKP üzerinden ilişkiler. Ama Amerika ve İngiltere'nin Ortadoğu, hatta Türkiye üzerindeki siyaseti daha ağır basıyor.

Ben ne Almanca ne de Amerikancıyım. Benim çizim ve duruşum bellidir. Söylediğim gibi DYP, liberal demokrasi çizgisini esas almaya çalışıyor. İngiltere ve Amerika ile ilişkileri olabilir. Bunlar gerçekçi politikalar izlemek niyetinde olabilirler. Bu tür çevreleri dikkate alma, hatta ilişki ve ittifaka açık olmak düşünülebilir. Ama benim asıl ittifak önerim, sivil toplum örgütlerinin ve bütün demokrasi güçlerinin, sol güçlerin içinde yer aldığı geniş bir demokratik koalisyonudu. Bu iki seçenek de değerlendirilir. Bu konuda gerekli görüşmeler, çalışmalar yapılmalı. Bizim siyasetçiler ne yapıyor? Üzerlerine düşeni yapmaları gerekir. Bu konuda uyanık ve akıllı olunmalı, gerekli girişimler yapılmalı. Daha önce söylemiştim, ittifakları zorlamak lazım, fakat olmazsa, üçüncü seçenek olarak bağımsız adaylarla girmek olabilir.

Bakanlar Komitesi Sekreteryası'nın "yeniden yargılama olsa dahi sonuç değişmeyecek, aynı cezayı alacak" demesi kabul edilemez. Olur mu öyle şey. Sonuç değişmez diye bir şey yok. Değişebilir. Bu tavrı, İnsan Hakları Mahkemesi kararına aykırı bir tavidir. Mahkeme kararında, savunma hakkımızın ihlal edildiği belirlenmişti. Yeni bir yargılama Türkiye'de yeni olumlu gelişmelerin de önünü açabilir. Bu konuda kapsamlı bir savunma hazırlıyorum. Ben zaten Komite'den fazla bir şeyin çıkacağını beklemiyordum. Tamamen siyasi bir karar verilmiş. Bunun arkasında az önce bahsettiğim Almanya'nın iğrenç politikalarının rolü vardır. Almanya'nın Avrupa'daki ağırlığı biliniyor. Bu ağırlığını aleyhimize kullanıyor. Yüzde onluk baraj da bununla bağlantılı. Çirkin bir anlaşma var, görünüyor. Bu baraj açık şe-

kilde ihlaldir, hakkaniyete aykırıdır. Bunlar birbiriyle bağlantılıdır.

### Beşyüz yıllık Kürt Türk ittifakı tehlikededir

AKP'nin Osmanlı'dan beri derin devlete ilişkin iddialı sözleri oldu. AKP'nin buna gücü yeter mi, isteği var mı bilemiyorum. Bu son cinayet ve önceki cinayetler, Diyarbakır'daki bombalama olayı, Atabeyler çetesi gibi onlarca çete, bunlar hep birbiriyle bağlantılıdır. Türkiye ancak güçlü bir demokrasi ile bu tür çete örgütlenmelerinden kurtulabilir.

Tarihsel olarak bazı konuları da tekrar tartışmak gerektiğini düşünüyorum. Mesela İdris-i Bitlisi ve onun Osmanlılarla ilişkileri iyi araştırılmalıdır. İdris-i Bitlisi'nin önderliğinde Kürtler, İranlıların himayesinden Osmanlıların himayesine geçmiştir. İdris-i Bitlisi dönemine kadar Kürt-İran ittifakı içinde Farslar birinci, Kürtler de ikinci unsur olarak yer almıştır. Persler döneminde de bu böyledir. İdris-i Bitlisi ile birlikte bu ilişki değişerek, Türk-Kürt ittifakına dönüşür ve Osmanlı'da Türkler birinci, Kürtler ikinci unsur haline gelir. Osmanlı geniş bir coğrafyaya yayılmıştı, onlarca etnisite ve kültürü barındırıyordu. Ama bunlar içinde Türklerle Kürtler belirleyici konumdadır. İdris-i Bitlisi Kürtler adına güzel şeyler yapmıştır. Dört hükümet on bir beylik statüsü kazandırmıştır.

Fakat onun tarzı hanedancı tarzıdır. Bu hanedancı anlayış bugünkü demokratik anlayışımıza uymuyor. Melik Fırat gibiler hanedancı anlayıştalar. Talabani de bu anlayıştan çok uzak değil. Talabani'nin Kürt-şia ittifakına öncülük ettiğini söylemiştim, İran ile ilişkileri çok iyidir. Yavuz Selim zamanında İdris-i Bitlisi ile başlayan Kürt-Türk ittifakının sona erme tehlikesi var. Bunun yerini şia-Kürt ittifakının alabileceği gelişmeler yaşanıyor. Demokratik Kürt-Türk ittifakı gelişmezse, Türkiye'de bu neoittihatçıların politikaları devreye girerse, topyekün imha dayatılırsa, Kürtler için başka yol kalmaz, Kürt-şia ittifakı gelişir. PKK de bunun içinde yerini alır.

PKK o zaman Talabani ile birlikte hareket eder. Bu konuda uyarıyorum. Daha önce de söylemiştim. Beş yüz yıllık Kürt Türk ittifakı tehlikededir.

Daha önce Kürtler için dört tez üç görevden bahsetmiştim. Şimdi de Türk toplumu için dört tez üç görevden bahsedeceğim. Bunu daha önceki söylediklerimle bağlantı kurularak bir bildiriyle Türkiye toplumuna duyurmak gerekir.

### Türkiye'yi dış dünyadan soyutlamaya çalışanlar var

**Birinci tez veya görüş:** İçinde statükocuların yer aldığı görüştür. Bunun temsilciliğini AKP yapmaktadır. Günü kurtarma ve iktidarlarını sürdürme anlayışıyla hareket ediyorlar. Sorunların çözümünden ziyade, sürekli erteleme ve oyalama yöntemine başvuruyorlar.

**İkinci tez veya görüş:** Neoittihatçıların, kızıl elmacıların içinde yer aldığı ulus devletçi çizgiyi savunan görüştür. Bunlar içe kapanmacı politikaları savunuyorlar, Türkiye'yi dış dünyadan soyutlamaya çalışıyorlar. Katı bir ulus devlet anlayışına sahipler. Bunun için her türlü çatışmayı, savaşı göze alıyorlar. Bu görüşün temsilciliğini CHP ve MHP yapıyor. Bunlar Avrasyacılıktan bahsediyorlar. İşte Suriye, Rusya ile hatta Çin ile işbirliğinden bahsediyorlar. Bunlar gerçekçi değil. Ulus devletçilikle ABD ile baş edemezler. Irak bunun örneğidir. Yine bunlar, Ermeni katliamını yapan ittifatçı zihniyetin bugünkü temsilcileridirler. Aynı yöntemleri Kürtlere de uygulamayı düşünenler var.

**Üçüncü tez veya görüş:** Liberal demokrasi anlayışına sahip kesimlerin görüşüdür. DYP biraz bu siyasete oynuyor gibi görünüyor. TUSİAD gibi kuruluşlar bu anlayışa sahipler. ANAP da bu kesim içinde değerlendirilebilir, ama eski gücüne sahip değildir. Ayrıca Erkan Mumcu, milliyetçi kökenden geliyor ve hala çizgisinde net değil. Bu liberal demokrasi tezi, birinci tez olan statükocu tezden bir derece daha olumludur. Yine neo ittifatçı ikinci tez ise, statükocu birinci tezden daha olumsuzdur.

**Dördüncü tez veya görüş:** Bizim de



içinde olduğumuz ve öncülüğünü yaptığımız toplumsal demokrasi olarak adlandırılabilir. Buna demokratik toplumculuk da denilebilir. Daha önce başka kavramlar da kullanmıştım. Önemli olan içeriğidir. Daha önce-leri detaylı anlattım. Halkların, grupların, toplulukların, kesimlerin, derneklerin vs demokratik örgütlenmesidir. Statükocu birinci tezi temsil eden AKP ile ikinci tezi temsil eden CHP arasında bazı konularda zaman zaman zımni fiili ittifakları oldu. Dördüncü tezi savunanlar, yani demokratlar, barışseverler, üçüncü tezi savunan liberal demokratlarla geçici ittifaklara girebilirler. Türkiye'nin bu zor dönemde çıkışı için böyle geçici ittifaklar geliştirilebilir.

### Türk toplumunun yüzde doksanı doğal müttefikimizdir

Üç görev olarak da şunları belirtiyorum. Bunun şemasını daha önce de vermiştim.

**Birinci görev:** Devlette, cumhuriyette reform yapılması gerekir. Burada üçlü bir sistemden bahsetmiştim. Birincisi, siyasi konsey; cumhurbaşkanlığı, başbakan ve senatodan oluşan devletin yönetim organı. İkincisi, güvenlik konseyi. Üçüncüsü, anayasa konseyi.

**İkinci görev:** Senatodan farklı olarak doğrudan halkın temsilcilerinin yer aldığı halk meclisi. Bu meclis, Türkiye toplumunu temsil eder, içinde tüm toplumsal kesimler yer alır. Daha önceleri de söylemiştim; bizim gerçek Türk halkıyla -Türkmenler de diyorum bazen-

daha doğrusu Türk emekçi halkıyla hiçbir sorunumuz yoktur. Türkiye'de şoven inkarcı politikaların benimsendiği kesim ancak nüfusun yüzde onunu oluşturmaktadır. Bunlar devlete hakim, devletin olanaklarından yararlanan mutlu bir azınlıktır ve yapay Türkçülük yapıyorlar. Geriye kalan Türkiye toplumunun yüzde doksanı ile hiçbir problemimiz yok. Kürtlerin de söylediğim gibi, bu kesimle işbirliği yapan en fazla iki yüz ailesi vardır. Bunlar da devletin olanaklarından faydalanan mutlu Kürt azınlıktır. Kürtlerin ancak yüzde beşini oluşturuyorlar. Yani Kürtlerin yüzde

doksan beşi ile Türk toplumunun yüzde doksanı arasında hiçbir problem yoktur. Halklar arasında sorun yoktur. Şoven inkarcı politikaya bulaşmamış Türk toplumunun yüzde doksanı bizim doğal müttefikimizdir. Bu görüşlerimiz Türk toplumuna iyi aktarılmalıdır.

**Üçüncü görev:** Küresel finans saldırısına karşı durmak. Küresel finans, çıkarları uğruna doğayı, toplumu, bireyi tahrip etmektedir. Müthiş saldırı halindeler. Kar için her şeyi mubah görüyorlar. Bunlar bir saatlik zevkleri için hiçbir zaman geri gelmeyecek doğal güzellikleri yok edebiliyorlar. İşte Davos gibi zirvelerde bir araya gelip, politikalarını belirliyorlar. Bunlara karşı geliştirilen Sosyal Forum girişimleri yetersiz kalıyor. Bu küresel finans saldırısına karşı küresel direniş ve ekonomik olarak küresel dayanışma gerekir. Toplumun yozlaşması, çocuk pornosu, tecavüz gibi yaşanan çirkinlikler, bu küresel saldırının sonuçlarıdır. Bu saldırılara karşı toplumu koruma komitelerinin kurulması gerekir.

Bahsettiğim bu üç göreve ilişkin düşüncelerim biraz ütöpik gelebilir, ama Türkiye için önemlidir. Zamanı geldiğinde anlaşılacaktır. Bunları uygun bir şekilde yansıtırsınız. DTP'nin kongre hazırlıkları sürüyordur. Ben Kürt bireyi, bir sempatizan olarak kendi fikrimi söylüyorum. Bu parti meclisine seçilecek kişiler, burada görev almakta iddialı olanlar, kongrede tek tek halkın karşısına çıkıp, kim olduklarını, bugüne kadar ne yaptıklarını ve bundan sonra ne yapmak istediklerini, projelerini açıklamalıdır. Öyle toplu tek liste yerine, adaylar kendini tanıttıktan sonra genel kurulda tek tek oylanmalıdır. Bu daha demokratik olacaktır.

Maxmur'un BM şemsiyesi altına alınması önemlidir. Ben daha önce de buradaki halkımız için tedbir alınmasını önermiştim. Arap bölgesine yakın olduğu için, savaş durumunda Arap saldırısına uğrama tehlikesinden bahsetmiştim. Buna tedbir olarak, güvenli bölgelerde şimdiden kamplar oluşturulabilir. Söylediğim gibi BM'nin himayesi iyi olur. Oradaki halkımıza selamlarını özellikle iletin.



nın yarattığı çözümsüzlük ve çatışmalar her zaman gündemde.

Artık Güney'de de ulus devlet anlayışına dayalı bir Kürt federe devleti var. Daha önce de belirttiğim gibi buradaki yönetime karşı değiliz, ulus devlet anlayışını yanlış buluyoruz. Çünkü nihayetinde bu ulus devletle Türk ulus devleti çatıştırılacak. Ben Türkiye'deki mevcut Türk ulus devlet anlayışını eleştirdiğim kadar Kürt ulus devlet anlayışını da eleştiriyorum. I. Dünya Savaşı dönemi Skyes Pickhot, Sevr Anlaşmaları ne çabuk unutuluyor. Bunlar tarihten ders çıkarmıyorlar mı?

ABD'de Ortadoğu'ya ilişkin haritaları basına yansıtmıştı. O anlaşmalarda Ermeni ulus devleti, Kürt ulus devleti öngörülüyordu. Bu ortaya çıkan haritaların da benzer içerikte olduğu görünüyor. Bu haritalara rağmen Türkiye hala Kürt sorununu ABD'ye havale ediyor. ABD'ye, PKK'ye operasyon yap ya da beraber yapalım diyor. Hep söylüyorum; bunlar Mustafa Kemalciyiz diyorlar, ama Mustafa Kemal'den hiç ders çıkarmıyorlar. Bu nedenle sık sık Mustafa Kemal'e atıfta bulunuyorum.

Mustafa Kemal hiçbir zaman dış güçlerle hareket etmedi. O tehlikeli dönemde ortada haritalar dolaşırken, ülke işgal altındayken Mustafa Kemal, önce Kürtlerle ittifak yapmıştır. Erzurum Kongresi bunun ifadesidir. Kürtlerle bu dönemde geniş ölçüde ittifak sağlanmıştır. Koçgiri meselesi bile Meclis'te halledilmiştir. Kuruluştan sonraki yıllarda Mustafa Kemal'in yaptıkları eleştirilebilir, ama o günkü koşullarda davranması gerektiği gibi davranmıştır. Kurtarabileceğini kurtarmak mantığıyla hareket etmiştir. Cumhuriyet, o dönemin koşulları içinde ileri bir adımdır. Cumhuriyet ve ulus devlet farklı kavramlardır.

### **Kürtler çatışmalara çekilirlerse Araplar Kürtlere yönelecektir**

Şu günlerde ABD'nin İran'a müdahalesi de gündemde. ABD büyük ihtimalle İran'a da saldıracak. Irak'tan sonra sıra İran'a gelecek. Zamanı gelince sıra Türkiye'ye de gelecek. Türkiye'deki daha da korkunç olur. Saddam'ın da güçlü bir

ordusu vardı, petrol zenginliğiyle Batı'dan uçak, tank, her türlü silah almıştı. Ama hiçbirini kullanamadı. Gerktiğinde iki günde Türkiye'deki orduyu da etkisiz hale getirebilirler. Türkiye ekonomisi de uluslararası sermayeye ve ABD'ye göbekten bağımlı. Desteklerini çekerlerse, ekonomi iki günde çöker. Türkiye, sorunu dış güçlerle değil, kendi içinde demokratikleşerek çözmelidir. Yoksa ABD Irak'ta Kürtlere dayandı, İran'da da Kürtlere dayanmak isteyecektir. Irak'ta sünniler şiiiler birbirleriyle çatışıyorlar. Kürtler de bu çatışmaya çekilmek isteniyor. Peşmerge birlikleri Bağdat'a girerse, Kürtler'de bu çatışmanın içine girmiş olur.

Böyle bir tehlike var. Kürtler çatışmalara çekilirlerse, o zaman Araplar Kürtlere yönelecektir. Araplar birbirlerini bile kesiyorlar. Kürtlere her şeyi yaparlar. Maxmur'daki halkımız için

Maxmur halkı özgürlüğüne düşkündür, bilinçlidir. Adaylarını bağımsızca seçip kendi kendilerini yönetiyorlar. Oradaki halkımıza selamlarımı iletin. Onları iyi tanıyorum, direngendirler, mücadeleden taviz vermezler.

Tabii sorun çözülmeden dönmezler. Ve çok da kararlıdır. Her türlü baskıya rağmen bugüne kadar taviz vermediler. KDP'nin bazı yöneticileri zamanında kamptaki bir kısım ileri gelen öldürülmüştü. Bütün bunlara rağmen hiçbir zaman geri adım atmadılar. Kararlıdır. Kampta yaşayan o çocuklar da benden daha PKK'lidirler. Bu binlerce çocuğun eğitim öğretimi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Saflarda da bunlardan binlercesi var. Birçok şehitleri vardır. Bu durum sadece Maxmur ile sınırlı değildir. Türkiye'nin büyük şehirlerine de göç eden milyonlarca Kürt var.



### **Ortadoğu siyasetinde yarınl ne olacağı belli olmaz**

uyarı yapmıştım. Onlar özellikle Araplara yakın olduklarından tehlike altındalar. Gerekli önlemler alınmalı, Bradost bölgesinde en azından bir kısmı için yer hazırlanmalı.

YNK ve KDP'nin denetimi dışındadır, daha güvenlidir. Yine özellikle Ezidiler de düşünülerek Bradost'ta hazırlık yapılmalı. İlk tehlikede olan onlardır. Güvenlik açısından zayıf durumdadır, birkaç kez katliama da maruz kalmışlardır. Bu konuda Güney'deki liderlerle görüşülsün, onların da desteği alınsın.

Halkımız geldiği yerlerle bağıni koparmamalıdır. Geldikleri köylerini unutmasınlar, sahip çıksınlar. Çok önceden göçmüş olsalar da Konya ve benzeri gibi yerlerde yaşayan halkımız da değerlerini unutmamalı, geldikleri yerlerle bağıni kopartmamalıdır. Bu zorla göçertme politikaları metropollere de zarar veriyor. İzmir ile İstanbul'un durumu ortada. Başbakan çaresizce iş-



### Cinsellik ve iktidar arasında çok yakın bir ilişki vardır

Bir de daha önce değinmek istediğim üç husus vardı. Bunlar, dincilik, cinsiyetçilik ve milliyetçiliktir. Cinsiyetçilikle ilgili daha önce de okumalarım vardı, son olarak M. Foucault'un Cinselliğin Tarihi kitabını bitirdim. Cinsellik ve iktidar arasında çok yakın bir ilişki vardır. Cinsiyetçilik bir çeşit milliyetçiliktir ve en az milliyetçilik kadar tehlikelidir. Günümüzde kadın artık bir reklam objesi, bir et parçası gibi sunuluyor topluma.

Dincilikle ilgili olarak, bizim dindarlarla bir sorunumuz yok. Din olgusunun tarihi gelişimini biliyoruz. Ama din üzerine siyaset yapanlara karşı uyanık olunması gerekiyor. Milliyetçilikle ilgili görüşlerimi daha önce fırsat buldukça açıklamıştım. Bu üç konuda toplum bilgilendirilmelidir. Gazetede, basında bu üç konuyla ilgili araştırma ve yazılar yayınlanmalıdır. Bu konular üzerinde durulması önemlidir.

### Türkiye Güney'e girerse oyuna gelmiş olur

Bize karşı pazarlıklar sürüyor. Öyle sınırlı bir iki şeye de izin verebilirler. Ama bu şekilde sonuç alınamaz. PKK dağlarda kendini savunur. Güney'e operasyon yapmakla hiçbir şekilde sonuç alınamaz. Türkiye Güney'e girerse, oyuna gelmiş olur. Türkiye'yi batağa çekmek istiyorlar. Bunu göremiyorlar mı? ABD'den yardım isteyerek, uluslararası ya da diğer dış güçlere güvenerek sorunu çözemezsiniz. ABD'den medet ummamak lazım. Irak'ın durumundan hiç mi ders alınmıyor? Irak ortada. Müslümanlar birbirlerini öldürüyorlar, şiiilerle sünniiler birbirlerini boğazlıyorlar.

Saddam'ı da şişirip bu hale getiren ABD idi. Kuveyt'e saldırıyı ABD teşvik etmişti. Son ana kadar Saddam bunu göremedi. Ben de aynı idam sürecinden geçtiğim için Saddam'ın durumunu daha iyi değerlendirebiliyorum. Saddam, son anına kadar da ABD'ye güvenmeye devam etti. Oyu-

nu fark edemedi. Halkını felakete sürükledi. Soruşturma aşamasında görevliler, tehlikeyi gördüklerini, sorunu beraber çözebileceğimizi söylemişlerdi. Ama geldiğimiz noktada devlet yetkilileri bu şekilde hareket etmiyor. ABD, AB gibi dış dinamikler devreye sokularak hala şiddet yoluyla, imha temelinde sorunu çözeceklerini sanıyorlar.

Ben on dört yıldır elimden geleni yaptım. İmralı süreci boyunca da bu şekilde hareket ettim. Bunu halklarımıza karşı duyduğum sorumluluktan dolayı yaptım, yapıyorum. Bahsettiğim oyunları veya tehlikeleri az da olsa görenler de vardır. MİT Müsteşarı'nın açıklamalarını olumlu bulmuşum. Benim söylediğim tehlikeleri o da görüyor ki bu tür açıklamalar

şılmıştır. Hitler, ulus devlet ideolojisiyle iktidara gelmiş ve o korkunç faşizmi Almanya'da uygulamıştır.

Süreç oraya doğru hızla gidiyor. Ulus devletin Almanya'yı ve Avrupa'yı götürdüğü nokta ile Türkiye ve Ortadoğu'yu götüreceği nokta aynıdır. Bu tehlikeyi Avrupa'da önceden görüp uyarılar da olmuştu. 50 yıl önce Nietzsche bunu öngörmüştü. Almanya'da herkes ulus devleti överken, o, bu anlayışın felaket getireceğini savunmuştu ve döneminde anlaşılamamıştı. Hitler, ulus devlet anlayışını benimsetmek için Marks'tan bile yararlanmıştı. Bu uğurda sosyalizmi bile kullanmıştır ki, partisinin adı da Nasyonal Sosyalist Parti idi. Ama Nietzsche'nin bahsettiği tehlikeleri kimse ciddiye almamıştı. Ben de uzun zamandır bu tehlikeyi an-

**"Cinsellik ve iktidar arasında çok yakın bir ilişki vardır. Cinsiyetçilik bir çeşit milliyetçiliktir ve en az milliyetçilik kadar tehlikelidir.**

**Dincilikle ilgili olarak, bizim dindarlarla bir sorunumuz yok.**

**Din olgusunun tarihi gelişimini biliyoruz. Ama din üzerine siyaset yapanlara karşı uyanık olunması gerekiyor"**

yapma gereği duyuyor. Mevcut ulus devlet anlayışında ısrarın Türkiye'yi parçalanmaya götüreceği açık. Türkiye'dekiler şunu anlamıyorlar: Ulus devlet yapılanması gayri millidir. Türkiye'deki milliyetçiler, ulusalcılar mevcut ulus devlette bu kadar ısrar ediyorlar, ama bu ulus devlet denen yapılanmanın Batı icadı olduğunu göremiyorlar. Mevcut ulus devlet anlayışı, Ortadoğu'nun tarihi toplumsal gerçekliğine uymuyor. Daha önce de söylemiştim; Saddam'ın ipiyle birlikte, ulus devletin de Ortadoğu'da ipi çekilmiştir.

Ulus devlet süreci, Fransız ihtilaliyle birlikte 16. Lui'nin başı kesilerek başlamıştır. Avrupa, bu ulus devlet anlayışının verdiği zararlardan kurtulmak için iki dünya savaşı yaşamak zorunda kalmış, milyonlarca insan ölmüştür. Avrupa'daki sert ulus devlet anlayışı II. Dünya Savaşı'ndan sonra değişmeye başlamıştır. Avrupa Birliği ile ulus devlet anlayışı aşılmaya çalış-

latmak için kendimi parçalıyorum. MİT Müsteşarı da bunu görüyor. Söylediğim gibi, ulus devlet anlayışı Ortadoğu'ya uymuyor. Dünya savaşlarından sonra Ortadoğu haritaları cetvelle çizildi. Birçok yapay ulus devlet oluşturuldu. Ortadoğu'da otuza yakın ulus devlet yaratıldı. Bu nedenle Ortadoğu'da kalıcı barış bir türlü sağlanamadı. Aynı sorun Afrika'da da yaşanıyor. Afrika'da durum daha vahim.

İddia ediyorum; Sümerler de dahil tarihin en eski çağlarından beri Ortadoğu toplum örgütlenmeleri hep konfederatif olmuştur. Bütün bu tehlikelere karşılık olarak Ortadoğu'da bizim çözüm önerimiz, halkların, toplulukların konfederal demokratik örgütlenmelere gitmeleri, birbirlerinin farklılıklarını tanıyarak, saygı duyarak barış içinde yaşamalarıdır. Başka türlü olmaz. İsrail de oluşturulan ulus devlet ile Filistin'de oluşturulan ulus devlet çatışıyor. Kıbrıs'ta da Türk ulus devlet anlayışı ile Rum ulus devlet anlayışı-

tanbul için vize uygulamasından bahsediyor. Bu tür şeyler çözüm olmaz.

Yine belirtiyorum, Maxmur halkı ve Ezidiler için Bradost'ta yapılacak güvenli kamplar önemlidir. Bu konu üzerinde durulmalıdır. BM'den de bu konuda destek istenmeli.

Orada bulunan gerilla güçleri de Güney'deki halkımızı korumak için orada bulunuyor. Oradaki halkımızın gerillasıdır. Bütün dünya da bunu böyle bilmeli. Halkımıza karşı gelişebilecek katliam tehlikesine karşı orada bulunuyorlar. Daha önce, Irak'taki bütün Kürt güçlerinin böylesi tehlikelere karşı ortak milis gücü oluşturmaması önermiştim. Ortadoğu siyasetinde yarın ne olacağı belli olmaz. ABD Irak'tan çekilebilir, tedbirli olmak gerekir.

ABD bunu yapar, yaptı, daha önce yaptı. Kürtleri yüz üstü bıraktı. Bunları unutmamak lazım. Kürtler için tehlikeli iki ihtimal her zaman vardır. Birinci ihtimal; ABD, Irak'tan çekilme-se bile politikaları çözüm getirmiyor. Irak'ta milyonlarca insan öldü. Şi-sünni çatışması devam ediyor, Kürtler söylediğim gibi her an bu çatışmaya dahil edilebilirler. İkinci ihtimal; ABD çekilirse Arapların, Türkiye'nin, diğer komşu devletlerin, İran'ın Kürtlere müdahalesi söz konusu olabilecektir. Bu durumda olan halka olacaktır. Elit kesim, yöneticiler Avrupa'da imkanları var, yerlerini hazırlamışlar, onlara bir şey olmaz. Kürt halkının kaderi yine katliam olacaktır. Kürtler birlik olmalı, kendi öz güçlerine güvenmelidirler.

Irak'taki Demokratik Çözüm Partisi bağımsız bir partidir. Irak'taki halkımızın sorunları için mücadele ediyor. Sanırım Güney'deki diğer partilerle aralarında çok sorun yoktur.

Yine Suriye partisi ayrıdır. Suriye'de martta seçim var. Suriye'deki parti bu seçim için çalışmalı, eğer katılımına izin verilirse seçimlere de katılmalıdır. İran'daki Kürtler için mücadele eden PJAK da PKK'den etkilenmiş olabilir, ama ayrı bir partidir. İran'daki halkımız üzerinde örgütlüdür. Gücü de vardır, silahlı gücü, militan gerillası da vardır. Gerekteğinde, İran güçleri üzerlerine geldiğinde kendilerini savunuyorlar.

ABD'nin İran'a müdahalesinden

**"ABD, İsrail ve İngiltere başta olmak üzere Batı, kendi politikalarını Ortadoğu'da harekete geçirmek için Kürtlere yıkıcı bir rol yüklüyor. Biz bunu engellemeye çalışıyoruz. Bizim tarzımız yapıcıdır. Halkların kardeşçe, özgür, eşitlik temelinde barış içinde bir arada yaşaması için çalışıyoruz. Bunu demokratik konfederalizm biçiminde ortaya koyduk"**

sonra oradaki halkımızı örgütleyecek, onlara önderlik yapacak, temsil edecek olan parti, PJAK'tır. Bu parti, ABD'nin Irak'a müdahalesi ile gücü artan KDP ile YNK'den daha güçlü bir oluşum haline gelecektir. Yüz bine varan gerillası da olur. Böyle bir durumda, İran Kürtleri ve PJAK'ın bugün Irak'ta Kürtlerin sahip olduğu pozisyonundan çok daha güçlü bir pozisyonu olacaktır.

Ancak bunlar, Ortadoğu'daki ve Irak'taki bahsettiğim tehlikeleri ortadan kaldırmaz. ABD, İsrail ve İngiltere başta olmak üzere Batı, kendi politikalarını Ortadoğu'da harekete geçirmek için Kürtlere yıkıcı bir rol yüklüyor. Biz bunu engellemeye çalışıyoruz. Bizim tarzımız yapıcıdır. Halkların kardeşçe, özgür, eşitlik temelinde, barış içinde bir arada yaşaması için çalışıyoruz. Bunu demokratik konfederalizm biçiminde ortaya koyduk.

### **Fransa ve Avrupa yüzyıldır Kürt sorununun çözülmesini istemiyor**

Avrupa'daki operasyonu hangi amaçla yapmışlar? Altında ne var? Türkiye hala anlamıyor. Türkiye'nin ağzına bir parmak bal çalıyorlar. Avrupa PKK'nin tümünden üzerine gitmez, bitmesini istemez. Çünkü PKK, Avrupa'ya her zaman lazım olacak. Avrupa, kendi politikalarını Türkiye'ye kabul ettirmek için PKK'yi her zaman kullanmak isteyecektir. Böyle göstermelik operasyonlar yaparlar, ama söylediğim gibi, Kürt sorununun çözülmesini de istemezler. Fransa ve Avrupa ülkeleri yüzyıldır bu sorunun çözülmesini istemiyor. Türkiye'yi hep çatışmalı ve gergin tutma politikasını yürütüyorlar. Bazı arkadaşlarımızı alabilirler, ama PKK'nin kadro sorunu olmaz. PKK'de kadrodan çok ne var.

Türkiye'nin Fransa'ya 900 milyon euroluk bir ihale verdiği de söyleniyor. Bu, çok alçakça bir tutum. Aynen böyledir. Türkiye'nin kaynaklarını böyle peşkeş çekiyorlar. Ayıptır. Halkın parasıdır. Halkın parasını böyle peşkeş çekmeye hakları yoktur. On milyar dolarlık bir silah anlaşmasından da bahsediliyor. Hep böyle yapıyorlar. Kürt sorununu kullanıyorlar. Bazen de Ermeni tasarısı gibi diğer sorunları kullanıyorlar. Yakın gelecekte Pontus meselesini de kullanırlar. Avrupa'nın Türkiye'ye düşmanlığı çok eskilere dayanır. Ortaçağ yeniçağ boyunca bu düşmanlık devam etmiştir. Ama Türkiye hala bunu göremiyor. Onlara dayanarak Kürt sorununu bastıracağını sanıyor.

Ben Avrupa'nın Türkiye'ye bakışını çok iyi biliyorum, onları iyi tanırım. Zamanında bizi Türkiye'ye karşı kullanmak için ellerinden geleni yaptılar. Biz Avrupa'nın niyetlerini bildiğimiz için kendimizi kullandırtmadık. Zaten bu nedenle gözden çıkarıldık. Terör listesine de bu nedenle alındık. Hatta tarzımızı Lenin ve arkadaşlarının tarzına benzetiyorlardı. Onlar gibi, davamızdan ve ilkelerimizden hiçbir zaman vazgeçmeyeceğimizi anlamışlardı. Bizden umduklarını bulamayınca, Melik Fırat, Şerafettin Elçi gibilerle Avrupa'da toplantılar yapıldı. Bunlardan haberdardık. Bu toplantılarda PKK'yi devreden çıkarmanın planları yapıldı. PKK'yi terörist ilan edip onları öne çıkarmanın kararlarını aldılar.

Özellikle de Almanya onlara her türlü imkanı tanıdı, onları kolladı. Yine bizden kaçanlara her türlü imkanı sağlıyorlar. Komployla Türkiye'ye verilmiş de bu gelişmelerle bağlantılıdır. O süreçte başta İngiltere olmak üzere bütün Avrupa'da persona non grata (istenmeyen kişi) ilan edildim. Almanya'dan, Fransa'dan peş peşe mahkeme



kararları önüne getiriliyordu. Siyasi nedenlerle gelen herkesi kabul ettikleri halde beni istemiyorlardı. Neticede Türkiye'ye teslim edilmemi sağladılar, ama ben duruşumla onların oyunlarını bozdum.

Soruşturma aşamasında yetkililer de bu oyunun farkında olduklarını söylüyorlardı, ama gereğini yapmadılar. Hala ABD ve Avrupa ülkelerinden medet umuyorlar. Türkiye'nin ağzına bir parmak bal çalıp oyuyorlar. Karşılığında da işte ihale alıyorlar, Kıbrıs, Ege ve limanlar konusunda tavizler alıyorlar. Ama rezervler tükendi, yakında verecek şeyleri de kalmayacak. MİT Müsteşarı'nın da dahil olduğu bazı kesimler bunu biraz anlamış gibi görünüyor. Gerçi Avrupa, yapmak istediği zaman yapacak, bu konuda bir şey yok, ama Avrupa'daki arkadaşlar dikkatli olmalılar. Bizden birkaç kişiyi teslim de edebilirler.

### **Türkiye'deki milliyetçiliğin gerçek Türk kültürüyle hiçbir alakası yoktur**

Baykal ve MHP gibi ulusalcıların, milliyetçilerin üzerine titredikleri ulus devlet modelinin Batı icadı olduğunu söylemiştim. Bu durum ne kadar gayri milli bir durum ise, bu kesimlerin yaptıkları milliyetçilik de aynı şekilde yapaydır, sunidir. Şimdi yine hakimler tutup, Apo suç işliyor deyip soruşturma açacaklar. Türkiye'deki şu anki egemen milliyetçiliği başbakan da negatif milliyetçilik olarak adlandırıyormuş. Bu milliyetçiliğin yapay olduğunu, kendileri de Türk milliyetçisi olan Mümtaz Türküne gibi aydınlar da söylüyor.

Bu milliyetçiliğin gerçek Türk kültürüyle, yani Türkmen kültürüyle bir alakası yoktur. Devşirme anlayışına dayanır. Fatih dönemine kadar gider. Fatih, kendi Türk sadrazamı Çandarlı Halil Paşa'yı öldürüp yerine Rum kökenli devşirme bir paşayı -Zagros Paşa'yı- geçirmiştir. Bütün yeniçeri ordusu gayri müslümdür, devşirme yoluyla oluşturulmuştur. Bunların gerçek Türklükle alakası yoktur.

Osmanlı ordusu ve bürokrasisini elinde bulunduran bu devşirmeler, gerçek Türkmen halkını ve diğer halk-

ları sürekli ezmiştir. Germiyanogulları, Kahramanogulları, Menteseogulları gibi Türkmen beylikleri ile diğer beylikleri de tasfiye etmişlerdir. İttihat Terakki'nin kurucuları da Arnavut, Kürt, Çerkez ve diğer Türk kökenli olmayanlardır. II. Dünya Savaşı'ndan sonra da ABD eliyle antikomünistlik temelinde faşizm geliştirilmiştir.

Bunlar hep devlete çalıştılar. Devlet Türküdür bunlar ve Türkçülükleri yapaydır. Şüphesiz içlerinde iyi insanlar vardır. Ben de memuriyet dönemimde bir süre devlete çalıştım. Ama bu kesimlerin asıl fedakar, cefakar Anadolu Türkmeniyle ilgisi yoktur. Fedakar ve cefakar Türk halkı tarih boyunca sürekli cephelere sürülmüş, ezilmiştir. Hatta bu konuyla ilgili bir hikaye de vardır; Osmanlı devleti sefere çıktığında, her seferinde bir evladını mecburen askere gönderen bir baba en son oğlunu da askerlik için almaya geldiklerinde şöyle der; 'gidin padişahınıza söyleyin, benim iktidarına güvenerek, önüne gelen herkese savaş açmasın.' Bizim de içimizde anısını saygıyla andığımız **Kemal Pır** gibi birçok Türk arkadaşımız var. Toroslar bölgesinden birçok Türkmen arkadaşımız var. Son Avrupa'da alınan kadın arkadaşımız da Eskişehirlidir, Türk kökenli olması lazım. Daha böyle birçok arkadaşımız var. Bizim köye komşu dört köy de Türkmen köyüydü. Ben Türkmen kültürünü iyi bilirim.

Bizim kesinlikle gerçek Türk halkıyla, Türkmenlerle, Türk emekçilerle bir sorunumuz yoktur. Bu arkadaşlara öneriyorum; bu yapay Türklüğe karşı Türkmenlerin, Türk emekçilerin gerçek Türk kültürünü araştırarak, tanıyacak, koruyacak dernekleri ya da ocakları olmalıdır.

### **Biz Türkiye'nin demokratik birliği için çaba sarf ediyoruz**

DTP'nin kongreyi yılda bir yapmasını öneriyorum. Gerçekten halk için çalışacak insanlar parti meclisine girmelidir. Sayısı yüze kadar çıkarılabilir. Bu parti meclisi bünyesinde çevre sorunundan kadınlarımızın yaşadığı sorunlara kadar yirmiye yakın komisyon

oluşturulabilir. Ekonomik sorunlardan dolayı düşkün duruma gelmiş insanlarımızı yardım için çalışacak komisyon kurulabilir ve daha birçok örnek verilebilir. Parti meclisinde görev alacak olanlar bu komisyonlarda da görev alarak çalışmalılar. İttifak konusunda bazı seçenekleri önermiştim, DYP ile olabilir ya da geniş bir demokratik ittifak olabilir demiştim. Bu konuda çalışmalarını sürdürsünler.

Usul konusunda ısrarcı değilim, uygun yöntem bulunur. Önemli olan seçilecek olanların kendilerini kongreye tanıtmaları ve seçilecek olanlarında seçilecek kişileri iyi tanıyıp dürüst çalışacak olanları seçmeleridir.

Gazeteler bana geç verildiği için geç okudum. Türk solundan ittifak yapmaya çalışanlarla ilgili bir haber vardı. Haberdeki açıklamada DTP'yi etnik milliyetçilik yaptığı için kendileriyle çalışamayacaklarını söylüyorlardı. DTP'yi bölücülükle suçluyorlar. Bu şerefsizliktir. Kürtler bölücülük yapmıyor. Biz, Türkiye'nin demokratik birliği için çaba sarf ediyoruz.

Ben üzerime düşen görevi yapmaya çalışıyorum. PKK'den iki ay kadar daha rica edeceğim. Ama devlet söylendiği gibi mayısla birlikte operasyon ve yönelim içine girerse, PKK de mecburen kendini savunacaktır. PKK'nin alternatifleri vardır. ABD Türkiye ile beraber PKK'ye yönelirse PKK, Kürt-şia ittifakına dahil olur. İran'ın ABD ile savaşı zaten gündemde. Geçmişte Osmanlı-İran savaşları sırasında arada kalıp imha olan Kürtler, tarihten ders çıkaracaklardır. Böyle bir savaş olursa, Kürtler kendilerini korumak için taraf olmak zorunda kalacaklardır. Yine Rusya var, Çin var. Eğer topyekün bir saldırı olursa gerillaya katılım artar. Zaten Kürt milliyetçiliği de hazırlanıyor. Türkiye de bu milliyetçi politikalarını sürdürüp kırk milyon Kürt'ü karşısına alırsa, işte asıl o zaman Türkiye kaybeder. Türk milliyetçiliğinin götüreceği sonuç bu olur.

Geçen hafta milliyetçilik, dincilik, cinsiyetçilikten söz etmiştim. Bu hafta bilimciliği de buna eklemek istiyorum. Arkadaşlar, özellikle cezaevindekiler bu konular üzerine yoğunlaşmalı, araştırma yapmalıdır. Bu konular ve

söylediklerim basında bol bol işlenmeli ve anlatılmalıdır. Kitap olarak Doğan Avcıoğlu'nun milliyetçilikle ilgili üç ciltlik kitabı var, yine bu konuyla ilgili iletişim yayınlarında çıkan dört ciltlik bir kitap var. Dergi olarak Popüler Tarih vb dergiler getirilebilir.

### **Bizim duruşumuz bağımsız ve özgürlükçüdür**

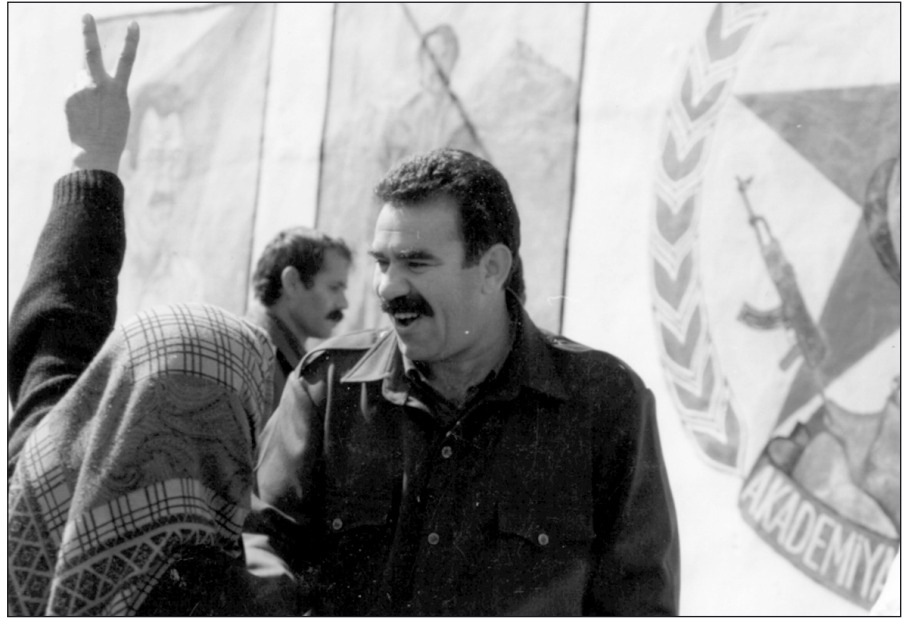
Bakanlar Komitesi Sekreteryası kararını büyük ihtimalle İngiltere, Almanya, Fransa devletleri hazırlamıştır. Arka planında ise ABD var. Bunlar hep birlikte çirkin bir oyun içerisinde. Benim komployla Türkiye'ye teslim edilmemde de bu devletler aktif yer almışlardır. Bu durum AİHM'e götürülebilir mi? Başka hangi davalar var AİHM'de. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına ilişkin dava, tecrite ve avukatların yasaklanmasına ilişkin davaları AİHM kabul etmiş mi?

Atina davası önemlidir. Oraya ağırlık verilebilir. Bu davada şu husus çok önemlidir: Benim Atina'ya girişim tamamen yasaldir, ama oradan zorla çıkarılmam hem onların ulusal hukukuna hem de Avrupa hukukuna aykırıdır. Sonradan da olayın hukuksuzluğuna ilişkin birçok belge ortaya çıktı. Gerçi çok şey beklemiyoruz, ama bu dava önemlidir ve üzerinde durulmalıdır. Bununla ilgilenilmeli.

Avrupa'nın niye böyle yaptığını biliyorum. Daha önce de söylemişim. Samimi değiller. Büyük ve çok çirkin oyunlar tezgahlanmaktadır. Bu büyük oyunun parçası olmayacağız. Herkesi uyarıyorum. AİHM kararı da yerine getirilmedi. Çünkü bazı şeyler daha da açığa çıkacaktı, bunu istemediler. Bizim duruşumuz bağımsızdır, kimseye dayanmıyor. AB ve ABD Saddam'ı son ana kadar destekleyerek Irak'ın bu hale gelmesini sağladılar. Sonra da konuşmasına izin vermemek için astılar. Saddam'ın bazı şeyleri, Kürt katliamı ve Halepçe'nin arkasındaki güçleri ve daha birçok gerçeği açıklamasına fırsat vermemek için idam ettiler. Büyük devletler Saddam'ı alelacele asarak, işlediği suçlardaki ve katliamlardaki kendi rollerinin ortaya çıkmasını önle-

meyi amaçladılar. Böylece maskelerinin düşmesini ve ikiyüzlülüklerinin görülmesini engellediler. Bu devletler benim de yeniden yargılanmamı, savunma yapmamı engelleyerek, benim haksız ve hukuk dışı yakalanmamdaki suçlarını örtbas etmeye çalışıyorlar.

Benim de aslında ilk olarak imham planlanmıştı. Benim komployla bura getirilmem ABD ve AB'nin oyunuydu. Ben Kenya'da Yunan Elçiliği'ndeyken, önce yoğun bir diplomasi trafiğiyle, yaklaşık on iki saat boyunca, beni dışarıya çıkarmaya çalıştılar. Ben oyunu fark edince bunu kabul etmedim,



çıkmadım. İzbandut gibi dört polis zoruyla beni dışarı çıkarmak istediler. Ben de ısrarla çıkmadım.

Hatta benim yanımdaki elçilik görevlileri arkadaşlarımıza, 'eğer dışarı çıkarsa, yanına silah alsın' diyorlardı. Eğer tabancayla dışarı çıksaydım dahi bizi vuracaklardı ve daha sonra da 'çatışmada vuruldu' diye yansıtacaklardı. Ben bu oyunu da fark ettim. Silahı kabul etmedim ve ısrarla, inatla dışarı çıkmayı reddettim. Daha sonra soruşturmada bu konuda bir görevli bana, 'çok akıllıca davrandınız, eğer elçilikten çıksaydınız, anında vurulacaktınız' demişlerdi. Benim imham amaçlanmıştı ve imhamla birlikte şahsımda Kürt özgürlük hareketinin bitirilmesi amaçlanıyordu. Bu gerçekleşmeyince Türkiye'ye teslim edildim.

İmralı sürecinde benden de Saddam gibi kaba bir direniş gösterip sonsuz ve

kanlı bir savaş başlatacağımı umuyorlardı ve idam edileceğimi sanıyorlardı. Öyle söylendiği gibi benim idam edilmem yönünde bir telkin söz konusu değildi. Sekiz yıldır geliştirdiğim tez ve projelerle Saddam gibi oyuna gelmedim. Benim buradaki sorumlu tutumum ve beklemedikleri bir tezle ortaya çıkmam nedeniyle bu amaçları boşa çıkmıştır. Bizim duruşumuz bağımsız ve özgürlükçüdür. Bu nedenle gözden çıkarıldık. Ortada yine çirkin hesaplar var. Bunu MİT Müsteşarı da dile getiriyor, iyi anlamış. O da sorunun çözülmesi gerektiğinden bahsediyor.

### **Benim savaşımım özgürlük ve demokrasi içindir**

Ulus devlete ilişkin görüşleri benden alıyorlar. Benden çok faydalaniyorlar. ABD, küresel sermaye Türkiye'nin teslim olmasını istiyor. Bunlar Türkiye'yi küresel sermayeye tamamen teslim edecekler. Zaten Türkiye'nin dört yüz milyar dolar borcu var. AB de bu konuda Türkiye'yi sağlam kazıklara bağlamak istediklerini söylemişti. Yani sağlam kazıklar deniliyor. Bununla Türkiye'yi tamamen kendilerine bağlamayı ve kontrol edebilmeyi amaçlıyorlar. Ortada bir siyasi fahişelik vardır. Yani bir fahişenin bağlanması gibi, bunlar Türkiye'nin kıyılarına egemen olmak istiyor. Zaten Kıbrıs elden gidecek, Ege'den tavizler verilecek. Ermeni yasa tasarıları çıkacak ve bir iki yılda Türkiye bunu kabul edecek duruma getirilecek.



Dediğim gibi ABD ve AB Türkiye'yi bağımlı hale getirmek istiyor. Fransa'daki tutuklamaların arkasında da zaten ABD var. Fransa bu baskın ve tutuklamalarla PKK'ye karşı mücadele ettiğini gösterip, daha önce kabul ettiği Ermeni soykırımı yasasını meşrulaştırmış oldu. ABD de Fransa'daki bu tutuklamaları kendisinin yaptırdığını söyleyerek bunun karşılığında kendi meclisinde Ermeni soykırımı yasasını kabul edecektir. Ortada çok büyük ve kanlı bir oyun var. Biz bu oyuna gelmeyiz ve kendimizi kullandırmayız.

Güya Deveciyan ile görüşmeler varmış. Yani başka şeyler devrede. Türkiye ile 900 milyon euroluk ihale gündemde. Bunların hiçbirisi sonuç vermez. Türkiye, PKK ile sorunlarını dış devletlere havale ederek sürekli tavizler vermektedir. Ama artık Türkiye'nin verebileceği bir şey de kalmamıştır. Savaşa dört yüz milyar dolar harcanmış, katrilyonlarca iç ve dış borcuyla küresel sermayenin tutsağı olmuştur. Ermenistan ile Azerbaycan arasındaki Dağlık Karabağ sorununda da Türkiye yine böyle bir yol izlemiştir.

Ermenistan'dan bazı kişiler bize bir haritayla geldiler, birtakım talepler karşılığında bize destek olacaklarını söylediler. Ama ben bunu kabul etmedim. Bu nedenle bize destek vermediler, tavır aldılar. Ben başkasının savaşımını yapmam, oyunlara gelmem. Benim savaşımım özgürlük ve demokrasi içindir. Bize tavır almaları karşılığında Ermenistan'la görüşmeler yapılarak Karabağ gözden çıkarıldı. ABD'nin tavsiyesiyle Çiller bunu Türkes'in vasıtasıyla yaptırdı. Hem de Paris'te. Türkes'in bizzat kendisi partisinin dahi bilgisi olmaksızın Paris'te Ermenilerle görüştü. Tam beş yıl boyunca bu görüşmeler sürdü. Ve PKK'ye tavır alma karşılığında Türkiye Dağlık Karabağ ile ilgili taleplerinden vazgeçti. Şimdi de Baykal ve çevresiyle görüşüyor olabilirler. Türkiye bu haliyle ve kendisinden talep edilenlerle birlikte Duyun-i Umumiye'den daha kötü hale gelmiştir. Bu durumda Türkiye halen Avrupa'nın üç beş PKK'liyi yakalamakla, 10-15 kadrosunu tutuklamak ya da yok etmekle bu sorunun üstesinden

gelebileceğini sanıyor. Avrupa'da yakalananlar yerine daha dinamik kadrolar gelir. Bu, çözüm değildir.

### Özgürlüğünüzü ve onurunuzu koruyun

Maxmur'dan da birkaç kişi yakalayıp Türkiye'ye teslim edebilirler. Hatta pili bitmiş üç beş ayrılanı da Türkiye'ye teslim edebilirler. Yani bu şekilde sorunu AB ve ABD'ye havale ediyor. Oysa PKK'yi tanımıyorlar. PKK, 15-20 kişi değil, milyonlarca kişidir. Binlerce kadrosu vardır. Sürekli yeni katılanlar olmaktadır.

Bunlar soruna hiç ciddi yaklaşmıyor, çözüm için son 3 ay önümüzdedir, bir adım atılmadığı takdirde çok şiddetli bir savaş başlar ve kimse de beni bundan sorumlu tutamaz. Bundan ne ben ne de PKK sorumludur. Bunda da Türkiye kaybeder. Basından takip edebildiğim kadarıyla PKK de iyi durumdadır. Osman ve Botanların ayrılmasıyla birlikte PKK içinde sağlam kadrolar kaldı. Avrupa'daki bu son tutuklamalar iyi anlaşılmalı ve iyi değerlendirilmelidir. Belki de bu, PKK'ye taze kan verir. PKK'nin yeni kadroları bu boşluğu doldururlar. Osman, Botan gibi son ayrılmalar PKK'yi daha da aktif hale getirdi. Bu olaydan sonra PKK daha da güçlenmiş ve sağlam kadrolar geriye kalmıştır.

Aşağılık Şemdin ve Süleyman gibi kişiliklerle de yirmi yıl uğraştım. Tüm bahsettiğim bu kişilikler bizim sırtımızda büyük bir yükü. Bunlar gelişmemize engeldi. Halen de PKK'nin içinde bu tarz kişilikler olabilir. Bunların aşılmasıyla PKK eskisinden daha güçlü hale gelmiştir. PKK içerisinde benim kuyumu kazmak isteyen, bana karşı yüzlerce kişi vardı. Bunlar belli noktalara kadar da gelmişlerdi. Bu tarz kişiliklerin ne hale geldikleri ortadadır. En son basın özetlerinden dinledim. Bağdat'ta dört yüz dolar maaşla çalışıyorlar. Yüzbaşı rütbesiyle çalışanlar var. Yanlarına bir de avrat almışlar. Kadınlarla ilgili daha sonra bir çözümlemem olacaktır. Ancak benim eskiden de halen de PKK içinde bir çizim var. Halk arasında ve Avrupa'da beni sevenler ve taraftarlarım var. Ben temiz siyaset yapıyorum

ve yaptığım siyaset çok açıktır. Gerçekler ortadadır. Eğer gerçekten beni sevyorsalar, benim söylediklerimi önemsiyorlarsa, özgürlüklerini ve onurlarını korusunlar. PKK'nin yeni kadrosu çekirdekten yetişmedir, eskiden kalanlar da sağlam olanlardır. Bu bir fırsat olarak değerlendirilmeli, her tarafta çalışmalı ve kendilerini daha da geliştirip güçlendirmeliler.

Ben çok iyi biliyorum, tüm Kürtlerin de bilmesi gerekir. Komplo içinde yer alan devletler, PKK'nin içindeki iyniyetli kadroları tasfiye edip PKK'nin geri kalan kadrolarına ve muazzam gücüne hakim olmak istiyorlardı. Bunu da PKK içindeki bazı kadrolar vasıtasıyla yapmaya çalıştılar. Ama başaramadılar ve zavallı duruma düştüler. Tasfiye sonrası oluşacak durum için de Avrupa'da -iyi biliyorum- Sertaç Bucak, Elçi ve Hak-Par başkanıyla görüşmeler yapıldı. Tasfiye edilecek PKK kadrolarıyla birlikte, bunlar Kürt hareketine hakim olacaklardı. İyi biliyorum ki Sertaç yüzde yüz Almanya'nın adamıdır. Elçi, Barzani'nin elçisidir. KADEP diye bir parti kurmuşlar. Bunlar şimdi federasyon istiyor ve Barzani çizgisindeler. Amerika, Güney'deki Kürt devleti bağımsız olup kendi ayakları üzerinde durunca, tıpkı Irak gibi Türkiye'den de federasyon isteyecektir. Türkiye de bunu kabul etmez ve bu durum savaş ve çatışma doğurur.

ABD'nin PKK'nin üstüne gidip bitirebileceğini mi düşünüyorlar? Benim ABD ile hiçbir ilişkim yoktur, ama partiden ayrılanlar, partiye karşı olanlar ve parti içerisinde yüzlerce kişinin ABD ile ilişkisi olabilir. Öyle PKK'yi bitiremezler, bitirme gibi amaçları da yoktur. Bu sorun diyalogla çözülmezse, farklı işbirlikleri gelişebilir. Bu sorunun en makul çözümü, Türkiye'nin bütünlüğü içerisinde özgür birliktelik temelindedir.

Bazı kesimler çözüm istiyor olabilir. Ama bir oyun olduğu görülüyor. Ordu içinde de ciddi bir kesimin barışı istediğini tahmin ediyorum. Nuri Gündeş gibileri farklı açıklamalar yapsa da onların inisiyatifi yoktur. Mesut Yılmaz hükümeti döneminde yetki sahibiydi. Şimdi yetkili olduğunu sanmıyorum. Asıl barışı isteyen kesim şimdi yönetimdedir, ama onlar da bir şey yapamıyorlar.



### **Kürt halkı imhaya karşı kendini mutlaka savunacaktır**

Biz barış için ateşkes ilan ederken, AKP, seçim hesapları yaparak Türkiye'yi uçuruma sürüklüyor, operasyonlar devam ediyor. Bu benim son uyarımdır. Ateşkesin artık hükmü kalmamıştır. Ben bir daha asla PKK'ye ateşkes çağrısı yapmam. Zaten beni burada etkisizleştirmeye çalışıyorlar. Koşullarımı daralttılar, daraltıyorlar. Ben bütün Kürtleri uyarıyorum, imha ve komplo dayatılıyor. Kürtler kendilerini her türlü yöntemle savunacaklardır. Bu nedenle ben ateşkes çağrımı geri alıyorum, partiden ve halktan özür diliyorum. Mahkememi bile yapmıyorlar. Dediğim gibi ben bu şartlar altında bir daha ateşkes çağrısı yapmam. Ancak önümüzde sadece üç ay var. Son üç ay kaldı. Bu üç ay içerisinde adım atılmazsa çok şiddetli bir savaş başlayabilir, dağlarda ve şehirlerde savaş olabilir. Kürt halkı imhaya karşı kendini mutlaka savunacaktır. Yine de üç ay zaman var, bu değerlendirilebilir.

'Türkiye Barışını Arıyor' Konferansı'nın sonuçlarını okudum. Konferansa katılan aydınların yapmış olduğu çalışma gibi aktiviteler yoğun bir şekilde yapılabilir. Tarihi sorumluluklarını yerine getirmelerini istiyorum. Üç ayda çok güzel şeyler yapılabilir. Bu hükümetin siyasi iradesi yoktur. Hükümete sesleniyorum; duruma hemen el koysunlar. Meşru yönetim haklarını ve

yetkilerini kullansınlar.

ABD, İran'ı ortadan kaldırmak niyetindedir. ABD, bölgedeki bütün ulus devletleri parçalayıp Yugoslavya örneğindeki gibi dağıtmak ve küçük devletçikler kurdurmak amacındadır. Buna Rusya da dahildir. Kimse dile getirmiyor, iyi biliyorum ki Rusya da bu konuda Amerika'nın hedefindedir.

Türkiye'nin bağımsız olduğunu söylüyor. Bu tamamen yalandır. Türkiye Cumhuriyeti Mustafa Kemal döneminde bile sadece 6 ay bağımsız kalabilmiştir. Türkiye 1923 İzmir İktisat Kongresi ile uluslararası sermayeye bağlılığını ilan etmiştir. Gerçi Amerika o dönemde çeşitli nedenlerle Lozan'ı kabul etmiyor. İşte bu tarihten sonra Türkiye'nin ulus devlet olarak devamına karar ve destek verdiler, bu tarihten sonra Kürtlerin katledilmesi onay verdiler. Oysa Koçgiri isyanı Kürtlerle Türklerin işbirliği sonucu aşılmış ve Kürt-Türk birlikteliği burada gerçekleşmiştir. Bu dönemde Mustafa Kemal Kürt ileri gelenlerinden Hacı Musa'nın elini öpmüştür. Bitlisli Yusuf Ziya, Dersimli Hasan Hayri bu dönemde mecliste milletvekilidir. Mustafa Kemal Koçgiri ayaklanmasında bu Kürtlerle anlaşma yapmış ve ayaklanma bu şekilde sonlandırılmıştır. Ama 1923'ten sonra durum daha farklı hale geliyor. Kürtlere bu tarihten sonra yönelme oluyor. Bu tarihten itibaren, Türkiye ulus devlet olarak kabul edildikten sonra Kürtler katledilmeye başlanmıştır.

### **Mahkum olan bir insanın yönetme hakkı yoktur**

Kimi koruyacaklar, Güney'deki oluşumu mu? Yanlış anlaşılmasın. Benim savunma anlayışım bütün halkların, Kürt Türk halklarının kardeşliği ve demokratik birlikteliği içindir. Yirmi yıldır bu temelde mücadele ediyoruz. Biz ne ABD, ne ulus devlet için mücadele ediyoruz. Biz haklarımızı savunurken bunun demokratik bir bütünlük içinde olmasını talep ediyoruz. Ama bu mümkün olmazsa başka alternatifler de olacaktır.

Bütün Kürtlere şu açıklamayı yapın: Mahkum olan bir insanın yönetme hakkı yoktur, burada onları yönetme koşullarım yoktur. Ben İmralı'dayım. İmralı'da yönetme, talimat verme gibi durumlarım ya da koşullarım söz konusu değildir. Onlara bir katliam ya da saldırı olması durumunda en ufak bir onurları varsa kendilerini her türlü yöntemle savunurlar. Zaten onurlu ve şerefli insanlar da bunu yapar. PKK'nin de her türlü gücü vardır. Bütün Kürt halkı ve herkes şunu iyi bilmelidir ki ben, tarihi ve vicdani sorumluluk gereği, ihanetçi duruma düşmemek, Kürtlere yönelik planlanan katliamın önüne geçmek için konuşuyorum ve çaba sarf ediyorum. Bunlar Kürtlere katliam yapmak istiyorlar. Çok çirkin planlar devrede. On binlerce Kürt'ü katletmeyi planlamışlar. Böyle bir imha ve saldırı gelişirse PKK ve halk gerekli şekilde kendilerini savunurlar. Biliyorum, PKK'nin gücü de vardır. PKK gerekli görürse şehirleri, köyleri işgal edebilir. Her tarafta ayaklanma gerçekleştirebilirler. Zaten HPG de açıklamış. Her türlü saldırıya hazırlıklıdır.

Edip Başer'den bilhassa şunu talep ediyorum: Bir an önce, derhal benimle diyaloga geçsin. Bu sorunu ABD, Avrupa'ya, şuraya buraya havale edeceklerine gelsin benimle diyaloga girsin. Bu sorunu kendimiz çözelim. Benim istediğim sadece diyalogtur. Taleplerimiz MİT Müsteşarı'nın söylediklerinden daha fazlası değildir. Bakın burada da da yurtsever vatandaşlık diyor.



"Anayasal vatandaşlık ve yurtseverlik kavramını şekillendiren bir anlayış, Türkiye'yi bütünleştirecek, demokratik hayatımızı zenginleştirecektir." Bu noktada PKK, 'ben milliyetçiyim' diyenlerden çok daha yurtseverdir. Eğer diyalog ve çözüm gelişirse, biz PKK'yi Türkiye'nin yurtsever güçleri haline getireceğiz. Bu konuda MİT beni iyi anladı. Daha öncesinde de, 1998'de Kıvrıkoğlu'nun temsilcisi de bana gönderdiği mesajda, 'bu cumhuriyetin çatısı çökerse, hepimizin altında kalacağımı' söylüyordu. Kıvrıkoğlu, Edip Başer'in de komutanıydı. Bu, doğru bir söylemdi. Biz de bunu doğru gördük. Sorunun Türkiye'nin bütünlüğü içinde çözülmesi için çabalarımız biliniyor. Ben yıllardır çözüm olması için bunu yapmaya çalışıyorum. Gerekirse bilgi ve belgeler kendisinde var, alınıp medyaya açıklanabilir. Bu sorunu diyalogla üç ayda çözebiliriz. Taleplerimizi kabul etmezse yine etmesin, eğer bu sorunu üç ay içinde diyalogla çözemezsek en ağır cezaya razıyım. Çünkü ben tarihi bir sorumluluk gereği Türkiye'nin Iraklaşmasını istemiyorum. Türkiye'nin Irak'ın kaderini paylaşmasının önüne geçmeye çalışıyorum. Türkiye'nin durumu Irak haline gelirse, soruyorum bu kimin suçudur? Bu, oy için, küçük iktidarlar için, iktidar peşinde koşan muhalefetin ve AKP'nin suçudur. Ne benim ne de PKK'nin suçudur. Türkiye'deki siyasetçiler siyasetten anlamıyorlar. Bir tek Mehmet Ağar biraz samimi görünüyor, fakat emin değilim, onun tavrını da tam anlamış değilim.

AKP, sorunu çözmezse ve orduyu PKK'ye saldırtarak aradan kendisine çıkar sağlamayı mı düşünüyor? Bunun sonucunda islami iktidar mı gelecek? Hayır. İlimli islam iktidarı mı gelir? Hayır. Bu iktidarı ve konumu onlara da bırakmazlar. Kendileri de bu durumda çok zarar görürler. Bunu iyi bilsinler. Aynen MİT Müsteşarı'nın söylediği gibi olacak. Bakın ne diyor; "her kurumsal yapının kendisine göre bir payı, sorumluluğu vardır, ama siyaseti oluşturan sivil iradedir, iktidardır, hükümetlerdir. Bu irade oluşmamışsa boşluklar doldurulur." Bakın burada "boşluklar doldurulur"

deniliyor. Aynen öyle olacak. Hükümet pasiftir. Bu sorunu iktidar çıkarları doğrultusunda kullanıyor. Bunun neticesinde hükümetin kendisi de zarar görür.

### Sorunu dış güçler değil Türk ve Kürt halkı çözebilir

Tekrar ediyorum; beni teslim eden güçler, imhama birlikte büyük bir Türk-Kürt savaşını başlatmayı hesaplıyorlardı. Aslında bugünkü Iraklaşma önce Türkiye'de planlanmıştı. Böylece Türkiye'yi ekonomik, siyasi, her açıdan zayıf düşürerek, tamamen kendilerine bağlamayı hedeflemişlerdi. Benim buradaki sorumlu tutumum ve beklemedikleri bir tezle ortaya çıkmam nedeniyle bu amaçları boşa çıkmış, Türkiye'nin Iraklaşması önlenmiştir. Ancak komplocu güçler, yani ABD, AB ülkeleri ve destekçileri bunun üzerine yeni yöntemler devreye koydular. Avrupa'daki bu son tutuklama ve yönelimler komplonun yeni bir düzeyde devamıdır. Yine AB'nin beni yeniden yargılamama yönündeki yaklaşımı, bana savunma hakkı tanımamaları, onların komplodaki gerçek yüzlerinin ve niyetlerinin açığa çıkmasını önlemeye yöneliktir.

### Kürt halkı özgürlüğüne ve onuruna sahip çıkacaktır

Irak'ta ve Ortadoğu'da ABD ve AB politikalarının sonuçları görülüyor. Öyle üç beş PKK'linin üzerine gitmekle bu sorunu çözemezler. Türkiye de bu son yaşananlarla birlikte bu sorunu çözemezse, Iraklılaşma ile karşı karşıya kalacaktır.

Kürtler üzerine katliama yönelik planlar yapılmaktadır. 14 yıldır duruşumla bunu önlemeye, Türkiye'nin barışı ve sorunun demokratik çözümünü için çalışıyorum. Ben tarihi ve vicdani sorumluluğum gereği Türkiye'nin Iraklaşmasını istemiyorum. Türkiye Iraklaşmaya doğru giderse bunun tek sorumlusu, iktidar hırsı için bu ülkenin demokrasisini ve bütün menfaatlerini ayaklar altına alan iktidar partisi ve muhalefeti olacaktır.

Benim ve Kürt özgürlük hareketinin yirmi yıllık savunma anlayışımız, Kürt Türk halkı ve bütün Ortadoğu halklarının kardeşliği ve demokratik birliğini sağlamaktır. Kendi özgücümüze, öz irademize dayanıyoruz. Kürt halkı özgürlüğüne ve onuruna sahip çıkacaktır. Bu sorunu dış güçlere ABD'ye AB'ye havale edeceğimize kendi içimizde çözebiliriz. Bütün Kürt halkı, halklar ve herkes komploya ve devam eden oyunlara karşı uyanık olmalı, büyük bir aşkla, büyük bir sevgiyle çalışmalıdır. Bunlar benim adıma, "Öcalan açıklıyor" başlığıyla 15 Şubat mesajı olarak yayınlanabilir.

Türkiye'de bu Atabeyler operasyonunda ortaya çıktı -ki zaten bu dosyada gizlilik kararı alınmıştı- kırk iki adet bu tarz oluşum varmış. Bu sayı çok daha fazla olabilir. Bu çeteler çok yoğundur. Atabey çetesi, kendileri de PKK gibi iş yaptığını -tabii bu onların deyimi- belirtiyorlar. Şemdinli'deki olayı yapan itirafçı, bu çetelerin uyuşturucu işini de yaptığını söylüyordu. Trabzon'da Yasin Hayal'in olduğu yerde, Trabzonsporlu futbolcu çocuklardan bile para istediler. Siz çok kazanıyorsunuz, ama yüz bin veriyorsunuz ya da vermiyorsunuz diye bunlara kurşun bile yağdırdılar. Fatih Rusya'ya kaçtı.

Hrant Dink olayı MİT Müsteşarı'nın açıklamasından bir gün sonra oldu. Bu dikkat çekicidir. Siz siyasette değilsiniz. Siyasetteki algılamamız zayıf olabilir. Ama biz biliyoruz. Bu olayın amacı halklar arasındaki ayrılıkları derinleştirmek ve gündemi saptırmaktır. Oysa Hrant Dink aslında bir Türk yurtseveridir. Olayın boyutu başkadır. Başka kişilere, kesimlere de ciddi yönelimler olabilir.

Doğrudur, benim demokratik konfederalizm projem de Ortadoğu halklarına yöneliktir. Onlara, Arap aydınlarına görüşlerimizi içeren bir bildiri hazırlanabilir. Arapların durumu ortada. Bu kadar bölünmüşlük var. Benim tezlerim Araplara ilaç gibi gelir. Arap aydınları ve yazarlarını da selamlıyorum.

Gençlere çok selamlarımı söyleyin. Bütün halkıma, herkese selamlar.

# İKTİDAR VE EGEMENLİĞE KARŞI KADINCA DURUŞ

“Feodalizmin kapalı gelenekleriyle kapitalizmin açık saçık kültürü, birey ve toplum için korkunç bir mücadeleye dönüşür. İki kültür çarpıştıkça, kadın kurban edilir. Ya fuhuşa sürüklenir, ya bir yakını tarafından öldürülür, ya tecavüze uğrar ya da günlük olarak çeşitli şiddet biçimlerine maruz kalır. Her ölen, tecavüz edilen, bastırılan kadınla, toplumun da yavaş yavaş öldüğü, bir çöp yığınına dönüştüğü görülmeden birçok katliam gerçekleşir. Bu “böl, parçala, yönet” ilkesinin muazzam bir örneğidir”

Erkek ve iktidar olgusu, yine bunun etrafında gelişen yaşam, ilişki, politik, ideolojik olgular oldukça karmaşık bir iç içelik taşır. Kadın üzerinden başlayarak geliştirilen bu olgunun, en büyük zulümleri ve soykırımları içinde taşınmasına rağmen binlerce yıl kendisini yaşatabilmesi de bu karmaşık iç içeliğinden ileri gelir. Konuya ilişkin özellikle son yıllarda daha bilimsel ve çözümleyici yaklaşımlar geliştirilmektedir. Ancak tarihin bu en eski geleneğinin hala çok köklü ve çok kurnazca yaşandığını hepimiz çok aleni bir biçimde görüyoruz.

İktidar kavramından konuya giriş yaparsak; bu kavram egemenlikçi kültür- lere has bir kavram olduğu, yine ege- menlikçi kültür de erkek cinsinin haki- miyeti ile birlikte ortaya çıktığı için, ege- men erkek bir öze sahiptir. Çoğu kez güç olma ile karıştırılmaktadır. Güç ol- mak, doğal yaşamın tüm canlılara has- rettiği bir gerçekliktir. Fiziksel olarak yaşamak bile bir güçtür, konuşmak, in- sanlar arası ilişkiye girmek, toplumsal üretime geçmek vb yaşamın tüm detay- larında güç olabilmek gereklidir ve önemlidir. Burada beyinler ve yürekler, güç olmanın sadece iktidarcı zihniyet ve yöntemlerle gerçekleşebileceği batıl inancı ile karmaşılaştırılmakta, buna inandırılmaktadır. Özgürlük ideolojisi- nin öncelikle bu noktada aydınlanmayı gerçekleştirmesi de bundan kaynaklı- dır. Tek güç olma biçimi, iktidarcı anla- yıyla tüm gücü kendi tekeline alma, bu- nun için baskı uygulayarak ötekini ira- desizleştirme, çalarak güç olma biçimi değildir. Gücün tek biçiminin iktidarsal olduğu yaklaşımı, beyinlerdeki bir ya-

nılsama, bir iradesizleştirme biçimidir.

Evet, yaşamak, özellikle de özgür ya- şayabilmek için güç olmak şarttır, ama bu güç, asla iktidarcı zihniyetten ileri gelen bir güç anlayışı olmamalıdır. Çün- kü özgürlük ve iktidar birbirinin tersi, birbirini dışlayan iki olgudur. Birinin olduğu yerde diğeri olmaz. Bunu mutla- ka iyi ayırt etmek gerekiyor. Kadın öz- gürlük mücadelelerinin de öncelikle bu kördüğümü çözebilmeleri, buradan başlayarak sistemi ve kendini aşma ey- lemini gerçekleştirmeleri çok önemlidir. Nasıl ki toplumsal eşitlik, özgürlük, kar- deşlik mücadelesi veren güçler, reel sos- yalizm, bu çıkmazı çözemedi ve yenilgi- ye uğradiysa, aynı akıbet -ders çıkarıl- maması durumunda- kadın özgürlük mücadeleleri açısından da geçerlidir. Güç olmak, iktidarı ele geçirmek olarak algılandığı anda, iktidar güçlerine ben- zeşme, aynışma ortaya çıkmaktadır. Daha doğrusu, esas iktidar güçlerinin bir karikatürü gelişmektedir. Bu, bir tu- zak gibidir ve hemen hemen her eşitlik, özgürlük mücadelesi veren güç, bu tu- zağa düşmüştür.

Erkek egemenliği ve oluşturduğu iktidar anlayışını aşmak, sistemi aşmanın temel faktörü konumundadır.

## Mülkiyetin kaynağında

### köleleştirilmiş kadın yatar

Erkek egemenliği ilk olarak kadın üzerinde ilkel iktidarını kurarken, çeşit- li yöntemler uygulayageldi. Ana kültü- rün maddi ve manevi anlamda henüz güçlü olduğu geçiş dönemlerinde kur-

nazca yaklaşarak, gücü tek elde -erkek elinde- toplamanın girişimlerinde bu- lundu. Maddi yaşamın üretilmesinde, fiziki gücün kullanımında erkeği daha ön plana çıkartan, kadını öncelikle ikin- ci plana iten, giderek de dışlayan bir yaklaşım içerisine girdi. Bununla birlik- te, toplumun manevi yaşam kültüründe de kadını aynı biçimde dışlamaya baş- ladı. Aslında kadının fiziksel olarak so- yu devam ettirme ve erkeğin cinsel ihti- yaçlarını giderme gibi bir işlevi olmasay- dı, kadın cinsini toptan soykırıma da ta- bi tutabilirlerdi. Ancak kadın, insan tü- rünün devamı açısından böylesine stra- tejik bir rol oynayınca, sadece soyu sür- dürmenin ve erkeğin cinsel ihtiyaçlarını karşılamının bir nesnesi olmaya mah- kum edildi. İktidar, yani tek elde güç bi- riktirme olgusu ilk defa kadın üzerinde uygulanarak insanlık tarihine korkunç bir zihniyet, kültür mal edilmiş oldu.

Önderliğimiz bunu savunmalarda, *“mülkiyetin en temel kaynağı yine aile- de, kadın üzerindeki kölece tasarrufta aranmalıdır. Mülkiyetin kaynağında kö- leleştirilmiş kadın yatar. Kadın üzerine yayılmış kölelik ve mülkiyet dalga dalga tüm toplumsal düzeye yayılır. Böylelikle de toplum ve bireyin zihniyet ve davra- nış yapısına mülkiyetçi ve köleci her duygu ve düşünceyi yerleştirir”* biçimin- de çok güçlü ifade etmektedir.

Kadın üzerinde mülkiyet sağlama ve özelleştirme, yine fahişleştirme erkek iktidarının genlerini oluşturur. Erkek, iktidar olan özne, salt cinsel kimliğe bü- rünerek nesneleşmiş kadın köleliğine dayanmak zorundadır. Bu, olmazsa ol- maz bir kanundur. Kadın, binlerce yıl



bu zihniyetin sonucu olarak cinsel kimliği başta olmak üzere kimlik adına ondan ne varsa sömürü alanı haline getirilmiştir. Tarihin en büyük ve en iğrenç işgali kadın bedeni, düşüncesi ve yüreği üzerinde gerçekleşir. Her çağda, isimlerini bile bilmediğimiz sayısız kadın, bu iktidara çok çeşitli ve trajik biçimlerde kurban edilmiştir.

Tabii kadın üzerinde inşa edilen ilkel iktidar, giderek sınıfları oluşturarak sınıflar üzerinde, etnik kimlikler, uluslar üzerinde, toplumsal çeşitli kategoriler, hatta ırklar üzerinde geliştirilen iktidara dönüştü. Binyılları alan bu gerçeklik, başlangıçtaki özünden hiçbir şey kaybetmezken, bilim ve tekniğin gelişimi ile birlikte günümüzde daha da inceltilmiş, mikrolaştırılarak daha makro düzeylerde tahakküm biçimi haline dönüştürülmüştür. Onca gelişme ve bilimsel atılıma rağmen, insanın duygu ve güdü donanımı büyük bir çelişki olarak geri kalmıştır. En gelişkin görünen erkekte veya kadında, bu geriliğin izlerini, karakterini görebilmek mümkündür. Çünkü erkek iktidarı, mevcut geriliği büyük oranda ikili veya çoklu ilişkilerde özel kılarak gözlerden uzak kılmakta, artık saklayamadığını ise muğlaklaştırmaktadır. Dolayısıyla bireyin ve toplumun en yaşamsal, en temel ihtiyacı, çelişkisi, iktidarın kara perdesi arkasında görünmez kılınarak, sistemin devamı sağlanmaktadır.

### Kadını kölece terbiye etmek öncelikle bedeninden başlar

Aynı yaklaşımı devletlerin, egemen olan çeşitli güçlerin, tahakkümleri altında tuttukları insanlara, halklara yaklaşımlarında da görebilmek mümkündür. Kadın karşısında uygulanan politika ne ise, halklar karşısında uygulanan politika da odur. Bir devletin içerisinde yaşanabilecek, ortaya çıkabilecek tüm uygulama ve politikaları, bir aile gerçekliği içerisinde de rahatlıkla görebiliriz. Aile, kadın erkek ilişkisine bu gözle baktığımızda, gerçekten ayrımlıklar çok çarpıcı biçimde görülecektir. Aile gerçekliğinde bunu görmek ya da kabullenmek daha zordur, çünkü aile direkt içinde yaşanılan ve direkt etkileşim içerisinde olunan bir gerçekliktir. Bir de kadın erkek ara-

sında, yine anne baba çocuklar arasında sevgi ilişkisi de sözkonusu olduğunda, tüm bu öznelere arasında varolan iktidar olgusu, çelişkisi ve çatışması yokmuş gibi görünür ya da yok sayılır. Çünkü devlet gibi aile de kutsaldır, dokunulamaz, tartışılmaz. Oysa bu eşitsizlik sisteminin kendini her an üretmesinde, çoğaltmasında mevcut aile gerçekliği çok stratejik bir role sahiptir. Dokunulmaz kılınması da bundandır. Yeni nesilleri, toplumsal cinsiyet rollerine, yine devlet karşısında kulluk kültürüne göre ilk eğiten bu kurum değil midir? Beyinlerimizdeki ve yüreklerimizdeki ilk 'terbiye'yi buradan almıyor muyuz? Her birimiz kadın veya erkek olmamıza göre, iktidarın ihtiyaçları doğrultusunda sıkıştırılmış kalıplarla büyütülmüyor muyuz?

Kadın olanın büyük dezavantajlarla, erkek olanın ise sözde avantajlarla büyütüldüğü bir sistemdir bu. Ailede tohumu atılır, okulda, işyerinde, sokakta, tatilde, herhangi bir ilişkide, politikada, yaşamın her alanında giderek yeşermeye, dallanarak büyümeye başlar. Bu kısır döngü aşılamadığı müddetçe, bireyle birlikte büyüyen erkek egemenlikli sistemdir, iktidardır aslında.

Kadına önce bedeninden utanması, erkeğe ise bedeniyle gurur duyması gerektiği çok ilginç yöntemlerle öğretilir.

### İktidar erkeğin kadın üzerindeki hakimiyetiyle başlar

Kadını kölece terbiye etmek, öncelikle bedeninden başlar. Yaşamı en zengin ve çoğul biçimlerde içinde barındıran kadın bedeni, lanetli, gizli, kışkırtıcı kılınır. Kadının fiziksel doğallığı, onun başının en büyük belasır artık. Erkek ve toplum karşısında sürekli kendini sıkıştırılmış kalıplara sokmak zorundadır. Aksi taktirde başına gelebileceklerden kadın sorumludur çünkü. Bedeninde ve cinselliğinde hem mahkum hem de gardiyandır artık kadın. Elbetteki bu sadece cinsellikle, bedenle sınırlı kalmaz, bu sınırlanma hangi ölçekte ise aynı ölçekte beyin de, duygu da sınırlanır. Yok etmek mümkün değildir hiçbir zaman, ancak beyinde ve duyguda bastırılmışlık, sınırlandırılmışlık köleliği besler, bu da davranış bozukluğuna, gizliden çe-

şitli aç alma biçimlerine dönüşür. Kapa- lılığın, bastırılmışlığın olduğu yerde, bu durumlar boy vermeye başlar. Özcesi, kadın bu terbiye sistemi ile edilgen bir nesne konumuna getirilir. Öte yandan ekonomik olarak muhtaç hale getirilme, düşünsel gelişimin önünün kapatılması, sosyal sınırlandırılmışlık, politikadan ve stratejik tüm örgütlerden uzaklaştırılmışlık ya da yer verilmişse de yedeklendirilmişlik, yoksul ve erkeğe muhtaç bir kadın soyunu ortaya çıkarır. Dünyada en çok çalışan kadınlar olmasına rağmen, istatistiklere göre en fakir olanlar kadınlardır. Kendini var edebilmek ve yaşamını sürdürebilmek için erkeğe muhtaçtır. Bu nedenle geleneksel kadın kimliği kendini erkeğe sığınarak ifade eder. Erkeksiz bir yaşam kurmak, çok ama çok zordur. Kurma şansını bulan kadınlar ise öyle çok sorunlarla, gurur kıran engellerle karşı karşıya gelir ki, bağımsız kalma arzusu sistem tarafından adeta burnundan getirilir.

Erkek ise mevcut standartlara göre avantajlı denilse de özünde hiçbir avantajı olmayan ve abartılmışlıkla köleleştirilen bir eğitim sistemine tabi tutulur. Doğallığın gizlenmesi ve edilgenleştirilmesi -kadında olduğu gibi- ne kadar köleleştirici ise, doğallığın abartılması ve her şeyin merkezine konması da -erkek- te olduğu gibi- o denli köleleştiricidir.

Toplumda sayısız erkek, kendi cinsel gücünün kölesi olmuştur. Bir erkeğin güç (daha doğrusu iktidar) olabilmesi cinsel gücüne bağlıdır. Hatta toplumda bir erkeğin cinsel gücünden bahsedilirken, 'iktidar' tanımı kullanılır. Cinsel ilişkide sorun yaşayan erkeklere 'iktidarsız' denilir. Gerçekten de çok çarpıcıdır. Sistemin erkek karakterini tanımlamak ve kanıtlamak için, bu tabirden daha iyisini bulmak mümkün değildir. Bugün bile bu tanımlamanın kullanılması, bize iktidarın tarihsel gelişim hatını da çok iyi anlatır. Demek ki gerçekten iktidar önce erkekliğin kadınlık üzerinde cinsel, düşünsel ve duygusal hakimiyeti ile oluşmuştur ki hala erkeğin cinsel gücü ifade edilirken bu tanım kullanılmaktadır. Özünde ise bu, erkeğin kişiliğini korkunç fakirleştirmekte, fakirleştirdikçe saldırgan kılmaktadır.

Bu yetiştirme tarzı, kadına yöneltme, çoğunlukla da saldırtma tarzıdır. Kadın



katliamları karşısında neden devletler uyduruk hafifletme gerekçeleri bulurlar? Toplum neden kadınıyla, erkeğiyle bu katliamlara çoğu kez sessiz kalır? Çünkü erkeğin kadın üzerinde her türlü hakimiyet hakkı vardır, ne yapsa mubahır! Çünkü erkekler buna göre yetiştirilmiştir, yapmaması anormaldir! Bu da bir köleleşmedir. Erkek, toplum ve egemen sistem tarafından kendisine biçilmiş bu abartılı, doğallığından çıkmış kimliğe, statüye uygun davranmak zorundadır. Oysa bu erkeğe ait değildir. Kimileri hemen doğadan, hayvanlardan örnekler vererek, benzetmeye çalışırlar. Şüphesiz bu, kabul edilemez bir yaklaşımdır. Çünkü, birincisi her varlık aynılaştırılmaz, ikincisi de insan doğanın bir varlığı olarak çok önemli düşünsel ve duygusal bir evrim süreci yaşamıştır. Dolayısıyla mevcut erkek tiplemesinin toplumsal statüde iktidar olması, onun özgür olduğu anlamına gelmez. Tersine, erkek, iktidarın hem kendi içinden hem de kendi dışından kölesidir. Bu durumun da erkekte yol açtığı kişilik bozulmaları söz konusudur, çünkü kendine yabancılaşmıştır.

Tabii her iki cinsi bu yönleriyle değerlendirirken, cinsler arası gelişen aşk ilişkisine de değinmek gerekir. Şüphesiz aşkı, aşkın gücünü inkar etmemek, ancak mevcut gelişen ilişkilere aşk deyip aşkı muğlaklaştırmamak da gerekir. Biraz önce belirttiğimiz tarzda bir terbiyeden geçen kadınların ve erkeklerin nedensel sağlıklı, üretken, birbiri ile güçlen-

dirici etkileşimleri yaratacak tarzda ilişki geliştirecekleri tartışılmalı bir konudur. 21. yüzyılın revaçta deymi ile fiziksel, duygusal bazı elektriklenmelerin varlığı, aşkın varlığına işaret değildir. Çünkü cinsler arası ortaya çıkan bu elektriklenmeler, zamanla kısa devre yapmaktadır. Bu ilişkiler evlilikle sonuçlanmışsa eğer, ömür boyu bir karartmaya dönüşür. Sadece bir ilişki olarak kalmışsa da, cinslerin daha sonrasında başkalarıyla yaşayacağı ilişkilerde aynı şeylerin tekrarlanacağı bir kırılmaya dönüşecektir. Kötü ve kırık bir tecrübe olacaktır yani. Komik gelebilir belki, ama genelde kalp resimlerinin kırık çizilmesi, bunun bir göstergesidir.

### Romantizm bir kadını elde etmenin gizli tuzağıdır

Aşk ve cinsellik, iktidarın en gizlenmiş, örtük ve kandırıcı yüzüdür. Toplumsal geleneklere göre ayıplanması, onu zaten baştan gizli kalmıştır. Kandırıcıdır, çünkü içerisinde sevgi diye tabir edilen hoş, sarhoş edici duygular vardır. Yine böyle bir ilişkinin teması sonucu, yeni bir yaşamı var etme, çoğalma boyutu vardır. Dolayısıyla bir ilişkide öne çıkan bu iki yön, bireyleri başlangıçta yanıltırken, sonraları da katlanılması gereken bir durumu ortaya çıkarır. Romantizm bu nedenle iktidar sahipleri tarafından büyütülür, kutsanır, öne çıkarılır. Duygular aşırı abartılır. Örneğin

cinsler içerisinde erkek olanın aşk ifadeleri hep abartılıdır, doğal değildir. Bir kadını elde etmenin süslü tuzağıdır. Elde etme, yani kendinin yapma, kadının sahibi olma, iktidarını yaratma. Romantizm, bu süslü tuzaktan başka bir şey değildir. Bu romantizmin arkası, kadın açısından genelde ya ömür boyu susarak kaderine boyun eğmedir ya da biraz buna direnmeye kalkışsa katline ferman yazdırmaktır. Dikkat edelim gazete sayfaları aşkından(!), sevgisinden(!) kadın katletme haberleriyle doludur. Bazen de kadınlar bunu yapar. Aşkın yaşamı, üretkenliği, sevgiyi ve güzelliği getirmesi gerekirken, habire acıyı, ölümü ve katletmeyi getirmesi nedendir? Neden Ortadoğu toplumları, özellikle de arabesk kültürde bol acılı aşk şarkılarına bu kadar rağbet gösterir? Tüm şarkılar, 'senin için ölürüm' ya da 'öldürürüm' sözleriyle doludur. Tüm bunlar, içine iktidar girmiş kadın erkek ilişkilerinin ölümcül gerçekliğini kanıtlar bize. Mülkiyet, sahiplik, olmazsa da ölüm!

Doğal kimlikleri bozulmuş, karakterlerinin genleri ile oynanmış kadın veya erkeklerin özgür ilişkilenebilmesi, özgür bir aşk yaşayabilmesi mümkün değildir. Dikkat edilirse 'aşk mümkün değildir' demiyoruz, öz kimliklerini kaybetmiş kişilerin aşkı mümkün değildir diyoruz. Bu, tamamen bir özgürleşme mücadelesidir, bireysel de değil, toplumsal bir mücadeledir. Toplumsal dönüşümü sağladıkça, geleneksel ve geri değer yargılarını aşıkça, bireyin de dönüşümü ve kendini aşma eylemi gerçekleşecektir. Kısacası aşk, iktidar döngüsü içinde boğulmuş kadın ve erkeklerin yaşayabilecekleri bir eylem, duygu paylaşımı olamaz. İktidarın bireylerde ve toplumsal, kurumsal yansımalarında aşılması, özgür bir toplumun ve eşitlikçi bir yaşamın kurulması ile aşkın kutsallığına ve güzelliğine denk ilişkiler yaşanabilecektir. Bu nedenle özgürlük mücadelesi aynı zamanda bir aşk mücadelesidir.

### Fahişeleşme ve fahişeleştirme oldukça siyasal bir gerçekliktir

Karşılaştırmalı biçimde mikrodan makroya, yani bireylerden devlete doğru giderek düşündüğümüzde de benzer ol-



guları görürüz. Devletler de –özellikle Ortadoğu’da– vatandaşlarına tam sahiplik ederler. Her türlü uygulamayı kendilerinde hak görürler. “Devlet babadır, döver de, sever de, öldürür de.” Her iki cins de çeşitli etnik kimlikler veya toplumsal çeşitli kategoriler de devlet karşısında geleneksel kadın statüsündedir. Devletin birey ve toplum haklarına tecavüz etmesinin, iradesini tanıtmamasının, bir kadına karşı gerçekleştirilen tecavüzden farkı var mıdır? Vatandaşlarının emeğini çalarak onları hep yoksulluğa ve işsizliğe mahkum ederek kendine muhtaç kılması, bir kadının bir erkeğe muhtaç kılınmasından farklı mıdır? Taa binlerce kilometre uzaklardan gelip de başka bir ülkeye zorla dışardan “demokrasi, barış getireceğim” demenin, başka bir halka tecavüz etmekten başka bir anlamı var mıdır?

### İki kültür çarpıştıkça kadın kurban edilir

Fahişeleştirme de özelde kadına genelde topluma yönelik bir politikadır. Fahişeleşme ve fahişeleştirme oldukça siyasal bir gerçekliktir. Sadece cinsel bir içerik taşımaz. Ve devletler tarafından özellikle geliştirilmektedir. Kadınların para için kendi bedenlerini satışa sunmaları, sadece o kadınların bir ayıbı olarak ele alınamaz, insanlığın ve o toplumun bir ayıbıdır. Sonuçta bu da karşılıklı yaşanan bir ilişkidir ve öznesi de nesnesi de fahişeleşir, kirlenir, bedenine ve kendi kimliğine yabancılaşır.

Cinsellik üzerinden erkeği kendine bağlama ve kadını küçültme, bir iktidar politikasıdır. Erkeğe ucuz zevkler sunarak kendi sistemine bağlama yöntemi- dir. Yine erkeğe kadın üzerinden küçük iktidar alanları yaratarak, makro iktidarla objektif uzlaşma alanları açılır. Bunlarla birlikte, çok önemli bir sermaye kapısıdır özellikle devlet için. Türkiye’de bir dönemin vergi rekortmeni, genelev patroniçesi Madam Manukyan’dı. Birçok kişiye –resmi, gayri resmi görevlilere– eklemek kapısıdır. İktidar güçlerinin fuhuşa karşı söylemleri, görüntüde namusu kurtarma yaklaşımından başka bir şey değildir, tersine teşvik edici ve örgütleyici temel güç konumundadır.

Benzer biçimde kadın katliamlarını da değerlendirebiliriz. Kurtlaştırılmış erkekle kuzulaştırılmış kadına saldırtılır adeta. Basın yayın organları bu işi gayet ciddi biçimde organize eder, neredeyse cazip kılar. Pornografiden tutulum da normal bir haber verişi biçimine, dizilerden sinemalara kadar birçok alanda rolünü oynamaya çalışır. Roller sadist erkek, mazoşist kadın tiplerine göre belirlenmiştir, olaylar ve olgular hep bunun etrafında kurgulanır ve topluma sunulur. Feodalizmin kapalı gelenekleriyle kapitalizmin açık saçık kültürü, birey ve toplum için korkunç bir mücadeleye dönüşür. İki kültür çarpıştıkça, kadın kurban edilir. Ya fuhuşa sürüklenir, ya bir yakını tarafından öldürülür, ya tecavüze uğrar ya da günlük olarak çeşitli şiddet biçimlerine maruz kalır. Her ölen, tecavüz edilen, bastırılan kadını, toplumun da yavaş yavaş öldüğü, bir çöp yığınına dönüştüğü görülmeden birçok katliam gerçekleşir. İşte bu da genel bir politikadır. “Böl, parçala, yönet” ilkesinin muazzam bir örneğidir.

Toplum, mikro iktidar batağına saplanmış kadınların ve erkeklerin çatışmaları ile büyük bir bölünmüşlüğü yaşar, sorunun kaynağı olan esas makro iktidarı görmekten, analiz etmekten uzaklaşır. İlişkilerde birbirine girmiş, yaşamı kararmış, her anı acıyla dolu olan insan, toplum gerçekliği, çözümü daha fazla iktidara bağlanmakta görür ve sistem çarklarını döndürmeye devam eder. Bu nedenle devletler, iktidar odakları hiçbir zaman kadın erkek sorununun çözümünü, kadın katliamlarına son verilmesini istemez. Görüntüyü kurtarmak için bazı girişimlerde bulunurlar, ancak sorunun kaynağına asla ve asla yönelmezler. Kürdistan’da ve Türkiye’de son yıllarda açığa çıktığı gibi, birçok kadın korunabilecekken, ölümden kurtarılabilecekken, devlet tarafından korunmamıştır. Erkek eksenli gelenek hep bir şekilde korunmuş, göz yumulmuştur.

### İktidarlaşan güç tek yanlıdır

Erkek iktidarlaşmasına ilişkin daha detayda birçok örnek verilebilir. Duruş biçimleri bile buna örnektir. Bir erkeğin duruş biçimi ile bir kadının duruş biçimi, bir erkeğin konuşma biçimi ile bir

kadının konuşma biçimi, duygularını ortaya koyuş biçimi arasındaki farklar çok belirgindir. Tabii erkek ve kadın doğalarının farklılık arz ettiği yanlar vardır, ancak bizim belirttiğimiz farklılıklar egemen kültürün ortaya çıkardığı farklılıklar üzerinedir. Erkek iktidarı bu doğrultuda mimiklerden duruşa kadar tüm ayrıntılarda karakteristik farklılıkları geliştirmiştir.

Bu yazıda özellikle Ortadoğu’yu esas aldık, ama Batı’daki erkek iktidar tiplmesi ve kadın tiplmesi de farklılıklar arz eder. Batı’da da bu ataerki kültür çok derin ve daha görünmez biçimlere dönüştürülmüştür. Çelişki yokmuş gibi gösterilerek, kadın sisteme daha entegre edilmiş, iktidar mekanizmalarına çekilmiş ve benzeştirilmiştir. Ebu Garip Cezaevi’nde tutsaklara kadın gardiyanlar tarafından geliştirilen işkenceler, kadına yaklaşımın çok tipik bir göstergesidir. Kadın, kendi karakterine en tersinden bir yaklaşım içerisine sokulmuştur. Bu, en uçtan bir örnektir, ancak genel yaşamın içerisinde de kadın erkekleşerek vardır.

Kapalılık açısından farklılığa bir göz attığımızda, Batı’daki kadın daha açıktır, kendi bedeni üzerinde daha söz sahibi gibi görünür. Ancak bu da Doğu’nun köleleşmesinin diğer bir yüzü olmaktan başka bir şey değildir. İstatistikler kadına yönelik şiddet ve katliamların Batı’da da çok yoğun yaşandığını göstermektedir. Kadın erkek arasında mutsuzluk orada da çok belirgindir. Kısaca Batı da bu konuda köklü bir çözümünü geliştirememiş, mikro ve makro iktidar Batı kültürünün de temeli olarak varlığına devam etmektedir.

Gerek Doğu açısından gerekse de Batı açısından belirttiklerimiz genel anlamda yaşananları ortaya koymak içindir. Bu genel yaşananlara karşı bir de mücadele içerisinde olanlar vardır, bir şekilde bu erkek iktidarlaşmasını aşmak isteyen örgütlenmeler, bireyler vardır. Mücadele edenlerin varlığı ve her geçen gün bu soruna eğilen, çözmek isteyenlerin çoğalması, umut vericidir. Çünkü tarihin bu en kadim sorununu aşmak hiç de kolay değildir. Ne kadar çeşitli ve yaygın örgütlenmeler geliştirilse, o kadar yeri vardır. Erkek iktidarlaşması nasıl ki bireyin duygusuna, güdüsüne, düşüncesine ka-

dar mikrolaşarak girebilmişse, bunu aşmak ve kadını yaşamın her alanında varolan yerine kavuşturmak isteyenler de mikro ve makro düzeylerde mücadeleyi yürütmek durumundadırlar.

### **İktidarlaşan zihniyet erkeksi tekçi baskıcı ve gücü yettiğinde yok edicidir**

İktidarlaşan güç, tek yanlıdır, cinsiyetçidir, sınıfçıdır, ulusçu, milliyetçi, faşizandır. Kadın üzerinden geliştirilmeye başlayan ötekileştirme ve kendini her şeyin merkezine koyarak gücü de tek elinde toplama, insanlık ahlakı açısından büyük tahribatları, ters düşüşleri ortaya çıkarmıştır. Kendinden olmaya-na yaşam hakkı tanımayan bu iktidar anlayışı, yok etme mantığı üzerine kurulmuştur. Maddi ve manevi yok oluş, tükeniş, sadece insan açısından geçerli olmayıp, doğaya yönelik de geliştirilir. Nitekim bugün insanlığın en acil çözülmesi gereken sorunlarından bir tanesi, doğanın dengesinin bozulması ve iklimin, atmosferin değişerek yeryüzü kaynaklarının her geçen gün artan oranda kurumasıdır. Sadece insan çıkarları açısından belirtmiyoruz, doğada yaşayan tüm canlıların yaşamını ilgilendiren bir konudur bu. Bu konuda da insan merkezli yaklaşım, doğaya faşizan bir uygulamayı getirmiş ve doğanın iradesi yok sayılarak korkunç biçimlerde tüketilmiş, tüketilmektedir. Ancak doğa da bunun karşısında bir iradesi olduğunu, korkunç biçimlerde göstermektedir. Doğayı dinleyen, onun iradesine ve ürünlerine sevgi ve saygı ile yaklaşan demokratik, paylaşımcı zihniyet, dengenin yeniden oluşmasına yol açacaktır.

Kısacası iktidarlaşan zihniyet, erkekse, tekçi, baskıcı ve gücü yettiğinde yok edicidir. Bu zihniyetten en olumsuz bi-

çimde nasibini alanlar, kadınlar, çocuklar ve doğadır. Dikkat edersek her üçü de yaşamın temel dinamik güçleridir, her boyutta doğurgan ve gelişmeyi yaratan öğelerdir. Bunların maddi ve manevi olarak öldürülmesi, yaşamın öldürülmesi, tek renkleştirilmesidir. Oysa yaşam, çeşitlilikleri, yaşam öğeleri ile güzel ve yaşanılalıdır. Bu nedenle erkek egemenlikli iktidar zihniyetine karşı mücadele etmek kutsal bir görev, kutsal bir sorumluluktur. Yaşamın yeniden ve güzel, özgürce yeşermesinde tohum serpmek gibidir. Çağımızın özellikle de kadın özgürlük mücadelesi yürüten güçleri, böylesine anlamlı ve kutsal bir görevi yerine getirmektedir.

### **Geleneksel kadınsı teslimiyet fiziki değil toplumsaldır**

Kadın hareketimiz de bu anlamlı görevi yerine getirmenin çabası içerisinde. Dünya çapında ve Ortadoğu'da özgün bir deneyim olarak ortaya çıkmıştır. Salt teorik yanlarıyla değil, kadını ve erkeği, sınıfsal, milliyetçi bakış açılarını en köklü yanlarıyla sorgulayıp bireyi yeniden yaratma mücadelesi yürüten bir harekettir. Önderliğimizin bir yönem olarak devreye koyduğu kopuş teorisi, kadın kurtuluş ideolojisi, kadın partileşmesi, çeşitli kadın örgütlenmeleri, bu anlamda kadına ve erkeğe önemli değerler kazandırmıştır. Başta belirttiğimiz gibi, böylesine karmaşılaştırılmış ve iç içe girmiş sömürü biçimini doğru çözebilmek ve bireylerin kendisi ile buluşmasını sağlayabilmek için böyle bir kopuş sürecinin yaşanması gereklidir.

Şüphesiz bunun kendisi hemen özgürleşen bireyleri yaratmıyor, ancak özgürleşmenin önemli bir adımı olan kendini tanımayı, bağımsız kalabilmeyi öğretiyor. Gerisi zaten sürekli bir iç savaşımdır. Hareketimiz içerisinde kadın er-

keksiz yaşamayı, en zor koşullarda mücadele etmeyi, kendi yaşamını örgütlemeyi, kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenmiştir. Kendi kimliğinden utanmayı değil, kimliğinin yaşamın en temel öğesi olduğunu öğrenmiştir. Erkek ise kadını fiziksel, düşünsel ve duygusal açıdan sömürmemeyi, kadına dayanmadan kendi yaşamını örgütlemeyi, birilerinin iradesine basmadan ayakta durmayı öğrenmiştir. Kadına karşı şiddet bir günah gibidir hareketimizde. Bu, çok önemli bir değer yargısı, bir gelenek olmuştur. Kadın bu açıdan oldukça rahattır ve üzerinde şiddet baskısı olmadan gelişim gösterebilmektedir.

Belki bizler için sıradanlaşmış durumlardır bunlar, ancak dünyanın bir coğrafyasında böyle bir yaşam gerçekliğinin yaratılması çok önemli bir kazanım, çok önemli bir deneyimdir. Erkeklerin ve kadınların tarihi çelişkileriyle birlikte hem bir arada kalmaları hem de böyle ilişki ölçülerini geliştirmeleri gerçekten iyi anlaşılması gereken bir durumdur. Belirttiğimiz gibi bunlar, tümünden özgürleştiğimiz bir göstergesi değildir, ancak bu yolda asla azımsanmamaları gereken gelişmelerdir.

Tabii bu gelişim düzeyini toplumsal laştırmada yaşadığımız sorunlar vardır. Mevcut gelişim topluma da mal oldukça yaygınlaşacak ve daha ileri düzeylere doğru bir sıçramayı yaşayacaktır. Bu konuda daha yoğunlaşan ve yayılan bir örgütlenme tarzını geliştirmemiz, hızla çözüm üreten bir yapılanmaya kavuşmamız gerekmektedir. Daha fazla proje geliştiren ve yaşamsallaştıran, konu kapsamında birçok özgün özel örgütlenmeler geliştirmemiz bir zorunluluktur.

*“Unutmamak gerekir ki, geleneksel kadınsı teslimiyet fiziki değil, toplumsaldır. İçerilmiş kölelikten gelir. O halde öncelikle ideolojik alanda teslimiyet düşünce ve duygularını yenmek gerekir.”* Önderliğimizin de belirttiği bu içerilmiş köleliği ve yaygınlaşmış erkek egemenliğini aşmak için her an, her gün başımızı ağırtmalı, ideolojik çözümler oluşturmalıyız. Aynı zamanda bu yolda mücadele eden herkesle ortaklaşalığı yakalama gücünü göstermeliyiz. Teslim alan ve teslim olan tüm geleneksel zihniyetlere karşı ideolojik, ekonomik, sosyal, politik mücadeleyi geliştirmeliyiz.

**“PKK’de kadın erkeksiz yaşamayı, en zor koşullarda mücadele etmeyi, yaşamını örgütlemeyi, ayakları üzerinde durmayı öğrenmiştir. Kimliğinden utanmayı değil, kimliğinin yaşamın en temel öğesi olduğunu öğrenmiştir. Erkek de kadına dayanmadan kendi yaşamını örgütlemeyi, birilerinin iradesine basmadan ayakta durmayı öğrenmiştir”**



# DİRİLİŞ YA DA KURMANÇ EDEBİYATINA GİRİŞ -II-

**“İnsan kendisini tanımlarken, dahası tanımlanırken, dayandığı ideolojik kimlikle açıklanır. “Kendini tanımlamak belki de toplumların en temel niteliğidir. Kendini tanımlayamayan toplumun varlığından bahsetmek güçtür. Buna toplumun cesetleşmesi demek de mümkündür. Kendini tanımlamanın diğer adı toplumsal ideolojidir. İdeoloji, irade haline gelmiş ortak fikirler paketi olarak da tanımlanabilir. Bunun da diğer bir adı toplumsal ahlakıdır. Toplumsal ahlakın temel işlevi toplumsal var oluşu kesinleştirmektir”**

Kim bilir belki de ideoloji kavramına bakar bakmaz dudak büküp, burun kıvrırlar daha başlığa bakar bakmaz okumaktan vazgeçebilir. Bunlar ya ideolojiden anlamayacak denli yaşamın girdisinde yuvarlanmayı kader bellemiş, gözünde umut ferî kalmamışlar ya da ideolojiye başka bir ideolojik bakış olan postmodern pencerenin pervazına sıkışan birileri olabilirler.

Bunlar bildik insanlık halleri. Bizler de çoklukla bunu yaşamadık ya da yaşamıyoruz değil. Dünyanın geldiği düzeyin bir resmi de bu. Resim içinde ne karakterler yok ki! Her insanın tıpatıp olmasa da zihniyet ve davranışsal olarak aynı kültürel genetiğin suyundan içtiğini kolayca görmek mümkündür.

## Kendini tanımlamanın diğer adı toplumsal ideolojidir

İnsanlığın biyolojik yapısındaki ortak yanlardan biri de etkilenmeye ve etkilemeye yatkınlıklarıdır. Davranışsal etkiler, sözsel etkiler, duygusal etkiler karşılıklı bir empati ya da sempati oluşturur. Bir sinerjiye yol açabildikleri gibi, karşıtlık doğurucu enerjiye de dönüşebilirler. İnsanları türlü davranışlara ve etkileşimlere yöneltir, onların zihinsel kaynakçası olan ideolojik kimlikleridir. Çünkü *“hem toplumsal geçmişin hafızası hem de gelecek ütopyasının tasarımları olarak ideolojik kimlikler, toplumun beyni olarak rol oynamaktadır.” (A. Öcalan, AİHM Savunması)*

Bu, aynı zamanda insanın sahip olduğu üst yapı kurumları diyebileceğimiz

aktivitelerin yönlendirme mekanizmasıdır. En küçüğünden en gelişmiş toplumsal biçimlerin tümünde ideolojik kimliğin bir dayanak olarak kendisini oluşturduğunu tespit edebiliriz. Bir başka deyişle, insan kendisini tanımlarken, dahası tanımlanırken, dayandığı ideolojik kimlikle açıklanır. *“Kendini tanımlamak belki de toplumların en temel niteliğidir. Kendini tanımlayamayan toplumun varlığından bahsetmek güçtür. Buna toplumun cesetleşmesi demek de mümkündür. Kendini tanımlamanın diğer adı toplumsal ideolojidir. İdeoloji, irade haline gelmiş ortak fikirler paketi olarak da tanımlanabilir. Bunun da diğer bir adı toplumsal ahlakıdır. Toplumsal ahlakın temel işlevi toplumsal var oluşu kesinleştirmektir.” (A. Öcalan, Bir Halkı Savunmak)*

Dünya oldu olalı yaşam adına belletilenler düz bir çizgide seyretnemiştir. İdeolojik dünyalar insanın sadece belleğini değil, gelecek tasarım ve hayallerini de oluşturup denetimine almıştır. Topluluk ve toplumlar tüm hepsince benimsenmezse de ideolojik bir kimliğin etrafında düşünsel, ahlaksal yapılanmalarına uygun yaşayışları sürdürüp takipçisi olagelmıştır. Sözlerden davranışlara oradan sözlü ve yazılı kültürel, sanatsal, edebi üretimlere değin kendisini var etme bir yaşam refleksi olarak süregelmiştir.

İnsanlığın ilksel gelişimiyle başlayan süreç, kendi doğasında ana tanrıça etrafında bir yaşam trendi oluşturmuştur. İnsan yaşamı adına ne varsa ilkelerini burada üretmiştir. Toplum kendisini ana tanrıça ahlakı çerçevesinde

tanımlamıştır. Bu yanıyları insanlık, başlangıcında kendi var oluşunu ana tanrıçayla izah etmişti. Bu konudaki bilme ve inanma kendini tanımlamaya yetmekteydi. Mitsel gelişim diye günümüze dek taşınan tanımlama, kendi yaşamsal formlarını derinlemesine insan belleğine yerleştirmişti.

## Erkek egemenliğinin devlet çıkışı insanlık tarihinde yeni bir sürece geçiştir

Denilebilir ki insanlığın en uzun binlerce yılını almış ideolojik formasyonu ana tanrıça kültürüydü. Binlerce yılda kazanılanların birkaç yüzyılda ya da binyılda tümünden aşılışını beklemek hayal olabilirdi ancak. Öyledir ki günümüze kadar hala neolitik toplum kök hücrelerinin yaşıyor oluşuna ilişkin tespitlerin kaynağı da budur. Günümüzde tarihin hala yaşıyor oluşu ya da bugünün tarihte bir yerlerde kökleştğini belirtmek bundan mümkün oluyor. Ne var ki en uzun toplumsal kendini tanımlama ve var etmede yaşanan ve insanlığın ilk devrimi olarak adlandırılan neolitik dünyanın bir başka karşı devrimle aşılımaya başladığıdır. Erkek egemenliğinin kent, askerleşme, devlet eksenindeki çıkışı, insanlık tarihinde yeni bir sürece geçişi tanımlamaktaydı. *“İnsanlık tarihinde gerçekleşen bu zihniyet karşı devrimi gerçekten analitik zekanın en büyük çıkışlarından biridir; sınıfsal aklın gelişmesidir. Artık tarih, edebiyat, sanat, hukuk ve politika bu sınıf zihniyetiyle yeniden*

üretilecektir. Sümer ve Mısır mitolojisi-nde bu sürecin en güçlü ve orijinal halini görmekteyiz. Egemen sömürge sınıf ideolojisi artık bir üst toplum, devletçi toplum olma yoluna girmiştir. Bu yönlü atılacak her adım, tüm toplum adına atılacak, ona mal edilecektir. Doğal toplumdan kalma ana-tanrı-ça ideolojisi giderek sömürülerek, içeri-ğinden boşaltılıp asimile edilerek er-kek-tanrılar düzeninin hizmetine ko-şturulacaktır. Tıpkı kadının erkeğin hiz-metine -genel ve özel fahişeliğe başlan-ğış- koşturulması gibi. Doğal tüm top-lumun eşit özgür üyeleri yeni kul sını-fına dönüşecektir. Bir Sümer efsanesi, insanların tanrıların 'dışkısından' ya-ratıldığını söyler. Kadının erkeğin ka-burga kemiğinden yaratıldığı, yine ilkin Sümer efsanesinde geçer. Sümer mito-lojisi gerçekten olağanüstü bir başarı olup kendisinden sonra gelen tüm mi-tolojileri etkileyerek, tek tanrılı dinle-rin, edebiyatın ve hukukun da ilk kay-nağını teşkil etmiştir. Destanda Gılga-meş özelliği, benzer bir etkiyi tüm dün-ya destanlarında yansıtmıştır." (A. Öcalan, *Bir Halkı Savunmak*)

### Sistemlerin kaderi ideolojik kimlik savaşında tayin edilmektedir

Toplumların yeni ideolojik kimliği ve toplumsal ahlakı, artık erkek egemenli-ğinin devletçi sistemi olmaya başlamış-tır. Ahlak ve inanç normları bu sisteme göre kendisini var etmeye yönelmiştir. Toplumların ret ve kabul görme krite-leri buna göre düzenlenmiştir. Sistem kendisini öncelikli olarak resmi kavra-mıyla tanımlayarak, en büyük yerler-den icazetli dünü ve yarını tartışılmaya-cak kadiri mutlak ilan ederek, insan zihniyetinde kendisini kökleştirmeye çalışmıştır. Zihniyetler daha ana kuca-ğında bu kültürü besin olarak almaya zorunlulaştırılmıştır. Buradan yapaca-ğımız çıkarsama, 'sistemlerin kaderi öncelikle ideolojik kimlik savaşında ta-yin'(age) edilmektedir. Artık dünya bu ideolojik kimlikle kendisini ifade etme ve varoluşunu sürdürmek evrimine çe-kilmiştir. Öteki adına ne varsa da ken-dinden menkul misali kaldığı ve var ol-duğu zamana ait antikalar olarak de-ği-



şik açıdan insanlara kavratılmaya baş-lanmıştır. Zaman bir bıçak kesimi mi-sali dünden günah ya da gerilikle dam-galanarak koparılıp atılmıştır. Dahası, koparılmışlığı benimsetilmeye inandırıl-mıştır. Zaman kendisi olalı hiçbir sü-reçte bu kadar kopuk, umarsız, ner-ededen geldiği belirsizliğe düşmemiştir. Zaman şimdide anılıp tanımlanmaya dönüşmüştür. Geçmiş zaman bir hayal veya hiç yaşanmamışçasına bir rüya, belki de büyüklerin masallardaki bir uydurmasıydı. Öyledir ki masal ile ede-biyatta tanımlanan şey, tam da insanlı-ğın neolitik toplumsal ahlakının varolu-şuna ilişkin bir tanı ve kaniya çevril-miştir. Neolitik yaşam bir masal dün-yası ve yaşayanları da kurgulanmış kahramanlardı. Olması mümkün de-ğildi, çünkü masal ne de olsa bir hayal ürünüydü.

Gerçekte bugünden bakıldığında baskın çıkan görüş, ana eksenli ko-münal dünyanın tamamına bir ma-sal olduğudur.

Ve masal bir anlamda komünal dün-yanın anlatımıdır.

O asla yaşanmamış ve yaşanmaya-cak olan.

Güzel bir masaldı komünal dünya denilecekti.

### Resmiyet ve devlet hiyerarşik doğasında tartışılmazlardandı

Mevcut sistemin bunu böylece ta-nımlaması, onun aynı zamanda bir varoluş nedeni ve gerekçesiydi. O an-cak böylece kendisini tekelleştirebilir ve

eşsizleştirebilirdi. Çünkü o, tanrısal kudretleri de yedeğine almıştı. Resmi-yet ve devlet, hiyerarşik doğasında tar-tışılmazlardandı. Hem de en başta ge-lenlerinden. Sınıfsal analitik bilinç, alt ve üstlerini yaratmıştı bir kere. İktidar ile ideoloji birlikte insan dünyasına gir-mişti. İktidar böylece ideolojik bir for-masyon elde etmişti. Sözler, davranış-lar, şiirler, ninniler, türküler akmalydı buraya doğru. Çünkü burada kabul ya-da ret görme vardı. Onaylanma yeri-ydi. En güzelleri deyim yerindeyse Nobel bi-le alabilirdi. Aşırı egemenlik ve kulla-şırma beraberinde aşırı bir politizasyo-nu da getirmişti. Politizasyon ve aske-rileşme iktidar eksenli dünyanın vazge-çilmez meşru savunma aracıydı çünkü. Komünal yaşam emarelerinin parçalanıp fosilleştirilmesi başka türlü olamazdı. Ve masal artık çocukların uyku saatleri öncesi bir ninniydi. Çünkü orada gerçekte ananın binlerce yıllık hasreti gizliydi. Masallar çocukla-rın inanmaması için uydurulmuş uyku ilaçlarıydı. Böylece anaların edebiyatı masal diye tanımlanarak, edebiyat dünyasında da en alta itilerek, güncel-leştirilmemesi için gözden düşme yolu-na çoktan girmişti.

Oysa masallar, ananın toplumsal ahlakı oluşturmada, uyuma öncesi çocuğa verilen günün son saatlerinin pedagojisiydi.

Eğer öncesizlik ve sonrasızlık yalnız-ca tanrıya mahsusa, her şeyin bir ön-cesi de vardı. Ve masallar günümüzde giderek birer fantezi tatminlerin basit aracına dönüştürülen sözde bir gün-

celleştirmeye uğratılıp, masala ilişkin edebiyat derslerinde birkaç cümle ile tanımlanmaya gidilmişse, sorulmaz mı bunun öncesi neydi diye! Sinsice bir hırsızlama ile masal ve ninniler küçüklerin denilerek nitelik düşürülüşüne uğratılıyordu. Yarının büyükleri diye nutuklaşan sözlerin burada unutulduğunu görmemek mümkün mü? Öyleyse tez elden masallar da ele geçirilip, yeniden resmîyete kavuşturulmalıydı. Böylece derslere nereden geldiği belli olmayan bir hilkat garibesi gibi bir masal tanımı konularak, işin üstü hem örtülmeye hem de sahip çıkılmaya çalışıldı.

### **Masal tarihsel duruşta neolitik yaşamın ilk edebi anlatımıdır**

Burada altı çizilmesi gereken şeyler var:

Masallar, tarihsel duruşta neolitik yaşamın ilk edebi anlatımlarıdır. Ve ilk edebiyat türü olarak masalın yerini ve hakkını teslim etmek gerekir.

Ana yaratımı masallar, edebiyatın en tatlı, en çocuksu ve en günahsız anlatımıydı.

Resmîyetin asla uğrak yeri olmayan masal, edebiyat tarihinin en sistemli başlangıcını temsil eder. Orada kovuşturmalar yoktur. Hayal ile gerçek dün ile bugün, an ile tüm zamanlar iç içedir. Hiçbir basmakalıp edebiyat sınırına, doğma ve edebiyat ahkamcılığına yer yoktur. Edebiyat adına yapılan tanımlar ilk kez burada, masalın dünyasında, ananın dünyasında varoluşa başladı. Kurgular, analizler, karakterler, diyalektler, monolog ya da diyaloglar her şey, hepsi ilk burada döllendi. Ana kucağında, ana anlatımında. Ananın dünyasında. Gerçeklerle hayaller ilk burada mola verdi. Ütopyalar ilk burada dinlendi. Masal sözlüydü. Sözle başlamıştı. Orada ananın yarattığı ve yaratmak istediği dünyanın sırları keşfettiriliyor, yeni nesillere devrediliyordu.

Öyküler, artık masallardan yarı resmîyete, devletin kendisini var etmeye emeklediği zamanlara denk düşer. Yazıyla ilk ifade edilişin zamanıdır bu. Mitsel dünya, kadın ve erkek

yaşamlarının eksenlerde çatıştığı, zaman zaman birlikte, zaman zaman bir diğerinin baskın olduğu, dahası kesin çizgilerle bir etkinliğin kurulmadığı dönemlerin edebiyat ürünüdür. Öyküler, ideolojik kimlik olarak mitolojik çağların, kadın erkek eksenli dünyanın tabletlerdeki ilk yansılardır. Masaldan oldukça etkilenmiştir. Dahası, masalın yazılı düzeneğe geçirilişinin bir tezahürü gibidir. Küssadan hisseler olarak yaşanan çatışmalardan çıkarılan dersler biçiminde pedagojik donanım katkılarını sunmaktadır. Öykü, masal dünyası ile zalim dünyanın ortak paydasını kesiştirmektedir.

### **Devlet öldürmelerle insanlık tarihine giriş yaptı**

Zaman deli doluca akmaktadır. Erkek eksenli dünya, insanda zalimlik ve ayartma adına ne varsa adım adım kendisini kurumlaştırmaktadır. Artık insan hayatına ve tarihine kahramanlar girmektedir. İnsanlığı yaratan yeni tanrılar, ölümsüzlüğü arayan kışkacı ve kibirli tanrılar, kent-iktidar-devlet-ordu ve sınırlarla yüceliğin kıstaslandığı yaşamlar hile, kurnazlık, öldürmelerle insanlık tarihine giriş yapmaktaydı. İşte masallardan çıkmış, öyküleri yaşamış destanlar yazılmaya başlanmıştı. Yazının belki de ilk icadı destanlardı. Bir başka deyişle, hiyerarşik yaşamın ilk edebi ürünüydü. Çünkü kahramanların edebiyatıydı. Öylece bir tanım biçilmişti.

Destanlar çatışmaların ve çatışmalarda yer alan kahramanların anlatımıydı.

Bir yanıyla erkek egemenlikli sistem yazılı destanlarıyla kendisini var etmeye ve bu eksenle bir toplumsal ahlak oluşturmaya başlamıştı. Masal dünyasından döllenmiş, öykülerle beslenmiş destan, kent kültürüyle yetişmiş ya da ona bulaşmış hiyerarşik toplumun idollerini yaratmada zorlanmıyordu. Muhteşem ilk edebi eserler diye, edebiyat tarihine nereden geldiği belirtilmeden başköşeye oturtulmuştu. İlk ve baş olduğu doğrudu. Sümer orijininin bundaki öncüllüğü de

kesindi. Gerçek, tıpkı masaldaki korkulan hayal kadardı. Masallardaki korkular, hayal, kurgu edilen zalim kahramanlardı. İşte onlar gerçeğin destandaki yaratılışlarıydı. Destanlar yaşam kahramanları olarak galipleri işlemişti. Yenilenler ise yenilmesi gerekenlerdi. Masalın yaratımları bir kahraman olmadılar hiçbir zaman. Destanları hiçbir zaman yazılmadı. Destanlara layık görülmediler çünkü. Destanlar erkeksi olmalıydı da ondan. Oysa destan tadını, akışını, kurgusunu kısaca tüm yeteneğini masal dün-

**“Resmîyetin asla uğrak yeri olmayan masal, edebiyat tarihinin en sistemli başlangıcını temsil eder. Orada kovuşturmalar yoktur. Hayal ile gerçek dün ile bugün, an ile tüm zamanlar iç içedir. Hiçbir basmakalıp edebiyat sınırına, doğma ve edebiyat ahkamcılığına yer yoktur. Edebiyat adına yapılan tanımlar ilk kez burada, masalın dünyasında, ananın dünyasında varoluşa başladı”**

yasından almıştı. İlk kez orada anlatımla karşılaşmıştı. Ve destan bu anlamıyla masalın kent hiyerarşik dünyasına kaçınılışıydı aynı zamanda. Tıpkı Sümer mitlerinin Antik Yunan’a götürülüşü gibi. Orada devşirilişi, dönüşüme uğratılışı gibi. Oysa yaşamın yaratıcı, güzelleştirici, kurtarıcı kahramanları belliydi. Onlar yazılmalıydı. Ya da onlar da yazılmalıydı.

Anayla başlayan anlatım sanatı öğütlerde, ninnilerde, masallarda edebileşirken, aynı zamanda doğal toplumun ideolojik kimliğini de oluşturmaktaydı. Bilme ve inanma burardan başlayarak toplumsal ahlaki derinliğine geliştirmektedir. Doğal toplumun edebi, kültürel, ideolojik kimliği kendisini sözlü anlatımın şiirselliğinde ikna ettirip bellekleri ve ütopyaları insanlara aktarmaktaydı. Doğal toplum ile kent devletçi toplum arasındaki çelişkiler ilk sözlü anlatım edebiyatında kendisini yansıtmıştı.



## Sözler şiirle başladı

Sözlü edebiyat adına yaratılıp aktarılanların şiirsel görkemi, içermeleri de ayrı bir özgünlüğü de ortaya çıkarıyordu. Şiirin insana, doğaya, özcesi bir bütün yaşama dair en güzel düşünce ve duyguları ifade edişinin getirdiği beğeni ve ağırlık, onu tüm sözlü ve yazılı edebiyatın anlatım üslubuna yayılmasına ve içerilmesine götürmüştü. Ana öğütlerinde, ninnilerde bu şiirseliği görmek kolaydır. Dahası görmekten öte, şiirsel olmakta ve ancak öyle olurlarsa öğüt ve ninni tanımına varabilirlerdi. Şiirler doğayla barışık, insanla barışık, insanın kendi kendisi ve kendisindeki en güzel olanlarla ifade ediş olmaktadır. Zaten bu aynı zamanda doğal toplumun ideolojik kimliği değil miydi? Günümüzde bile insanlar şiiri tanımlarken en güzel duyguları, hisleri, düşünceleri dile getirme olarak belirtirlerken, bu, şiirin kök damarlarının ne olduğunu bilmemizi de gerektirmiyor mu? Gerçekte şiiri yapan, onu şiirsellik tanımına ulaştıran, güzelliklere dair en seçilmiş sözcükler vs olmuyor mu? Buradan yola çıkıldığında şiirsel dilin doğal toplumda belirişinin ilk oluşunu kanıtlamak ayrı bir konu. Zaten öyledir de.

Burada dikkat edilmesi gereken, şiirsel dilin maddi ve zihniyet dünyasına ilişkin koşullarının oluşumudur. Komünal yaşamın paylaşımcı karakteri sevgiye, aşka, kendisi olmaya dair özgünlü-

ğünü dilde şiirle ifade edebilmektedir. Sözler şiirle başlamıştı. Şiirler sözleri anlamlaştırmıştı. Ve anlam, yaşamın komünal içeriğinin şiire yansımasydı.

Onbinlerce yıllık geçmişe sahip şiirin bir çırpıda insan yaşamından çıkarılışını formüle etmek, insanlıkla ilgili umutların, insanlık geçmişiyle ilgili belleğin, insanlığın geleceğine ilişkin ütopyaların bitişinin alarm zillerinin çaldığı insanlarca öne sürülür ancak.

Mitolojik tabletlerde görülür ki, en değme krallar kendilerini ifade ederken şiiri kullanmayı, şiirsel olmayı temel almışlardır. Daha sonraki teolojik evrelerde de ayetler şiirsel olabildiği kadar etkili olabilmişlerdir. Öyledir ki denebilir ki tüm kutsal kitaplar kendi boyutunda şiirsel bir akışı içermekte ve bir yanyıla teolojik bakışın insana ait tarihinin edebi ideolojik eserleri olmaktadır. Yine bu kutsal kitaplarda sadece edebi dil olarak şiir değil, aynı zamanda masal ve öyküler de anlatılmış, destansı kahramanlar yaratılmıştır.

## Gerçek yaratım sahiplerine yeni ve başka adlar bulunmuştu

Erkek egemenlikli kent devletçi toplumun zihniyet dünyası her ne kadar kendi ekseninde kendi varoluşunu yaratmaya çalışmaktaysa da kadını tüm kendi edebi ideolojik kimliğinde Havvalaştırılmış, ayartılmış olarak ısrarla konu etmiştir. Binlerce yıllık uğraşından sonra kendisine uygun olan kadını, karı olarak, metres olarak, fahişe olarak vb tanımlayarak, onu da yaratmıştır. Binlerce yıllık insanlık geçmişiyle paralel sevgi ve aşk kavramlarını da ele geçirerek, sisteme uygun benzeştirerek, kendi edebi dilini ve argümanlarını da oluşturmuştur. Doğal toplumun yaratımı edebi dil, kültür, anlatım ve türleri hoyratça sahiplenerek, edebi, kültürel, ideolojik geçmişi kendilerinden sonra başlatmayı benimsetmişlerdir. Kent devletçi toplumun yaratılan olanaklarını da kullanarak, her şeyin ilki, yaratıcı olmayı belletmişlerdir. Oysa bu dünyada anlatılması, yazılması gereken, ağırlıklı bir çoğunluk vardı. Onlar ne yaşıyorlardı, hayalleri nelerdi; kimin umurundaydı ki. Resmi-

kent-devletçi toplumun zihniyeti, kendi edebi, kültürel ideolojik kimliğini insanlığa Rönesans ve aydınlanma olarak kavratmıştı. Gerçek yaratım sahiplerine yeni ve başka adlar bulunmuştu. Karakterleri de bu adlara göre tanımlanıyordu. Resmi görüşler ve resmi kişilikler, soylular, şecereliler, şuralılar ve buralılar, tabii ki kentliler; kentlerin de sorunları vardı. Kent dışı olanlar, soylu olmayanlar; resmiyetten uzak olan yerliler, kırsal kökenliler vs kentleri bozanlardı bunlar. Resmiyete gelmeyenler. Kul görevini bile algılamada geri olanlar bir evde, bir odada sürü gibi yaşayanlar; hayvanlarla ağaçlarla, toprakla iç içe yaşayanlar, öyledir ki kent soyluları denmemiştii boşuna.

Asla ve hiçbir zaman kabul edilmeyen büyük bir çoğunluk vardı kent-devletçi resmi toplumun edebi, kültürel ideolojik kimliğinde. Her zaman yüklerin, soyluların lütfunun, sadaka-sının verilmesi gereken yoksullardı bunlar.

Bütün kötülüklerin kaynağı da bunlardı, tüm isyanların da...

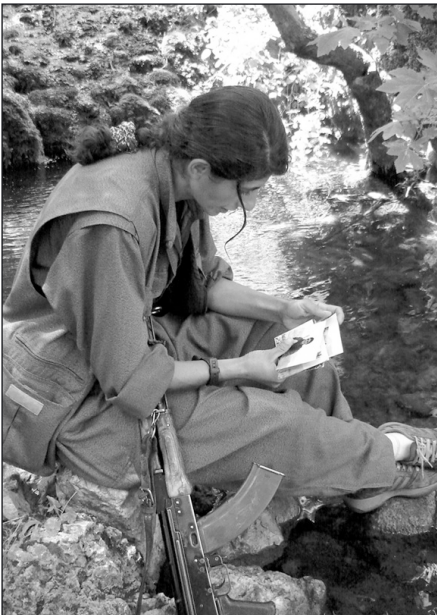
Sistemin, potansiyel suçluların ana kaynağı bunlar, kent varoşlarındakilerdi...

Sistemin edebi, kültürel ideolojik kimliğinde bunlar ele bakanlar, yere bakanlar, gayri meşru işlere koşanlar, ıslah edilmesi gerekenler, bağışlanmaya muhtaç olanlar üzerinden tanımlanmıştı.

Devşirmeler de örnek kişilikler gösterilerek adaletli ve eşitlikçi görülmeye çalışılmıştır. Nüfusu çok olan ancak varoluşu yok olmayla karşı karşıya olan gerçeklik...

Tüm bunlar öyle sıradan tanımlar değil kuşkusuz. Ne var ki insanlığın zihninde kavram olarak kodlanmaktan kurtulamamışlar. Çünkü bu bir ideolojik bakışın kendisidir. Bu kötüler arasında bir soylu yiğidin kurtardığı kızlar da yok değil hani!

Şefkat ve merhamet soyluya, kentliye, devlete aittir. Sistem her tarafı kuşatmıştır. Ya yalnızlığı seçip kendince var olacaksın ya da kent devletçi resmi ideolojinin kırıntısında yaşamını sürdüreceksin. Hayaller, ütopyalar bunu dikkate almak zorundadır. Sonuçta yaşam bir ideolojik kimlik tercihidir.



# Yeni şafaklara doğru

"Bir sevda uğruna dağlara vurmuştuk kendimizi. Yüreğimizi mangal yapıp nice ateşler yakmıştık.

Neye üstün gelmezdi ki, nelere katlanmazdık ki sevdamız. Bizimki bilinmez bir sevda değildi.

Bizi dağlara vuran, bir yerin zeytin gözleri hiç değildi. Eski zaman eşkiyalar mı, hayır, bu da değildi.

Bir ana kucağı arıyorduk; sisli gecelerde hasretini bir kurşun yarası gibi sol yanımızda taşıdığımız sevdamız, uğruna ölümlere gittiğimiz bir ana yüreğiydi"

Bir sevda uğruna dağlara vurmuş-tuk kendimizi. Yüreğimizi mangal ya-pıp nice ateşler yakmıştık. Neye üstün gelmezdi ki, nelere katlanmazdık ki sevdamız...

Bizimki bilinmez bir sevda değildi. Bizi dağlara vuran, bir yerin zeytin göz-leri hiç değildi. Eski zaman eşkiyalar mı, hayır, bu da değildi. Bir ana kuca-ğı arıyorduk; sisli gecelerde hasretini bir kurşun yarası gibi sol yanımızda taşıdığımız sevdamız, uğruna ölümlere gittiğimiz bir ana yüreğiydi.

Bir asrın son çeyreğinde, hala ata-larımızın izlerini arıyorduk. "*Kürdis-tan halkı ve gençliği intikamımızı ala-caktır*" diyen atalarımızın tamamlan-mamış vasiyetlerini gerçekleştirmen-in adanmışlarıydık. "*Koçgiri yenildi, ama Kürtlükle Kürdistan davası ilele-bet yaşayacaktır*" diyen atalarımızın ruhunu şad etmek, onların gayelerini gerçekleştirmek için kendimizi dağla-rın yüreğine atmıştık.

Her zaman Koçgiri'yi , Dersim'i ve bütün Kürdistan tarihini bir ayna gibi gözlerimizin önüne tutuyorduk, her za-man tetikteydik.

1920'lerde Topal Osman çetesinin de içinde bulunduğu barbar sömürgeci güçler Koçgiri'yi kuşatır. Koçgiri dire-nir. Zara, Kangal, Hafik, Divriği, İm-ranlı, Rafahiye ve Kemah'a kadar bü-tün Koçgiri savaşı, görkemli destanlar yazar ve sonra....

Sonrası, yıllardır intikam nağmeleri halinde dile gelir. Kadın, çocuk, yaşlı demeden onbinlerce insanımız katledi-lir. Ana rahminde bebeler süngülenir, genç kızlar ve gelinler namuslarını kurtarmak için kayalardan atlar. Koç-giri yenilir, ama teslim olmaz.

## Ve Koçgiri hala direniyor

Yıl 1995, aylardan Aralık. Yıllarca di-renen, ancak partimizin çıkış yıllarına gelindiğinde neredeyse nefesi kesilmiş, boğulmak üzereyken partimizin yetişip canlandırmaya başladığı 'aslanlar di-yarı' Koçgiri eyaletindeydik. Grubumuz kırk kişiydi. Yıl boyunca çeşitli düzey-lerde faaliyet yürütmüş, kışın bastır-masıyla uzun bir eğitim devresini baş-latmak üzere son hazırlıklarımızı yap-maya koyulmuştuk.

Üslendiğimiz yer köylülerin yayla yerleriydi. Yazları buralar cennetin bir parçası gibidir. Uçsuz bucaksız çayırılar, her bir taraftan akan buz gi-bi pınarlar, çayırılar süsleyen renga-renk kır çiçekleri... Yazın o kavurucu sıcaklarında serinlik, bir derin nefes gibidir buralar. Ama mevsimlerden kıştı. Her taraf karla örtülüydü. Koç-giri dağları, ovaları ve zozanlarıyla

karların altındaydı. Ülkem boylu bo-yunca kara bürünmüştü. Kar güzel-likleri örtememişti. Göz kamaştırıcı bir güzelliği vardı coğrafyanın.

Köylülerin yazın kullandıkları der-me çatma çardaklarda kalıyorduk. Düzenli olarak tepecilerimizi çıkarıyor ve nöbetimizi tutuyorduk. 27 Kasım'ı büyük bir moralle zozanlarda kutlan-mış, yılın son toplantısını yapmış ve kış kampımıza çekilmek için yağışlı bir günü bekliyorduk. Kampımızın deşifre olmaması için tedbirli olmak zorundaydık. Tüm arkadaşlar öylesi-ne moralliydi ki.

Kaldığımız günleri coşkuyla geçiriyor, kış boyunca nasıl bir eğitim çalışması yapacağımızın tartışmalarını ve eğiti-min ön hazırlıklarını yapıyorduk. Arada bir moral geceleri düzenleyip, donduru-cu soğuklara karşı galip gelmeye çalışı-yorduk. Kimi arkadaşlar yıllarca tiyatro eğitimi görmüşçesine taklit yapıyorlar-





dı. Hani tanımazsak birbirimizi, tiyatro eğitimi gördüklerini sanacağız. Ama işin aslı, çoğu arkadaş tiyatroya bile gitmemişti. Yaşam mücadelesinde öğrenmişlerdi yaşamın zorluklarıyla dalga geçmeyi. Yaşam bütün ciddiyetiyle karşımıza dikilirken, biz hayallerimizle dikiliyorduk karşısına.

Yaşam bizler için bir tiyatrodan ibaretti. Zorluklar gelip çatmadan zorluğa katlanmasını bilmeliydik. İşte tiyatroculuğumuz da böyle bir ortamda gelişti. Bayan arkadaşların korucuların skecini yapması, herkesi gülmekten kırıyordu.

### Ve gitme zamanı

Nihayet beklenen gün gelip çatmıştı. Aralık ayının son günleriydi. Sabah saatlerinden itibaren karın yağacağı neredeyse belli olmuştu. Grup komutanımız **Rohat (Sezal Doğan)** arkadaş sabah içtimasında, “arkadaşlar hazır olsunlar her an kar yağabilir. Kar yağarsa akşama doğru hareket edeceğiz” dedi. Rıza arkadaş da yaşının verdiği tecrübeye dayanarak “*Rohat arkadaş katılıyorum. Bu hava kar havasıdır, akşama varmadan kar yağar*” diyerek, bir kez daha grubun en yaşlısı unvanını taşıdığını gruba hatırlatmış oluyordu. Bütün arkadaşlar yola çıkmanın heyecanı ile hazırlıklara başladık. Bir grup yolda kullanacağımız erzağı hazırlıyor, gerillaya has o küçük yuvar-

lak ekmeklerden bolca pişiriyordu. Bu arada grubumuzun moral kaynağı olan Hebun arkadaş “*heval ben yolda mirtoxe yemesem yürüyemem*” diyerek, mirtoxe yapılmasını önerdi. Her ne kadar lojistiğe bakan Munzur arkadaş “*mirtoxeyle fazla yağ gider*” dediyse de Hebun inadından vazgeçmeyerek mirtoxe yapılmayı başardı.

Akşama doğru grup bütün hazırlığını yapmış, yola çıkmaya amade olmuştu. İkindiden itibaren yağın kar da hızını arttırmış, hafiften esen rüzgarın etkisiyle izlerimizi kapatacak hale gelmişti. Rohat arkadaşın talimatıyla yola koyulduk. Her zamanki gibi **Cemal (Adnan Şeker)** arkadaş -1998’de Tokat’ta şehit düştü- öncülük yapıyordu. Cemal arkadaş hem araziye iyi tanıyordu, hem öncülük yapmada ustalaşmıştı, hem de çok hızlı bir arkadaştı. Hemen arkasında Aydın arkadaş vardı. Grubumuz yola çıkarken, bu güzel zozanlardan ayrılmamızdan dolayı bir burukluk olsa da gidilecek yerin sevincini yaşıyorduk hepimiz.

Daha önceleri bir noktadan ayrıldığımızda, geride arkadaşlar kalırdı ve birbirimize ‘serkeftin’ derdik. Fotoğraf çekerdik bir daha görüşemememin endişesiyle. Ama bu kaybetme korkusunu hep kendimize sakladık, sessizlik anlatırdı sadece. Geride kalanlar, ‘heval siz gidin, biz de ardınızdan pratiğe geleceğiz’ derdi. Bu sefer öyle olmadı. Biz zaten pratikteydik. Dolayısıyla

geride kalan zozanlara ‘baharda görüşmek üzere’ diyerek ayrılmaktan başka yapacak bir şeyimiz yoktu. Yaklaşık iki saat yürüdükten sonra, hiç iz bırakmamak için suyun içinde yürümemiz gerekiyordu.

### Bir su yolculuğu

Grubumuzun bahara sağlam çıkması çok önemliydi. Alan yeni açılmıştı ve düşman, halkı gerilladan koparmak için elinden geleni yapıyordu. Bir de Koçgiri alanı Türkiye’ye açılan yeni bir kapıydı. Daha da içlere doğru açılmamız için kışın bu zemheri soğuklarında kendimizi koruyabilmemiz ve baharı karşılamamız gerekiyordu.

Yaklaşık üç saat suda yürümüştük. Bazen kimi arkadaşlar kayıp düşüyor ve boylu boyunca suyun içinde uzanıyordu, bazen tam düşeceği sırada bir başka arkadaş tarafından tutulup, son anda düşmekten kurtarılıyordu. Bir gülümseyiş, bir elin uzanması bütün o zorlukları unutturmaya yetiyordu. Her şeye rağmen coşkuluyduk.

Bu soğuk havada buz gibi suyun içinde yürümek, tek kelimeyle büyük irade işiydi. Soğuk, iliklerimize kadar işlemişti. Öyle anlar oluyordu ki adım atamaz hale geliyorduk. Zaman zaman sudan çıkıp suyun kıyısında, karın tutmadığı yerlerde yürüyorduk. Bu anlar bizi biraz olsun rahatlatıyordu. Ancak kısa bir süre sonra şalvarlarımız donu-

yor ve tahta gibi oluyordu. Çözmek için mecbur yine suya giriyorduk. Bazen bir ayağımızı kaldırdığımızda tekrar suya koymak istemiyorduk. Bütün bu zorluklar bizi sadece güldürüyordu. Yanımızdaki yoldaşların varlığından güç alıp soluklanmadan devam ediyorduk yürüyüşe.

Grup komutanımız Rohat, yardımcısı Yaser ve diğer arkadaşlar birbirlerine moral veriyor, üstün fedakarlıklar sergiliyorlardı. Yoruman arkadaşların çantasını ve yüklerini paylaşıyor, yardım ediyorlardı. Soğuk suya inat sıcak şakalarımız vardı. Munzur, grubun moral kaynağı Hebun’a “*heval, üşüdüysen biraz mirtoxe ye*” diyerek takılıyordu. Hebun da altında kalacak değildi ya, “*heval, Ankara ha-*





vasından biraz çal da ısınayım" diyor-du. Munzur arkadaş Polatlı'nın sür-gün Kürtlerin olduğu için, Hebun, ara sıra böyle espriler yaparak takılıyordu.

Ve Gürlevik dağına tırmanmaya başladık. Sudan çıktığımızdan dolayı elbiselerimiz but tutmuş, neredeyse adım atamıyorduk. Dağın yamacın-dan yürüdüğümüz için yürüyüş çok daha zorlu oluyordu. Dağın yamacın-dan kaymamız halinde soluğu ancak en aşağılarda soluksuz alabilirdik. Yürürken aşağılara bakmamaya çalışıyorduk. Önde yürüyen Cemal arkadaş kürekle ayak yerleri açarak ilerli-yor, biz de O'nun ayak izlerini takip ederek ve birbirimize tutunarak ilerli-yorduk. Uzun ve zorlu bir yürüyüşten sonra, mola verebileceğimiz yere gel-dik. Alt tarafımızda ağaçlık bir yer vardı. Yaser, Aslan ve Özgür arkadaş-lar ağaçlık yerden odun getirmek için aşağıya indiler. Çok geçmeden, yete-cek kadar odunla geri döndüler. Ağaç-lar ıslaktı, ateşi yakmak için bayağı çaba sarfettik. Sabırsızlıkla ateşin yanmasını bekliyorduk. Ateş yanar yanmaz demliğimizi koymayı ihmal et-medik. Bu yorgunluğun üzerine en iyi bir bardak sıcak çay giderdi. Kara el-mas gibi parlayan demliğimizde kay-natılan çayı yudumlarken hem içimiz ısınıyor hem de bardağı kavradığı için elimiz ısınıyordu.

Yola devam etme zamanı gelmişti. Çantalarımızı sırtımıza alıp düştük yola.

Gece karanlık, gece soğuk ve gece buz kesilmişti. Ama yolumuz aydınlık, yüreğimiz sıcaktı. Herkesin birbirine uzattığı sıcak el bütün yorgunluğu alıp götürmeye yetiyordu.

### Kamp yerine ulaşma

Sabaha doğru kamp yerimizin alt ta-rafına ulaştık. Yine bir yaylanın kar al-tında kalmış güzelliğine konuk olmuş-tuk. Yine baharı karşılamak için sıcak yerlere göç eden zozanvarilerin çar-daklarındaydık. Ancak kalmamız doğ-ru olmazdı. Orada kalmak demek, grubun imhasına açık kapı bırakmak demekti. Oraya ulaştıktan sonra her gün bir manga kamp yerine yerleştik. Bulunduğumuz yer, Gürlevik dağının

yamacında stratejik bir yerdi. Kampı-mız çam ağaçlarıyla kaplıydı. Güneyi kayalık, hatta uçurumdı. Düşmanın oradan gelmesi mümkün değildi. An-cak havadan indirme yapabiliirdi. Za-ten bir mangalık gücümüz daimi tepe-de kalıyordu.

Bulunduğumuz yerin batısında, Ha-fık'ın köyleri vardı. Güneyinde ise Za-ra'nın köyleri. Tam zirveye çıkıldığında Sivas'a kadar geniş bir alanı görebil-mek mümkündü.

Kampa yerleştikten sonra kış boyu göreceğimiz eğitime başladık. Gerek yönetim, gerekse yapımızın sürekli üzerinde durduğu konu grubun ve alanın önemiydi. Bunun için güvenliğe özel önem veriyorduk.

28 Aralık 1995 gecesiydi. Nöbetçiler alt tarafımızda bulunan köye on bir araba geldiğini bildirdiler. Bütün olasılıkları değerlendirmek ve tedbiri-mizi almak zorundaydık. Bir yerlerde operasyon olduğu gündüz yaşanan hareketlilikten anlaşıyordu. Bizi gö-

mak demek, açık ve elverişsiz şartlarda çatışmaya girmek demekti. Bunun için fazla hareket etmeden düşmanı takip etmek, çatışma kaçınılmaz olursa çatışmaya girmek, en doğrusuydu.

Öğle saatlerine kadar düşman görü-nürlerde yoktu. Telsizden anladığımız kadarıyla, alt tarafımızda bulunan or-manlık alanda operasyon yapıyordu. Söz konusu yer, bizden epey uzak-taydı. Saat bire doğru telsizden "ope-rasyonu üst taraftaki ormanlık alana kaydırın" komutu verildi. Çok geçme-den skorskiler görünmeye başladılar. Biz de bir grup ormanın içinde muhte-mel sızmalara karşı mevzilenirken, ge-riye kalan güç tepede uygun tarzda mevzilendik. Düşman bulunduğumuz yere doğru karadan ilerlemeye çalışır-ken, bir yandan da skorskiler yolun alt tarafına indirme yapıyordu. Ormanlık alandan gelmeyi göze almamış olacak-lar ki, açık alandan geliyorlardı. Eller tetikte, nefesler adeta tutulmuş, düş-man bekleniyordu.

**"Ağaçlar ıslaktı, ateşi yakmak için bayağı çaba sarfettik.**

**Sabırsızlıkla ateşin yanmasını bekliyorduk. Ateş yanar yanmaz demliğimizi koymayı ihmal etmedik. Bu yorgunluğun üzerine en iyi bir bardak sıcak çay giderdi. Kara elmas gibi parlayan demliğimizde kaynatılan çayı yudumlarken hem içimiz ısınıyor hem de bardağı kavradığı için elimiz ısınıyordu"**

ren olmamıştı. Genel bir operasyona da benzemiyordu.

Bütün kapılar ihanete çıkıyordu. Ama kim? Burası meçhuldu, en azın-dan o zaman için. Sonradan öğrene-ceklik Malatya alanından gelen üç ki-şilik birimin düşmanın eline sağ geçtiğini, iki arkadaşın direndiği için infaz edildiğini, kalanın da ihaneti kabul edip, kampın yerini söylediğini.

Sabahın erken saatlerinde Rohat arkadaşın talimatıyla Cemal, Aydın ve Hüseyin arkadaşlar keşfe çıktılar. Çok geçmeden geri döndüler. Düşmanın ile-ri gözçülerini gördüklerini ve operasyo-n olduğunu belirttiler. Bulunduğumuz noktayı terk edecek durumda değildik. En azından gündüz hareket etmemiz doğru olmayacaktı. Noktamızdan ayrıl-

Düşman uzaktan tepeyi havanlarla vuruyor, uzun menzilli makineli tüfek-lerle tarama yapıyordu. Maksud yeri-mizi deşifre etmekti. Bunun bir taktik olduğunu biliyorduk. Zamanı lehimize çevirmek için mevzilerimizde hareket-siz bekliyorduk. Düşman gittikçe yaklaşıyordu. Bir komutanın askerlere 'haydi aslanlarım ilerleyin, birkaç kişi-dirler. Hepsini geberteceğiz' dediğini duyuyorduk. Bu tür sözlerle askerleri ilerletmeye çalışıyordu.

Çok yakınımıza geldiklerinde Rohat arkadaşın ilk ateşiyle, Cemal, Piro, Ay-ten ve Melsa arkadaşlar aynı anda ta-ramaya başladılar. Çatışma başlamış-tı. Ortalık bir anda savaş alanına dön-müştü. İlk saldırıda darbe yiyen düş-man geri çekilmek zorunda kalmıştı.

Geri çekilen askerler uzaktan ateş ediyorlardı. Çatışma olanca hızıyla akşama kadar devam etti. Karanlığın çökmesiyle silah sesleri azalmaya başladı.

### Ve Munzurumuz

Hepimiz bir araya toplandık. Kaybımız yoktu. İki arkadaş yaralanmıştı, onlar da ağır yaralı değildi. Hızlı bir şekilde alandan uzaklaşacaktık. Ancak sığınaktan bazı zaruri ihtiyaçlarımızı almamız gerekiyordu. Munzur, Cemal, Şevger, Müslüm ve Hüseyin arkadaşlar ormanda bulunan depoya gittiler. Yarım saat sonra geri döndüler. Tepeye ulaşmalarına 20-30 metre kala bir top mermisi depodan gelen arkadaşların arasına düştü. Düşman termal kameralarla tepayı izliyordu. Hareketliliği fark edince tank atış yapmıştı. Munzur arkadaş diz kapaklarından ve göğsünden ağır yaralanmıştı. Diğer arkadaşların yardımıyla tepeye ulaştırılan Munzur arkadaşın durum iyi değildi. Bırakalım yürümesini zar zor nefes alıyordu. Bütün müda-

halelere rağmen elimizden bir şey gelmiyordu. Göz göre göre şehit düşüyordu Munzur arkadaş. Öylesine çaresizdik ki, öylesine parçalanmış, öylesine sessizliğe gömülmüştü ki yüreğimiz. Sadece Munzur diyerek atıyordu. Munzur aldığımız nefes olmuştu. Munzur sarıldığımız yanımız oluyordu, isyan oluyordu.

Munzur arkadaş bütün gücünü toplayarak Rohat arkadaşına, *"heval siz niye gitmiyorsunuz, grubu düşmanın çemberinden kurtarmanız gerekiyor"* diyordu. O'nu orada bırakıp gidemedik. Orada kalmak tüm grubun imhası olacaktı, gidilmesi gerekiyordu uzaklara, ama insan yüreğini ardında bırakıp nasıl gidebilirdi ki uzaklara.

Grubun gitmesi için en çok ısrar eden Munzur arkadaştı. O'nu bırakıp gidebilecek gücü bulamıyorduk kendimizde. Neden böylesi anlarda sadece iki acı seçenek yalnız oluyordu. Neden bir üçüncü yolu olmuyordu çözümlerin. Munzur arkadaşın gittikçe gücü tükeniyordu. Munzur arkadaş en onurlu tavrı gösteriyordu. Bir

tabanca bırakıp gitmemiz için durmadan ısrar ediyordu. *"Siz burada kalmakla suç işliyorsunuz, duygusal davranmak gibi bir hakka sahip değilsiniz. Savaştır, kuralına uymanız gerekir"* diyordu.

Savaşın kuralları acılara açılıyordu. Gitmek, ama Munzur olmadan. Munzur arkadaş bir battaniyeye sarıp sığınağa koyduk. Yanına bir de tabanca bırakıp, iyice kamuflajını yaptıktan sonra yüreğimizi orada bırakarak ayrıldık.

Bizler, Koçgiri'de atalarımızın izlerini arıyorduk. Koçgiri'nin direniş geleneğini devam ettiriyorduk. Nuri Dersimiler, Alişerler gün geçtikçe çoğalıyordu.

Ayrıldığımız noktada yüreğimizin bir parçasını bırakıp yeni şafaklara doğru yola çıktık. Yine 'serkeftin' olmuştu son sözümüz. Biraz ilerledikten sonra bir tek kurşun sesi delip geçti yüreğimizi.

Bir yıldız Gürlevik dağına kaydı  
bir dağ Gürlevik'in imdadına yetişti  
Munzur Gürlevikleşti



bak gülüm  
öfkeyle yoğrulduysa  
acılarımız  
sığmıyorsa kabımıza  
ve öfkeli olduğumuz halde  
seviyorsak yaşamı  
bil ki gelecek günler içindir  
ve seninle gülüm  
ayrılmışsak birbirimizden  
hiç ayrılmamışçasına  
bil ki daha iyi  
sulamak içindir sevdamızı  
bekle sevdiğim  
bekle şafağı  
tan yeli kızılığıyla koşacağım  
sana ve halkıma

Ş. Şahin

# Güneşin doğuşuyla alırız selamını

*“Biliyoruz ki attığımız her sloganda, sesleriyle sesimizi gürleştirirler, yürüyüşlerimizde yanbaşımızda yürürler kararlı adımlarla, ellerimiz zafer işaretleriyle havaya kalkarken, onlar da umutla kaldırırılar ellerini, miting alanlarına bizden önce varıp, bizden sonra ayrılırlar. Göremezsek bile onları, hissederiz. Güneşin sıcaklığıyla, zamansız rüzgarlarla, yağmur damlalarıyla alırız selamlarını.*

*Bir umut dalgası olur her selam”*

Adı, soyadı: **Şefik ÇELİK**

Kod adı: **Şemdin AMED**

Doğum yeri ve tarihi: **Dadina**

**Varto, 1954**

Mücadeleye katılım tarihi: **1978**

Şehadet tarihi ve yeri: **3 Mart 1986**

**Dodan dağı/Kozluk**

Her halk geçmişini sahiplenerek, onurlu bir halk olmanın değerlerini yaratan şehitlerini ölümsüzleştirerek, anılarının takipçisi olarak dünyadaki onurlu yerini ancak alabilir. Aksi takdirde bin bir emek, çaba ve kahramanlıkla değer yaratan, ilmek ilmek geleceği dokuyan ve çocuklarımıza, bizlere özgür bir gelecek yaratmak uğruna destansı kahramanlıklar sergileyen şehitleri unutmak kendine yabancılaşmayı getirir ki, bu da yaratılan tüm değerlerin heba edilmesi, kendini inkar ve ihanet olur.

Eğer bugün hala nefes alabiliyorsak, her şeye rağmen hala dimdik ayakta durabiliyorsak, hala avazımız çıktığı kadar biz de varız diye haykırılabiliyorsak, yokluklarının acısını umutlarımızla sağaltabiliyorsak onları unutmadığımızdandır. Ne yıllar acılarımızı hafifletti, özlemin fırtınasını dindirdi, ne mesafeler hayallerini silikleştirdi. Bakışları yıllara meydan okuyor, ve hala ıslıl ıslıl.

Halkımız bugün de büyük bir kararlılıkla soylu mücadele geçmişinden ve şehitlerinden güç alarak özgürlük mücadelesini devam ettirmektedir. Tüm değerlerimizin yaratıcısı ve bileşkesi Başkan Apo önderliğinde ulusla-

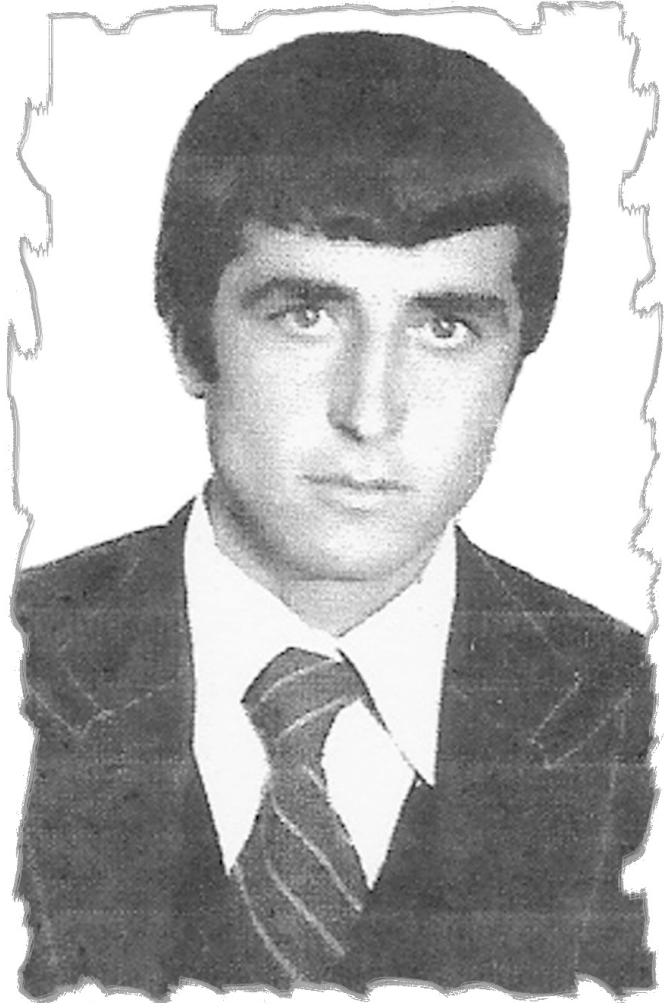
rarası komplolara, içten ve dıştan dayatılan her türlü tasfiye girişimlerine rağmen büyük bir coşku ve azimle direnmektedir. Biz halk olarak bu gücümüzü ve yenilmezliğimizi, şanlı mücadele tarihimizden ve şehitlerimizden almaktayız. Biliyoruz ki attığımız her sloganda, sesleriyle sesimizi gürleştirirler, yürüyüşlerimizde yanbaşımızda yürürler kararlı adımlarla, kollarımız zafer işaretleriyle havaya kalkarken, onlar da umutla kaldırırılar kollarını, miting alanlarına bizden önce varıp, bizden sonra ayrılırlar. Göremezsek bile onları, hissederiz. Güneşin sıcaklığıyla, zamansız rüzgarlarla, yağmur damlalarıyla alırız selamlarını.

Bir umut dalgası olur her selam.

PKK hareketinin ilk ortaya çıktığı koşulları, o dönemdeki imkansızlıklar ortamında büyük emek kahramanlığını, soylu direnişleri, her koşul altında ideolojik çizgiden taviz veremeyen kararlı duruşları öğrenmeden, bilmeden bugünü anlayamayız. İlk şehitleri

sürekli hatırlamak, anmak ve onların mücadele yaşamlarını örnek almak, mücadele azmimizi, kararlılığımızı daha da bileyecektir. Şehit **Şemdin** yoldaş da bu kahramanlardan bir tanesidir.

Şemdin yoldaş 1954 yılında Varto'nun Dadina köyünde yurtsever bir ailenin ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. İlkokulu köyde orta ve liseyi Varto'da okudu. Okulu bitirdikten sonra metropollerin yolunu tutar. Tabii bura-





da eşitsizlikleri görür, yürekli gençleri tanır, bir şeyler yapmak ister, ama bunu kendi topraklarında yapması gerekir. Ve 1977 yılında tekrar köyüne döner. Artık sabahları puslu değildir hava. Daha rahat ve huzurlu uyanıyordur kaç zamandır. Ne yapacağına karar vermiş olmanın huzurudur bu. İmkan-sızlıklardan umutlar yaratan yürekli gençlere arkadaş olacaktır. Ve 1978 yılında Apocuların safındaki yerini alır. Ve yaşam anlamına kavuşmuştur O'nun için. Silahları inanç dolu yürekleri olan bu gençlerle birlikte mücadele etmek, onlarla arkadaş olmak en büyük gurur kaynağı olur.

Şemdin arkadaş, 12 Eylül öncesinde Muş, Varto, Bulanık alanında devrimci faaliyet yürütür. 12 Eylül darbesine karşı aynı alanda bir yıldan fazla çalışmalarına devam eder. Daha sonra eğitim amacıyla parti tarafından yurtdışına çıkarılır. Lübnan-Filistin alanında partimizin yürüttüğü eğitim faaliyeti içinde yerin alır. Bu eğitimlerde daha da yetkinleşir. Nerede olursa olsun haksızlıklara karşı mücadele edecektir. Ezilen halkların yanında saf tutacaktır.

1982 Haziranı'nda İsrail'in Lübnan'ı işgaline karşı savaşır ve esir düşer. İki yıl boyunca kaldığı esaret döneminde, başta **Sabri Gözübüyük** yoldaş olmak üzere diğer yoldaşlarıyla birlikte siyonizme karşı yiğitçe direnir. Ensar esaret kampında siyonizme karşı direnişin öncüleri ve siyonizmi çıldırtanlar arasında yerini alır. Kendi-

*"1982 Haziran'ında İsrail'in Lübnan'ı işgaline karşı savaştı ve esir düştü. İki yıl boyunca kaldığı esaret döneminde, başta **Sabri Gözübüyük** yoldaş olmak üzere diğer yoldaşlarıyla birlikte siyonizme karşı yiğitçe direndi. Ensar esaret kampında siyonizme karşı direnişin öncüleri ve siyonizmi çıldırtanlar arasında yer aldı"*

si, daha sonra bu işgali ve mücadelelerini şöyle dile getirir:

"3 Haziran 1982 akşamı idi. Saydanın Sike Hadit mahallesindeki kampta bulunan biz bir grup PKK'li, radyodan akşam haberlerini dinliyorduk. 'İsrail'in Londra Büyükelçisi'nin kafasından vurularak ağır yaralandığını' söylüyordu BBC'nin haber bültenleri. Kısa bir süre sonra yanımıza gelen Filistinli komutan da bize aynı haberi ilettiler ve hemen intişara (araziye) çıkacağımızı söyledi. Bizler silahlarımızla birlikte battaniye vb ihtiyaçlarımızı alarak araziye dağıldık. O geceyi portakal bahçeleri içinde geçirdik. Ertesi gün sabah kahvaltısından sonra tekrar mevzilerimize çekildik.

Öğle saatlerinde aniden uçak sesleri gelmeye başladı. Ve sesle birlikte bombalama da başladı. Yani 3 Haziran 1982'de hava saldırısıyla işgal başlamış oldu. Üç gün geceli gündüzlü askeri sivil demeksizin hedefler bombalandı. Bütün bu olaylar gelişirken bizim de aralarında bulunduğumuz Filistinli grubun yapabileceği hiçbir şey yoktu. Bombalamalar öylesine

vahşice yapıyordu ki, özellikle bizim bulunduğumuz alanda adeta toprak yanıyordu.

Portakal ağaçları altındaki mevzilerimizden uçakların dalışlarını duymaz, hemen yer değiştiriyorduk. Hemen ardından dalış yapan uçaklar yakarcasına orayı bombalıyordu. Üç gün boyunca adeta kaptı kaçtı misali mücadele ederek başka bir alana taşındık.

İsrail siyonistleri, 6 Haziran'da denizden çıkartma, irtibatı kesmek amacıyla da önemli noktalara helikopterlerle indirme yapmıştı. Düşman saldırısı tüm canavarlığıyla sürüyordu. Ayın yedisinde gündüz saat 13'te haberleri dinlemek üzere tüm yoldaşlar bir araya gelip oturduk. Kaldığımız yer bahçelik bir yerdi. Yalnızca bir arkadaşımız Filistinlilerle beraber devriyeye çıkmıştı. Haberler biter bitmez hepimiz yerlerimize geçmiştik. Aradan beş dakika bile geçmeden radyo dinlediğimiz noktaya bir havan topu düştü. Mevzilerimizdeki yerler bu noktaya yakın olduğu için havanın düşmesiyle birlikte toz duman içinde kaldık. Biraz sonra benden biraz ileride bulunan Zeki arkadaş seslenerek yaralandığını bildirdi. Hemen yanına gittim. Yerde yatıyordu. Düşen havan topunun bir parçası ayağına isabet ederek kocaman bir yara açmıştı. Yaradan tek bir damla kan akıyordu.

Zeki yoldaş partiye, devrime ve sosyalizme olan görkemli inancıyla 'yaşasın proletarya enternasyonalizmi, yaşasın halkımızın şanlı önderi PKK, yaşasın Filistin halkının devrimci direnişi, kahrolsun siyonizm, emperyalizm ve sömürgeci faşist Türk devleti' sloganlarını haykırıyordu.

Bu arada diğer arkadaşlar da yanımıza geldiler. Tercüman arkadaş hemen komutanın yanına giderek, sargı



bezi getirmesini ve ambulans çağırmasını istedi. Biz iki arkadaşla Zeki yoldaşı merdivenlerden aşağıya taşıyarak kampın önünde ambulansı beklemeye başladık. Bu arada siyonist rejim tüm şiddetiyle karadan, havadan ve denizden bomba yağdırıyordu. Şehir toz duman ve alevler içinde kalmıştı. Vahşice saldırılar durmak bilmiyordu. Ambulansı beklediğimiz sırada da siyonist uçakları üstümüzde sinekler gibi dolaşiyor, sağımızdaki solumuzdaki binaları bombalıyor evleri uçuruyorlardı. Yarım saat kadar sonra ambulans geldi. Yanına Arapça bilen bir arkadaşı vererek iki yoldaşı hastaneye gönderdik. Ambulansın ayrılmasından hemen sonra komutanın emri üzerine Filistinli savaşçılarla birlikte hepimiz o alanı terk ettik. Tek sıra halinde ve 5-6 metre aralıklarla bahçeden ayrılarak şehir merkezinde ki cephe bürosuna gittik.

Burada yarım saat kaldıktan sonra, düşmanın hastaneye saldırdığı haberi üzerine hastaneyi savunmak üzere oraya gitmemiz talimatı verildi. Yine tek sıra halinde cephenin hastanesine gitmeye başladık. Ancak bu arada bazı Filistinli askerlerin silahlarını bırakarak kaçtıklarını üzüntüyle fark ettik. Bunlar şüphesiz ki davalarına inançları kalmamış, kendi halkının içinde bulunduğu o duruma rağmen kendi sefil yaşantılarını kurtarmaktan başka şey düşünmeyecek kadar ruhsuzlaşmış yaratıklardı.

Haziranın 7'sinden itibaren düşman, şehrin bazı kenar mahallelerini işgal etmeye başlamıştı. Ve bu tarihten itibaren düşman askerleri ile doğru-dan karşı karşıya gelerek savaşmaya başladık. Şehirdeki bu direnmeler ayın 11'ine kadar devam etti. Ayın 11'inde sabah Filistin mülteci kampı olan Ayn-el Helve siyonist güçlerce sa-

atlerce bombalandıktan sonra, bu son direnme merkezi de ortadan kaldırıldı. Öğleden sonra şehir bütünüyle düşmanın eline geçti.

Ayın 9'unda şehir savunması sırasında bir arkadaşımız daha uçak saldırısında yaralanmıştı. Böylece şehrin tamamı düşmesine kadar 5 kişilik PKK grubundan iki yaralı verilmişti. Savaşın son gününe kadar en ön saflarda savaşarak proletarya enternasyonalizmine, halkımıza ve partimize layık olmaya çalıştık. 1984 baharında esareti yırtıp çıkarak parti çalışmalarına tekrar katıldım."

Böyle dile getiriyordu Şefik yoldaş yaşadıklarını.

İki yıllık esaret daha bir sabırsızlaştırmıştı yüreğini. Bir an önce gitmek istiyordu ülkeye. Öylesine özlemişti ki ülke topraklarını. Hani kanatları olsa Kürdistan dağlarına ulaşmaya kadar uçacaktı durmadan. Keşke teknoloji daha fazla ilerlemiş olsaydı da kendisini hemen ülke topraklarına ıslayabilseydi. Yüreğinin sılasına söz geçiremiyordu çünkü.

En çok ülkenin özlemi ağır basmıştı, en çok ülke hayaline sarılarak göğüs germişti o zorluklara ve yoldaşlarına kavuşma özlemi. En çok kendi topraklarına gitmek için söz veriyordu sessizce. Kürdistan dağlarında gerilla olmak; bunu düşünmek bile sol yanını kıpır kıpır ediyordu.

Geçmiş anılarını ve gelecek umutlarını anlatırlardı birbirlerine sohbetlerde. Hiçbir imkansızlık, zorluk, işkence hayallerini alamayacaktı, bir yangın seli olan özlemlerini dindiremeyecekti.

İşte bundandı çıkar çıkmaz ülke topraklarına gitmek için dayatmasının sebebi. Orada bir nefes olmak, orada güneşin doğuşunu seyretmek, dağları arşınlamak istiyordu. Dolunayın aydınlattığı gecelerde devinimleri izleye-

cek, katran karası gecelerde yürüyecekti silahı omzunda. Usulca kapıları çalacak, insanlarına mücadeleyi anlatacak, sonra iz bırakmadan mesken eylediği mekanlara doğru tekrar yol alacaktı. Mevsimleri yaşayacaktı kendi dağlarında dolu dolu. Kendi ülkesinin yağmurlarıyla ıslanacak, güneşiyle içini ısıtacak. Dağlarda yaşanacakları km'lerce uzakta, bambaşka bir coğrafyada hayal etmek bile heyecanlanmasa, sabırsızlığı için yetiyordu. İşte bundandı gitme ısrarı.

Ülkeye gitmek...

Ve 1985 baharında ısrarlı önerisi sonucunda ülkeye geçecek grupların içinde yerini aldı. Hayallerine bir adım yaklaşmıştı. Gözleri parlıyordu, mecrasına sığmayan bir nehir gibiydi. Hani yapabilse bir solukta geçecekti bütün mesafeleri.

Az gitmedi uz gitti, düz gitmedi, nehirleri aşarak, tepelerden, yamaçlardan yürüyerek gitti. Ülke topraklarına ulaştığında bile özlemi hala bütün diriliğiyle orta yerindeydi yüreğinin. Topraklarındaydı, ama hala özlemi bütün yakıcılığıyla sürüyordu. Bu öyle kolay kolay bitecek bir özlem de değildi.

Coşkusunu, kararlılığını, azmini yaşamının her anında görmek mümkündü. Çünkü hayatı mücadeleydi O'nun.

Bir yıl süreyle Eruh, Şirvan, Kozluk, Kurtalan alanlarında devrimci faaliyet yürüttü. Ve büyük bir cesaretle savdı. Yürekli yoldaşlarıyla birlikte.

Çok sayıda eylemde en ön saflarda yerini aldı. Başarılı pratiklere damgasını vurdu.

Halkımızın bu büyük önderi ve partimizin militanı, 3 Mart 1986'da faaliyet yürüttüğü Garzan alanında, iki yoldaşıyla birlikte girdikleri çatışmada kahramanca direnerek şehitler kervanına katıldılar.

Şehadetinin 20. yıldönümüne giriyoruz, biz unutmadık sizleri, hayallerinizi hayallerimize ekledik, umutlarınızı umutlarımız bildik ve yürümeye, mücadele etmeye devam ediyoruz.

Anınız mücadelemize her zaman önder olacaktır.

**Mücadele arkadaşları**

*"Dolunayın aydınlattığı gecelerde devinimleri izleyecek, katran karası gecelerde yürüyecekti silahı omzunda. Usulca kapıları çalacak, insanlarına mücadeleyi anlatacak, sonra iz bırakmadan mesken eylediği mekanlara doğru yol alacaktı. Mevsimleri yaşayacaktı kendi dağlarında dolu dolu. Kendi ülkesinin göğünün yağmurlarıyla ıslanacak, güneşiyle içini ısıtacak!"*



# bir özgürlük türküsü

*“Çok sevmişlerdi yoldaşları O’nu. O da çok sevmişti bütün yoldaşlarını. Bulunduğu alanlarda duruşuyla örnek bir militandı. Hem yaşamda, hem savaşta en ön saflarda yerini aldı. Özgür yarınlar için sonsuz umutları vardı. Zorluklar umudunu daba da büyütüyordu. Yarınlar dağlardaki bu yaşamla, buradaki mücadeleye yezerecekti, bunu bütün yüreğiyle hissediyordu. Bunun için de yaşama sonsuz bir tutkuyla sarılmıştı”*

Adı, soyadı: **Veysel ŞAHİN**

Kod adı: **Xelil XORTO**

Doğum yeri ve tarihi: **Kistikli köyü/Elbistan, 4 Mayıs 1976**

Mücadeleye katılım tarihi:

**1996, Almanya**

Şehadet tarihi ve yeri: **Eylül**

**1999, Çemçe/Serhat eyaleti**

Kürdistan’ın çağdaş tarihi, özgürlük ve demokrasi şehitlerimizin canı ve kanı pahasına verdikleri mücadeleyle oluşmuştur. Eğer böyle bir tarihten söz ediliyorsa, bu, şehitlerimizin yarattığı değerlerle bağlantılıdır.

Halkların zulümlere ve katliamlara karşı nasıl direnerek varlıklarını devam ettirdikleri, bu uğurda en değerli varlıklarını nasıl bedel olarak ödedikleri biliniyor. Bu uğurda en fazla bedel ödeyen halklardan birisi de Kürt halkıdır. Kürt halkının tarihi hiçbir karşılık beklemeden varlığını halkların özgürlüğüne, insanca yaşama adayan yürekli gençlerle doludur.

Özgürlük ve eşitlik tohumlarını ekmek, ama ardından bundan mahrum kalmak, bütün halklar için zor bir durumdur. Kürt halkı da hep bunun acısıyla, arayışla, özlemiyle yaşadı. Bunun içindir ki tarihinin hiçbir döneminde özgürlük ve eşitlik ideallerinden vazgeçmedi. Bunun için ne gerekiyorsa fazlasıyla yaptı.

Her ne pahasına olursa olsun varlığını, kültürünü, dilini, değerlerini koruyacaktı. Bunun için dağlara sığındı. Bütün tarihi boyunca dağlardı dostları. Herkes sırt çevirmiş, bölüp parçalama, yok etme arayışı, çabası içindeyken, dağlar, varlık mücadelelerinde kucak açmıştı Kürtlere, söz verip dönmeyecekti sözünden, elini verip ihanet etmeyecekti onlara. Dağlar hep dostu olmuştu ve dostu olarak kalacaktı Kürtlerin.

Dağlarda, diğerlerinin kurduğu uygarlıktan farklı bir uygarlıkla, insanca değerlere sarılarak varlığını 20. yüzyıla kadar taşımasını bildi. Fakat uçurumun kenarındaydı yine. Yıllarca yaşanan isyanlar, ayaklanmalar, sonuç vermemiş, önderleri en yakınları tarafından ihanete uğramış ve yenilmişlerdi. Katledilebilen katledilmiş, yüzbinlercesi sürgünlere gönderilmişti. Kürdistan’da bırakılanlar ise kılıç artıklarıydı. Onları da asimilasyon politikalarıyla eritip geride hiçbir şey kal-

mayacak şekilde Ağrı dağındaki mezara gömeceklerdi.

Her şeyin bitti dendiği bir noktada çıktı ortaya Apo ve Apocular. 20. yüzyılın son çeyreğiydi. Dünya sol bir rüzgarla dalgalanırken, sosyalizm, özgürlük ve eşitlik sloganları bütün dünyayı inim inim inteletirken, Kürt





gençlerinin sessiz kalması beklene-  
mezdi. Önder Apo ve çevresindeki bir-  
kaç genç birbirinin kulaklarına  
fısıldayarak söylüyordu “Kürdistan  
sömürgeci” diye. Ve bu söylem der-  
inden sarsıyordu aydın öğrenci genç-  
liği. Önce bir kişiydi Önder Apo. Ve  
daha sonra **Haki, Kemal, Hayri,  
Mazlum, Mehmet Karansurgur** vb  
daha niceleri... Onlar yüzlere, yüzler  
binlere dönüşüyordu git gide.

Durmak olmazdı artık. Halka git-  
mek, görüşlerini halka anlatmak  
gerekliyordu. Hiçbir imkanları yoktu,  
yürekerinden, ideolojilerine duyduk-  
ları inançtan başka. Ne bir ilişki, ne  
para, ne de silah. Yürekleleriyle  
konuştular. İnanarak konuştular.  
Kovuldular, her türlü hakarete maruz  
kaldılar, ama onlar bıkmadı. Dilleri  
döndüğü kadar, bazen 3 saat bazen  
de 300 saat sürdü konuşmaları.  
Sadece düşmana karşı değil, ilkel  
milliyetçiliğin, yerel gericiliğin  
saldırılarına da maruz kaldılar. Ama  
yılmadılar. Komployla, işkenceyle  
öldürüldüler, ama durmadılar. Ve  
sonuçta Çağdaş Kürdistan tarihini  
kendilerini bedel yaparak yarattılar.

Kürdistan halkı Önder Apo öncü-  
lüğünde PKK hareketiyle çağdaş do-  
ğuşunu gerçekleştirdi. PKK Kürt  
halkı ve insanlık adına ne kadar öz  
varsa hepsine sahip çıkarak ulusal  
bir çıkış yaptı. Özgürlük meşalesini  
Kürdistan’ın dört bir yanına taşıdı.  
Halk yeni Newrozlarla yeniden yarattı  
kendisini. Newrozlar, insan bedenin-  
deki ateşlerle kutlandı. Artık hiç kim-  
se söndüremeyecekti bu ateşi. Özgür-  
lük dillerden düşmeyen bir türküydü,  
ninelerin anlattığı masaldı, anaların  
dilineki ninniydi, bebeklerin ilk öğ-  
rendiği kelimeydi, emekçinin elindeki  
nasırdı, çiftçinin alınındaki terdi, so-  
kaklarda mermilere karşılık atılan  
taştı, çıplak yürekti, dağlara tarifsiz  
bir sevdıydı, güneşi doğuracakların  
sözüydü. Yarınların en derin, en koyu  
renkteki özlemiydi.

İşte bu masal, işte bu ninni, işte  
bu emek, bu alın teri, bu tarifsiz sev-  
da, bu yakıcı özlemlerle yakılan özgür-  
lük meşalesinin aydınlığında Kürt  
halkının ulusal demokratik dirilişi  
başarıyla tamamlandı.

Bir tarihi yazılan, hep hayal edi-  
len, özlem duyulan bir yaşamı yara-  
tılan. Bedelleri de olacaktı haliyle.  
Hem de insan yüreğinin sınırlarını  
ezip geçecek kadar zor, onulmaz ya-  
ralar açan bedeller. Her birinin acı-  
sıyla özgürlük sözümüzü  
yinelediğimiz, mücadeleye daha sıkı  
sarıldığımız bedeller. Ölmek olacaktı,  
ama dönmek asla. Bu yola baş koyar-  
ken bütün gemileri ödediğimiz bedel-  
lerle yakmıştık. Biz sadece yarınları  
doğru koşar adım yürüyecektik, bir  
an olsun onları unutmadan.

Yaşamlarıyla, savaşlarıyla ve ya-  
rattıklarıyla kahramanlar vardı mü-

*“Hiçbir şey kolay  
olmadı. Her defasında  
yüreğimizden  
bir parça vererek,  
nefesimizden bir tane  
keserek mücadele ettik.  
Bunların hepsi Kürt  
halkının en seçkin ve  
değerli kızlarını ve  
oğullarını mücadeleye  
vermesiyle, Kürt halkının  
direnmesiyle oldu.  
Yürekleleriyle  
kahramanlık destanları  
yaratan gençlerin  
direnişleriyle gerçekleşti”*

cadele tarihimizde. Destanlar söyle-  
ten, şiirler yazdıran, dillerden düşme-  
yen, zamana inat, yüreklerde yarınla-  
ra taşınan, saygıyla, gururla dillendi-  
rilen kahramanlık destanları...

Her gün yaşamımıza doğan ve  
doğmaya devam edecek olan kahra-  
manlar.

İşte bundandır Kürt halkının di-  
rengeliği, ser verip özgürlüğünden  
taviz vermemesi, işkence tezgahların-  
da dilleri lal eden direnişleri. Çünkü  
direnme bir yaşam tarzıydı artık bu  
topraklarda.

Yıkıma uğradı, talan edildi neyi

varsa, köyleri yakıldı, katledildi, do-  
ğup büyüdüğü topraklardan göç etti-  
rildi, faili meçhul(!) cinayetlere uğradı  
binlercesi, naaşları bile verilmedi öl-  
lerinin, toplu mezarlara gömüldüler,  
ana babalara evlatlarını gömdürdüler,  
metropollerin varoşlarında en se-  
fil yaşama mahkum edildiler. Ama  
onlar özgürlük mücadelesinden, de-  
ğerlerinden, özgürlük sevdasından  
vazgeçemediler, geri adım atmadılar,  
atmayacaklardı, evlatlarını gömerler-  
ken mücadeleyi sürdürmenin sözünü  
vermişlerdi çünkü.

Özgürlük ve insanlık mücadelesine  
yükledikçe yüklendiler. **Mazlumlarla**  
partileştiler, **Agitlerle** ordulaştılar,  
**Beritanlarla** direniş çizgisini ya-  
rattılar, **Zilanlarla** özgürleştirdiler. **Serx-  
webunlarla, Nucanlarla, Şevgerlerle,  
Hüseyinlerle, Munzurlarla, Mahirler-  
le, Erdallarla, Adarlarla, Jındalarla,  
Rezanlarla, Viyanlarla, Serhıldanlarla**  
ve daha nice şehitlerimizle demokra-  
tik kurtuluş yolunun önünü açtılar.

Hiçbir şey kolay olmadı. Her defa-  
sında yüreğimizden bir parça vererek,  
nefesimizden bir tane keserek mücade-  
le ettik. Bunların hepsi Kürt halkının  
en seçkin ve değerli kızlarını ve oğulla-  
rını mücadeleye vermesiyle, Kürt halkı-  
nın direnmesiyle oldu. Yürekleleriyle  
kahramanlık destanları yaratan genç-  
lerin direnişleriyle gerçekleşti.

İşte bu tarihi yaratan kahraman  
şehitlerimizden birisi de Xelil Xorto  
arkadaşımızdı.

Xelil arkadaş da birçok Kürt gibi  
ülkesinden ayrılarak, çok çok uzakla-  
ra, Avrupalara gitmek zorunda kalan  
Elbistanlı bir ailenin çocuğudur. Her  
ne kadar Avrupa’da kalsa da, Avru-  
pa’nın insanı uyuşturan yaşamını,  
beyni ve yüreğiyle kabul edemiyordu.  
Kendi topraklarını, insanlarını özliy-  
ordu. Vicdanı da kaldıramıyordu Av-  
rupa’nın yaşamını. Avrupa yaşamı,  
ülkesine duyduğu özlem O’nu daha  
derin arayışlara itiyordu. Özgürlük ve  
eşitlik ideali çok yüksekti. Bu, arayış-  
larının da ana temasını oluşturuyordu.  
Ve arayışları O’nu özgürlük mü-  
cadelesinin saflarına taşıdı. Fırtınalı  
bir yürektir O’nunkisi. Kendi toprak-  
larına dönmeden de dinmeyecektir  
yüreğinin fırtınası.

1997 yılında fırtınanın kaynağına gitmek için yola çıkar, Xelil yoldaş. Özgürlük ateşinin tutkusuyla Önderlik Sahası'na geçer. Ülkesine ve halkına adanmışlığın büyük onuruyla eğitime katılır. Her şey anlamına daha çok kavuşur. Önderliğin, parti çizgisinin en güçlü militanlardan birisi olacaktır Xelil arkadaş. Eğitimden özlü ve içselleştirici sonuçlar çıkararak güçlü bir kişilik dönüşümü sağlar. Önderlik Sahası'nda eğitime katılım düzeyiyle, yoldaşlık ilişkileriyle, yaşamdaki fedaice duruşuyla gelecekte nasıl bir militan olacağının işaretlerini verir. Duruşuyla çevresine pozitif enerji dağıtır.

Önderlik eğitiminden sonra, Kürdistan'daki sıcak savaş sahasına geçmek amacıyla uzun bir özgürlük yürüyüşüne koyulur. Yıllardır beklediği an gelmiştir artık. Topraklarına bambaşka bir insan olarak, bir özgürlük savaşçısı olarak dönüyordu. Gurur duyuyordu, mutluydu, heyecanlıydı.

Bütün yaşamı boyunca ideallerinin peşinden koşmuştu ve şimdi en büyük ideale kavuşmuştu. Bu yüzden koşar adım ilerlemesi gerekiyordu.

Dağlara hemen alışı, gerilla yaşamına hiç zorlanmadan katılır. Mutludur burada, hem de kelimelerle anlatılamayacak kadar çok.

Büyük bir yüreği vardı, dürüsttü, özlüydü, hesapsızdı. Nerede bir görev var yüksek bir moralle giderdi. Yaşamdaki uyumluluğu kadar savaşta da cesaretli bir savaşçıydı. Öyle yakışıyordu ki dağlardaki yaşama. Çok sevmişlerdi yoldaşları O'nu. O da çok sevmişti bütün yoldaşlarını. Bulunduğu alanlarda duruşuyla örnek bir militandı. Hem yaşamda, hem savaşta en ön saflarda yerini aldı. Özgür yarınlara karşı sonsuz umutları vardı. Zorluklar umudunu daha da büyütüyordu. Yarınlar dağlardaki bu



yaşamla, buradaki mücadeleyle yeşerecekti, bunu bütün yüreğiyle hissediyordu. Bunun için de yaşama sonsuz bir tutkuyla sarılmıştı.

Bunun moral ve coşkusıyla Önderlikten aldıklarını bir bir pratikleştirirken, uluslararası komployla Önderliğin esareti gerçekleşir. Yapılacaklar vardır, hem de her zamankinden daha fazla. O da bunun arayışlarına girer. Esaretin hesabı sorulmalıydı, bunun için en uygun alan kuzeydi. O da kuzeye geçmek için öneride bulundu. 1999 baharında kuzeye geçecek grupların içinde Erzurum eyaletine geçmek üzere coşkuyla yerini aldı. Yapılacak öyle çok şey, öyle çok hayali vardı ki, bir de umudu, her şeye rağmen büyüyen umudu...

Uzun bir yol yürürler, bahar yağmurlarında ıslanırlar, azgın sularla boğuşurlar, pusuları yararlar, çatışmalara girerler, ama onlar tüm engelleri aşip yollarına devam ederler. Henüz grup eyalete ulaşmamıştır. Geri çekilme süreci başlar. Grup da geri

dönüşün yoluna girer. Serhat'ın Çemçe bölgesine ulaşırlar. Ve burada çatışmaya girerler. Bu çatışmada Xelil arkadaş kahramanca direnerek şehadete ulaşır.

Yine bir yürek yangını başlamıştı, yine uçurumlarda yankılanıyordu hayallerimizin sesi. Tarifi imkansız acılara gömülmüştü yine yüreklerimiz. Bir yiğitlik ve kahramanlık hikayesiydi O'nun hikayesi, tüm diğer şehitlerimiz gibi. Dürüstlüğü, fedakarlığı, güzelliği, büyüyen umutların, coşkunun yaşamıydı O'nun yaşamı. Dağlara, yaşama yakışıyordu ve biz şimdi bunca acımasız gerçekliğin içinde düşlerine sınıksız sarılan Xelilimizi özlüyoruz.

O'nun şahsında tüm şehitlerimizin anılarına sahip çıkmanın tek yolu, Önder Apo çizgisinde, Kürdistan demokratik konfederalizm hedefine ulaşana kadar özgür iradeyle ve kararlıca mücadele etmektir. O'nun yoldaşları olarak biz mücadelemizi devam ettirmenin sözünü tekrar tekrar veriyoruz. Bu temelde Xelil arkadaşın şahsından tüm Kürdistan özgürlük ve demokrasi şehitlerinin anısına bağlı kalacağımızın, onların bize devrettiği özgürlük bayrağını hep dalgalandıracağımızın sözünü yineliyoruz. Anıları mücadelemize önder olacaktır.

**Mücadele arkadaşları**

*"Yıllardır beklediği an gelmiştir. Topraklarına bambaşka bir insan olarak, bir özgürlük savaşçısı olarak dönüyordu. Gurur duyuyordu, mutluydu, heyecanlıydı. Yaşamı boyunca ideallerinin peşinden koşmuştu ve şimdi en büyük ideale kavuşmuştu. Bu yüzden koşar adım ilerlemesi gerekiyordu"*



# Duru bir deniz gibiydi gözleri

*“Geceye ölüm sessizliği hakimdi. Renas gözlerini açtığında, gün ağarmak üzereydi. Kulaklarını dört açıp dinledi. Yolcuları uyuyordu. Kalkıp oturdu. Uzaklar hayal meyal seçilebiliyordu. Kötü bir duygu göğsünün kafesine çarpıp duruyordu. Uzaklarda oynayan karartılar çarptı gözüne. Keskün bir bakış fırlattı o yöne. Karartılar kayboldu. Dürbünüyle taradı. Her şey normal görünüyordu. İçindeki huzursuzluk dağılmış değildi”*

Adı, soyadı: **Murat EKSİN**

Kod adı: **Renas FARQİN**

Doğum yeri ve tarihi: **Batman**

**11 Nisan 1978**

Mücadeleye katılım tarihi:

**2 Ocak 1992**

Şehadet tarihi ve yeri: **Temmuz**

**1994 Helqız/Garzan**

*Gülümse, gül açsın gamzelerin  
Ay öpsün gözlerini denizin  
Laciverte donmasın mevsim  
Maviye kesilsin gerisi gecenin  
Yüzünde solmasın dolunay  
Gözlerinde kaymasın o parlayan  
yıldız  
Özlemin kırılan yerinde yeşersin  
umut*

Duru denizleri kışkırtan mavi-likte gözleri, buğday renginde teni, başak sarısı saçları, uzun boyu, güzelliği içine sığdırabileceği bir yüreği, birde gün geçtikçe yüreğinde büyüttüğü sevdası vardı Renas'ın.

Bir avuç mavi gökyüzüydü umutları.

O, henüz küçükken başından bir darbe almış, günlerce verdiği mücadeleden sonra yenmişti ölümü. Ertesi yıl, şehir merkezinden köye taşınmıştı ailesi. Eskiden ne kadar uçarıysa, başından aldığı darbeden sonra o kadar sakın bir yaşamı oldu. Bu durum Renas'ın erkenden büyümesine neden

olmuştu. Kendisine bir şey sorulunca ya kadar konuşmayan, oyuncaklarını alıp sessizce oynayan, bazen de o anda herhangi bir ev malzemesini kendisine oyuncak seçen ve dışındaki her şeyle ilişkisini kesen bir kişiliği oluşmuştu. Bu durum ailesinde herkesin dikkatini çekmiş, iyiden iyiye kaygılandırmaya başlamıştı onları. Defalarca doktora götürülmesine rağmen hastalık teşhisi konulamamıştı. Yaşamdaki durumu ilkökul çağlarına kadar böyle sürmüştü. Yer yer ilgi alanları değişse de evde tek başına oyun oynamak en vazgeçilmez hobisiydi. Oyununa katılmak isteyenleri kabul edecek kadar da müteviziydi. Bu konuda kimseyi kırmaz, karşı çıkmazdı oyun arkadaşlıklarına. Ama tek başına oynamanın kendisini daha iyi sarıldığı ve keskin bir zekası olduğu kuşku götürmez bir gerçeklikti.

O, gerçekliğin orta yerine düşlerini dikecekti.

İlk kurşun, O'nun ilkökul çağlarında sıkılmıştı karanlığa. Zorlu, ama aydınlık bir gelecek bekliyordu Renas'ı. İlkokulda yalnız oynama hobbisine veda etmiş, oyuncakların yerini kalem ve defter almıştı. Spora da ilgi geliştirmişti, ama derslerinin önüne geçememişti bu ilgi. En büyük hobisi okuldu artık.

Çocukluğunun ilk dönemlerindeki durgunluğu, sonraları için uçarılığa bırakmıştı yerini. Yalan söylemeyi sevmez, haksızlığı asla kabullenmezdi. Öğretmenleri dahil, tüm çevresinin takdirini kazanmıştı.

O, bir sel olup akacaktı yaşamın en orta yerinde.

İlkokul üçüncü sınıfta iken, ağabeyi kazara okulun camını kırmış, ama kırıldığını söylememişti. Öğretmenin tüm ısrarına rağmen camı kimin kırıldığı ortaya çıkmamıştı. Son çare olarak öğretmen, Maviş (Renas)'i çağırıp kendisine sormuştu. Ağabeyi zor durumda kalmaması diye, görmedim demişti. Ardından saatlerce ağlamış, ertesi gün öğretmenden özür dileyip gerçeği anlatmıştı. Küçüklüğünden beri tüm yaşamı doğruya ayarlanmıştı. O kısacık ömrüne neler sığdırmamıştı ki...

O, bütün zamanlarda yüzünü doğrunun aydınlığına çevirecekti.

Orta okul yıllarında av tutkusu sarmıştı Maviş'i. Kendisine bir av tüfeği almış, ailesinin tüm ısrarlarına rağmen vazgeçmemişti bu tutkusundan.

O, her şeye rağmen tutkularından vazgeçmeyecek, yüreğinin sesini dinleyecekti.

Asi ve inatçılığının yanında yürek-lere hüznü damıtan kadife bir sesi vardı.

*“Ez Xortê Kûrdim*

*pir bi nav û deng*

*Va min hilgirtî bombe û tifeng*

*Ezê herim şer ezê herim ceng*

*Ger ez şehîd bum dayê tu megrî*

*Dayika min û te*

*tev Kurdistan'e*

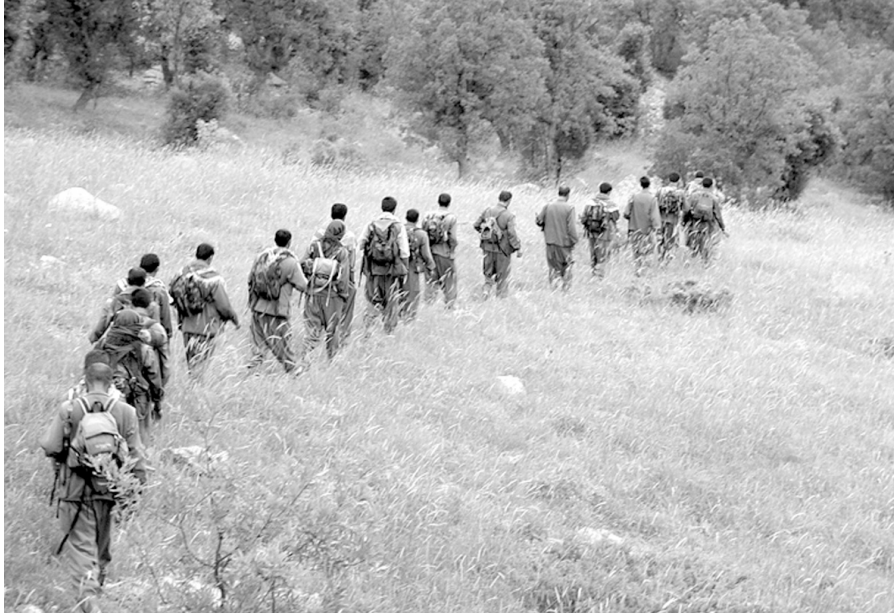
*Em we xelaskin ji bin destane...”* en sevdiği ve en çok söylediği ezgiydi. Ne zaman söylese bu türküyü annesi ağlardı, kendisi de dahil çevresindeki herkesin yüreğinde hüznün bulutları toplanırdı. Koyu bir sessizlik çöker, özgür yarınlara özlemin fırtınası kopardı.

O, hüznün bulutlarını dağıtacak,

hasretliklerin acısını buluşmaların sevincine çevirecekti.

Bir de radyo dinleme tutkusuna vardı. Hissedemediğimiz bir şeyleri hissediyordu dinlediklerinden. Biz O'nun gibi dinlemeyi bilmedik duyduğumuz sesi. Duyduklarını yüreğiyle hissedirdi.

O, insanların yürek seslerini dinleyecek, bunun için korkusuzca mücadele edecekti.



Çocukluğunda sürekli kardeşleriyle piyes oynar, kendini rolüne verir, işini ciddiye almayanlara karşı tavır koyardı.

O, el attığı işlere tüm benliğiyle ile katılacak ve yaşamı ciddiye alacaktı.

#### **Sonra sevdalandı**

Partiyle ilişkilmeden önce, hazırlıklarını tamamlayıp tüm köyü 15 Ağustos kutlamasına katandı. Maviş bir kıza sevdalandı. Gerçekte gönünde yatan bir destandı. Adı belki isyan, belki de Kürdistan'dı.

Yaz tatilinde partiyle ilişkilenen Maviş'in adı artık ne Murat ne de Maviş olarak anılacaktı. Bundan böyle Redur diyeceklerdi adına.

Kısa bir süre sonra, köyden on üç arkadaşını örgütleyip saflara katılmayı kararlaştıracaktı. Arkadaşlarla randevulaşmış, ilk girişim sonuçsuz kalmıştı. Gelen kuryelere yeni bir gün belirleyen Maviş, aksilikler yüzünden randevuya gelmeyen arkadaşlara biraz içerlenmiş, fakat bir şey söylememişti. Katılım

bir ay sonraya ertelenmişti. Durumu fark eden kimi aileler, şervan adaylarını sıkı bir takibe alarak, akrabalarına veya metropollere gönderirler. Yanında yedi arkadaş kalır. Arkadaşların bu randevuya geç gelmeleri, kalanların da moralini bozar, üç kişi de katılmayacakları yönünde görüş belirtir. Bunlardan biri de Maviş'in sevdiği kızdır. Bir arkadaşıyla birlikte beklerken,

diğerlerini eve gönderir. İki üç saat gecikmeyle gelen arkadaşları eleştirerek, oradan ayrılır. Kısa bir süre sonra farklı bir alanda ilişkileneceklerin günü belirler. Ama günü geldiğinde, yanında on üç kişiden yalnızca amcasının oğlu kalır.

O, kim dönerse dönsün dönmeyecekti yolundan, sevdasını yüreğine gömüp dağlara çevirecekti yüzünü.

Gideceği gün kız arkadaşına, " *bizimkiler size söz kesmeye gelecekler, eve söyle de hazırlıklarınızı yapınlar*" der. O gece Maviş'in evinde onurlu bir hüzün, sevdiği kızın ailesinde ise 'bunlar bizimle oyun mu oynuyor' biçiminde bir öfke hakimdi. Dört gün sonra büyütülmüş bir vesikalık fotoğrafın arkasına yazılmış kısacık notu bulundu Maviş'in.

*"Hepinizi çok seviyorum. Kendinize ve kardeşlerime iyi bakın. İki gün sonra dönmezsem merak etmeyin, emin ellerdeyim.*

*Saygılar Murat.*

*2 Ocak 1992, Perşembe"*

O, tüm yaşamı boyunca özlü olacak, kısa yaşamına durmadan anlamlar yükleyecekti.

Ve artık Redur'du ismi. Bir de heval eklenecekti isminin yanına.

İki ay cephe faaliyetlerinde kaldı. Faaliyet gösterdiği bölgenin feodal çevresi olmasından dolayı gittiği her yerde tanınıyordu. Bu durum bir yönüyle ilişkilerinin derinleşmesine yol açarken, diğer yandan O'nu yalnız gördüklerinde, "eve dön, ailen zaten yurtsever, senin katılmanın ne gereği var" deniliyordu. Redur arkadaş ise, " *bu işte gönüllüyüm*" diyordu. Artık ismi Welat olan amcasının oğlu da kısa bir süre sonra gerillaya ulaşmış, özlemle sarılmışlardı birbirlerine.

O, özlemlerin son bulması için gelenin karanlığında sessizce yürüyecekti artık.

Bir gün amcası komşu köyden gece yarısı eve dönerken, durması için el kaldıran bir yolcuya rastlar. "Yolumun üzeriyse istediği yere bırakırım" düşüncesiyle durur. El kaldıranın iki adım gerisinde duran Redur'u görünce şok olur. Redur içten bir gülüş ile kollarını açarak amcasını kucaklar. Kısa bir hal hatırlamadan sonra, kendilerini bir yere kadar götürmesini söyler. " *Burada bizi bırak*" deyince, amcası ısrarla, " *sizi kampa kadar götüreceğim. Kimseye güvenmiyorum, size bir zarar gelirse kendimi affetmem*" diyerek dayatır. " *Biz kampa gitmiyoruz, yakında bir işimiz var*" deyince, amcası üzüle üzüle yoluna devam etmek zorunda kalır.

O, hep zamanla yarışacaktı.

#### **Ve ilk düzenleme zamanı**

Yeni görev alanı Garzan 4. bölgesidir. Kemal hevalin biriminde çalışmalarına devam edecektir. Burada sıkı bir askeri eğitimden geçer. Bu gördüğü ilk eğitimidir. Gittiği alanda kendinde yarattığı birçok yeniliğin yanında, ismini de değiştirir. Arkadaşları Renas Ferqin ismini verirler. Çünkü O, yolunu daha iyi tanımıştır. Öğrendikçe yolların kısalacağını görmüştür.

İsmi artık Renas Farqin olarak kalacak, bu isimle ölümsüzleşecekti.



Kemal arkadaş çeşitli sohbetlerinde, “birçok gerilla eğittim, hepsi de partinin kendilerine verdiği emeğin hakkını vermek için kahramanca savaştılar. Bunlardan iki arkadaş her yönüyle benim eğittiğim gerillalar diyebilirim. Bunlardan biri Renas hevaldi. Benim yerimi hakkıyla en iyi bu arkadaşlar doldurabilir” diyordu. Zaten Kemal gibi bir komutana da Renas gibi bir asker yakışıyordu.

Aldığı eğitimden iki ay sonra kendini hareketli birliğe önermişti. Önerisinin kabul edilmesiyle birlikte, kendisine sorumluluk da verilmiş, manga komutanlığına getirilmişti. Artık Gol’a Muhammed’den Zoveser’e bir gecede yol alacak, yoluna çıkacak engellere kan kusturacaktı Renas.

O, umudunu yüklenip zamanla yarışarak düşecekti yollara.

#### **Yoldaşlığın sıcaklığı**

Neyin mücadelesini verdiğini iyice bilince çıkarmış, iliklerine kadar hissetmişti yoldaşlığı. En aşınmış ayakkabıyı, en eskimiş şalvarı, en kısa şutiki kendine alarak, iyisini yoldaşlarına vermeyi alışkanlık edinmişti. O, yaşamıyla dört dörtlük bir gerilla olmayı komutanı Kemal’den öğrenmişti. Kemal, Garzan 4. bölge komutanlığına getirilirken, Renas arkadaş takım komutanı olur.

Renas Farqin, tüm öğrendiklerini hem uygulayan hem de uygulatan çelikten bir iradeye dönüşmüştü. Güçlü savaşıydı aynı zamanda. Arkadaşlarının kimi sınıf dışı anlayışlarına karşı sağlam bir kaleye dönüşüyor, eleştiriyordu. En çok eleştirdiklerinden biri de bölük komutanıydı. Yaşam ve savaş tarzını doğru bulmadığını söyleyerek, olması gerekeni ortaya koyuyordu. Bu arada yaptırımlara tabi tutulan Renas heval, eleştirmekten vazgeçmedi, eksikliklerin, parti dışılıklarının üstüne üstüne yürüdü. Hem yaklaşımları hem de pratik sahada içine girilen hataları rapor ederek, partinin müdahale etmesini sağlamıştı.

O, hiçbir zaman doğru bildiklerinden taviz vermeyecekti.

Soruşturma bölük komutanının düşmana kaçmasıyla sonuçlanmıştı. Derinleştirilen soruşturmada, düş-

*“Neyin mücadelesini verdiğini iyice bilince çıkarmış, iliklerine kadar hissetmişti yoldaşlığı. En aşınmış ayakkabıyı, en eskimiş şalvarı, en kısa şutiki kendine alarak, iyisini yoldaşlarına vermeyi alışkanlık edinmişti. O, yaşamıyla dört dörtlük bir gerilla olmayı komutanı Kemal’den öğrenmişti”*

manla ilişkilerinin olduğu ve bir yılın tahribata yol açtığı ortaya çıkmıştı. Önderlik bunun üzerine Renas hevali sahasına istemişti.

#### **Yürek kabına sığamaz**

Renas heval bir grup arkadaşıyla birlikte Önderlik sahasına gitmenin hazırlıklarına koyulur. Düşüncesiyle silahına, eylemine yön veren yoldaşlarıyla en kısa zamanda bilgeleriyle buluşmanın heyecanını yaşadılar birkaç gün. Yürekları kabına sığmıyordu. Tüm hazırlıklarını tamamlamışlardı. Yollara düşme zamanı gelmişti. Kendisine eşlik edecek bir grup arkadaşıyla o geceyi Helqız’de geçirip, sonrasında attıkları her adım onları Önderliğe biraz daha yaklaştıracaktı.

Renas’ın köyündeki herkesin damda yatıp, yıldızları saydığı mevsimdi. Renas’ın yıldızı her zamanki gibi parlıyordu. Gece, ölüm uykusuna yatmıştı.

Her bir cisim duygulanmıştı sanki. Dağ, toprak, ağaçlar, az ötede gürül gürül akan çeşme, gecenin rengi, her şey Önderlik kokuyordu. O gece uykusunda bilgeleriyle kucaklaşıyordu Renas heval. Uyandığında silahına sınıksı sarıldığını fark ederek, hafiften gülümsemişti. “Bu rüyanın gerçekleşmesine az kaldı” demişti kendi kendine. Derinden bir nefes çekti içine geceden. Gece hüznü kokuyordu. Ardından gökyüzünden yüzüne dökülen yıldızları okşadı masmavi gözleriyle. Gökyüzüne gülümsedi. Ay tüm ihtişamıyla karşısında duruyordu. Güneşten gül kurusuna dönen teninde dolaşırken yıldızlar, ay bir buse aldı alından. Çocukluğunu anımsadı bu manzara karşısında; geceleri üstünü örtükten sonra alnını öpen hep annesiydi çocukluğunda. Annesini anımsadı o gece. Bir özlem dalgası

vurdu yüreğinin kıyısına. Üçüncü yılına girmişti annesini görmeyeli. Gecenin hüznü yüreğine dolmuştu, kalktı oturdu. Uyuyan yoldaşlarını bir bir süzdü. Uyandırmaktan korkmasa, hepsini alından öptükten sonra yatacağı. Ama gerilla çok hafif uyuyordu, uyandırmaya kıyamadı arkadaşlarını. Başını sırt çantasına koyarak, yüzüne yıldız, alnına dolunay gelecek şekilde esmer tenli geceye yumdu gözlerini bilgeleriyle kucaklaşacağının rahatlığı içinde. Uykusu boyunca rüyalar gördü. Bilgesini, annesini, mînik kardeşlerini öptü bir bir.

O, yıldızları avuçlayacaktı artık her gece.

#### **Huzursuz bir gün ağarması**

Geceye ölüm sessizliği hakimdi. Serêkaniyê çeşmesinin şırıltısı kulağa gelmeyecek uzaklıktaydı. Gecenin sessizliğine yenik düşüp uyumuştı nöbet bekleyen hevaleri. Renas gözlerini açtığında, gün ağarmak üzereydi. Kulaklarını dört açıp dinledi. Yoldaşları uyuyordu. Kalkıp oturdu. Uzaklar hayal meyal seçilebiliyordu. Kötü bir duygu göğsünün kafesine çarpıp duruyordu. Uzaklarda oynayan karartılar çarpı gözüne. Keskin bir bakış fırlattı o yöne. Karartılar kayboldu. Dürbünüyle taradı. Her şey normal görünüyordu. İçindeki huzursuzluk dağılmış değildi. Konumlandıkları yere baktı. Taşlık bir alandı aşağısı. Beş yüz metre yukarıda da ormanlık başlıyordu. Ya bunun dışında, arazinin görünmeyen yerleri... Huzursuzluğu arttı. Düşmanla burada karşılaşmak kayıplara yol açacaktı. İçinde bir ses, ‘çabuk davran’ diyordu. Ayağa kalkmadan, kısık bir sesle yoldaşlarını uyandırdı; “kimse ayağa kalkmasın” dedi.

“Bir şey mi oldu Heval Renas?”

"Aşağıda karartılar gördüm sanki" diye cevapladı.

O, hislerine her zaman güvenmişti, hisleri O'nu yanılmayacaktı yine.

Gün biraz daha ağarmıştı. Dürbünle bir daha taradı etrafını. Gördükleri içindeki sesi haklı çıkarıyordu.

Sayıları onaltıydı, iki de nöbetçi. Beş yüz metre yukarıdaki ormanlığa ulaşmaları, seçeneklerini arttıracaktı. Burada kalırlarsa, gündüz çatışmaktan başka bir seçenekleri olmayacaktı. Planlamalarını yaptılar. Bir manga ormana ulaşmaya çalışacak, oradan kalan arkadaşların savunmasını yapacaktı. Bir BKC dışında ağır silah da yoktu yanlarında. Çok kısa bir sürede karar vermek zorundaydı, öyle de yaptı.

"Arkadaşlar, benimle altı kişi kalacak. Diğerleri ormanlık alana gidip savunma yapacaklar. BKC'nin yanında iki arkadaşın kalması yeterlidir. Geri kalan arkadaşlar çatışma alanından çekilecekler. BKC'nin ateşlenmesiyle birlikte biz de geri çekileceğiz" diyerek planlamayı yaptı kısık, ama kararlı bir sesle. Manga komutanı arkadaş, "senin yerine ben kalacağım" diye atıldı. Renas heval, "senin görevin arkadaşları sağ salim kargaha ulaştırmaktır heval" diyerek cevaplar. Israr edilince, arkadaşların gitmesini kesin bir talimatla sağlar.

O, kendinden önce yoldaşlarını düşünecekti.

### **Ve direniş zamanı**

Düşman her tarafı sarmıştı. Arkadaşlardaki hareketlenme onları kaygılandırmış, ama havanın biraz daha aydınlanmasını beklemişlerdi. Ormanlığa giden yolu yarılamadan, ortalık cehenneme dönmüştü. İlk ateş esnasında ormanlık alana çekilme yapan grubun artçısı Mizgin heval düştü. İlk şehit verilmişti. Mizgin, henüz 17'sindeydi. Mizgin, yürekli bir Botan kızıydı. Mizgin, o günkü ilk yürek sızısıydı.

Renas ve arkadaşlarına bir tek seçenek kalmıştı. Taşların arkasında mevzilenerek savaşacaklardı. Ormana çekilen grubun savunmasını yapacaklardı. Destan yaratmanın tam

zamanıydı. Renas bir taşın ardından diğerine sıçıyor, çatışmayı tüm olumsuzluklarına rağmen koordine ediyordu. Çatışma alanına kobralar gelmişti. Tüm sesler birbirine karışmıştı. Aralıksız toplar, havanlar patlıyordu kulakları sağır edercesine. Savunma grubundaki tek BKC'nin arıza yapması en büyük talihsizlikti.

BKC'den ses kesilince, düşman dört koldan çembere almak için hareke geçmişti ve çembere almayı başarmıştı. İhanet şebekesi teslim olmaları için aralıksız çağrı yapıyor. Saatler on ikiyi gösteriyordu. Çatışma tüm şiddetiyle devam ediyordu, güçlerimiz iç içe geçmiş, karşılıklı kayıplar verilmişti.

Yirmi otuz metre mesafeyle 5 arka-

mermisi kalmıştır Renas'ın. Çetebasına nişan alır ve "bu Mizgin için" diyerek silahını ateşler. Mizgin için ateşlenen mermi hedefini vurur.

Son mermisini de tükettikten sonra şehadete ulaşan arkadaşlarının silahına ulaşmaya çalışır sürünerek. Belki yoldaşlarından hala yaşayan vardır diye nabızlarını kontrol eder. Nabızı atan birini bulabilmek için hayatından vazgeçmeye hazırды, ama yok, zamanı durdurmuşlardı onlar.

Bu öfkeyle yoldaşlarının silahını kavradığı esnada üstüne bahar yağmuru gibi kurşun yağdırırlar. Ve ihanet şebekesinin kurşunlarıyla okyanus mavisini gözleri gökyüzünün mavisine takılır. Saatler ikiyi göste-



daş şehadete ulaşmıştı. Renas ve iki arkadaşı kalmıştı. Herkes kendisinden önce yanındaki arkadaşını korumanın telaşındaydı.

Kobraların yoğun bombardımanı ile diğer arkadaşları da taşın kovuğunda vurulurlar. Yüreğine huzurluk çöker yine, arkadaşlarına seslenir, karşılık veren çıkmaz. Ve artık yalnızdır.

Can yoldaşlarını kaybetmenin acısını hangi yürek kaldırır?

O, her zamanki gibi direnecektir, haksızlıklara karşı avazı çıktığı kadar bağıracaktı.

Çetebaşı ayağa kalkarak, ana diliyle teslim olması için seslenir. Bu cılına çevirir Renas'ı. Son birkaç

Öğlenin kızgın güneşi alnından öpr Renas'ı. Sussuzluktan çatlamıştı Renas'ın dudakları. Toprak ağlıyordu ardından.

O, kısacık yaşamına anlamlar, güzellikler ve en büyük sevdaları sığdırmıştı.

Kadife bir ses yükselir Helqız'ın semalarından

"Ez Xortê Kûrdim  
pir bi nav û deng  
Va min hilgirtî bombe û tifeng  
Ezê herim şer ezê herim ceng  
Ger ez şehîd bum dayê tu megrî..."

**Mücadele arkadaşları adına  
Kenan EKSİN**





*Ey oğul bir gün yazıcı olursan  
gözü gözünde yüreği yüreğinde eli elinde  
inancın tadını söyle ülkemin çocuklarına*

*Ey oğul bir gün yazıcı olursan  
kuşkunun birikmenin ve beklemenin yazıcısı  
sakın masal anlatma ülkemin çocuklarına*

*Zaman akıp gitmekte dağ taş değişmektedir  
demir paslanmakta temel çürümektedir  
al kalemi bildiğin en gerçek sözü yaz*



